

**DRŽAVNI ZBOR
REPUBLIKE SLOVENIJE**

Sejni zapisi

4. izredna seja

(22. december 2008)

**Dokumentacijsko-knjižnični oddelek
Ljubljana, 2008**

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE

4. izredna seja

(22. december 2008)

Sejo so vodili dr. Pavel Gantar, predsednik Državnega zbora, mag. Vasja Klavora in Miran Potrč, podpredsednika Državnega zbora.

Seja se je pričela ob 14.04.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje! Pričenjam 4. izredno sejo Državnega zbora, ki sem jo sklical na podlagi prvega in drugega odstavka 58. člena ter drugega odstavka 60. člena Poslovnika Državnega zbora.

Obveščen sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednje poslanke in poslanci: Renata Brunskole od 14.00 do 16.00 ure, Alan Bukovnik, Vili Rezman, Melita Župevc, Vito Rožej, Janez Ribič in Janja Klasinc.

Na sejo sem vabil predstavnike Vlade k vsem točkam dnevnega reda in vse prisotne lepo pozdravljam!

Prehajamo na določitev dnevnega reda 4. izredne seje Državnega zbora.

Prosim, želite proceduralno? Prosim, gospod Vizjak.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Hvala lepa, spoštovani predsednik. Spoštovani predsednik Vlade, poslanke in poslanci!

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Govorite v imenu poslanske skupine?

MAG. ANDREJ VIZJAK: Ja.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Spoštovani predsednik, predsednik Vlade, kolegice in kolegi! Slovenska demokratska stranka predlaga oziroma zahteva spremembo vrstnega reda obravnave točk dnevnega reda na tej izredni seji. Do te izredne seje je prišlo na zahtevo poslank in poslancev, predlagateljev, treh opozicijskih strank, in menimo, da je ključno in potrebno najprej opraviti razpravo in glasovanje o predlaganih sklepih točke dnevnega reda, ki je splošne narave, se pravi, govorimo o ukrepih in nepravočasnem ukrepanju Vlade, in šele potem govoriti in sprejemati odločitve o konkretnih ukrepih, kot sta tudi dva predlagana zakona, ki ju Vlada predlaga parlamentu po nujnem postopku. Torej, že pri tej generalni razpravi se bo namreč ugotovilo ali pa tudi ne, ali so ti ukrepi, ki so predlagani, zadostni ali niso zadostni in kateri odpirajo več

vprašanj, kot jih zapirajo. Zato menim, da bi bilo napak, če bi ravnali tako, da najprej odločamo o konkretnih ukrepih, ki so pravzaprav po zelo hitrem postopku po zahtevi za sklic izredne seje prišli v parlament, in šele potem o tistem, čemur je ta seja sploh namenjena. Da ne govorim o tem, da bo potem jedro te seje v nočnih urah in s tem povezano tudi v manj primernih razmerah. Pa še nekaj nas navaja k temu. Parlament, še posebej kolegij, je razmeroma nelogično dolgo zavlačeval z odločitvijo o postopku glede dveh predlogov zakonov, ki ju je v parlament posredovala še prejšnja vlada. Namreč, na začetku novembra so bili ti zakoni poslani parlamentu, in šele pred kakšnim dnevom se je parlament opredelil oziroma kolegij opredelil do tega, pa tudi aktualna vlada. In tudi to je bil razlog, zakaj smo predlagali sklic izredne seje.

Torej, spoštovani predsednik. Na podlagi 65. člana Poslovnika Državnega zbora oziroma zahtevamo spremenjeni vrstni red obravnave, in sicer da se točka dnevnega reda z naslovom Predlog sklepov v zvezi s prepočasnim ukrepanjem Vlade obravnava kot prva.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Prav gotovo bomo vaš predlog dali na glasovanje, vendar potem ko bo dnevni red sprejet. Potem bom dal na glasovanje tudi vaš predlog, kot to prvi odstavek 65. člena tudi določa.

Torej, predlogov za umik nisem prejel, zato prehajamo na širitve, na obravnave in odločanje o predlogih za širitev dnevnega reda. Po dogovoru na Kolegiju predsednika Državnega zbora predlagam, da se dnevni red seje razširi z obravnavo dveh predlogov zakonov: Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davčnem postopku - nujni postopek in Predloga zakona o spremembah Zakona o dohodnini - nujni postopek. Predloga ste prejeli z dopisom 19. decembra 2008. Predlagam, da o obeh predlogih za širite razpravljamo skupaj.

Želi besedo predstavnik Vlade, ki je predlagateljica zakonov? (Ne želi.) Želijo besedo predstavniki poslanskih skupin? (Ne želijo.) Zaključujem razpravo o predlogih širitve in prehajamo na odločanje. Poslanke in poslance prosim, da preverite delovanje svoje glasovalne naprave, in sicer mora na desni strani vložene kartice goreti oranžna lučka. Odločamo o predlogu za širitev dnevnega reda s Predlogom zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davčnem postopku - nujni postopek. Glasujemo. Navzočih je 72 poslank in poslancev, za je glasovalo 71, proti 1.

(Za je glasovalo 71.) (Proti 1.)

Ugotavljam, da je predlog za širitev sprejet. Zbor bo točko obravnaval kot A1 točko.

Odločamo o predlogu za širitev dnevnega reda s Predlogom zakona o spremembah Zakona o dohodnini - nujni postopek. Glasujemo. Navzočih je 72 poslank in poslancev, za je glasovalo 72, proti nihče.

(Za je glasovalo 72.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je predlog za širitev sprejet. Zbor bo to točko obravnaval kot B1 točko.

In prehajamo na določitev dnevnega reda v celoti. Zboru predlagam, da za današnjo sejo določi dnevni, kot ste ga prejeli s sklicem ter sprejetima dopolniloma. Glasujemo. Proceduralno, se opravičujem, prekinjam...

Proceduralno, gospod Tanko. Prosim.

JOŽE TANKO: Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Mislím, da bi morali najprej odločiti o proceduralnem predlogu kolega Vizjaka glede vrstnega reda točk, še preden pa bi o tem odločali, pa predlagam, da se predsednik Vlade opredeli tudi do predloga kolega Vizjaka. Namreč, na seji odbora predsednika Vlade ni bilo, tam je bil podoben proceduralni predlog in smo bili preglasovani. Je pa sedaj priložnost, da predsednik Vlade pove, ali želi, da najprej razpravljamo o ukrepih, o splošnem delu in potem o ukrepih, ali pa bomo to obrnili tako, kot ste predlagali, skratka, da bomo imeli nelogičen vrstni red.

Predlagam, da predsednik Vlade pove, ali se strinja s proceduralnim predlogom Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke ali ne. Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Gospod Tanko. Predsednik Vlade se bo opredelil takrat, ko bo smatral, da se bo opredelil in ga zato ni treba posebej pozivati. Jaz bom nadaljeval z glasovanjem o določitvi dnevnega reda in potem, tako kot je običajno in po Poslovníku, o vašem predlogu, da v skladu s prvim odstavkom 65. člena točko 1. obravnavamo kot prvo na dnevnem redu današnjega zasedanja. Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za je glasovalo 71, proti 2.

(Za je glasovalo 71.) (Proti 2.)

Ugotavljamo, da je dnevni red 4. izredne seje zbora določen.

Zdaj pa prehajamo na glasovanje o vašem proceduralnem predlogu. In sicer, če prav razumem, proceduralni predlog Poslanske skupine SDS je, da se točka 1 obravnava kot 1. točka na današnjem zasedanju in dajem... Želi kdo o tem razpravljati? Če ne, potem opozarjam, da bo predlog sprejet, če temu ne nasprotuje tretjina navzočih poslancev. Glasujemo. Navzočih je 72 poslank in poslancev, za je glasovalo 31, proti 41.

(Za je glasovalo 31.) (Proti 41.)

Predlog ni sprejet.

Hkrati pa vas želim obvestiti, ker je potrebno in da oba predlagana zakona začneta veljati še v letošnjem letu, ker se tudi nanašata na letošnje leto, bomo glasovanje o amandmajih in o obeh zakonih opravili 30 minut po zaključeni razpravi, o prvem zakonu pod a1 in b1. Tako bomo to glasovanje opravili še danes. Le na ta način se tudi izide, da bosta lahko oba zakona objavljena in začela veljati še v letošnjem letu. Torej bomo glasovali o obeh zakonih še danes. Prosim, proceduralno? (Ne.)

Prehajamo na **A1. TOČKO DNEVNEGA REDA - OBRAVNAVA PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DAVČNEM POSTOPKU, NUJNI POSTOPEK.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada. Besedo dajem predstavniku Vlade za dopolnilno obrazložitev predloga zakona. Besedo ima dr. Franc Križanič, minister za finance. Prosim.

DR. FRANC KRIŽANIČ: Hvala lepa. Pozdravljeni! Spoštovane poslanke in poslanci, spoštovani predsednik Državnega zbora! Dovolite mi, da na kratko predstavim poglobitve rešitve Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davčnem postopku. /Tehnične težave z mikrofoni./

Temeljni cilj predloga zakona je odprava oziroma preprečitev nastanka škodljivih posledic finančne krize, poenostavitev postopka za zavezance za davek ter zagotovitev nemotenega dela Davčne uprave do pridobitve novega davčnega informacijskega sistema. S predlogom zakona se rešujejo oziroma blažijo negativni učinki oziroma preprečuje nastanek novih posledic finančne krize. V ta namen je predlagan davčni ukrep, ki se navezuje na postopek pobiranja davka od dohodkov pravnih oseb, spreminja se način izračunavanja višine akontacije davka od dohodkov pravnih oseb. Davčna stopnja po Zakonu o davku na dohodek pravnih oseb za leto 2008 je bila 22%, za leto 2009 bo 21% in za leto 2010 ter naslednja leta 20% davčne osnove. S predlogom bi bilo zagotovljeno tekoče zmanjšanje davčne obremenitve pravnih oseb, s tem da se bo pri določitvi višine akontacije davka od dohodkov pravnih oseb za leto 2009 lahko upoštevala stopnja davka, ki bo veljala v letu 2009 in ne stopnja davka iz preteklega leta, kakršna je v veljavni ureditvi. Predlagani ukrep bi v letu 2009 in 2010 likvidnostno razbremenil gospodarstvo.

Na podlagi ocene kaže, da bo s tem ukrepom gospodarstvo likvidnostno razbremenjeno za približno 50 milijonov evrov. Podatki iz leta 2007 so še precej večji. Z vidika državnega proračuna se za omenjeni znesek zmanjšajo prihodki iz naslova davka na dohodek pravnih oseb v letu 2009, ob nespremenjenih ostalih pogojih pa se zmanjšajo obveznosti vračil preveč plačanega davka v letu 2010.

S predlagano spremembo 408. člena Zakona o davčnem postopku je zagotovljena pravna podlaga, da sme davčni organ tudi po 31. 12. 2008 razkriti podatke, ki so davčna tajnost fizični ali pravni osebi, ki kot pogodbeni obdelovalec teh podatkov v imenu in za račun davčnega organa podatke obdeluje. Pogodbeni obdelovalci morajo pri ravnanju s podatki, ki se štejejo za davčno tajnost, upoštevati 30. člen Zakona o davčnem postopku, ki določa ukrepe in postopke za varovanje podatkov, ki so davčna tajnost.

Z namenom poenotenja Zakona o davčnem postopku z določbami iz zakona, ki ureja finančno poslovanje, postopke

zaradi insolventnosti, predvsem za prenehanje, se na novo določi odpis davka pri stečajih in prisilnih poravnava, in sicer tako da se ureditev posledic stečajnega postopka za davčni organ, kadar ta nastopa kot upnik stečajnega dolžnika, fizične osebe izenačijo s položajem, ki za upnike izhaja iz zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju. Cilj ostalih sprememb je v poenostavitvi davčnega postopka za zavezance za davek. Rok za pritožbo zoper sklep, s katero se zavrže pritožba zoper odmero odločbo, ki jo daje inšpekcijski nadzor, je s 30 dni skrajšana na 15 dni, kar zagotavlja hitrejše reševanje pritožb. Zavezanec za davek v primeru, ko davčni organ izda sklep o obnovi postopka, zoper ta sklep nima možnosti posebne pritožbe, saj ga lahko izpodbija v pritožbi zoper odločbo, izdano v obnovi postopka, to zopet poenostavi postopek, za odločbe, s katerimi je plačilo davka določeno na obrok in bo osebno vročanje nadomestilo navadno vročitev; in pa davčni organ v skladu z določili zakona o davčnem postopku zavezancem, katerih dohodki v posameznem letu ne presegajo zneska splošne olajšave, ne bo več izstavil informativnega izračuna dohodnine, tako da zavezancem tega davka ne bo treba plačati, niti ne bodo obremenjeni z dodatnimi informacijami.

Spoštovane poslanke in poslanci! Vlada Republike Slovenije predlaga Državnemu zboru, da predlog zakona podpre. Hvala.

PRESEDNİK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa, gospod minister. Predlog zakona je obravnaval Odbor za finance in monetarno politiko kot matično delovno telo. Besedo dajem podpredsedniku, mag. Radovanu Žerjavu, za predstavitev poročila odbora. Izvolite.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovani ministri, predsednika Vlade ni več.... Spoštovane kolegice in kolegi! Odbor za finance in monetarno politiko je v okviru druge nujne seje 22. 12. kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davčnem postopku, ki ga je Državnemu zboru predložila Vlada Republike Slovenije s predlogom za sprejem po nujnem postopku, ki ga je Kolegij predsednika Državnega zbora potrdil na svoji 6. seji dne 19. 12. 2008. Odboru je bilo posredovano mnenje Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora, ki je predloženo besedilo proučila s stališča skladnosti z Ustavo, pravnim sistemom in zakonodajno-tehničnim pogledom. Konkretne pripombe Zakonodajno-pravne službe so namenjene 1., 2., 3., 4., 10., 13., 21. in 22. členu zakonskega predloga. Na tej podlagi je odbora po predhodni uskladitvi s predlagateljem zakon v okviru dodatnega delovnega gradiva na seji odbora obravnaval predloge za amandmaje odbora k 2., 4., 10., 21. in k 22. členu zakonskega predloga, ki so razvidni iz nadaljevanja poročila.

Izmed kvalificiranih predlagateljev je dne 22. 12. Poslanska skupina SDS vložila amandma k 19. členu predloženega besedila, ki predvideva nov tretji odstavek navedenega določila. Na seji odbora so sodelovali minister, pristojen za finance, predstavnica vlade z Ministrstva za finance in predstavnica Zakonodajno-pravne službe. Iz obrazložitve zakonskega besedila izhajajo bistveni poudarki predloženih rešitev. Osnovni cilj zakona je odprava oziroma prepreka nastanka novih posledic finančne krize, poenostavitve postopka za davčne zavezance ter nemotenega dela Dursa do zagotovitve novega davčnega informacijskega sistema, tudi z namenom poenotenja osnovnega zakona z določbami zakonodaje, ki ureja finančno poslovanje, postopke zaradi insolventnosti oziroma prisilno prenehanje.

Po kratki uvodni dopolnitvi, obrazložitvi členov s strani ministra, pristojnega za finance, in predstavitvi mnenja s strani predstavnice Zakonodajne-pravne službe je bila razprava odbora osredotočena na predložene amandmajske spremembe osnovnega besedila. S tem je bila pozornost namenjena določilom 2., 4., 10., 19., 21. in 22. člena zakonskega predloga. Hkrati so bili ob postavljenih vprašanjih in predstavljenih mnenjih razpravljavci in posredovani odgovori predstavnikom Vlade. Ob obravnavi posameznih členov je odbor sprejel pet amandmajev odbora. Ob tem odbor dikcijsko popravljenega amandmaja SDS k 19. členu ni sprejel. Hkrati je odbor glasoval o vseh členih predloga zakona in jih je sprejel.

Glede na sprejete amandmaje je na podlagi prvega odstavka 133. člena Poslovnika Državnega zbora pripravljeno besedilo dopolnjenega predloga zakona, v katerem so navedeni amandmaji vključeni. Dopolnjen predlog zakona je sestavni del tega poročila. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima gospod Matjaž Han v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov. Prosim.

MATJAŽ HAN: Hvala lepa za besedo, spoštovani predsednik. Predstavniki Vlade, spoštovane kolegice, kolegi! Zdi se mi, da je ukrep pravilen, gre v pravo smer in se mi zdi, da bo pomagal reševati tudi to gospodarsko krizo. S spremembami Zakona o davčnem postopku bo zagotovljeno tekoče zmanjševanje obremenitve pravnih oseb s tem, da se bo pri določitvi višine akontacija davka od dohodkov pravnih oseb za leto 2009 lahko upoštevala stopnja davka, ki bo veljala v letu 2009 in ne stopnja davka iz preteklega davka, kakršna je bila veljavna ureditev. Temeljni cilj zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davčnem postopku, ki ga je Vlada poslala v Državni zbor po nujnem postopku, pa je interventno ukrepanje za zaježitev finančne krize.

Poleg poenostavitve postopka za zavezanca za davek in omogočanja nemotenega delovanja davčne uprave predlagani zakon spreminja način pobiranja davka od pravnih oseb. Sedaj veljavna ureditev določa, da se pri določitvi akontacije davka od dohodka pravnih oseb upošteva stopnja davka, ki je veljala v preteklem letu. S tem bomo dosegli, da se bo v neugodnem ekonomskem okolju že s 1.1.2009 upoštevala nižja stopnja davčne obremenitve in ne tista, ki je posledica minulega leta, ko so bile gospodarske razmere bistveno boljše. Akontacija od dohodka pravnih oseb bo tako nižja, podjetja pa bodo na ta način povečala likvidnost in posledično sprostila del sredstev za nova vlaganja. Na ta način se bo višina plačanih akontacij od davka bolj približala višini davka, ki ga bo treba plačati v letu 2010 na podlagi obračuna davka.

Socialni demokrati podpiramo poenostavljanje postopkov za zavezanca za davek ter omogočanje nemotenega dela davčne uprave do zagotovitve novega davčnega informacijskega sistema, ki ga potrebujemo. Vzpostavljanje davčnega sistema je tudi potrebno zaradi tega, ker se s tem omogoča učinkovitost pobiranja davkov ter večje davčne prihodke. Ker bo predlagani ukrep, ki ga je po nujnem postopku sprejemanja predlagala Vlada, razbremenil gospodarstvo za približno 50 milijonov evrov, bomo poslanke in poslanci Socialnih demokratov omenjeni zakon tudi podprli. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo dajem gospodu mag. Andreju Vizjaku v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke. Prosim.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Spoštovani predsednik, spoštovani ministri, kolegice in kolegi! V Slovenski demokratski stranki pozdravljamo osnovni namen tega zakona, to je, da se davčne stopnje in tudi akontacije s tem povezane za prihodnje leto prilagodijo dejanski davčni stopnji, ki je v tem letu tudi veljala. Torej, pozdravljamo ta osnovni namen, vendar bi pri tem opozoril na sledeče.

S tem predlogom zakona se ne daje nekih 50 milijonov evrov gospodarstvu, ampak se državni proračun zgolj likvidnostno razbremeni za to cifro. Kajti davek, če ga ne bi bilo plačati v obliki akontacije, bi bilo tako ali tako treba plačati - enako cifro, govorimo zgolj o razliki v obrestih, ki pa bi ob neki dvo odstotni stopnji in glede na to, da se skozi leto plačuje, znašal, recimo neto efekt, javnofinančni efekt tega zakona kakšen milijon evrov. Če je. Je pa res, da je likvidnostno to pomemben ukrep za gospodarstvo in da je likvidnostno pomenil obremenitev za proračun. To je pa res. In zato ga tudi pozdravljamo, ker je intenca zakona prava. Vendar, ko govorimo o tem, koliko se s tem zakonom daje gospodarstvu, moramo biti tu razmeroma korektni in tudi precizni.

Mi smo imeli ob obravnavi tega zakona tudi nekaj pomislekov in nekaj pripomb. Ena taka temeljna pripomba je ta, da je poleg tega ukrepa, o katerem vsi govorimo, to se pravi, da se akontacije davka od dohodka pravnih oseb plačujejo glede na davčno stopnjo, ki je v letu veljala, poleg tega je še kar nekaj rešitev v tem zakonu, ki nimajo nobene veze s finančno krizo, še manj z reševanjem le-te in seveda ne opravičujejo nujnega postopka. Ministrstvo za finance jih je dodalo, ker je bila prilika in so skozi to proceduro nujnega postopka reševali tudi to tehnično, recimo temu, problematiko. Na primer, 1. člen je že takšen, ker smo se ustavili, da se štejejo kot davek tudi stroški nekega postopka pred prekrškovnim organom.

Torej, glede na to, da je osnovna intenca prava, bomo zakon podprli. Žalosti pa nas, da ni bil sprejet amandma, s katerim smo želeli, da se na podlagi ustreznega akta ministra za finance objavi seznam tistih pogodbenih izvajalcev, katerim sme davčni organ razkriti podatke, ki so davčna tajnost, in vrsto podatkov, ki jih smejo ti obdelovati. To smo seveda želeli skozi amandma. Amandma je padel in zaradi tega, ker je padel, niti ne moremo na tej seji več tega popraviti. To se pravi, sedaj bo javnosti in tudi tistim, ki bi jim ta podatek lahko koristil, bilo prikrito, kdo pravzaprav sploh obdeluje te tajne podatke za namene, recimo informacijskega sistema ali kakršnikoli drugih aktivnosti, ki jih izvaja Davčna uprava. Ocenjujemo, da je korak v pravo smer. Podprli ga bomo. Žal pa ne moremo več udejanjiti tudi nekaterih popravkov, ki smo jih nameravali.

Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Vili Trofenik v imenu Poslanske skupine Zares.

VILI TROFENIK: Hvala za besedo. Lep pozdrav vsem prisotnim.

Predlog zakona o spremembi Zakona o davčnem postopku. Zanj bi lahko rekli, da je sestavljen iz dveh delov. Prvi del je v funkciji zakonskih sprememb, ki bi naj blažile negativne učinke finančne krize, in to predvsem sprememba 371. člena zakona, ki se nanaša na obračun akontacij davka iz dohodka pravnih oseb in katerih učinek naj bi znašal 50 milijonov za davčne zavezance oziroma enako visok minus za državni proračun. Iz tega vsebinskega dela oziroma v ta vsebinski del spada tudi druga sprememba določb, ki dviga znesek, do katerega obstaja obveznost oziroma ni obveznosti za vložitev davčne napovedi. V drugo skupino bi lahko uvrstili tisto določbo, ki omogoča razkritje podatkov, ki predstavljajo davčno tajnost, zunanjim obdelovalcem podatkov. Ob tem se je seveda ponovno razgalila vsa slabost oziroma dejstvo, da je nevzdržno, da Davčna uprava še vedno ne razpolaga z ustreznim

informacijskim sistemom, ker če bi ta informacijski sistem obstajal in bil zagotovljen v preteklosti, teh težav ne bi imeli.

Seveda, tem vsebinam, ki so nujne in potrebne spremembe, je dodano tudi nekaj tehnično-operativnih sprememb, na katere je imela Zakonodajno-pravna služba pripombe in le po odmoru, ko so bile usklajene med predlagateljem in Zakonodajno-pravno službo, je prišlo do ustreznih amandmajev, ki so te pripombe sanirali, vendar pri tem se je treba zavedati, da gre za spremembe tehnično-operativnega značaja ali odpravo slabosti trenutno veljavnega zakona.

Ker so bile te pomanjkljivosti odpravljene, bomo v Poslanski skupini Zares predlog zakona, tak kot smo ga tudi na odboru podprli, vključno z vsemi amandmaji.

Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Matjaž Zanoškar v imenu Poslanske skupine DeSUS.

Prosim.

MATJAŽ ZANOŠKAR: Spoštovani gospod predsednik. Spoštovani ministri. Kolegice in kolegi.

Poslanska skupina DeSUS bo spremembe in dopolnitve Zakona o davčnem postopku podprla. Pritrjujemo predlagateljem, da so slednje potrebne zaradi poenostavljenega davčnega postopka za davčnega zavezanca zaradi zagotovitve konsistentnega davčnega postopka, uskladitve z drugo zakonodajo in zaradi nomotehničnih popravkov, v končni fazi pa tudi zaradi blažjih posledic finančne krize, kar se kaže v predlaganem davčnem ukrepu in se navezuje na postopek pobiranja davka od prihodkov pravnih oseb.

Sicer je poslanska skupina imela pripombe, ki smo jih pa tudi iznesli na matičnem delovnem telesu. Tako smo skeptični do ukinitve pravic davčnega zavezanca do pritožbe zoper sklep o obnovi postopka. Predlagatelj sicer meni, da pravna varnost davčnih zavezancev s tem ni okrnjena, mi pa menimo ravno nasprotno, saj se na ta način zavezancem onemogoči hitrejšo uveljavljanje pravic.

Prav tako smo imeli pomisleke glede podvajanja določb v zvezi z zastaranjem. Namreč, predlog določa, da po pretrganju zastaranja začne znova teči in da se ta čas, ki je tekel pred pretrganjem, ne šteje v zastaralni rok. Poslanska skupina DeSUS opozarja, da je pretrganje zastaranja v naši zakonodaji že generalno urejeno, in sicer v 369. členu Obligacijskega zakonika, ki izrecno določa, da po pretrganju začne zastaranje znova teči in se čas, ki je pretekel pred pretrganjem, ne šteje v zastaralni rok, ki ga določa zakon. Zato menimo, da je to podvajanje, sicer pa prepuščamo to predlagatelju, če želi spremembe precizirati na tak način, potem tudi do tega nimamo posebnih pripomb.

Novela prinaša dve bistveni pozitivni stvari, in sicer, vgraditev oziroma upoštevanje v postopkovnih pravilih določbe drugih zakonov, ki urejajo osebni stečaj ter predhodno oziroma zamenjavo investicijskih kuponov enega podsklada za investicijske kupone drugih podskladov v okviru prenehanja med podskladi pri istem krovnem vzajemnem skladu, ki je urejen v dohodninski zakonodaji. Soglašamo s predlagano rešitvijo, da se v zadnjem primeru tudi postopkovno določi, po rezidentu ni treba vložiti napovedi za odmero dohodnine od dobička iz unovčitve investicijskih kuponov podsklada krovnega sklada, če so bile take unovčitve investicijskih kuponov namenjene izključno poravnavi stroškov, povezanih s prehajanjem zavezancev med podskladi krovnega sklada. Zato velja ta predlog podpreti, saj s postopkovnega vidika omogoča realizacijo materialne pravice, določene v zakonu o dohodnini. Zato bomo poslanci DeSUS-a predlagane spremembe podprli. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima mag. Radovan Žerjav v imenu Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke. Prosim.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovane kolegice in kolegi, spoštovani ministri! Novelo, ki jo imamo pred seboj, je pripravila sedanja Vlada Republike Slovenije kot enega izmed ukrepov za blažitev negativnih posledic finančne krize. Vendar pa v Poslanski skupini SLS ugotavljamo, da spremembe in dopolnitve Zakona o davčnem postopku prinašajo bolj malo novosti, ki bi se nanašale na blaženje oziroma preprečitev nastanka negativnih posledic finančne krize. V osnovi gre le za en davčni ukrep, ki se navezuje na postopek pobiranja davka od dohodkov pravnih oseb. Z namenom odprave in preprečitve nastanka škodljivih posledic finančne krize se spreminja 371. člen Zakona o davčnem postopku. V Poslanski skupini SLS sicer podpiramo spremembo, po kateri bodo zavezanci plačevali akontacijo davka za tekoče davčno obdobje glede na znesek davka, ki se izračuna od davčne osnove po davčnem obračunu za predhodno davčno obdobje in glede na stopnjo tekočega davčnega obdobja. Posledično bo torej prihodnje leto v skladu z Zakonom o davku od dohodka pravnih oseb davčna stopnja 21% davčne osnove namesto 22.

Vsi pa moramo priznati, da ta 1% pri malem in celo srednje velikem podjetniku ne igra takšne vloge, da bi lahko temu rekli reševanje krize. Ne razumemo tudi, zakaj Vlada ni predlagala spremembe Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb, kjer bi imeli veliko večji manevrski prostor za znižanje davčne stopnje. Morda bi vnesli določbe, ki bi se nanašale le na krizno obdobje.

Ostale spremembe in dopolnitve so namenjene bolj ali manj poenotenju tega zakona z drugo zakonodajo oziroma redakcijskim popravkom. Tako je na novo določen odpis davka pri stečajih in

prisilnih poravnava v primeru, ko je stečajni dolžnik fizična oseba in upnik davčni organ. V skladu z zakonom o finančnim poslovanju v postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju, se namreč davek, ki v postopku osebnega stečaja ni bil plačan, odpiše le na podlagi pravnomočnega sklepa sodišča o odpustu obveznosti. Strinjamo se tudi s tem, da v praksi podaljšani rok za pritožbo zoper sklep o zavrženju pritožbe ni potreben. Konec koncev gre v primeru zavrženja le za formalne in ne vsebinske razloge.

V Poslanski skupini SLS bomo predlog novele podprli, ker prinaša neko rešitev za blažitev posledic finančne krize. Žal pa ta ukrep še zdaleč ni zadosten v globalnem smislu. Kot sem že omenjal, bi na splošno pričakovali nekoliko bolj korajžne, ambiciozne in robustne spremembe in dopolnitve morda tudi katerega drugega zakona, kot je, denimo, Zakona o davku od dohodka pravnih oseb. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima mag. Borut Sajovic v imenu Poslanskega kluba Liberalne demokracije Slovenije. Prosim.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa predsedujoči, za besedo. Pozdrav ministrom, kolegice in pa kolegi. V Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije ima Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davčnem postopku soglasno podporo. Še več. Ocenjujemo, da je pravi zakon v pravem trenutku in pa s pravimi ukrepi. V časih, ki se napovedujejo, je bolj kot robustno, brezglavo hitenje potrebno, da so koraki preiščeni, smeli in previdni ter da gredo vztrajno drug za drugim v pravo smer.

Zato se nam zdi, da bo ta zakon pomembno vplival na blaženje posledic finančne krize, na poenostavitev davčnega postopka za zavezanca za davek, da bo seveda zadeva bolj konsistentna. Tudi tistih redakcijskih popravkov, ki nekatere očitno motijo - moram reči, da v Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije z njim nimamo nobenih težav. Še celo nasprotno, zdi se nam, da je za to družbo in za naše delo pomembno, da kadar koli v postopku vidimo težavo, napako, da jo seveda sproti popravljamo in zato seveda tudi kar se teh tehnično-operativnih sprememb nimamo težav, seveda pa želimo, da se v zakonodaji in pa v predvidenih postopkih, ki to urejajo, v bodoče to tudi še bolj precizira in pa dodela.

Danes je bilo slišati, tudi kakšni bodo finančni učinki tega zakona. Številke smo slišali, od milijona evrov pa do petdesetih milijonih evrov, ne glede na to, kakšni bodo v teh časih, ki prihajajo, ni pomemben milijon evrov, pač pa je pomemben vsak evro in pa vsak cent.

Mi ugotavljamo, da gre za pot, ki bo določenim podjetnikom, obrtnikom povzročila manj administrativnih, manj časovnih in pa tudi manj finančnih izdatkov, zato bomo predlog spremembe zakona podprli. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Končali smo s predstavitevijo stališč poslanskih skupin. Ker k dopolnjenemu predlogu zakona ni bilo vloženih amandmajev, zaključujem drugo obravnavo predloga zakona. Odločanje o predlogu zakona bomo v skladu s časovnim potekom seje opravili v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 1.b točki dnevnega reda. S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **B1. TOČKO DNEVNEGA REDA - TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH ZAKONA O DOHODNINI, NUJNI POSTOPEK.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada. Besedo dajem predsedniku Vlade za dopolnilno obrazložitev predloga zakona. Gospod Franc Križanič, minister za finance, dr. Križanič, prosim. Zdaj pa se lahko napotite za govorniški pult, prosim.

DR. FRANC KRIŽANIČ: Hvala lepa. Torej, spoštovane poslanke in poslanci, spoštovani predsednik Državnega zbora.

Vlada Republike Slovenije je pripravila celovit nabor ukrepov za blažitev posledic finančne krize. Predlog ukrepov zajema tako ukrepe na področju finančne politike kot tudi na področju ekonomske politike, kjer je poseben poudarek dan ukrepom v upočasnitev upadanja gospodarske rasti, za povečanje likvidnosti gospodarstva, ukrepom za subvencioniranje stroškov dela v času krčenja gospodarske dejavnosti ter ukrepom za nadaljnji kakovostni razvoj Slovenije. Sestavni del so tudi ukrepi na področju fiskalne politike, med katerimi imajo pomembno mesto ukrepi na področju prestrukturiranja javnofinančnih prihodkov za nadaljnjo razbremenitev gospodarstva.

Spoštovani! Julija 2008 je bila sprejeta sprememba zakona o dohodnini, po kateri se je ponovno uvedla olajšava za investiranje pri dohodkih iz dejavnosti, to so dohodki fizičnih oseb, in sicer v obliki znižanja davčne osnove. Znižanje davčne osnove je možno v višini 20% zneska investiranega v opremo in v neopredmetena dolgoročna sredstva, vendar največ v višini 10.000 evrov v letu vlaganja in 10.000 evrov v davčnem letu po letu vlaganja ter največ v višini davčne osnove, kar pomeni, da je v posameznem davčnem letu najvišja možna olajšava 10.000 evrov, če ima zavezanec dovolj davčne osnove. V primeru, da je davčna osnova v prvih dveh letih prenizka, da bi bilo mogoče olajšavo izkoristiti v celoti, zakon določa, da se neizkoriščeni del olajšave lahko izkoristi še v naslednjih štirih letih. Za opremo se ne štejejo pohištvo in pisarniška oprema, razen računalniške opreme, ter motorna vozila, razen avtomobilov in avtobusov na hibridni in električni pogon, in tovornih motornih vozil z motorjem, ki ustreza najmanj emisijskim zahtevam EVRO 6. V prehodnih določbah je določeno, da se v letu 2008 prizna za

olajšavo tudi nakup tovornih motornih vozil z motorjem, ki ustrezajo najmanj emisijskim zahtevam EVRO 5. V neopredmetena dolgoročna sredstva se ne štejejo dobro ime in ustrezni stroški naložb v tuja opredmetena osnovna sredstva. Zavezanec, ki opremo in neopredmetno dolgoročno sredstvo pridobi na podlagi finančnega najema, ima prav tako pravico do uveljavitve navedene olajšave. Zavezanec, ki opravlja dejavnost, mora za uveljavljanje olajšave izpolnjevati zaposlitvene pogoje, in sicer mora zavezanec zaposlovati enega delavca za polni delovni čas za celotno davčno obdobje. Olajšavo lahko uveljavlja tudi zavezanec, ki sicer ni zaposloval delavca za polni delavni čas za celotno davčno obdobje, če v letu, za katerega uveljavlja olajšavo za investiranje, zaposli najmanj enega delavca za polni delovni čas vsaj tri mesece pred koncem davčnega leta in ta pri njem ostane zaposlen še najmanj eno leto po letu, za katerega uveljavlja olajšavo za investiranje. Določeno je tudi ravnanje v primeru, če zavezanec odsvoji opremo oziroma neopredmetena dolgoročna sredstva v določenem obdobju potem, ko je izkoristil davčno olajšavo, in ravnanje v primeru, če ni imel zaposlenega delavca v skladu z zakonom. Podobna olajšava kot za investiranje v okviru dohodka iz dejavnosti je bila uveljavljena tudi za investiranje v okviru dohodka iz osnovne kmetijske in gozdarske dejavnosti v okviru kmečkega gospodinjstva, in sicer v višini 20% vlaganj, vendar ne več kot 10.000 evrov v prvem in 10.000 evrov v drugem letu po letu vlaganja oziroma skupaj ne več kot 20.000 evrov. Tudi v okviru osnovne kmetijske dejavnosti se olajšava priznava v višini davčne osnove, zato je omogočeno, da se morebitni neizkoriščen del uveljavlja v petih letih po letu vlaganja. Priznana vlaganja se v povezavi z osnovno kmetijsko in gozdarsko dejavnostjo omejujejo le na opremo, kmetijsko mehanizacijo in osnovna sredstva brez zemljišč in objektov.

Spoštovani! Ocenjujoč potrebe po ukrepih v času finančne krize je bila v novembru predlagana sprememba zakona o dohodnini, po kateri naj bi se povešala olajšava za raziskave in razvoj ter povečala olajšava za investiranje in olajšali pogoji za uveljavitev te olajšave v delu, ki se nanaša na zaposlitvene pogoje. Predlagano je bilo, da naj bi se veljavna olajšava za investiranje v obliki znižanja davčne osnove povečala z 20% na 30% investiranega zneska, pri čemer se ne bi več določala absolutna velikost olajšave. Se pravi, omenjenih 10.000 plus 10.000 evrov. Olajšavo bi bilo mogoče izkoristiti do višine davčne osnove v petih letih po letu vlaganja. Prav tako je bilo predlagano, da se črtajo pogoji, vezani na zaposlitev delavcev, ostali pogoji so ostali nespremenjeni. Smiselno enaka rešitev je bila predlagana za investiranje v okviru dohodka iz osnovne kmetijske in gozdarske dejavnosti v okviru kmečkega gospodinjstva.

Vlada meni, da je bila vsebina dela predloga novele Zakona o dohodnini, ki jo obravnavate danes, v skladu z

ukrepi, ki se sprejemajo za ublažitev finančne krize. V tem okviru Vlada ocenjuje, da lahko k zastavljenim ciljem pripomore povečanje obsega za investicijske olajšave .../opozorilni znak za konec razprave./... za osnovno kmetijsko-gozdarsko dejavnost ter olajšuje pogoje za njeno uveljavljanje, medtem ko menimo, da olajšave za investicijo v znanost in razvoj takšnega učinka ne bodo imele, ker lani praktično niso bile izkoriščene. Gre za očitno manjša podjetja, ki tu prav dosti ne investirajo. Skupen učinek je ocenjen na 50 milijonov evrov...

PRESESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Minister, prosim, če zaključite s predstavitvijo.

DR. FRANC KRIŽANIČ: Najlepša hvala.

PRESESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Predlog zakona je obravnaval Odbor za finance in monetarno politiko kot matično delovno telo. Besedo dajem podpredsedniku mag. Radovanju Žerjavu za predstavitev poročila. Prosim.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovani ministri, spoštovane kolegice in kolegi! Odbor za finance in monetarno politiko je na 5. nujni seji danes kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o spremembah Zakona o dohodnini, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada s predlogom za njegovo obravnavo in sprejetje po nujnem postopku. Seji odbora so prisostvovali predstavnice in predstavniki predlagatelja zakona, torej Ministrstvo za finance, Zakonodajno-pravne službe in Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije. K predloženemu zakonu so v poslovnem roku amandmaje k predlogu zakona vložile poslanske skupine SD, Zares, DeSUS in LDS, in sicer k 1. in 2. členu.

Odbor je bil seznanjen z mnenjem Zakonodajno-pravne službe, ki je navedeni predlog zakona preučila z vidika skladnosti z Ustavo in pravnim sistemom ter z zakonodajno-tehničnega vidika. K predloženemu besedilu zakonskih sprememb Zakonodajno-pravna služba nima drugih pripomb razen opozorila, da kaže razmisliti o utemeljenosti uskladitve določb 73.a člena, 3. člen predloga zakona.

Odboru je bilo posredovano mnenje Vlade, ki ga je Vlada sprejela na 5. redni seji dne 18.12.2008, in sicer k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb in k Predlogu zakona o spremembah Zakona o dohodnini. S tem mnenjem se je Vlada opredelila do navedenih predlogov zakonov, ki ju je v zakonodajni postopek vložila vlada v prejšnji sestavi.

V uvodni dopolnilni obrazložitvi členov je minister za finance poudaril, da je predloženi zakon pripravila še vlada v prejšnji sestavi, vlada v sedanji sestavi pa ga je preučila in ugotovila, da bo sicer imel negativne učinke na državni

proračun v višini 50 milijonov evrov, da pa prinaša določene socialne učinke. S tega vidika se je Vlada odločila, da ga podpre v delu, ki se nanaša na uveljavljanje splošne olajšave za investicije za določen segment gospodarstva, saj meni, da bi temu delu gospodarstva tako omogočila lažji prehod skozi finančno krizo. Vlada ga je zato vključila v okvir ukrepov za blažitev posledic finančne krize.

Predstavnica Zakonodajno-pravne službe je poudarila, da Zakonodajno-pravna služba k predlogu zakona nima pripomb, saj v svojem mnenju podaja le vprašanje k 3. členu. Zakonodajno-pravna služba tudi nima pripomb k vloženima amandmajema poslanskih skupin koalicije.

Člani odbora in ostali prisotni so v okviru razprave o posameznih členih pretežno razpravljali o določbi 1. člena ter k tej določbi vloženemu amandmaju poslanskih skupin koalicije, s katerim se predlaga njeno črtanje. Predstavniki opozicije so nasprotovali amandmaju poslanskih skupin koalicije, saj se niso strinjali s črtanjem določbe 1. člena. S črtanjem 1. člena naj bi sedanja koalicija določenemu segmentu gospodarstva dajala nek neprimeren signal. Predstavniki koalicije pa so zagovarjali črtanje 1. člena, saj so poudarjali, da Vlada v sedanji krizni situaciji nima prav veliko manevrskega prostora.

Odbor je v skladu z drugim odstavkom 130. člena Poslovnika Državnega zbora obravnaval vložena amandmaja poslanskih skupin SD, Zares, DeSUS in LDS k 1. in 2. členu ter ju sprejel. Odbor je v skladu s 128. členom Poslovnika Državnega zbora glasoval o vseh členih predloga zakona ter jih sprejel. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima mag. Andrej Vizjak v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke. Prosim.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Spoštovani predsednik! Vlada Janeza Janše je parlamentu posredovala 7. novembra paket dveh zakonov, ki sta komplementarna in katerih ambicija je urediti isto zadevo. Žal imamo danes na mizi zgolj enega izmed teh in zato je ta obravnava nekoliko defektna. Defektna je, kajti ta zakon, Zakon o dohodnini, pokriva zgolj en segment gospodarskih subjektov, samostojne podjetnike, ki so dohodninski zavezanci, ne pokriva pa gospodarskih subjektov. Torej zavestno sedaj ločujemo med, na primer, samostojnim podjetnikom z enim zaposlenim, ki ima krovstvo ali ki ima obdelavo kovin, in gospodarsko družbo, d.o.o., ki ima enako enega zaposlenega in se ukvarja s povsem enako dejavnostjo, vendar ker je druge statusne oblike, se bo prvemu investicijska olajšava štela, drugemu, ki je pa d.o.o., pa ne. In mislim, da to ni prav, in to je treba uvodoma pri obravnavi tega zakona tudi povedati.

Torej, učinkuje za vse gospodarske subjekte in ne vem, kako bodo gledali, na primer, člani Obrtno-podjetniške zbornice, od katerih je 20% d.o.o.-jev oziroma d.n.o.-jev in gospodarskih družb in preostalih 80% je s.p.-jev. Eni bodo imeli davčne olajšave, drugi ne bodo imeli davčnih olajšav. In enim se bodo štejele te davčne olajšave že za leto 2008, drugim se ne bodo štejele.

Spoštovani gospodje, jaz mislim, da to ni prav, da je tu Vlada storila napako in da, žal, danes nimamo na tej mizi tudi Zakona o davku od dohodka pravnih oseb, ki je bil hkrati predlagan 7. 11. Vlada je do njega sprejela negativno stališče, da tega ne in to je prvi defekt te obravnave, za katerega ne vem konkretnih argumentov.

Druga grenčica je ta, da je bil ta zakon z onim drugim, to se pravi zakonom o davku od dohodka pravnih oseb predložen parlamentu že 7. novembra. Kolegij parlamenta se je od takrat do danes, do pred nekaj dnevi, ni opredelil do postopka okoli tega zakona in s tem proceduralno zavrne njegovo obravnavo. Bi ga lahko obravnavali. Zakaj je to pomembno? To je pomembno zato, ker ta zakon cilja že na leto 2008 in mora biti sprejet v letošnjem letu, kakor tudi oni drugi, in je bil to pravzaprav en manever, za katerega mislim, da je bil taktične narave in je hotel razbremeniti diskusijo parlamenta o tej prepomembni temi.

Torej, Slovenska demokratska stranka seveda podpira osnovno intenco tega zakona. Mislim, da je prava, vendar ni zadostna. Še posebej ni zadostna zaradi tega, ker je koalicijska večina črtala povečevanje davčnih olajšav za raziskave in razvoj samostojnih podjetnikov, češ da se v preteklosti niso veliko uporabljale in da so zato nepotrebne - povečevanje le-teh. Mi menimo, da je potrebno povečevanje davčnih olajšav za raziskave in razvoj tudi samostojnih podjetnikov, da je to v kontekstu lizbonske strategije, v kontekstu prizadevanja vseh vlad, to je povečati vlaganja v raziskave in razvoj gospodarskih subjektov in skozi ta ukrep bi se to dalo storiti. In ne razumem vsebinskih razlogov, zakaj je bil sprejet amandma večine koalicijskih oziroma vseh koalicijskih strank, ki je bil pravzaprav pripravljen na ministrstvu, kot je minister tudi sam povedal, in je preprečil dvig davčnih olajšav za raziskave in razvoj. Ostale rešitve zakona so identične tistim, ki je predlagala prejšnja vlada, in so zato za nas sprejemljive in jih bomo z veseljem podprli. Vložili smo amandma, s katerim dajemo parlamentu še enkrat možnost razmisliti o povečevanju davčnih olajšave za raziskave in razvoj.

Bi pa opozoril še na finančne posledice tega zakona. Ko je prejšnja vlada pripravila ta zakon in ga vložila v parlament, so veljale druge napovedi Umarja. Kot veste, se upošteva zadnje makroekonomske podatke, tako statistike kot Umarja, in po le-teh, ki so bili bistveno bolj optimistični, so bile ocenjene tako visoke finančne posledice. Verjemite mi,

da napovedana gospodarska rast, tudi upad investicijskih bo zelo, zelo oklestil tudi primer, če bi se vsi gospodarski subjekti odločili za uveljavitev teh davčnih olajšav. Torej, tudi če to bo v polni meri izpeljano, bodo finančne posledice tega zakona bistveno bistveno nižje. In to je zopet, kako bi rekel, ena pripomba na te vaše komentarje, kako veliko se daje gospodarstvu, v resnici pa je tega, žal, veliko manj.

Torej, mi bomo zakon podprli in tudi amandma.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Vili Trofenik v imenu Poslanske skupine Zares.

VILI TROFENIK: Hvala za besedo.

V poslanski skupini bomo Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodni podprli. Ta zakon ima izrazito socialno noto in v pravem pomenu besede pomeni "blaženje negativnih posledic finančne krize". Seveda ga je treba sprejeti letos, da velja za to leto oziroma leto 2008, če ne, bi se postavilo še drugo vprašanje negativnih učinkov tega zakona na državni proračun oziroma vzporednost sprejemanja rebalansa, kot bi to bilo treba zaradi drugih, vendar v tem trenutku ne pripravljenih ukrepov. Tu je treba poudariti, da gre za izrazito socialno noto in zato podpiramo obravnavo po hitrem postopku in sprejetje tega zakon. Seveda pa smo podprli tudi amandma, s katerim je bil črtan 1. člen zakona iz tega razloga, ker bi, če bi bil 1. člen zakona sprejet, prišlo do razlike med tako imenovanimi s.p.-ji in malimi d.o.o.-ji oziroma enočlanskimi d.o.o.-ji. Mislimo, da je treba to enakovredno urediti v naslednjem paketu, v okviru zakonskega okvira, pač kakor to v skladu z našimi zakoni in ustavo gre.

Še enkrat: zakon bomo podprli in enako smo podprli tudi amandma za črtanje 1. člena.

Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Anton Urh v imenu Poslanske skupine DeSUS.

Prosim.

ANTON URH: Spoštovani, gospod predsednik. Spoštovane poslanske in poslanci.

Predlog dohodninske novele je bila v zakonodajni postopek vložena že v začetku novembra kot hitra reakcija na vesplošno finančno krizo. Da bi se vsaj malo ublažile posledice te krize, katere val občutimo tudi državljani in državljanke Slovenije, je pripravljavec besedila novele ukrepov za upočasnitev upadanja gospodarske rasti, za povečanje likvidnosti gospodarstva, ukrepov za znižanje stroškov dela ter za kakovostni razvoj gospodarstva poskušal vgraditi v Zakon o dohodnini. In sicer predlaga spremembo višine olajšave

na področju dohodkov iz dejavnosti, povečuje se olajšava za vlaganje v raziskave in razvoj ter spreminja in povečuje investicijske olajšave ter predlaga spremembo višine olajšave na področju dohodkov iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti s povečanjem olajšave za investiranje.

Za prejšnjo vlado so bile sedaj novelirane davčne olajšave in druge ugodnosti še celo poleti nesprijemljiv predlog. V smislu, da bi investicijsko olajšavo sploh določila, je Vlada nato junija 2008 le oblikovala novelo zakona o dohodnini dve v smislu uvedbe investicijske olajšave, ki je bila junija 2008 tudi sprejeta in da bi slednjo določila v odstotku od naložbe, tako da bi bila enako pomembna za mala podjetja in velike družbe. Ko je bila v odhajanju, pa je predlagala prav slednje: investicijska olajšava je sedaj oblikovana po meri mikro podjetij in malih podjetij - največ 10 tisoč evrov na leto in največ 20 tisoč evrov v dveh letih. Ravno zaradi slednjega bi bila zanimiva predvsem za srednje in velike družbe, na katerih tudi temelji slovensko gospodarstvo: na primer Krka, Sava, Gorenje, Luka Koper. Takšni spremembi poslanci DeSUS-a načeloma ne nasprotujemo. Imamo pa pomisleke v zvezi z ukinjanjem dodatnega pogoja za uveljavljanje olajšave za investiranje, in sicer gre za zaposlitveni pogoj. Seveda veljavna zakonodaja določa, da mora imeti zavezanec zaposlenega vsaj enega delavca za polni delovni čas, predlog novele pa to ukinja. Sicer predlagatelj ocenjuje, da bo tovrstna sprememba pozitivno vplivala na zaposlenost in razvoj, ne podaja pa konkretnih argumentov, zakaj meni, da bi ta ukinitvev zaposlitvenega pogoja pozitivno vplivala na zaposlovanje. Poslanci DeSUS-a vidimo pozitivnost zgolj v tem, da bo ta olajšava dostopna tudi samozaposlenim, ne vidimo pa nekih pozitivnih učinkov na zaposlovanje na splošno oziroma na zmanjševanje brezposelnosti. Tudi kar se tiče olajšav na področju dohodkov iz kmetijske in gozdarske dejavnosti menimo, da bi bilo smotrnejše celovito pristopiti k tej panogi predvsem z vidika razvoja tega področja ter spodbujanja določenih segmentov panog na področju kmetovanja in ne zgolj generalno opredeljevati ugodnosti, na primer določiti olajšave za zavezance, ki se ukvarjajo z eko kmetovanjem, dodatne olajšave za zavezance čebelarje, ki so bili do sedaj skoraj vedno izigrani. Pomanjkljivost novele vidimo tudi v spregledu davčnih ugodnosti fizičnih oseb. Finančna in gospodarska kriza ne bo oplazila zgolj podjetnikov, kmetov, pravnih oseb, temveč je bodo občutile občutneje tudi fizične osebe. Še več, tudi tokrat posredno na udaru ravno posameznik, saj se z opustitvijo zaposlitvenega pogoja pri uveljavljanju investicijske olajšave tako po predlogu novele zakona o dohodnini dve kot po predlogu novele zakona o dohodnini dve nikakor ne pristopa k dodatnemu vplivu na večje možnosti za ohranjevanje zaposlenosti. Zato bi bilo po našem mnenju potrebno pristopiti tudi k reševanju tega vprašanja. Naša poslanska skupina DeSUS posameznim vsebinskim rešitvam sicer

ne nasprotuje, in bomo podprli predlog zakona o dohodnini. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Zmago Jelinčič Plemeniti v imenu Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: Hvala lepa za besedo. Lep pozdrav vsem skupaj! Današnji predlog zakona o spremembah zakona o dohodnini je bil res vložen že novembra meseca in je skrajni čas, da ga sprejmemo. V bistvu ni ne vem kakšna revolucionarna zadeva, pa vendar ureja na določenem segmentu nekatere stvari. Jaz sicer sodim, da mogoče vse tisto, kar smo slišali od predgovorca, res ne moremo strpati v en zakon in bo potrebno narediti kaj drugega. Ampak to pričakujemo od koalicije, da bo naredila tisto, kar smo od predgovorca slišali, da je treba še popraviti.

Dejstvo je, da Vlada predlaga odpravo zaposlitvenih pogojev, kar je sicer v redu, vendar pa, kakšni bodo pa kontrolni mehanizmi, kdo bo kontroliral, ali se res dogaja tisto, kar zahteva in določa zakon, ali se zopet ne zlorablja zakonska določila za kakšne privatne koristi. V osnovnem predlogu zakona je Odbor za finance tudi predlagal črtanje 1. člena. S tem se pravzaprav uničiti tisto, kar je bila glavna poanta zakona, zato sodim, da je smiselno, da se podpre amandma, ki ga je vložila Poslanska skupina Socialno demokratske stranke, kjer se vrača tisti 1. člen v zakon. Drugače bo zakon zgolj do neke mere relevanten in delujoč. Da bi se več ali manj zadeve izpuštile tam, kjer bi se uveljavljale splošne olajšave za vlaganje v raziskave in razvoj, v višini 40% zneska, mislim, da bi bilo to zelo slabo. Konec koncev javnofinančni primanjkljaj s tega zakona ni več kot petdeset milijonov evrov, lahko pa prinese določene koristi, kajti ravno tukaj je področje, kjer je Slovenija najbolj zaostajala. V raziskave in v razvoj nismo vlagali praktično ničesar. Denar, ki je bil zaslužen tudi s kakšnimi inovativnimi posegi, se je potem namesto, da bi se vlagala dalje, delil kot dobiček. In seveda glede na to, da so do dobička bili najbolj upravičeni lastniki in pa vodstveni kader, so imeli od tistih zadev pravzaprav korist samo oni.

Zato sodim, da je potrebno podpreti zakon, sam po sebi in pa seveda tudi amandma k 1. členu in Slovenska nacionalna stranka bo to tudi storila. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima mag. Radovan Žerjav v imenu Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke. Prosim.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa, gospod predsednik, spoštovane kolegice in kolegi.

Predlog, ki ga imamo pred seboj, je pripravila še prejšnja Vlada. Menimo, da bi moral biti na dnevnem redu že mnogo prej. Cilj predloga zakona je bil z davčnimi olajšavami za investiranje spodbuditi razvoj podjetništva, vključno s kmetijstvom. V Poslanski skupini SLS se strinjamo s tem, da bi bilo nujno takoj povečati davčne olajšave za investiranje, s čimer bi bili doseženi pozitivni učinki na zaposlenost in razvoj. Žal nam je, da so koalicijske stranke na matičnem odboru predlagale amandma, ki je črtal 1., torej bistveni člen predloga zakona. Tako je zakon izgubil svoj pravi pomen. Ne razumem točno zakaj, ni bil s strani koalicijskih strank predlagan amandma, ki bi določal investicijsko olajšavo v višini 30%, kot je Vlada sama obljubila med svojimi ukrepi. Nas pa veseli oziroma se nam zdi pomembno, da so v tem predlogu zakona ostale investicijske olajšave za vlaganja v osnovno kmetijsko in gozdarsko dejavnost.

V Poslanski skupini SLS menimo, da so potrebne olajšave za investicije. Če se investicije ustavijo, bo velik del gospodarstva, predvsem gradbeništvo, ostal brez dela, kar ima spet za posledico manjše povpraševanje. Nujno je treba poskrbeti, da se bo investiranje nadaljevalo tako v podjetjih kot v državi. V predlogu je bila poudarjena tudi regionalna nota. Naj na tem mestu spomnim na skupne investicije države in lokalnih skupnosti, ki bi tako ohranjale zaposlenost in preprečile padanje notranjega povpraševanja. Gre za spodbujanje javnih izdatkov. Menimo, da je treba iti v izdatke, ki so hitro uresničljivi in regionalno razpršeni, da se vežejo na lokalno infrastrukturo in da koristi od njih ne bodo takoj odtekle v tujino. Gre za vrsto okoljsko-komunalnih projektov, ki imajo približno 50% evropskega denarja. V zvezi s tem predlagamo, da se lokalnim skupnostim povečajo sredstva ali pa podrejeno, da se dovoli višje zadolževanje.

Menimo pa tudi, da se davčne olajšave ne bi smelo omejiti le na razvoj, ker bo to premalo. Jih je pa potrebno časovno omejiti, da se načrti uresničujejo sedaj, ne pa kadarkoli. Pred leti smo že imeli investicijske olajšave v kmetijstvu, a danes so tako ustavile, da se ne izkoriščajo niti za to namenjena evropska sredstva. v kmetijstvu zato ni več interesa, predvsem pa je v veljavi taka ureditev, da se olajšava prizna le za nakup strojev, ki so seveda iz izvoza, ne pa tudi za nakup zemljišča. In ker sem že pri kmetijstvu. Zavedati se moramo, da se je v zadnjem letu položaj kmetijstva grozno poslabšal, ker so se na primer umetna gnojila, zaščitna sredstva podražila tudi za več kot 100% in ni nobene kmetijske panoge, ki bi te stroške pokrivala, vključno s subvencijami, katerih obdavčitev, menimo, da je neutemeljena.

Pa še nekaj naj poudarim na tem mestu. Zakaj v tako imenovanem ekonomsko-socialnem svetu ni ministra za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano? Ste morda spregledali, da je poleg kmetijstva še minister za celotno živilsko predelovalno industrijo in gozdarstvo? Dokazano je, da se bo

prihodek v kmetijstvu v naslednjem letu zmanjšal za 10%, da so se povečali stroški, da padajo kupne cene na svetovnih trgih. In to je treba rešiti z zdravo pametjo. Ali je kriza samo za en del ljudi, za velika podjetja in banke, ali je kriza za vse nas? Kmetijstvo bo enostavno bankrotiralo. Tam se zdaj dogaja največja katastrofa, tako da so kmetje začeli opuščati agrotehnične ukrepe, ne kupujejo ustreznega materiala, ne gnojijo ustrezno, ne uporabljajo določenih tehnologij in kvaliteta ter proizvodnja bosta še naprej padali. In to zdaj, ko smo v Sloveniji že na polovični samooskrbi, kar se tiče hrane. Italijanski minister za kmetijstvo je pred dobrim mesecem javno izjavil, da on vidi rešitev iz krize v povečani samooskrbi Italije.

V Poslanski skupini SLS bomo predlagani zakon o spremembah Zakona o dohodnini podprli. Še raje pa bi podprli zakon o dohodnini v osnovni verziji, z investicijskimi olajšavami za vse gospodarske družbe, zato bomo podprli še predlagani amandma. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima mag. Borut Sajovic, v imenu Poslanskega kluba Liberalne demokracije Slovenije. Prosim.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa, predsednik. Vsem skupaj še enkrat prijazen pozdrav! Brez investicij in razvoja ni napredka, tega se zavedamo tudi v Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije, zato ta predlog sprememb Zakona o dohodnini podpiramo. Še posebej zaradi tega, ker tudi kdor bere naš program, program stranke Liberalne demokracije Slovenije, vidi, da smo na vidno mesto pod točko o izboljšanju konkurenčnosti gospodarstva v programu navedli prav to, da je treba sredstva za investicije in olajšave povečati.

V resnih časih, ki prihajajo, zagotovo nobena druga stvar ni tako pomembna kot ravno naložbe v raziskave in razvoj, tako samostojnim podjetnikom kot tudi samozaposlenim. In tistim, ki govorijo, da je 50 milijonov evrov ali 0,13% bruto družbenega proizvoda zanemarljiv ali majhen denar, moram reči, da v naši poslanski skupini ne razmišljamo tako. Pomembna so čisto vsa sredstva, vsi napor in vse sile, ki se lahko namenijo za doseganje tega cilja. Zagotovo nam je bil tudi razmislek in dilema, kako povečati sredstva za druge gospodarske družbe. Po zagotovilih ministrstev se bo to zgodilo tudi v paketu ukrepov, ki bodo tem sledili.

Je pa zagotovo vsaka taka razprava tudi čas, da razmislimo o tem, ali na področju tehnologije in znanosti vlagamo na pravi način. Danes si lahko v Financah preberete, da razmerje med vložkom tehnologija in znanost v nekaterih evropskih državah je tam nekje 2:1, pri nas pa smo zagotovo v tem delu Evrope rekorderji, saj za znanost v povprečju namenimo devetkrat toliko, kot v tehnologijo. To pomeni, da ogromno sredstev namenimo za neko akademsko

razvojnoraziskovalno raven, ne pa za aplikacijo v konkretne primere in rešitve. To se pravi, preveč za znanstvenike, premalo za gospodarstvo.

Na drugi strani pa smo podrobno proučili tudi eno analizo uslužbencev davčne uprave, ki so se s tem ukvarjali zadnjih 10 ali 15 let v tej državi in pri naših drobnih podjetnikih in pa obrtnikih, ki so v preteklosti že uveljavljali to davčno olajšavo, niso ugotovili, kakšne pomembne pozitivne korelacije, da tisti, ki so uveljavljali več olajšav, da so bile tudi razvojno ali zaposlitveno bolj uspešni. Mislim, da bi bilo tako prav in temu področju je treba v bodoče nameniti še več sredstev in več pozornosti.

Moj predgovornik je zagotovo omenil tudi dve pomembni skupini, glede katerih se v Poslanskem klubu LDS-a še kako strinjamo. Na eni strani so lokalne skupnosti, občine. Recimo, eno od slovenskih podjetij, ki je v borzni A kotaciji, je imelo v preteklosti vložek sredstev za razvoj in pa investicije 50 milijonov evrov, v letu, ki prihaja, 2009 bodo imeli teh sredstev samo še 15 milijonov evrov. 15 milijonov evrov pa je količina sredstev, ki jih danes v razvoj vlaga marsikatera, ne od večjih, od srednjih slovenskih občin. To so sredstva, ki jih s pomočjo države, evropskih kohezijskih sredstev in lastnih skladov vlagamo v napredek in razvoj in zato seveda pritrjujemo, da je treba biti tu tudi pozoren do lokalne ravni in pa v letih, ki še omogočajo črpanje evropskih in kohezijskih sredstev, zagotoviti na eni strani ali dodatna sredstva, na drugi strani pa seveda tudi omogočiti občinam, da se konkretno in samo za te razvojne projekte tudi dodatno zadolžijo. Podobna zgodba je tudi s kmetijstvom. Veliko govorimo o tem, da bomo subvencionirali zaposlovanje tistih, ki bodo delali manj ur na teden, obenem pa se mi zdi, da je potrebno in pomembno, da je to čas za razpravo, kaj bodo ti ljudje v času, ko ne delajo, dejansko počeli. Mislim, da bi bilo potrebno nekaj te energije usmeriti, da se ohranja slovensko podeželje, da se nam ne zarašča, da se izkoriščajo alternativni viri, namesto da vozimo nafto iz Savdske Arabije, ki je trenutno cenejša, da izkoristimo delovno silo za večjo proizvodnjo bio mase. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima gospod Matjaž Han v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov.

MATJAŽ HAN: Hvala lepa še enkrat. Spoštovani predsednik, predstavniki Vlade, kolegici in kolegi.

To je še eden ukrep, en zakon, ki verjamem, da bo v skupni masi pomagal, da bomo iz te krize prišli čim manj ranjeni. V Poslanski skupini Socialnih demokratov smo Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini seveda natančno preučili. Vlada je na podlagi koalicijske zaveze tudi sprejela povišanje olajšave za investicije za obrtnike v

skladu z javnofinančnimi omejitvami. V neugodnih ekonomskih razmerah so ravno samostojni podjetniki tisti, ki se najhitreje prilagajajo novonastalim razmeram, zato je ravno olajšava jasen signal obrtnikom za spremenjene razmere. Seveda pa predlagano znižanje davčnih stopenj davka od dohodka pravnih oseb iz 22 na 20% za leto 2008 bi za določen delež davčnih zavezancev z vidika obračuna davkov od dohodka povzročilo večji davčni izpad. Ta davčna stopnja pa je posebno pomembna za predelovalno industrijo ter za finančno in trgovinsko dejavnosti. Znižanje davčne stopnje davka od dohodkov v primerjavi s subvencioniranjem krajšega delovnega časa ne bi omogočilo podjetjem zagotovitve svežega kapitala, kar je bilo v zadnjih časih predstavljeno kot edina rešitev iz finančne krize. V času finančne krize, v času recesije, ko veliko podjetij ne ustvarja dobičkov ali ustvarja nižje dobičke, znižanje davčne stopnje od dohodkov pravnih oseb ne pomeni praktično nič. Zaradi tega znižanje davčne stopnje ni primeren ukrep za zmanjševanje finančne krize.

Glede predloga prejšnje vlade pa naj omenimo, da sta Vlada in pa poslanska skupina Socialnih demokratov temeljito analizirala predlagane spremembe in ugotovila, da znižanje stopnje davka od dohodkov pravnih oseb ne bo vplivalo pozitivno na gospodarsko rast, je pa Vlada na podlagi koalicijske zaveze sprejela povišanje olajšav za investicije v skladu z javnofinančnimi omejitvami. Znižanje investicijskih olajšav je za večja podjetja primerno za spodbujanje gospodarske rasti v tako imenovanih normalnih razmerah, ko podjetja ustvarjajo dobičke. V času recesije, v času finančne krize pa podjetjem, ki ne ustvarjajo dobička in tudi ne investirajo, se pravi, da jim tudi ta olajšava ne pomeni veliko. Zaradi tega smo prepričani, da je investicijska olajšava predvsem namenjena obrtnikom, ki bodo imeli večjo razbremenitev z investicijsko olajšavo, ki jo prinašajo ostali ukrepi Vlade. Seveda pa v tej zadevi moramo gledati tudi socialni vidik, ki ga je tudi že minister omenil.

Ko pa bo situacija dopuščala drugačne razmere in, če bo treba skrbeti za drugi val ukrepov, je pa danes minister napovedal, da se bo investicijska olajšava uvedla tudi za ostala podjetja v državi. V Socialni demokraciji smo nasprotovali ukinitvi investicijske olajšave v prejšnji vladi, kjer je davčna reforma z ukinitvijo davčne olajšave za investicije v davku od dohodka pravnih oseb povečala efektivno obdavčitev podjetij in samostojnih podjetnikov v zakonu o dohodnini, kar pa so podjetja in samostojni podjetniki prevalili v višjo obdavčitev na končne uporabnike. In to je tudi pomagalo k zvišanju inflacije. Prav tako pa znižanje davkov od dohodkov pravnih oseb ne priporoča Evropska komisija v svojem ekonomskem planu okrevanja.

Zaradi tega smo Socialni demokrati prepričani, da bo zakon o dohodnini pomagal obrtnikom in seveda tudi zakon o dohodnini v predlagani vsebini podpiramo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Prehajamo na razpravo o členu in vložnem amandmaju.

V razpravo dajem 1. člen ter amandma Poslanske skupine SDS. Prosim za prijavo. Besedo ima gospod Andrej Vizjak.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Hvala lepa. Ta amandma je posledica amandmaja, ki je bil sprejet na odboru, s katerim se je črtal 1. člen, katerega osnovni namen je, da se povečajo davčne olajšave za vlaganje, raziskave in razvoj samostojnih podjetnikov oziroma vseh dohodninskih zavezancev, in sicer iz 20 na 40%, v tistih manj razvitih krajih, kjer pa je še ta tako imenovana regionalna komponenta, pa iz 30 na 50 oziroma iz 40 na 60. Mi ocenjujemo, da je ta korak dvakrat pomemben. Prvič je pomemben, da se tistemu segmentu gospodarstva, ki zaradi strukture in ne nazadnje tudi kadrovske omejenosti nima nekih lastnih potencialov za razvoj raziskovalne dejavnosti in se mu vse, kar naroči, ne nazadnje tudi zunaj v inštitucijah znanja, tudi upošteva kot davčna olajšava. Na primer, samostojni podjetnik, ki dela na nekem področju in želi razviti nek nov stroj ali nek nov material, nek nov izdelek, se lahko poslužuje različnih inštitutov, fakultet, tudi ekspertov in vse te stroške lahko skozi to olajšavo uveljavlja kot olajšavo. In zato smo mislili, da je v tem trenutku, še posebej ko se soočamo s problemi pomanjkanja razvojnih sredstev, zlasti pomanjkanja razvojnih sredstev s strani gospodarstva realnega sektorja, smiselno in dobro povečevati te davčne olajšave, še posebej zaradi zanemarljivih fiskalnih učinkov. Minister in ostali so povedali, da to pravzaprav skoraj ne učinkuje na proračun in ni učinkovalo doslej bistveno na proračun. Iz tega prvega konkretnega poslanstva tega amandmaja sledi, zakaj menimo, da bi bilo pametno, da ga uvedemo, da povečamo te davčne olajšave za raziskave in razvoj. Drugo pa je to, kar je tudi na nek način splošno dejstvo. To je, da je slovensko gospodarstvo zadaj pa to drobno gospodarstvo, vse premalo prepoznava v razvoju in raziskavah neko dolgoročno perspektivo in se tega premalo poslužuje. Mislim, da ne bi bilo napak razmisliti, da bi bilo sploh za samostojne podjetnike vse, kar vložijo v raziskave in razvoj, davčna olajšava. Vse. In zato bi bil, spoštovani predsednik, ker ste omenili, da se s tem strinjate, zelo vesel, da se ta amandma sprejme in da ga v tretjem branju nadgradimo s to smerjo. To se pravi s smerjo, da je vse, kar s.p. vложи v raziskave in razvoj, davčna olajšava. Vendar je šla Vlada v nasprotno smer, da je črtala člen, v katerem smo želeli povečati te davčne olajšave za raziskave in razvoj. Jaz mislim, da je to napačno vizavi vsebine in vizavi sporočila gospodarskim subjektom, da bodo še tisti razvojnoraziskovalni programi, ki so tako ali tako zelo redko prisotni v tem segmentu gospodarstva, bili prvi na, kako bi rekel, listi za

odpis v teh kriznih časih. In to ni prav! Spoštovani, to ni prav. Zato seveda predlagamo ta amandma in smo pripravljene tudi še globlje poseči pri tem.

Drugo, kar je bilo rečeno, je tudi povsem res. Iz strukture odhodkov za znanost, raziskave, tehnologijo je več kot jasno, da se preko ene agencije za razvojno in raziskovalno dejavnost razdeli 90% denarja, skozi eno tehnološko agencijo pa 10% denarja, ko govorimo o razvojnoraziskovalnih projektih za gospodarstvo. Ko pa smo opozorili tudi novo vlado, ko bi še lahko to naredila, da bi bilo modro ločiti in imeti agencijo za razvojnoraziskovalno dejavnost pod enim ministrstvom, MVZT-jem, in drugo agencijo pod Ministrstvom za gospodarstvo, to je tehnološko agencijo, seveda tega ni bilo. Tega ni bilo. In verjemite mi, da bo znotraj znanstvene sfere, znotraj raziskovalne sfere večeren konflikt med tema agencijama, in lobiji, raziskovalni lobiji, znanstveni lobiji, za katere vemo, kakšni so, si bodo seveda zase in za svoje akterje izborili vedno večji kos pogače, kot pa za tiste projekte, ki so namenjeni gospodarstvu, kar je za akademsko sfero velik izziv. Verjemite mi, za razvojnoraziskovalni kader na inštitutih je delati s gospodarstvom, generalno gledano, veliko naporneje, veliko težje, veliko večji izziv, kot pa napisati dva strokovna članka v neko tretjerazredno revijo, ki se šteje tako ali drugače. Saj nekih uglednih strokovnih člankov pa že dolgo naša akademska sfera ni sproducirala.

Spoštovani! S tem odpiramo eno področje, ki je zelo praktične narave, hkrati pa tudi sporočilno izjemno pomembno, zato bi želel podpore temu amandmaju.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Dejan Levanič.
Prosim.

DEJAN LEVANIČ: Hvala za besedo, gospod predsednik.

Jaz mislim, da nobenemu ni v temeljnem namenu, da nekako zmanjšujemo finančna sredstva v raziskave in razvoj. Predvsem ko govorimo o dolgem roku, se pravi s posebnimi učinki na gospodarstvo. Vsi vemo, da posebna vlaganja v tehnološki razvoj in raziskave predvsem pomenijo boljšo gospodarsko rast, hitrejši razvoj in tako naprej. Vlada bo naredila še več, kot predlagate vi. In verjamem, da boste to tudi podprli. Predvideva se veliko neposrednih ukrepov, kar bi se lahko zgodilo že v preteklosti, se pravi, da bi se spodbudile raziskave in razvoj in da bi politika dala enkrat večjo težo temu, se pravi večjo podporo.

Verjetno veste, da za investicije v tehnološko opremo, v tem času je v teku razpis v višini 18,7 milijonov evrov, in zaradi prav velikega povpraševanja po subvencijah za tehnološko opremo bo objavljen nov razpis v višini 35 milijonov evrov, ko se bo odprla možnost pridobitve sredstev

tudi za obratni kapital in razvoj. Poleg tega pa bodo pogoji in merila za dodelitev sredstev prilagojeni trenutnim razmeram na trgu. Vsi vemo, da je velika prioriteta za razvoj ključnih konkurenčnih sposobnosti in pomembno, da poudarimo problem vlaganj predvsem v raziskave in razvoj. In razpisoma za razvojne projekte podjetij v višini 50 milijonov evrov, ki sta trenutno v fazi zaključevanja, se bo dodal tudi nov razpis v višini še 50 milijonov evrov za razvojno-investicijske projekte podjetij. Analiza trenutnega stanja, dame in gospodje, kaže večjo potrebo po razvojnih sredstvih in ne le omejitev na manjšo ciljno skupino, zato bo podpore deležnih večje število skupin v podjetjih, predvsem z razvojnim potencialom. Na tej točki nikakor ne govorimo o zmanjševanju teh sredstev v raziskave in razvoj, govorimo, da je to za nas dolgoročnega pomena, da je treba za to nameniti več finančnih sredstev in veseli bomo, da bodo podjetja to uporabila in mi jim bomo seveda dali pri tem veliko podporo.

Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati? Odpiram prijavo za razpravo. Prosim.

K razpravi se je javil gospod Franc Pukšič. Gospod Pukšič, izvolite.

FRANC PUKŠIČ: Hvala lepa, gospod predsednik. Kolegice in kolegi. Predstavniki Vlade.

Tudi sam sem pričakoval ob današnji seji nekaj več ambicioznosti Vlade, da bo posegla in pripravila resnejše predloge sprememb določene zakonodaje, če je res, da je na vidiku tako huda gospodarska kriza, kot se govori in piše. Po drugi strani pa s takšnimi ukrepi človek pravzaprav tega ne uvidi. Žal mi je sicer, da Vlada pri zakonu o davčnem postopku, čeprav smo sedaj pri točki B1, pri zakonu o dohodnini, in da ne bo nesporazuma, amandma, ki ga je pripravila Slovenska demokratska stranka, bom podprl. Mislim, da je dober in gre tudi v tej smeri, kot je predsednik Vlade napovedoval, da ni važno, od kod bodo prišli predlogi za reševanje krize, važno je, da bodo dobri, in potem jih bo Vlada tudi akceptirala. Mislim, da bi bilo dobro ta amandma akceptirati. Glede na to, da pa je problematika široka, in ker imamo odprt tudi zakon o davčnem postopku, mi je zelo žal, da Vlada ni zaznala v zakonu o davčnem postopku, da bi v 102. členu zakona o davčnem postopku spremenila tako imenovani pravilnik, predpis, kjer so pogoji za odlog plačevanja davka tako zapisani, da je pravzaprav nemogoče. Še bolj pa mi je žal, kljub nekajkratnim opozorilom z različnih strani, pa tudi v operativi se to velikokrat pokaže, da pri zakonu o davčnem postopku Vlada kljub vsej tehniki, ki jo ima Durs na razpolago, ne opravi tako imenovanih poravnjav. Po eni strani ima podjetnik dobropis vračila dajatev, po drugi strani pa

naslednji mesec, recimo, za plačilo, in seveda zaradi likvidnostnih težav, ki nastajajo v podjetju, ki mora kredit najeti zato, ker bo dobil čez 60 dni vrnjen preveč plačani davek, da mora v 30 dneh plačati. Če bi se ti poboti, glede na tehniko, ki je, opravili, bi bilo lažje vsem, velikim in malim podjetnikom. Skrajni čas bo, upam, da bo Vlada prišla čim prej s spremembami zakonodaje, kot je že bilo danes tu rečeno, zakona o davku od dohodka pravnih oseb kot še z nekaterimi drugimi, na primer zakona o davčnem postopku, recimo 68, in 69. člen, ki ga, žal, nihče ne izvaja in potem sprememba zakona o plačani realizaciji. Kot veste, velja samo odlok davka, DDV-ja za tiste, ki imajo več kot 208.000 evrov prometa. To je nekaj teh manjših sprememb, ki bi prišle še kako prav vsem, še posebej pa manjšim in srednjim podjetjem, katerih imamo največ, in na področjih, s katerih prihajam, kjer bo potrebno biti še posebej tankočuten. Če že nič drugega, potem vsaj predlagam, da po sistemu, kar je dobro, podprimo, potem ta amandma. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima dr. Luka Juri. Prosim.

DR. LUKA JURI: Hvala lepa. Lep pozdrav! Ko sem prvič videl predloge zakonov treh opozicijskih strank, sem bil po eni strani prijetno, po drugi strani pa malo manj prijetno presenečen. Pri nižanju davkov je vedno ta splošna razprava prisotna, do katere točke je smiselno znižati določeno davčno stopnjo, da bi konec koncev dolgoročno pomagali gospodarstvu in posledično tudi davčnim prihodkom. Presenečen sem bil na predlog, da se zniža na davek na dohodek pravnih oseb, kajti pri boju proti finančni krizi, finančni in gospodarski krizi ne vidim neposrednega učinka in konec koncev sem se vprašal, ali tu predlagatelji ne vedo, kaj želijo s tem doseči, kajti če znižaš davek na dohodek, bi spodbudil samo varčevanje ne pa dodatno potrošnjo, ali pa morda vedo, kaj želijo s tem doseči, kar je pa še bolj zaskrbljujoče, ker s tem financiramo oziroma nagrajujemo konec koncev tudi tiste tajkune, proti katerim naj bi se toliko borili. Glede amandmaja, ki želi povečati investicije v raziskovalni razvoj, jaz sem z veseljem in zanimanjem poslušal analizo in predloge Vlade, se z njimi strinjam, vendar sem hkrati tako zaverovan, konec koncev prihajam iz podjetniškega okolja, v raziskave in razvoj, da bom ta amandma podprl.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima mag. Andrej Vizjak. Prosim.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Hvala lepa. Seveda je več različnih pristopov, kako spodbujati raziskave in razvoj. Pa ne samo to, tudi elementarne, recimo, razvojne projekte v smislu tehnološke posodobitve in podobno v gospodarstvu. Je princip,

da se to dela preko davčnih zakonov, z davčnimi olajšavami, je pa tudi princip, da se to dela bolj ciljano, z razpisi in izborom tistih, ki ustrezajo nekaterim kriterijem. V obdobjih, ko teh investicij ne primanjkuje oziroma ko je zaznati pravzaprav neko povečano, celo pospešeno investicijsko aktivnost gospodarstva v osnovna sredstva, opremo in podobno, je res bistveno učinkoviteje izvajati ciljne ukrepe, to je ukrepe, s katerimi se podpirajo tisti najbolj propulzivni, najbolj udarni razvojnoraziskovalni projekti vseh segmentov gospodarstva, seveda preko različnih ukrepov. Ko pa beremo napovedi Urada za makroekonomske analize in razvoj, da bo naslednje leto za 2% manj investicij v opremo, kot jih je letos, se pravi, da bo negativna rast investiranja v opremo, se pa postavi vprašanje smiselnosti in dodatnih ukrepov. In tu je osnovna razlika. Na eni strani aktualna Vlada sedaj predlaga ta drugi del, se pravi, preko razpisov ciljati na določene konkretne projekte in jih podpreti. Vesel sem, da slišim, da bo za to še več sredstev, kot jih je bilo doslej. In hvala lepa, mimogrede, za pozitivno oceno obstoječih razpisov. Vendar je s temi razpisi ena težava. To je, da bo gospodarski subjekt, ki ve, da bo dobil denar, to izvedel šele čez pol leta, prej ne, ker je nemogoče. Če boste povečevali sredstva, kar je hvalevredno, za te namene, boste to morali verjetno narediti s kakim rebalansom proračuna, s katerim se bomo tu soočili, ne vem kdaj. To bo osnova za razpis. In dokler ga ne boste pripravili - to sem sam delal, pa vem približno, koliko časa to traja, da ne govorim o usklajevanjih -, potem bo izborni postopek in čez takega pol leta približno kakšen sklep o dodelitvi. In gospodarski subjekt danes, ko najbolj rabi sporočilo, ali se podpira njegov projekt ali ne, tega ne bo vedel, ampak bo to izvedel čez pol leta. In kaj bo v tem času? V tem času bo vse svoje aktivnosti temu podredil, bo previden in ne bo investiral, ko to najbolj rabimo. Ukrepe, ki ga pa mi predlagamo, pa prime takoj. Pa ne, da prime takoj, prime za nazaj. Vse odhodke, ki jih je nek davčni zavezanec za raziskave in razvoj imel v tekočem letu, bo lahko uporabil kot olajšavo. S tem se mu bo povečala masa denarja tudi za naprej, ker ta, ki je to uporabljal letos, tega ni uporabljal zaradi davčne olajšave, ampak je to uporabljal zaradi tega, ker ima idejo, ker ima projekt, ker ima vizijo. In takega je treba spodbujati tudi naprej. To je osnovna intenca naših predlogov: sprejeti ukrepe, ki primejo takoj. In ti naši ukrepi primejo takoj. Morebiti se z marsikom tudi strinjam, da je najboljša kombinacija kombinacija obeh. Tako povečevanja teh sredstev preko razpisov za konkretne projekte konkretnim gospodarskim družbam in seveda tudi teh ukrepov, ki veljajo za vse. Ne bi rad, da bi imel en občutek, da se toliko borijo nekateri za te razpise, da bodo lahko izbirali podjetja, ki bodo dobila denar. Pravzaprav en krog privilegiranih podjetij, kot je bilo mogoče kdaj že, analize so to pokazale, tisti najbolj širok del podjetij, ki ne bo blizu članom komisije, pa bo morebiti

malo odrinjen, ne glede na kakovost programov. Še posebej tisti podjetniki, ki so se kdaj pa kdaj tudi izpostavili tudi po tej politični nazorski plati.

Zato je na mizi to, kar je. Na mizi so te olajšave. Ne vem, kako boste branili to, da to velja za en del gospodarskega segmenta, za en del gospodarskih družb, torej za samostojne podjetnike, da pa to ne bo veljalo za d.o.o.-je, d.n.o.-je. Še enkrat, pojasnite mi prosim, kako obrazložiti enemu gospodarstveniku, enemu podjetniku, ki bo prišel k vam, za to bomo mi poskrbeli, verjemite mi, kako mu boste obrazložili, da en samostojni podjetnik, ki je krovec, na primer, in kupi novo lestev in ima enega zaposlenega in je samostojni podjetnik, lahko to novo lestev prijavi kot davčno olajšavo? Drugi krovec, njegov brat ali pa njegov sosed, ali pa ne vem, ki ima pa d.o.o., pa je isto krovec, pa ima prav tako enega zaposlenega, pa rabi lestev, pa jo je kupil, pa te lestve ne bo smel uveljavljati kot davčne olajšave. To ste naredili. Skozi dohodninski zakon ste ene postavili v drugačno pozicijo kot druge. To ni prav, enostavno povedano. Pa jaz sem to na enem banalnem primeru povedal. Kako boste recimo razložili dobrim podjetjem, kot je, ne vem, Instrumentation Technologies, da opreme, ki jo je vlagal, ne bo mogel uveljavljati kot davčne olajšave, medtem ko bo en samostojen podjetnik z, recimo, pol nižjo dodano vrednostjo lahko to uveljavljal kot davčno olajšavo. To je enostavno povedano nefer, nedomišljeno. Jaz bi bil vesel, če bi jutri prišlo do predloga vlada po hitrem postopku oziroma po nujnem postopku za podobno rešitev tudi za gospodarske družbe. Sicer nastaja ta razlika in ne vem, kako jo upravičiti.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Matevž Frangež. Prosim.

MATEVŽ FRANGEŽ: Spoštovani gospod predsednik, spoštovane gospe in gospodje. Žal mi je, da ima današnja razprava ob tej točki, ki je vendarle precej omejena in se nanaša na zelo omejen obseg, 35 oseb je v lanskem letu terjalo, bom rekel, reinvestiranje take olajšave za raziskave in razvoj. Iz tega vidimo, da držijo analize vlade, da takšen ukrep, kot ga predlagate, ne bi imel širšega makroekonomskega učinka.

Celotna razprava je tudi obremenjena nekako z razmišljanjem o tem, da ukrepi, kot jih je predlagala ta vlada za reševanje finančne in gospodarske krize, niso zadostni. Sam bi si želel, da tako tukaj na tej strani dvorane kot na drugi strani dvorane razmišljamo tako, da bomo naredili vse, kar je v naši moči, da slovensko gospodarstvo in slovenske ljudi čim bolj obvarujemo pred negativnimi učinki krize. Prepričan sem, da je vlada z gradivom, ki ga je 18. decembra sprejela, Ukrepi države za blažitev finančne krize, naredila prav to. Na eni strani je zasnovala ukrepe za znižanje stroškov dela in ohranitev delovnih mest, za spodbudo gospodarske rasti in

konkurenčnosti in likvidnosti gospodarstva ter ukrepe za nadaljnji kakovostni razvoj gospodarstva.

Danes, ko bomo zavrnili vaš amandma, pravzaprav s tem ne bomo povedali nič drugega, kot to, da vsebinsko imate v veliki meri prav. Tisto, kar je potrebno storiti, je, omogočiti podjetjem, da z davčnimi olajšavami reinvestirajo svoje dobičke v raziskave in razvoj. To je potrebno storiti z drugim aktom. In lahko ugotovimo, da je sedanja stopnja olajšav na tem področju že primerna. Tisto, kar ne "štima", je vprašanje postopkov. In vse je potrebno storiti za to, da se postopki na tem področju poenostavijo.

Kar se tiče drugih ukrepov, naj povem, da je Vlada v okviru ukrepov, ki jih je zastavila, prav tehnološkemu razvoju gospodarstva namenila izjemno veliko pozornost. Kolega Levanič je že prej govoril o obsegu razpisov, ki že tečejo ali so v pripravi. Naj k temu dodam, da gre tudi za razvojnoinvesticijske projekte, ki jih predvideva Vlada za razvoj ključnih konkurenčnih sposobnosti podjetij, vlaganje v višini 50 milijonov evrov, ki jim bo dodan še en razpis v višini 50 milijonov evrov. Ne pozabimo na aktivnosti na področju razvoja trga tveganega kapitala. Z investicijo 35 milijonov evrov tudi tvegan kapital predstavlja tisti arzenal možnosti za to, da zagotovimo boljšo tehnološko opremljenost podjetij na eni strani, na drugi strani damo spodbudo raziskavam in razvoju.

Teh ukrepov je še več. Jaz sem prepričan, da bo z njimi Vlada znala bolje in ciljneje usmeriti sredstva, da naredimo v propulzivnem delu gospodarstva, da podpremo razvoj tega dela gospodarstva in damo na tej strani gospodarski krizi en razvojni pospešek. Zdi se mi, da so na eni strani ukrepi, ki težijo k stabilizaciji sedanjega gospodarskega stanja, na drugi strani pa k razvoju, vseh ukrepov danes iz gradiv, ki jih imamo pred seboj, še ne moremo videti, zanesljivo pa sem prepričan, da ukrepi, ki jih je predlagala Vlada, vodijo v to, da bomo lahko skupaj v Sloveniji izboljšali svoje možnosti in se s to krizo tudi uspešno soočili. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala. Želi še kdo razpravljati? Ugotavljam, da ni več želje po razpravi. Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo.

O amandmaju bomo v skladu s spremenjenim časovnim potekom seje zbora odločali v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni B.1. točki dnevnega reda, to je ob 16.20.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda. Hvala lepa.

(Seja je bila prekinjena ob 15.52 in se je nadaljevala ob 16.20.)

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Kolegice in kolegi, poslanke in poslanci! Nadaljujemo sejo.

Nadaljujemo s prekinjeno **A1. točko dnevnega reda - obravnava Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davčnem postopku, nujni postopek.**

Ker v drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso vloženi, prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neuskkljen.

Prosim, da preverite svoje glasovalne naprave, in sicer mora na desni strani vložene kartice goreti oranžna lučka. Glasujemo. Navzočih je 75 poslank in poslancev, za je glasovalo 75, proti nihče.

(Za je glasovalo 75.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno **B1. točko dnevnega reda - obravnava Predloga zakona o spremembah Zakona o dohodnini, nujni postopek.**

Nadaljujemo z drugo obravnavo, to je z odločanjem o vložnem amandmaju k 1. členu Poslanske skupine SDS. Obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine? Gospod Andrej Vizjak, v imenu Poslanske skupine SDS.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Spoštovani zbor! V Slovenski demokratski stranki ne sprejemamo odločitve, da se ne poveča davčna olajšava za raziskave in razvoj specifičnemu delu gospodarstva, samostojnim podjetnikom. Kot smo slišali, pravzaprav prevladuje nek razlog, ki je v tem, da se tega doslej niso kaj veliko posluževali. Moram reči, da je za ta segment ta davčna olajšava v veljavi kakšno leto ali dve in da je glavno sporočilo še pred nami oziroma tudi ne nazadnje glavna uporaba le-tega. V časih, ko želimo, da nekateri izkoristijo tudi krizo kot priložnost, kot izziv, je zelo pomembno, da se omogoči in hkrati da sporočilo temu segmentu gospodarstva, da ima smisel vlagati in da je država na nek način tudi soudeležena pri tem vlaganju skozi uveljavljanje davčne olajšave. Mi smo predlagali, da se davčne olajšave povečajo z 20% na 40% in v manj razvitih delih Slovenije več, se pravi, nekje tudi do 60%. Ocenjujemo, da je to tudi ukrep, ki zapolnjuje vrzel, to je, da se realni sektor, zlasti pa mala in srednje velika podjetja premalo odločajo za vlaganje v raziskave in razvoj. Za drobno gospodarstvo, za mala podjetja, se še posebej na tem segmentu odpira možnost, da lahko preko tako imenovanega "outsourcinga" naročijo določene študije, raziskave ali se gredo kak eksperimentalni razvoj in to uveljavljajo kot olajšavo, kar jim lahko zelo pomembno doprinese h konkurenčni nadgradnji, ne nazadnje tudi razvojni naravnosti. Edino, kar je aktualna koalicija in Vlada, kot smo slišali, predlagala je, da se iz dohodninskega zakona to črta. To ni dobro. To je slabo. Sporočila so neprimerna tudi

temu segmentu gospodarstva in zato predlagamo takšen amandma in ga bo seveda Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke tudi podprla.

Menimo, da je od teh razmeroma napovedanih gasilskih ukrepov, kratkoročnih gasilskih ukrepov, potrebno sprejeti tudi kratkoročne ukrepe, ki so razvojno naravnani, ki dajejo kisika in volje razvojno naravnanim podjetjem, tistim, ki gledajo mogoče kakšno leto ali dve naprej.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Obrazložitev v lastnem imenu. Odpiram prijavo za obrazložitev glasu v lastnem imenu in vas prosim, da vsi tisti, ki želijo obrazložiti svoj glas, da to storijo tudi zdaj. Prosim. Besedo ima Branko Grims, prosim.

MAG. BRANKO GRIMS: Hvala za besedo.

Vsekakor bom podprl amandma naše poslanske skupine SDS. K temu me prepričuje tudi citat iz razprave, ki je bila letošnja pomlad, ko je vsa opozicija zagnala vik in krik okoli inflacije. Takrat je bilo s strani poslanca SD-ja izrecno rečeno, citiram: "Lahko bi bile zagotovljene olajšave za investicije, za razvoj, za znanost. Nujna bi bila večja vlaganja v raziskave, razvoj in tehnologijo." In potem je navedel, "celo kitajsko gospodarstvo vlaga več okoli 1%" in skliceval se je tudi na japonsko, kar je zagotovo dober primer, kajti tisti, ki ga poznate, veste, da Japonci prav v času krize vedno z davčnimi spodbudami in na druge načine povečujejo vlaganja v znanje in razvoj. Prav to pa je bistvo našega amandmaja. Obžalujem, da večje hrabrosti pri tistih, ki so še spomladi, samo nekaj mesecev nazaj, trdili drugače, sedaj očitno ni več. Kajti zdaj bi bila potrebna, zdaj gre za to, da se obdrži ta razvoj. Zdaj so potrebne večje olajšave, zdaj so potrebna večja vlaganja. S tega vidika moram reči, da me čudi tišina, ki je zdaj s strani SD-ja, dobro pa danes gospoda Ferija Horvata, ki je nekoč vodil pristojni odbor, ni več med nami, bi bilo lepo, če bi vsaj predsednik Obrtne zbornice, gospod Kljun, se opredelil do takšnega predloga, ki je zagotovo v interesu slovenskega gospodarstva...

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Gospod poslanec, samo obrazložitev glasu, ni več časa za razpravo, razprave ni več...

MAG. BRANKO GRIMS: ...Kot rečeno, bom sam seveda glasoval za amandma.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Odločamo o amandmaju Poslanske skupine SDS k 1. členu. Jaz sem zelo jasno poudaril, da sem odprl prostor za obrazložitev glasu. ... Proceduralno, prosim.

JOŽE TANKO: Hvala lepa. 72. člen Poslovnika je v drugem odstavku povsem jasen. Poslanec ima pravico pred končnim glasovanjem o predlogu odločitve obrazložiti svoj glas. Njegov ugovor lahko traja največ dve minuti in ni nikakršnih omejitev za število razpravljavcev, število krogov obrazložitve ali kaj podobnega. Jaz predlagam, da te postopke obrazložitve glasu sprejmete tako, kot je predvideno v Poslovniku. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Spoštovani gospod Tanko! Z ničemer nisem kršil pravic poslank in poslancev, da bi obrazložili svoj glas. Ker sem to še izrecno poudaril, da odpiram razpravo in da prosim vse, ki bi želeli obrazložiti svoj glas, da to storijo tedaj, ko sem odprl razpravo. Kljub vsemu, da ne boste rekli, da vam kršim možnost, ki ste si jo sicer prej sami odvzeli, ker se niste prijavili, bom sprožil še eno prijavo, da bi vsi tisti, ki bi želeli razpravljati oziroma obrazložiti svoj glas, to storili zdaj. Odpiram listo za prijavo obrazložitve glasu. Gospod Jože Tanko, obrazložitev glasu v lastnem imenu. Prosim.

JOŽE TANKO: Hvala lepa. Jaz bom ta predlog amandmaja podprl predvsem zaradi tega, ker daje možnost, da si vsak podjetnik sam rešuje svoj problem. Jaz mislim, da ukrepi, o katerih govorite in ste govorili, kot so razni razpisi, so dobri. Vendar so to vse ukrepi z odložnim rokom, z vsemi zapletmi, ki ste ob tem pojavijo. Se pravi z imenovanjem komisij, pritožbami in z vsem podobnim. In nazadnje lahko tudi na tak filterski način pridemo do ukrepov, ki so izredno selekcionirani tudi na druge načine. Mislim, da je najboljša rešitev, da damo podjetnikom možnosti, predvsem vsem tistim, ki imajo alternative, da sami čim prej te olajšave izkoristijo za investicijska vlaganja, da se ustrezno prestrukturirajo tudi po tehnološki plati in si sami poiščejo rešitve. Jaz mislim, da štartati na to, da je država edina tista in tiste komisije, ki jih bo Vlada imenovala, ki lahko odločajo, katere so tiste prave smeri razvoja in olajšav, mislim, da taki ukrepi in spodbud niso najprimernejši. Najbolje je, da pustimo gospodarstvo, da samo poišče izhode iz krize. In ta amandma s temi olajšavami, ki so zelo splošni, načelni, vodi v to smer. Vse ostalo pomeni regulacijo, pomeni zapiranje možnosti, pomeni omejitve in predvsem tudi lahko, tega smo že navajeni tudi v tem mandatu ali predvsem v tem mandatu, zelo tako politično odločanje, po obrazih in podobno. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Odločamo o amandmaju Poslanske skupine SDS k 1. členu.

Glasujemo. Navzočih je 78 poslank in poslancev, za je glasovalo 34, proti 43.

(Za je glasovalo 34.) (Proti 43.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Končali smo z glasovanjem o amandmaju in z drugo obravnavo zakona v okviru nujnega postopka.

Prehajamo na **tretjo obravnavo predloga zakona**. Ker k drugi obravnavi predlagani amandmaji niso bili sprejeti, prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neusklajen. Prehajamo na glasovanje. Obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine. Odpiram prijavo za obrazložitev glasu. Gospod Andrej Vizjak v imenu Poslanske skupine SDS.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Hvala lepa. Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke bo predlog sprememb zakona podprla, ne glede na to, da ni bil izglasovan pomemben amandma, in tudi glede na to, da je ta amandma padel, je okrnjena osnovna intenca zakona, ki ga je v obravnavo temu parlamentu predlagala še prejšnja vlada.

Opozoril bi še enkrat na pomembno negativno posledico, ki jo bomo povzročili slovenskemu gospodarstvu ali vsaj njegovemu delu, to je da nismo komplementarno temu zakonu spremenili še zakon od dohodka pravnih oseb, davka od dohodka pravnih oseb, ki bi celovito za vse gospodarske subjekte uvedel davčne olajšave za investicijo v opremo, kar je bila osnovna intenca. Podprli bomo zakon kljub temu, da bo uvedel razlikovanje in različne pravice gospodarskih subjektov, ki so si zgolj po statusu različni, po strukturi, po dejavnosti lahko pa povsem enaki. To se mi zdi največja hiba tega predlaganega ukrepa. Vendar bomo vsaj delno izpolnili tisto, kar mislim, da je neka priložnost v dani situaciji, ko se čedalje bolj soočamo s posledicami krize. Jaz mislim, da nas čaka hujše soočenje šele v prihodnjem mesecu in zato bi bil vesel, da bi predlogom, ki jih je v parlament posredovala opozicija, prisluhnili nekoliko argumentirano. Jaz danes nisem slišal nobenega argumenta, zakaj davčne olajšave za s.p.-je, zakaj pa ne za kapitalske družbe. Nisem slišal argumenta. To je, seveda, nepopravna napaka, ki bo na nek način zaznamovala prihodnost.

Po moji oceni je s tem vsaj delno uslišana ideja, da bi nekateri samostojni podjetniki, nekatere gospodarske družbe lahko uporabile krizo tudi kot izziv in priložnost za nadaljnji razvoj, za nadgradnjo svoje konkurenčnosti in morebiti tudi za nek premislek o nadaljnjih aktivnostih in nadaljnjih načrtih, zaradi tega bomo to podprli. Vsaj nekaj, bolje kot nič. Torej ta ukrep označujemo kot ukrep v pravo smer in ga hkrati označujemo kot nezadosten ukrep.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Odpiram listo za razpravo za obrazložitev glasu v lastnem imenu.

Besedo ima gospod Rudolf Petan.

RUDOLF PETAN: Hvala za besedo gospod predsednik. Spoštovani!

Jaz bom zakon podprl, ker intenca zakona gre v pravo smer. Tudi ukrepi, ki bodo izvedeni so pravi, gredo v pravo smer. Vendar me pa moti to, da smo naredili selekcijo. Za en del gospodarstva bodo olajšave veljale, za drugi del gospodarstva pa ne. Jaz sicer ne vem, če takšno razlikovanje vzdrži presojo na Ustavnem sodišču, ampak to je zdaj druga zgodba. Zato, ker gre v bistvu samo za to, da lahko zaradi statusa nekega subjekta dobiš olajšave ali pa lahko koristiš olajšave ali pa ne. Se pravi kapitalaska družba ne, s.p. pa da. Samo zaradi statusa. Imaš lahko popolnoma enako dejavnost, popolnoma enako število zaposlenih, imaš lahko enak prihodek, enak dobiček, ampak zato ker imaš drugačen status, tega nisi deležen. To se mi zdi ravno tako, kot če bi bil v ulici požar, pa k meni bi prišli gasilci gasit, k sosеду pa ne, zato ker ima drugo hišno številko. Tu ni logike in to je tisto, kar me moti. Res je, da bi, recimo, pol ulice lahko rešili gasilci, bi lahko pogasili požar, polovice pa ne. Pol bi bilo rešene in enako je sedaj v temu primeru. Del gospodarstva bo lahko koristil te ukrepe, ki jih je Vlada pripravila in kot sem rekel, so dobri, gredo v pravo smer, ampak to razlikovanje je pa zame nerazumljivo.

Jaz bom sicer zakon podprl, ampak z grenkim priokusom. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima gospod Branko Grims, prosim.

MAG. BRANKO GRIMS: Hvala. Tudi sam bom zakon podprl, čeprav bi si osebno želel, da bi ostal takšen, akkršen je bil prvotno predlagani.

Še enkrat poudarjam, da je pospeševanje investicij, zlasti tistih najbolj produktivnih v znanje in razvoj, zagotovo v interesu slovenskega gospodarstva in žal mi je, da koalicija nikakor ni zbrala dovolj poguma, da bi še s strani naše vlade predlagani zakon tudi v temu delu podprla. Tisto, kar je po svoje najbolj zgovorno, je tišina, tisti molk, ki je zavel z nasprotne strani, s strani koalicije in povsem jasno mi je zakaj. Zaradi tega, ker predvolilne obljube bo potrebno plačati...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Grims, smo se dogovorili, da je obrazložitev glasu samo obrazložitev glasu. Torej, za kaj boste vi glasovali, za ali proti, kakor koli se boste odločili, ni več prostora za polemike. Polemika je bila, če ste jo hoteli, imeti pred tem, pri obravnavo te točke. Hvala lepa.

MAG. BRANKO GRIMS: Spoštovani gospod predsednik, to debato smo imeli v prejšnjem mandatu na željo vaših poslancev

in takrat je bilo na poslovniški komisiji, zlasti s strani gospoda Anderliča in še drugih, ko ste bili še skupaj, ugotovljeno dvoje; kar koli rečeš kot obrazložitev, je dopustno in seveda predsedujoči v nobenem primeru ne sme omejevati krogov prijave. Če dvomite v te moje besede, si pa pogledjte dobesedni zapis.

Sam pa bom, ker je to v interesu slovenskega gospodarstva, gospod predsednik, zagotovo podprl tudi takšen zakon. Žal mi je, ker niste imeli hrabrosti, da bi sprejeli osnovno besedilo, ki je bilo še bolj v interesu trajnega kvalitetnega razvoja naše domovine.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.
Odpiram nov krog za obrazložitev glasu.
Besedo ima gospod Ivan Grill, prosim.

IVAN GRILL: Hvala lepa za besedo.

Ta zakon, ki ga bom seveda podprl, je boljše kot nič. Tukaj, poudarjam, je res boljše kot nič, kajti tistega pravega učinka s tem zakonom zagotovo ne bomo dosegli. Če je kdo bral, tudi v časopisu Finance je bilo jasno sporočilo, da so ti ukrepi, ki jih zdaj sprejemamo, v bistvu Aspirin za bistveno hujše bolezni, s katerimi se bo naše gospodarstvo, seveda, tudi soočalo. Zato resnično obžalujem, da ni bilo posluha, da se ni prvotni zakon, ki je bil dobronameren, v korist predvsem našemu malemu in srednjemu podjetništvu, ki je najbolj fleksibilno, v bistvu tudi najbolj ranljivo, najbolj občutljivo na te spremembe, ki se bodo začele v Sloveniji šele v naslednjih tednih, mesecih dogajati. Šele zdaj bi lahko, na nek način, to stvar sanirali, da bi jim dali motivacijo in pogum, da bi se lahko pravilno odločali. Ne glede na to, s tem zakonom se bo verjetno nekaj prispevalo k temu, vendar, seveda, tistega pravega učinka ne bo. Kaj več bomo pa v naslednji točki tukaj razložili in argumentirali, da takšna rešitev, kot jo danes sprejemamo, ni optimalna. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.
Besedo ima Borut Sajovic.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa.

Zakon bom z veseljem podprl. Je droben, vendar zagotovo pravi korak v pravo smer. Najbrž ste želeli slišati še odgovore, kakšni bodo naslednji ukrepi, ki bodo posegali tudi na področje gospodarskih družb. Nekaj jih je zagotovo že, nekaj pa jih še pride in tudi ti problemi bodo v celoti rešeni. Mi je pa žal, ravno za te olajšave sem se kot opozicijski poslanec boril kakšne tri četrt leta nazaj, ampak ker je izguba spomina huda zadeva mi je res žal, da takrat tistih argumentov, ki so bili z naše strani isti kot danes, niste upoštevali. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.
Besedo ima gospod Jože Tanko.
Prosim.

JOŽE TANKO: Hvala lepa.

Meni je žal, da smo doživeli glasovanje tako, kot ga ne bi bilo potrebno. Predlagatelj je podal ključni razlog za zavrnitev, verjetno, tega amandmaja, ki je bil zelo potreben in primeren.

Kar zadeva pa drugo stvar, mislim, da do zdaj Obrtna zbornica ni imela nobenih težav, vsaj ne v prejšnjem mandatu, ko smo sprejemali uravnotežene ukrepe za pomoč drobnemu gospodarstvu. Ta zakon, ki ga sedaj sprejemamo brez dvojčka, prinaša Obrtni zbornici določene težave, kajti približno 20% družb, ki so vključene v Obrtno zbornico je malih d.o.-jev. In prej, ko nismo imeli poslanca v Državnem zboru iz Obrtne zbornice, ni bilo nobenih težav z enakopravnostjo obravnavanja. Sedaj, ko pa je med nami celo predsednik Obrtne zbornice, pa prihaja do odločitev, ki so neuravnotežene, ko enemu delo članstva Obrtne zbornice omogočimo določene ukrepe in spodbude, drugemu delu, ki ima drugo obliko organiziranja, pa to onemogočimo. In moram reči, da sem presenečen, da se na to temo poslanec, ki prihaja iz vrst...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: ... to je obrazložitev glasu.

JOŽE TANKO: Saj to tudi obrazlagam in sem, moram reči, zelo presenečen gospod predsednik Državnega zbora, da ste tako aktivni v prekinjanju poslancev iz naše strani. Ko ste bil sam poslanec, si tega niste nikoli dovolil, da bi vam kdo kakšno besedo vzel. Skratka, predlagal bi, in pričakovanja so tudi utemeljena, da bi bili ukrepi, ki jih sprejemamo kot pomoč gospodarstvu, kot pomoč malemu gospodarstvu, uravnoteženi, da bi zajeli obe strukturi, obe obliki organiziranosti, ne pa na način, kot ste se ga lotili sedaj, to se pravi, samo en del, enemu delu pa je to preprečeno. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Gospod Tanko, in kako boste glasovali? /Oglašanje v ozadju./
Proceduralno, gospod Grims.

MAG. BRANKO GRIMS: Gospod predsednik, samo morda še dodatna informacija za vas. Namreč, ko sem zdajle govoril z gospodom predsednikom Vlade, je on želel besedo, pa sem ga opozoril, da on zdajle ne more govoriti, in je rekel, da bo pa pri naslednji točki. Hotel je opozoriti točno na tisto, o čemer sem jaz govoril in ste mi vi vzeli besedo.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Če boste govorili o tem, kaj je on hotel povedati, prosim, vam bom vzel besedo.

MAG. BRANKO GRIMS: Šlo je namreč za vprašanje financ, odhodkovne strani proračuna in tam je jedro problema. To pa je tisto, o čemer sem jaz govoril, pa ste mi vi segli v besedo. Problem so odhodki, gospod predsednik.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Gospod Grims, ne govorite o tem, kaj je nameraval povedati predsednik Vlade, prosim.

Prehajamo na glasovanje. Glasujemo o zakonu. Navzočih je 78 poslank in poslancev, za je glasovalo 78, proti nihče.

(Za je glasovalo 78.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem tudi to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **1. TOČKO DNEVNEGA REDA - OBRAVNAVA PREDLOGOV SKLEPOV V ZVEZI S "PREPOČASNIM UKREPANJEM VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE V IZOGIB IN UBLAŽITEV NEGATIVNIH VPLIVOV SVETOVNE FINANČNE IN GOSPODARSKE KRIZE NA SLOVENSKO GOSPODARSTVO"**.

Predlog sklepov je v obravnavo zboru predložila skupina poslank in poslancev s prvopodpisanim gospodom Jožetom Tankom.

Besedo dajem predstavniku predlagateljev, mag. Andreju Vizjaku, za dopolnilno obrazložitev predloga sklepov. Prosim.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Spoštovani predsednik Vlade, spoštovani ministri, kolegice in kolegi!

Uvodoma. Zelo mi je žal, da smo na nek način čudno organizirali to sejo. Namreč, najprej smo sprejeli neke ukrepe, zdaj bomo pa govorili pravzaprav o širšem načelnem delu, torej o potrebnosti pravočasnega ukrepanja Vlade za blažitev posledic krize. Pač, tako ste hoteli, kljub proceduralnemu predlogu, ki ni bil izglasovan in je bil predlagan z naše strani. Vendar kakorkoli, bomo poskušali na nek način tudi to nadoknaditi.

Gotovo je, finančna in posledično tudi gospodarska kriza se ni začela v Sloveniji in tudi ni posledica vzrokov ali razlogov, ki so na naši strani. Zato učinkovit spopad s to krizo ni v tem, da odpravljamo vzroke, kajti ti so pravzaprav drugje, temveč moramo sprejeti pravočasne in prave ukrepe za blažitev posledic, ki jih ima, še bolj pa, ki jih bo imela kriza na naše gospodarstvo in prebivalstva. Vpliv krize je gotovo večplasten. Nedelovanje medbančnega trga in velika previdnost finančnih inštitucij pri kreditiranju gospodarstva ima za posledico, da gospodarstvo ne dobiva prepotrebni finančnih sredstev za delovanje, kaj šele za razvoj. Torej, na glavo se obračajo trendi, ki so bili v preteklem letu ali v prvi polovici tega leta stalnica. Torej neko pogumno investiranje gospodarstva in razvoja, ena velika aktivnost se sedaj čez noč prekinila. Vemo vsi, da so gospodarski subjekti odvisni od finančnih sredstev s strani finančnih inštitucij in da je neka hitra prekinitev teh povezav kot neke vrste infarkt pri človeku. S tem smo soočeni in pravi val ukrepov, ki je bil

že v sodelovanju med aktualno in prejšnjo vlado, za oživitve delovanja medbančnega trga, je bil sprejet, nekatere, tako poroštvena, kot tudi posojilna uredba sprejeti. Vendar nekakšnih znakov oživitve delovanja medbančnega trga in tudi navzdol, kreditnih aktivnosti finančnih inštitucij do gospodarstva, tega pravzaprav še ni v večji meri zasledit in imamo pravzaprav še zmeraj isti ukrep oziroma še isti problem, kljub nekaterim sprejetim ukrepom.

Veliko se govori o vlogi slovenske izvozne in razvojne banke. Pri čemer pa velja poudariti, da ni ne kadrovske, ne z nekim "know-how" opremljena in kako bi rekel, podklovana, da se bo učinkovito lotila teh izjemno, izjemno zahtevnih opravil in našega zrtja v njih kot v neko bilko odrešitve na tem področju. Torej, gospodarstvu alarmantno primanjkuje virov financiranja, tako razvojnih projektov kot seveda tudi obratnega kapitala, zato se, seveda, pojavlja upad razvojne naravnosti teh podjetij. Hkrati se krepi plačilna nedisciplina, kajti to pomanjkanje finančnih virov se seveda seli iz gospodarskih subjektov na vse tiste, s katerimi so poslovno povezani, na dobavitelje opreme tiste, ki dobavljajo obratna sredstva in podobno. S tem želim povedati, da se v praksi tudi še ne kaže učinek sprejetih ukrepov in tu menimo, da velja poseči po še bolj radikalnih, in po moji oceni učinkovitih, ukrepih z neposredno injekcijo države tem finančnim inštitucijam. Pričakujemo in tudi nenazadnje beležimo nekatere predloge Vlade v tej smeri. Kot poudarjam, pa v samem realnem sektorju tega še ni opaziti.

Iz meseca v mesec se stopnjujejo slabše napovedi glede upada izvoznega povpraševanja, kar je predvsem posledica iz meseca v mesec slabših napovedih, tudi pri naših najbolj pomembnih zunanjetrgovinskih partnericah, na primer Nemčiji in posledica je seveda tudi nek krč pri naročilih in posledično pri poslovanju tistih, do nedavnega paradnih konj slovenske ekonomije, ki so bili tudi najbolj izraziti izvozniki. Pomembno je seveda tu poudariti, da se od teh zelo pomembnih velikih sistemov kriza širi na vse nivoje poddobaviteljev oziroma dobaviteljev opreme teh izvoznikov in da je veriga veliko večja, ni zgolj samo eno podjetje na tem segmentu prizadeto.

Beležimo tudi razmeroma velik upad industrijske proizvodnje, zniževanje investicijske aktivnosti, tako gradbenih investicij in investicij v opremo in stroje. Po zadnji napovedi Umar-ja bo investicij v stroje in opremo naslednje leto za dve odstotni točki oziroma za 2% manj kot je bilo tega v letošnjem letu. Tukaj beležimo negativen indeks in vsi ukrepi, o katerih smo prej govorili, so naravnani prav v ublažitev teh posledic, da se to ne bi zgodilo. Imamo seveda tudi jasne signale glede zmanjševanja domačega povpraševanja in umirjenja rasti zasebne porabe. Vse to so, po naši oceni, alarmantni kazalci in terjajo hitro, selektivno in ambiciozno ukrepanje države. Ukrepi države morajo iti v več smeri. Morajo

iti v smer, kako podjetjem, ki so zaradi povsem objektivnih razlogov, zaradi recimo upada izvoznega povpraševanja prišli ob delo in seveda stojijo, do ukrepov, ki pa določenemu segmentu gospodarstva omogoči prestrukturiranje, do seveda ukrepov, ki pomaga, ne vem, podjetjem, ki so zašla v resne težave in se tudi sama ne morejo prestrukturirati, da z določenimi vzvodi in oblikami državnih pomoči pri tem pomaga.

Predlagatelji smo tudi v tem času, od zahteve pa do danes, spremljali in analizirali ukrepe in ukrepe Vlade in lahko povzamem sledeče zaključke. Ukrepe za vzpostavitev delovanja medbančnega trga, to je Zakon o javnih financah in pa tudi poroštvena ter posojilna uredba, sta korak v pravo smer. Vendar, kot sem že poudaril, menim, da bo tu potrebno z ukrepi kot so dokapitalizacija slovenske izvozne in razvojne družbe in s podobnimi ukrepi vezanimi s slovenskim podjetniškim skladom nadaljevati, še posebej ko govorimo o zagotavljanju oziroma o ukrepih za zagotavljanje likvidnih sredstev podjetjem. Pozdravljamo tudi ukrepe, ki so bili sprejeti za krepitev zaupanja v bančni sistem, to je dopolnjen zakon o bančništvu in vidim, da je ta ukrep eden izmed redkih, ki se je prijel. Se pravi, ki je dosegel svoje in je bil njegov namen, kako bi rekel, tudi dokazan v praksi. Ukrepi, ki omogočajo prebroditi krizo podjetjem, ki so za krajši čas ostala brez naročil in dela, torej to tako imenovano subvencioniranje polnega delovnega časa tam, kjer bodo uvedli skrajšani delovni čas, te ukrepe pozdravljam, so dobri ukrepi, hkrati pa ocenjujemo, da so po naši oceni tudi nezadostni. Ne vem kako se bo, recimo, tak ukrep uporabil v primeru podjetja, ki je za nekaj mesečno obdobje velikega, ogromnega podjetja ostal brez dela. Njemu skrajševanje delovnega časa in posledično subvencioniranje prihodkov pomeni nekaj, ne pomeni mu pa dovolj v kontekstu preživetja.

Pozdravljamo tudi ukrepe za poenostavitev in razbremenitev poslovanja podjetij, ki so bili danes predlagani in so že sprejeti v okviru Zakona o davčnem postopku.

Predlagamo pa še nekatere dodatne ukrepe. Zelo me je presenetilo in na nek način tudi razočaralo stališče Vlade do Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb, kjer je bilo to stališče negativno in posledično je, da smo danes ob Zakonu o dohodnini uvedli davčne olajšave za investicijo v opremo s.p.-jev. Nismo pa enake rešitve uvedli za gospodarske družbe oziroma za družbe, ki so podvržene Zakonu o davku od dohodka pravnih oseb. Predlagali smo, pred nekakšnimi tremi tedni, tako da bi tudi ta predlog lahko bil danes tu na mizi, skrajševanje plačilnih rokov države do gospodarstva. Namreč, država je v Zakonu o izvrševanju proračuna določila, parlament je določil na predlog Vlade, da se plačujejo vse obveznosti ali večina obveznosti, zlasti tiste investicijske do dobaviteljev oziroma do teh dobaviteljev v roku 60 dni. Danes nimamo na mizi predloga zakona, upam, da ga bomo dobili v prihodnje, da bi skrajšali ta plačilni rok, recimo, na 5, 10,

15 dnevni rok. To je pomembno tako za tega dobavitelja oziroma za tega partnerja državi, ki pač izvaja neko delo za državo, kot tudi za vse podizvajalce, ki so v verigi. In predstavljajte si primer ko, ne vem, eno gradbeno podjetje ali celo inženiring firma gradi šolo, in sestavni del take gradnje so tudi obrtniška dela in inštalacijska dela in ne vem kaj še vse. In seveda mora ta dobavitelj oziroma ta podizvajalec svoje delo opraviti bistveno prej kot je mogoče tista faza ali tista situacija izstavljena do konkretnega naročnika - države. Torej, je plačilni rok za nekega podizvajalca bistveno daljši in giblje se okoli 120 dni. Škoda, spoštovani premier, če gremo na 30 dni, da ni tega predloga danes na mizi, ker smo ga v opoziciji napisali tak zakon v petih minutah. In če bi bil danes predstavljen po nujnem postopku, bi ga danes sprejemali, kajti potrebno je v enem členu nadomestiti številko šestdeset s trideset in je zadeva opravljena. Obrazložitev sem vam pa jaz povedal, tako da tudi tukaj ne bi bilo dela. Kar pomeni, to je dobro, jaz sem vesel da boste tudi to predlagali in to je prava pot.

Predlagamo tudi skrajšanje rokov oziroma hitrejšo vračanje preplačanega DDV-ja. Namreč, če gospodarski subjekt ima preplačan davek na dodano vrednost, lahko zahteva vračilo preplačanega DDV po obračunskem roku šestdesetih dni. Mislím, da je v trenutkih, ko se podjetja borijo in ubadajo s problemom likvidnosti, še kako pomembno, da je to vračilo čim prejšnje in tudi davčna stroka govori v prid temu predlogu, kajti najbolje je pobrati davek in ga vrniti čim prej, če so za to seveda tudi razlogi.

Predlagamo tudi dodatno razbremenjevanje zlasti mikro podjetij in sicer v Zakonu o dohodnini, to smo tudi vložili, kjer predlagamo dvig meje prihodkov davčnega zavezanca in dvainštirideset tisoč evrov na sto tisoč evrov, da lahko pri ugotavljanju davčne osnove naslednjega davčnega leta zahteva upoštevanje normiranih odhodkov. Se pravi, razrešujemo obseg "pavšalistov" in s tem tudi administrativno razbremenjujemo del gospodarstva in se pomikamo na neko evropsko predvideno raven in nenazadnje, spoštovani premier, to piše v vaši koalicijski pogodbi, čudi me, da seveda tega ukrepa ni v tej, kako bi rekel, božično novoletni vreči.

Ključni razlog za našo zaskrbljenost in nenazadnje tudi za sklic te izredne seje pa je pomanjkanje ambicioznosti Vlade in pomanjkanje ukrepov, ki bi zdravim podjetjem, zlasti malim in srednje velikim podjetjem, ki so lahko tudi v kriznih časih nosilec razvoja, ki imajo razvojne programe in nišne trge in ki se lahko hitro prestrukturirajo oziroma prilagodijo novim proizvodnim in storitvenim programom in novim zahtevam trgov, torej da bi takšnim podjetjem z razbremenitvami omogočali in spodbujali investiranje v te nove programe, v opremo in raziskave in razvoj. Vidim, da ste raziskave in razvoj črtali in zelo vesel bi bil, kljub temu, da mi ni jasno, zakaj to ni bilo na današnji seji, da bi seveda odpravili to hibo in bi

poleg dohodninskih rešitev povezanih z investicijskimi olajšavami le-te uvedli tudi za gospodarske družbe.

Torej, mi smo poleg investicijskih olajšav predlagali, da uvedemo nižjo davčno stopnjo za letošnje leto, za dve odstotni točki. Mi smo želeli tistemu delu gospodarstva, ki ustvarja dobiček, ki ima dobiček, ta dobiček na nek način omogočiti, da ta dobiček investira in da se s tem segmentom ubrani negativnih posledic krize, ki prihaja. Imamo zdrava podjetja z dobičkom, ki so lahko trenutno zašla v težave zaradi izpada kompletnih naročil, kar je posledica pomanjkanja izvoznega povpraševanja. In takšnim podjetjem bi z nekaj več kisika že v letu 2008 lahko pomagali prebroditi to finančno posledico, ki jo bo imela neka trenutna situacija. Jaz verjamem, da tudi ministri aktualne vlade dobivajo sporočila iz gospodarskega sektorja, od primera do primera, kako so tuji dobavitelji ali tudi naši dobavitelji v hipu stornirali naročila, v hipu ogromne serije zaradi tega in takšno podjetje, ki je bilo do nedavno podjetje, ki je uspešno poslovalo, potrebuje sedaj finančni prostor, da preživi. S temi ukrepi, ki smo jih predlagali, in verjamem, da tudi s temi, ki ste jih vi predlagali, želimo gospodarstvu sporočiti jasen signal in mu zagotoviti sredstva za investicijsko aktivnost v prihajajočem obdobju in s tem tudi k ustvarjanju novih kvalitetnih delovnih mest. Prepričan sem, da lahko davčne olajšave tudi v največjih gospodarskih subjektih lahko privedejo do novih programov in do novih delovnih mest, ki lahko ta nadomestijo delovna mesta, ki so trajno odpisana zaradi takšnih in drugačnih razlogov, ki so posledica te krize. Mi zgubljam o to priložnost, mi zgubljam o to, da gremo nasproti podjetjem, ki imajo jasne razvojne programe. Teh podjetij je nekaj v Sloveniji, jih je dovolj v Sloveniji. Razvojno naravnana podjetja potrebujejo spodbude in lahko državo in proračun pomembno razbremenijo izdatkov za socialne transferje. Če namreč preko investicij nekdo zagotovi novo delovno mesto, ni potrebno plačevati socialnih prispevkov, plačuje jih delodajalec in je dvakratni plus. Zato so po moji oceni te investicije krivično ocenjene za tako hude finančne posledice, te investicijske olajšave. Jaz sem prepričan, spoštovani premier, da niste uveljavili davčne olajšave za investicije v opremo gospodarskih družb zaradi finančnih posledic. Prepričan sem, da je to edini razlog, ne smiselnost, ali kako bi rekel, razvojna naravnost tega ukrepa, temveč zgolj finančne posledice. Prepričan sem, da lahko ti ukrepi, če jih gospodarske družbe investirajo v razvoj, srednjeročno nadomestijo ogromno delovnih mest in srednjeročno prispevajo v proračun prav toliko, kolikor bi lahko bilo v enem proračunskem letu izpada iz naslova uvedbe teh davčnih olajšav. Zato se ne morem izogniti občutku in zaključku, da so ukrepi sedanje vlade, bolj ali manj gasilsko naravnani in zelo socialno naravnani oziroma predvsem socialno naravnani. Nikakor pa niso naravnani v tezo, da je lahko kriza izziv in priložnost za del slovenskega gospodarstva ali

celotno slovensko gospodarstvo. Jaz verjamem, da rabimo celo paleto ukrepov. Rabimo tiste, ki imajo socialno komponento, rabimo pa tudi tiste, ki imajo razvojno komponento. In tu je bilo omenjeno, kakšno razvojno komponento predlagate. Omenjeno je bilo to, slišali smo. In to je, da boste povečali razpisna sredstva za raziskave in tehnološki razvoj, da boste torej na podlagi razpisov, preko različnih komisij ta denar razdelili podjetjem. Tisto, kar je ta trenutek osnova za razpise, je v sprejetih proračunih in je verjetno že razpisano. Tisto, kar pa bo dodatno, kot posledica teh ukrepov Vlade, pa mora najprej dobiti potrditev skozi spremembo proračuna. To se bo zgodilo, proceduralno gledano, mesec, dva, tri. Ker to pač teče skozi parlament in tako naprej. Potem bodo sledili razpisi. Pred tem boste verjetno zamenjali vse komisije in noter dali nove ljudi, potem bodo razpisi, so razpisni roki, je seveda obdelava vlog in so sklepi in so roki za pritožbe in smo tam, nekje, v jesenskem času. Torej, prvi ukrepi, ki so razvojno naravnani, prvo podjetje, ki bo izvedelo za te vaše ukrepe razvojne naravnosti, bo sklep dobilo v mesecu, recimo, če boste hitro, zelo hitro delali. Ampak verjemite mi, imam izkušnje s to birokracijo po ministrstvih, bo to v jeseni naslednjega leta. In ne vem, ali je to hitro in pravočasno razvojno ukrepanje. Jaz mislim, da ni. Nimam nič proti temu, da so to tudi ukrepi, in so srednjeročne narave. Nikakor pa niso urgentni ukrepi, ki jih danes potrebuje marsikateri gospodarski subjekt.

Jaz mislim, da moramo vsaj poskusiti krizne čase obrniti v prid tistega dela gospodarstva, ki ima tudi v teh časih možnost in priložnost za razvoj in tehnološki preboj. Delno smo to naredili. Jaz sem vesel in pozitivno presenečen, kljub stališčem številnih ministrov na zaslišanjih, da ste podprli rešitve v Zakonu o dohodnini. Dobra poteza in iskrene čestitke za njo. Seveda, sreča in zadovoljstvo bosta pa popolna, ko bomo to isto doživeli še za drugi del, drugi segment.

Tudi sam sem bil v preteklosti zagovornik ciljanih ukrepov. To se pravi ukrepov, ki gredo pravzaprav skozi razpise, vendar to velja za neke normalne čase, ko imamo ogromno investicijsko aktivnost, ko pravzaprav poslušamo s strani nekaterih, da imamo zaradi te velike investicijske aktivnosti inflacijo in seveda takrat velja to početi bolj ciljano. Takrat, ko pa imamo tako žalostne indekse kot so sedaj napovedani, pa verjemite mi, da jih večina na Umarju misli, da so še zelo optimistični, potem pa je treba poseči po bolj radikalnih ukrepih tudi, če nekaj stanejo. Še posebej zaradi dejstva, ker lahko del finančnih sredstev nadomestite oziroma nadomestimo tudi s trošarinsko politiko in tu ste že začeli sprejemati prve ukrepe.

Spoštovani! Lizbonska strategija, podnebno-energetski paket. To so izzivi, ki smo jih skupaj z našimi sočlani Evropske unije postavili pred naše gospodarstvo. To so razvojni izzivi. Zdaj mi pa povejte, kako lahko te razmeroma

skromno ambiciozne ukrepe damo v korelacijo s temi načelnimi razvojnimi usmeritvami? Težko. Jaz mislim, spoštovani premier, da bi bilo potrebno bolj ambiciozno zagrist v ta problem, da bi veljalo tu sprejeti nove dodatne ukrepe, čim prej. Boli pa me, da obstaja zelo malo možnosti, da bo to primer tudi za gospodarske družbe že v letu 2008. Zdaj ali je to proceduralno možno ali ne, predlagati tak zakon, da bo uvedel davčne olajšave leta 2009 za leto 2008, potem se sprašujem, čemu tega danes ne delamo, čemu to dvakrat pravzaprav obravnavamo in čemu poslušate vse te zadeve, ki jih verjetno ne bi bilo potrebno. Seveda je potrebno nemeniti posebno skrb tudi podjetjem, ki so ali bodo zašla v težave, ki bodo podjetja v težavah po definiciji zakona, ki ureja možnost pomoči podjetjem, ki zaidejo v težave. Ampak pri takih zadevah je zelo težko sprejeti neke generalne ukrepe. Tukaj se pomaga od primera do primera. Kajti eno veliko podjetje, ki zaide v težave, potrebuje povsem drugo obliko pomoči kot neko drugo zelo podobno podjetje. Zato tudi zakon predvideva, da je tukaj pač posebna komisija, strokovna komisija, ki na podlagi programa prestrukturiranja oceni, kaj je tisto zdravo jedro v podjetju in se s subvencijami in nenazadnje tudi ostalimi oblikami državnih pomoči pomaga sfinancirati to prestrukturirano izluščanje tega zdravega jedra. Pomaga se pa tudi tistim, ki zaradi tega ostanejo brez dela, ne vem, nadomestitev odpravnine ali jih prekvalificirati ali kakorkoli, torej tudi pomagati. Normalno, tudi za ta podjetja je potrebno imeti ukrepe. Skrbi me, jaz upam, da ne drži več tista vaša, bi rekel, teza, da boste pomagali samo razvojno naravnanim podjetjem, onim v težavah pa ne. Je pa seveda en križ s temi podjetji v težavah, in sicer da jih je velika večina že dobila pomoč za reševanje podjetij v težavah in da jih po logiki Evropske komisije ne sme več dobiti v roku 10-ih let od prejema. Vendar jaz mislim, da je nastopil zdaj čas te krize, da so se nekatera podjetja lahko tudi kljub temu, da so vzorno izpeljala program prestrukturiranja, ponovno zašla v težave in jaz mislim, da je tukaj potrebno odpreti z Evropsko komisijo, da se v takih primerih dovoli izrecno tudi nova državna pomoč, če so razmere posledica te krize. Nikakor pa nisem za to, da je ta kriza potuha za nekatera, ki niso izpeljala programa prestrukturiranja, da dobijo novo državno pomoč. Vendar še enkrat, te zadeve se delajo od primera do primera, selektivno se obravnavajo in zaradi tega se kaj hitro izloči seme od plevela tudi pri teh vlogah in teh prosilcev tudi verjetno ni, ne vem, na stotine.

Spoštovani, dovolite mi na koncu, da še pokomentiram sklepe. Mi smo predlagali tri sklepe. Prvi sklep je ta, da se Vlada opredeli do dveh vloženi zakonov. Ta sklep je postal neaktualen, ker se je Vlada opredelila do obeh predlogov zakonov. Do enega pozitivno oziroma delno pozitivno, do enega negativno. Vendar sklep je brezpredmeten in zato ga je tudi povozil amandma na Odboru za finance, s čimer se pa ne moremo

strinjati. Zato smo nenazadnje tudi vložili amandma na zdaj prvi sklep, prej drugi sklep, s katerim pravimo, da smo seznanjeni z ukrepi Vlade, da ocenjujemo, da gredo ukrepi Vlade v pravo smer, da pa ocenjujemo, da niso zadostni. In ko sem danes poslušal ministra na Odboru za finance in še marsikoga od koalicijskih poslancev, vsi ugotavljate, da sledi temu valu še en val ukrepov, ki bo te nadgradil. Torej, očitno ti prvi niso zadostni, bodo prišli še drugi. In mi v tem amandmaju tudi sugeriramo nekatere konkretne ukrepe. Zato bomo seveda podprli amandma k temu, zdaj prvemu sklepu, drugi, prej tretji sklep, pa je tako ali tako očitno sprejemljiv za vse.

Torej, spoštovani, malo več ambicioznosti pri ukrepih, ki vodijo v razvoj, pa bomo kaj hitro našli skupno besedo.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Predlog sklepov je obravnaval Odbor za finance in monetarno politiko kot matično delovno telo. Besedo dajem podpredsedniku mag. Radovanu Žerjavu za predstavitev poročila odbora.

Prosim.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovani predsednik Vlade, ministri, kolegice in kolegi!

Odbor za finance in monetarno politiko je danes na 5. nujni seji obravnaval Predlog sklepov v zvezi s "Prepočasnim ukrepanjem Vlade Republike Slovenije v izogib in ublažitev negativnih vplivov svetovne finančne in gospodarske krize na slovensko gospodarstvo", ki jih je Državnemu zboru v obravnavo predložila skupina 30 poslank in poslancev.

Seji odbora so prisostvovali mag. Andrej Vizjak kot predstavnik predlagateljice in predlagateljev zahteve, minister za finance ter predstavnice in predstavniki Ministrstva za finance, Ministrstva za gospodarstvo, Urada Republike Slovenije za makroekonomske analize in razvoj ter Zakonodajno-pravne službe.

Odbor je bil seznanjen z mnenjem Zakonodajno-pravne službe z dne 19. 12. 2008, ki z vidika svojih nalog ugotavlja, da je vsebino predlaganih sklepov treba presoјati z vidika ustavnega položaja Državnega zbora kot zakonodajne oblasti in torej z vidika upoštevanja načela delitve oblasti. V nadaljevanju mnenja je služba navajala pripombe k besedilu sklepov, predlaganih pod 1. in 2. točko. Na podlagi smiselne uporabe 129. člena Poslovnika Državnega zbora je bil vložen amandma poslanskih skupin SD, Zares, DeSUS in LDS k besedilu sklepa pod 2. točko.

Uvodoma je predstavnik predlagateljev zahteve v dopolnilni obrazložitvi predstavil in utemeljil tako vsebino zahteve in razloge za sklic izredne seje Državnega zbora kot tudi predlog sklepov, ki jih naj po končani razpravi sprejme Državni zbor.

Minister za finance je ob predstavitvi stališča Vlade predstavil ukrepe, ki jih Vlada sicer podrobno predstavlja v svojem gradivu k tej točki dnevnega reda. Poudaril je, da so ukrepi prilagojeni različnim nalogam finančne krize, ki se sedaj preliva v realni sektor ter ocenil, da bodo v naslednjih mesecih razmere sanirane in kreditna aktivnost ponovno na ravni lanskega leta.

Po uvodnem delu se je razvila razprava, ki je natančneje razvidna iz magnetograma seje odbora. V okviru obravnave posameznih točk predlaganih sklepov je bil podan predlog za amandma odbora, s katerim bi se prvi in drugi predlagani sklep nadomestila z besedilom, ki bi se nanašalo na oceno Državnega zbora, da so ukrepi Vlade sicer pravilno usmerjeni, a ne zadostni. Zato naj bi Vlado pozval k pripravi konkretnih dodatnih ukrepov. Odbor tega amandmajskega predloga ob glasovanju ni podprl.

Odbor je ob smiselni uporabi drugega odstavka 130. člena Poslovnika Državnega zbora obravnaval vloženi amandma poslanskih skupin SD, Zares, DeSUS in LDS, besedilo predloga sklepa po drugo točko in ga sprejel. Odbor je ob smiselni uporabi 128. člena Poslovnika Državnega zbora glasoval o predlogu sklepa pod prvo točko in ga ni sprejel, ter o predlogu sklepa pod tretjo točko, ki ga je sprejel. Predlog sklepa pod drugo točko je bil s sprejetim amandmajem odbora v celoti spremenjen. Hvala lepa.

PRESEDENIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo dajem predstavniku Vlade za uvodno obrazložitev mnenja. Besedo ima gospod Borut Pahor, predsednik Vlade Republike Slovenije.

BORUT PAHOR: Hvala lepa, gospod predsednik. Gospe in gospodje!

Najprej, za Slovenijo in njene ljudi je popolnoma irelevantno ali je predlagatelj te seje opozicija ali koalicija. Od te seje in podobnih, kjer se ukvarjamo s praviimi problemi naše skupnosti, je odvisno ali bomo uspešno prebrodili prihodnje leto, ki bo zagotovo najzahtevnejše po letu 1991.

Če prav razumem, je izrečen očitek slovenski vladi, da je prepočasi odreagirala na razmere. Tukaj naj dam samo neko pojasnilo, ki je, mislim, precej prepričljivo. Potrebovali smo vsega 29 dni, da smo po imenovanju prišli do paketa ukrepov, ki je sedaj v presoji v tem visokem zboru.

Skupni volumen javno finančnih spodbud v industrijskem sektorju bo prihodnje leto znašal 2,1% BDP. Vlada predlaga tri skupine ukrepov. Za upočasnitev padanja gospodarske rasti 70 milijonov evrov, za izboljšanje likvidnosti podjetij in ohranjanje delovnih mest 668 milijonov evrov, za povečanje izdatkov za raziskave in razvoj ter izobraževanje 68 milijonov evrov, skupno nekaj več kot 800 milijonov evrov.

Prej smo poslušali razpravo in če mi je dovoljeno, bi se ji sedaj s stavkom dotaknil. Vlada se ni odločila za olajšave oziroma jih je diferencirala, ko gre za investicije in razvoj v podjetjih. Če jih ne bi, bi to povečalo volumen javnofinančnih spodbud za 150 milijonov evrov. Gospe in gospodje, ne gre za vprašanje poguma, gre za vprašanje denarja. Mi pogum imamo, denarja ta hip nimamo. In ne želim si, da bi čez pol leta stekla v tem visokem zboru diskusija o tem, da je deficit, ki zadeva sektor države, bistveno večji od 3%, s čimer se soočamo ta hip.

Poglejmo torej ukrepe po sektorjih.

Najprej ukrepi finančne narave. Prvi sklop je sklop, ki zadeva preventivo, izdajo državnih poroštev in posojil. Drugi sklop zadeva kurativne ukrepe, povečanje kapitalskih naložb države in odkup terjatev s strani države. Tukaj naj mimogrede omenim, da je cela vrsta stvari, ki so bile predlagane s strani predlagatelja razprave, za Vlado sprejemljivih. Kmalu bomo na primeren način poskrbeli za to, da bodo plačilni roki s strani države skrajšani na 30 dni.

Pojdimo na fiskalne ukrepe, kakšno je stanje bilanc javnega financiranja. V obdobju od leta 2004 do 2007 je Republika Slovenija vodila politiko zmanjševanja javnofinančnega primanjkljaja, ki se je v letu 2007 celo prevesil v presežek. V letu 2008 pa bo po zadnjih ocenah bilanca izravnana. Ponovna rast odhodkov v GDP pomeni, da so bili v preteklem obdobju javnofinančni odhodki naravnani na visoko gospodarsko rast, ki jo je Slovenija beležila, in ne na potencialno rast, kar bi omogočilo simetrično delovanje stabilizatorjev.

Poglejmo kakšne fiskalne ukrepe torej predlagamo v paketu, in jih bodo kasneje za mano pristojni ministri iz tako imenovane krizne skupine tudi podrobneje obrazložili. Ukinitev davka na izplačane plače, zmanjšanje stopnje davka od dohodka pravnih oseb, znižanje dohodnine zaradi investicijskih olajšava, dvig trošarin, subvencioniranje stroškov polnega delovnega časa. Predlagamo ukrepe za spodbujanje gospodarske rasti in konkurenčnosti, povečanje likvidnosti ter načrtujemo ukrepe za kakovostni razvoj gospodarstva. Ko gre za ekonomske ukrepe predlagamo: znižanje stroškov dela, ukrepe za spodbujanje gospodarske rasti in, kot rečeno, povečanje likvidnosti, ukrepe za krepitev ključnih konkurenčnih sposobnosti za spodbujanje izvoznih aktivnosti podjetij za nadaljnji kakovostni razvoj gospodarstva. Vse to so ukrepi, ki jih predlagamo v paketu, ki smo ga lahko zavili in poslali v Državni zbor v skrajno zahtevnem roku, v manj kot 30 dneh. Pri čemer bi ta visoki zbor prosil, da upošteva, da bi lahko Vlada seveda ravnala tudi drugače, da bi presodila ukrepe samo po svoji pameti in jih mimo pogovorov s socialnimi partnerji in mimo pogovora s strateškim gospodarskim svetom poslala v presojo poslankam in poslancem. Mi smo se odločili za drugo pot. Od vsega začetka želimo voditi aktiven socialni dialog in

kolikor je le mogoče dosegati ravnovesja med zelo različnimi pričakovanji socialnih partnerjev v tem dialogu. In vsi boste tukaj priznali, da so ta pričakovanja različna in da je potrebno najti pravi, zdrav in spodbuden kompromis za ukrepanje.

Obseg paketa, ki ga predlagamo, je sedaj v višini 800 milijonov evrov in kot je rekel mag. Vizjak, prav zagotovo to ni zadnji paket ukrepov, s katerim Vlada prihaja pred Državni zbor, da bi Slovenija uspešno premagala položaj, v katerem se bo Slovenija skupaj z razvitim svetom znašla v prihodnjem letu. Štirje od naših najpomembnejših zunanjegospodarskih partnerjev so v recesiji. Recesija se bo preko poslovnih aktivnosti preselila tudi v Slovenijo, sedaj je napoved Urada za makroekonomske analize in razvoj, da bomo beležili približno nekaj več kot 1% gospodarsko rast. Smo torej med tistimi redkimi državami, ki še vedno beležimo pozitivno gospodarsko rast. Zaenkrat je slovensko gospodarstvo v dovolj dobri kondiciji, da s potrebnimi spodbudami vstopi v to zahtevno leto, sicer z dolžnimi skrbmi, toda brez odvečnega strahu. Vlada bo pozorno spremljala, kaj se bo dogajalo v naslednjih tednih in mesecih. Nihče nima te sposobnosti prerokovanja, da bi napovedal razplet krize, ki smo ji priča. Vsi pa vemo, da se ni začela pri nas in da ni predmet ali plod napačnih odločitev te ali one politike, ampak preprosto Slovenija je v svetu, ki ga je zajela ta gospodarska in finančna kriza in se zdaj mora znajti.

Kot sem dejal, mi bomo pozorno pogledali in tudi uporabili tista orodja, ki jih predlaga Evropska komisija kot način reševanja in premagovanja finančne gospodarske krize, deloma pa je veliko odvisno tudi od nas samih, da s svojo iznajdljivostjo poskrbimo za tako ukrepanje, ki bo, kot rečemo, prijelo. Najpomembnejši ukrep se mi zdi ta, da načrtujemo zavarovanje delovnih mest. Ta ukrep znaša skorajda 700 milijonov evrov. Potem bomo zelo hitro posegli tudi po drugih ukrepih. Nekaj od teh, ki jih je predlagal predlagatelj je za nas sprejemljivih in jih bomo kmalu poslali v Državni zbor, skozi zakonodajno proceduro. In upam, da bomo tudi skozi razvojni dialog, skozi Partnerstvo za razvoj in skozi Ekonomsko - socialni svet oblikovali nek potreben socialni konsenz, ki ga bo Slovenija v prihodnjem letu še kako potrebovala. Zdaj pa bi prosil pristojne ministre, da podrobneje obrazložijo naše ukrepe. Prosim.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim.

MAG. MITJA GASPARI: Predsednik. Spoštovani poslanci in poslanke!

Glede na to, kar je predsednik Vlade povedal do sedaj, bi se sam osredotočil samo na nekatere omejitve, ki nas v tem ukrepanju in razmišljanju o ukrepanju vodijo ali pa celo bistveno bolj omejujejo. Mislím, da je v naši državi ta

trenutek premajhno zavedanje tega, kakšne so te mednarodne omejitve, ki delujejo tudi na nacionalni prostor, in temu bi rad posvetil nekaj minut.

Prvič, glede finančnega okolja v katerem deluje tako Evropska unija kot tudi Slovenija. Ta trenutek kreditni trgi ne delujejo popolnoma, ne glede na več kot 200 milijard ukrepov, ki so šli, do zdaj, v Evropski uniji za oživljanje kreditnih trgov in pa medbančnega delovanja. Slovenija na tem področju ne more veliko storiti, predvsem zaradi tega, ker je zelo odvisno od tega, kaj se dogaja na mednarodnih finančnih trgih. Na kratek rok ni pričakovati bistvenega izboljšanja, to ugotavlja tudi Evropska centralna banka v svojih izjavah in pa tudi v ukrepih, ki jih sprejema. Najbolj očiten pokazatelj tega, da so stvari kljub zelo ambicioznim ukrepom tako Evropske centralne banke kot tudi posameznih držav članic in to največjih, da stvari ne funkcionirajo, je, da se kljub izrednemu znižanju obrestnih mer tako Evropske centralne banke kot tudi na medbančnem trgu donosi na državne vrednostne papirje ne povišujejo. Kar pomeni, da ves denar beži v državne obveznice in to predvsem obveznice nemškega porekla oziroma nemške države. Zaradi tega ni likvidnih sredstev za kreditno aktivnost do podjetniškega sektorja, in to ne samo v Sloveniji, ampak ta trenutek nikjer v Evropi. V večini držav Evropske unije podjetja ta trenutek niso v stanju, da bi pridobila kvalitetna srednjeročna sredstva komercialnih privatnih bank in v tem primeru delujejo bolj ali manj, kolikor toliko normalno samo paradržavne institucije, državne banke ali državne razvojne agencije.

Drugič. Prognoze gospodarskih gibanj v Evropski uniji se iz meseca v mesec poslabšujejo. Ta trenutek se za evro območje, ki je pomembno za Slovenijo, gibljejo že nekje blizu minus 1%, za posamezne države, posamezne profesionalne institucije ocenjujejo situacijo, ki gre blizu minus 2%. Slovenija presega rast v Evropski uniji in pa v evroobmočju za približno mnogokratnik 2, to se pravi, da se lahko ob takšnih nadaljnjih gospodarskih gibanj v teh državah Slovenija približuje ničelni rasti, postopoma je pa vendarle ta bojazen izrazita. Če je to tako, potem je to prvi izrazit omejevalni dejavnik za delovanje slovenske države oziroma tudi ekonomske politike.

Drug, še pomembnejši omejevalni dejavnik, je zelo preprost, pa vendar v tem trenutku lahko zelo krut: ni likvidnosti za zadolževanje države na kapitalskem trgu. Torej država, kot je Slovenija, ki ima dvojni A "rating", kar pomeni uvrstitev, ki je med boljšimi v Evropski uniji, boljši kot italijanski, na primer, ta trenutek, ali pa bom rekel raje, do tega trenutka ni mogla izkoristiti priložnosti za dodatno pridobitev finančnih virov na evropskih finančnih trgih. Drugo leto potrebuje država za servisiranje lastnega dolga primanjkljaja, ki bi nastal, ne glede na to, ali bi država v tem trenutku ukrepala ali ne, potrebuje približno 3 milijarde

evrov. Če te zadolžitve na mednarodnih finančnih trgih ni, ni pomembno, ali ima država ambicije in kvalitetno pripravljene predloge, temveč se bo soočila s tem, da bo morala omejevati svojo porabo zaradi nezmožnosti pridobitve dodatnih finančnih sredstev. Torej, ti dve omejitvi bistveno opredeljujeta tudi kakršenkoli predlog Vlade ali kogarkoli drugega, ki bi želel opravičljivo stimulirati gospodarsko aktivnost v Sloveniji in čim večjo stopnjo zaposlenosti ter tudi pridobitev novih poslovnih možnosti.

Ker je fiskalni primanjkljaj, ki ga Slovenija prenaša v naslednje leto zaradi ukrepov, ki so bili že sprejeti, zaradi delovanja avtomatskih stabilizatorjev, ki delujejo anticiklično, v taki situaciji, prenašamo v naslednje leto primanjkljaj, ki je vreden približno nekaj čez 2,1 do 2,2% družbenega proizvoda. Ukrepi, ki jih ta trenutek načrtuje Vlada, so približno reda velikosti nekaj več kot 1% družbenega proizvoda. Vse to skupaj ob nespremenjenih okoliščinah pomeni, da potencialno presegamo primanjkljaj, ki ga določajo mastrichtska pravila, in to je 3% bruto domačega proizvoda, pri čemer je edina olajševalna okoliščina, da je bila Slovenija po ocenah Evropske unije v relativno ugodnem položaju v preteklosti in ji to omogoča v tem trenutku primanjkljaj, ki bo za določen čas lahko morda okrog 3% ali rahlo nad 3%, potem bo pa zahteval ustrezne ukrepe za zmanjševanje tega primanjkljaja v naslednjih letih, ki sledijo letu 2009.

Zaradi vseh teh omejevalnih okoliščin je Vlada ocenjevala posamezne ukrepe predvsem z dveh bistvenih vsebinskih elementov. Prvič, ali ti ukrepi prinašajo relativno hiter učinek na zaposlenost in ali delujejo pozitivno na preprečevanje bistvenega poslabšanja gospodarske aktivnosti. S tega stališča je ocenjevala strukturni in konjunktorni položaj slovenskega gospodarstva, kjer je bistvena značilnost tega gospodarstva, da je relativno plitvo v smislu, da je močno izvozno orientirano in da ukrepi, ki ne delujejo na izvozna podjetja in njihovo sposobnost ohranjanja teh svojih trgov, relativno malo lahko pomagajo h gospodarski aktivnosti, relativno veliko pa lahko prispevajo k poslabšanju plačilne bilance. V tem trenutku Slovenija ima resne, ne bom rekel težave, ampak je resna situacija v plačilni bilanci. Negativni odstotek plačilne bilance je okoli 5 do 6%, in to odliva finančna sredstva iz države zaradi financiranja tega primanjkljaja in to pomeni manj kreditnih sredstev v državi za podporo lastnega gospodarstva. Osnovna značilnost v tem trenutku evropskih gospodarstev je, da se vsa finančno zapirajo, od največjih do manj velikih. Osnovna značilnost je: vsak rešuje svoje težave predvsem sam. Zelo malo je tiste kooperacije, o kateri govori Evropska komisija, o skupnih programih za izhod iz krize. To se najbolj pozna na finančnem trgu, kjer ni nikakršnega pretoka finančnih sredstev čez državne meje, ali pa preko bank, ki so v lasti tujih bank,

prihaja celo do negativnega odtoka iz države. Slovenija se mora temu na ustrezen način zoperstaviti, ker je to edini način, kako lahko zadrži nekaj kreditnega in finančnega potenciala za ukrepe, o katerih je bil govor v predhodni razpravi.

Ko smo ocenjevali predloge tako opozicije oziroma še predloge predhodne vlade in predloge, ki jih je pripravila ta vlada oziroma socialni partnerji, smo z modelsko analizo predvsem ocenjevali učinke tega na gospodarsko rast in pa, kot sem rekel, zaposlenost. In mislim, da imate to v prilogah teh gradiv tudi ustrezno prikazano. Te ocene so že narejene na osnovi makroekonomskih predpostavk Urada za makroekonomske analize in razvoj, ki ocenjuje 1% rast kot relativno pozitiven scenarij v tem trenutku. Torej, ne gre za neko zastarelo jemanje predpostavk, ki so bile mogoče aktualne tri ali štiri mesece nazaj. Iz tega izhaja, da bi najboljše rezultate lahko dalo linearno znižanje prispevne stopnje za pokojninsko zavarovanje, ki ga večina socialnih partnerjev v tem trenutku iz različnih razlogov ni podprla. Alternativni ukrep k temu, ki deluje podobno in s podobnimi učinki tako na zaposlenost kot na rast, je financiranje podjetij za polni delovni čas pri skrajševanju delovnega tednika.

Ko smo primerjali te ukrepe z ukrepi glede davčnih olajšav, o katerih je bilo danes tudi govor, predvsem investicijskih, se pokaže izrazita superiornost prve skupine ukrepov za ta dva cilja, o katerih sem prej rekel, da sta bila bistvena pri ugotavljanju pomembnosti posameznih ukrepov. In zaradi tega se je Vlada odločila za ta nabor ukrepov na tej makro ravni, o katerih je bilo danes tudi odločanje v Državnem zboru.

V tem trenutku davčne olajšave bi bile interesanten dodatni ukrep, ki pa glede na fiskalno pozicijo in pa svoj učinek na gospodarsko rast, in to na kratek rok, in pa na zaposlenost, daje bistveno manjši učinek kot ukrepi, ki so vezani na zniževanje stroškov podjetij, ki imajo težave z naročili in zagotavljanjem svojih tržnih deležev doma in v tujini.

Če zaključim. Celotni ukrepi, ki so bili do sedaj predlagani, so ukrepi, ki so v tem trenutku ukrepi, ki omogočajo delovanje te države na relativno normalen način. Zavedamo se, da če bi se nadaljevali takšni trendi v gospodarstvu, kot jih napovedujejo tuji napovedovalci gospodarskih gibanj, potem to ni zadnji paket, ki ga bo morala država sprejeti. Pa vendarle se moramo zavedati, da ima slovenska država relativno omejene možnosti ob teh dveh omejitvah, ki sem ju omenil: mastrichtski kriterij na eni strani in pa zmožnost financiranje takega primanjkljaja na drugi strani. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Nadaljuje obrazložitev mnenja dr. Matej Lahovnik, minister za gospodarstvo. Prosim.

DR. MATEJ LAHOVNIK: Hvala lepa. Dovolite mi, da še na kratko predstavim nekatere dodatne ukrepe. Predvsem ukrepe za krepitev ključnih konkurenčnih sposobnosti slovenskih podjetij.

Glede na stanje v gospodarstvu, ki je bilo pravkar opisano, smo se odločili zagotoviti dodatne garancije za kredite malim in srednjim podjetjem in tudi z delno subvencijo obrestne mere, omogočiti izvajanje razvojnih investicij. Razpis v višini 50,6 milijona evrov omogoča podjetjem lažji dostop do kreditov, pri čemer je bistvena sprememba ta, da bo razpis vključeval tudi možnost za pridobitev garancije samo za obratna sredstva, ker ugotavljamo tudi mi, da je dejansko trenutno največji problem likvidnost. Za investicije v tehnološko opremo je v tem času v teku razpis v višini 18,7 milijona evrov. Zaradi velikega povpraševanja po subvencijah za tehnološko opremo pa bomo objavili nov razpis v višini 35 milijonov evrov, v katerem bomo odprli tudi možnost pridobitve sredstev za obratni kapital in razvoj. Poleg tega bodo pogoji in merila za dodelitev sredstev prilagojeni trenutnim razmeram na trgu za katere, kot je bilo že omenjeno, nekako niso dobre. V okviru razvojno-investicijskih projektov bomo razpisoma za razvojne projekte podjetij v višini 50 milijonov evrov, ki sta trenutno v fazi zaključevanja, dodali nov razpis v višini 50 milijonov evrov za razvojno-investicijske projekte podjetij. V letu 2009 bo pričela z delovanjem prva družba tveganega kapitala, v katero bo Republika Slovenija vložila petintrideset milijonov evrov. Prva družba tveganega kapitala, ki deluje v okviru slovenskega podjetniškega sklada, bo povečala zasebne investicije v tako imenovana "start up" podjetja in inovativna podjetja s potencialom hitre rasti. Zdi se nam pomembno tudi, da bomo pri izvajanju vseh naštetih ukrepov izvedli tudi izboljšave procesov in postopkov dodeljevanja sredstev kohezijske politike, in sicer poenostavili bomo postopke pri prijavi projektov, izplačil in poročanju o dodeljenih sredstvih. Prav tako bomo omogočali učinkovito črpanje sredstev s pogostejšimi plačili zahtevkov in omogočali bomo predplačila za dodeljena sredstva do določene višine dodeljenih sredstev.

Prav tako, kot sem že omenil, bomo dopolnili nekatere ukrepe z možnostjo sofinanciranja obratnega kapitala. Dejansko je situacija v temu smislu drugačna, da se podjetja danes soočajo z velikim problemom financiranja obratnega kapitala. Če je še nekaj tednov ali mesecev nazaj bil problem financiranja novih investicij, dejansko danes podjetja opozarjajo, da težko financirajo kakršne koli tako imenovane "revolving" kredite, praktično teh obnavljajočih kreditov je vse manj na voljo, finančne institucije so izjemno

restriktivne in zaradi tega problema financiranja že obratnega kapitala se nam zdi to zelo pomembno.

Na podlagi izdane obveznice bo SID banka zagotovila financiranje internacionalizacije podjetništva, raziskave in razvoja inovacij, okoljevarstva in energetske učinkovitosti že v letu 2009. Prav tako bo dodatno SID banka v začetku drugega kvartala 2009 zagotovila dvesto petdeset milijonov evrov sredstev s strani Evropske investicijske banke, ki bodo porabljeni za financiranje malih in srednjih podjetij ter infrastrukturo občin in iz drugih virov pridobljenih na finančnih pa še 61,2 milijona evrov za namene financiranja malih in srednjih podjetij.

Tisto, kar bi rad še posebej izpostavil, da ne bom predolgo v okviru omejenega časa, je, da bo Ministrstvo za gospodarstvo v letu 2009 iz sredstev kohezijske politike namenilo dvesto šestnajst milijonov evrov, od katerih bo dodatno zagotovila sredstva v višini sedemdeset milijonov evrov s prenosom pravic porabe iz let 2014 in 2015 v letu 2009. Skratka, to dinamiko črpanja teh sredstev se nam zdi potrebno pospešiti in verjamemo, da tukaj bomo dobili podporo za tovrstne ukrepe tudi v Državnemu zboru. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Nadaljuje dr. Ivan Svetlik, minister za družino, delo in socialne zadeve. Prosim.

DR. IVAN SVETLIK: Spoštovani gospod predsednik, spoštovane poslanke in poslanci.

Z vidika Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve naj poudarim, da se kriza seveda širi tudi na to področje, indicira jo povečanje števila brezposelnih od oktobra do novembra za štiri tisoč. Trend se, žal, v tej smeri nadaljuje. Zadnje napovedi Zavoda za zaposlovanje govorijo o 12 tisoč novih brezposelnih v prihodnjem letu, ki pa se ob poglobljanju krize, ta številka namreč, lahko še precej poveča. Težko je danes ocenjevati, kje je meja. To bo odvisno v veliki meri od ukrepov, ki jih bomo sprejeli, zato da bi delovali proti trendu, ki je zelo očiten. Situacija, v kateri smo, je označena lahko kot situacija absolutnega pomanjkanja delovnih mest oziroma zmanjševanja delovnih mest in zato je prvi in najhitrejši preventivni ukrep, da upočasnimo ta trend in da ohranimo čim več zdravih delovnih mest. Tako bomo v prihodnjih dneh Državnemu zboru predložili, kot je bilo že omenjeno, Zakon o delnem subvencioniranju polnega delovnega časa in s tem bomo v času pomanjkanja dela zaščitili socialni položaj zaposlenih, delodajalcem pa bomo omogočili ohranjanje človeških virov, za razvoj katerih jim bomo ponudili v tem času tudi dodatne programe izobraževanja in usposabljanja. Ta ukrep je nov ukrep iz nabora ukrepov aktivne politike zaposlovanja, v obsegu 230 milijonov evrov in računamo, da ga bo lahko koristil velik delež zaposlenih v Sloveniji, za kar

so podjetja sama že izkazala velik interes oziroma tudi pričakovanja, da bi ta ukrep sprejeli.

Ukrep bo uporaben že v januarju, v kolikor ga bomo v začetku prihodnjega meseca sprejeli v Državnem zboru. Je pa res, da bo ta ukrep deloval v korist predvsem tistih podjetjih, ki so v težavah, vendar ne bo mogel rešiti vseh situacij, v katera so določena podjetja zašla, in tukaj pričakujemo tudi dodatno odpuščanje delavcev. V tem primeru bodo na voljo programi pasivne politike zaposlovanje, za katere predvidevamo, torej za nadomestila brezposelnim in denarne pomoči, dodatnih 54 milijonov evrov. Drugi ukrep, ki je na voljo tako zaposlenih kot tudi brezposelnim, so ukrepi oziroma programi aktivne politike zaposlovanja, s poudarkom na izobraževanju, usposabljanju, spodbujanju podjetništva in samozaposlovanja, kjer je še nekaj možnosti, ocenjujemo, zlasti v terciarnem sektorju, ter programi javnih del. Tem ukrepom bo namenjeno približno 90 milijonov evrov in mi jih bomo skladno s potrebami tudi prestrukturirali oziroma dali poudarek tistim, ki bodo v prihodnjem obdobju ciljani na najbolj občutljive socialne kategorije. Seveda nam na koncu ostanejo še programi socialne pomoči za tiste, ki pravzaprav ne bodo mogli koristiti oziroma bodo prenehali koristiti programe aktivne politike zaposlovanja.

Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Nadaljuje Gregor Golobič, minister za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo.

Prosimo.

GREGOR GOLOBIČ: Spoštovani predsednik. Spoštovani zbor. Lepo pozdravljeni.

Poskušal bom, črtal sem si že večino teksta, da bom te sekunde ujel. Zelo na kratko.

Predlog ukrepov s področja raziskav in razvoja, ki so zelo pomemben del tega paketa, bodo prinesli tako makroekonomske učinke kot tudi prispevali k znanim in splošno sprejetim lizbonskim ciljem, ki so tudi predmet oziroma del koalicijskega sporazuma. Evropska komisija poudarja, da se inovacijsko usmerjena podjetja soočajo z velikimi stroškovnimi ovirami na poti do uveljavitve inovacij. Primanjkuje jim predvsem virov, tako lastnih kot zunanjih. In te ovire so med najbolj izrazitimi tudi v Sloveniji. Avstrija vlaga, na primer, v razvoj in je po trendu med boljšimi v Evropi - 2,45% GDP, Slovenija pa 1,5%, od tega je nekaj na več kot pol odstotka javnih sredstev. Finska vlada je v preteklem tednu sprejela sklep, da bo povečala skupno znesek javnih in zasebnih sredstev v raziskave in razvoj 4%, in to nam mora dati misliti. V teh ukrepih je torej najti samo prvi korak v tej smeri in ta korak je izrazit. Sredstva, ki so bila nekako namenjena v višini okrog 50 milijonov evrov v ta namen, se

podvajajo na približno 100 milijonov evrov. Žal je bila lastniška konsolidacija v preteklosti bolj pomembna od tehnološkega prestrukturiranja in v teh težjih časih bo treba narediti stvari, ki jih je treba storiti, če naj krize ne samo preživimo, .../Opozorilni znak za konec razprave./... ampak tudi iz nje izstopimo.

Ukrepe imate navedene v gradivu. Skupna vrednost je bila omenjena. Mi smo poskušali predvsem zagotoviti hitrost - kdor hitro da, v teh časih dvakrat da. Zato je večina sredstev skoncentrirana v prvih dveh letih. Manj bo razpisov, zato bodo razpisi večji; poenoteni bodo poenostavljeni postopki in SID banka bo zagotavljala podjetjem premostitvena sredstva zato, da bodo lahko do časa pridobitve nepovratnih sredstev .../Opozorilni znak za konec razprave, nerazumljivo./...

Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima gospod László Göncz, narodna skupnost.

Prosim.

DR. LÁSZLÓ GÖNCZ: Spoštovani gospod predsednik, spoštovani gospod predsednik Vlade, gospodje ministri, poslanke in poslanci! Tudi v narodni skupnosti se zavedamo vseh razsežnosti gospodarske krize in njenega vpliva na celotno družbo. Zato podpiramo ukrepe, ki jih Vlada predlaga po kar obširnih vsebinskih usklajevanjih. Razumemo njena prizadevanja in odločitve pri iskanju optimalnih rešitev. Ob tem je jasno, da se zdijo predlagani ukrepi za posamezne segmente družbe zaradi večdimenzionalne problematike in številnih neznank morda nekoliko parcialni. Kljub temu in kjub nekaterim pomislekom, povezanih z vidika narodnostne in regionalne politike, ki jih bom še nanizal, predlagane vladne predloge ocenjujemo kot nujne. Njihova vsebina je namreč s socialnega in razvojnega vidika primerna. Ob tem se strinjamo tudi s tistimi, ki opozarjajo na prihodnje tovrstne ukrepe, ki naj bi bili usmerjeni predvsem na v tem trenutku nekoliko zapostavljene gospodarske strukture. Ukrepi, usmerjeni v reševanje gospodarske in finančne krize, morajo temeljiti na najbolj prepričljivih strokovnih argumentih in iskanju največjega nacionalnega konsenza, ki vključuje strokovno javnost, socialne partnerje in vse politične sile. Ob tem ni dvoma, da največje breme in odgovornost pri tem pade na Vlado.

Ne želim se poglobljati v vsebino predlaganih ukrepov, bi pa želel opozoriti na mnenja nekaterih prekmurskih gospodarstvenikov v zvezi s tem. Ti opozarjajo, da so predlagani ukrepi nekoliko enostranski in so do neke mere pisani na kožo podjetjem, ki so se že pred krizo ubadala s sorazmerno velikimi težavami. Zato predlagajo čimprejšnje ukrepe, ki bi pomagali tudi uspešnim, izvozno usmerjenim podjetjem. Ta, vsaj nekatera, so že morala zmanjšati

proizvodno ceno blaga ali storitev za 5 do 10%, nadaljevanje ali poglobljanje krize, krizne spirale, pa bi jih lahko pripeljala v težak položaj. Zato predlagajo ukrepe na področju kreditiranja in razvojne politike še naprej, ki bi jim v prihodnjih mesecih lahko tudi zagotavljala normalno poslovanje. Kljub pomislekom, da predlagani ukrepi morda niso neposredno pisani na kožo manj razvitim regijam, ne dvomim v namero predlagateljev, da ti prinašajo možnosti tudi za rešitev, na primer, pomurskih podjetij. Vlado kljub temu opozarjam, naj ima pri snovanju ukrepov in izvajanju svojih nalog stalno pred očmi tudi zmanjšanje razkoraka med razvitimi in manj razvitimi regijami. Prepričan sem, da si mora Vlada na tem področju neprestano, tudi v času saniranja krize, prizadevati za enakomeren gospodarski razvoj, podobno kot tudi na področju razvoja narodnostno mešanih območij.

Ali predlagani ukrepi dovolj pomagajo kmetijstvu, je danes nekdo vprašal tukaj. Kmetje namreč v zadnjem času konstantno opozarjajo na neenakomernosti cen med prodajno ceno, na primer, pridelka in rastjo cen umetnega gnojila. Kako pa bo kriza vplivala na turizem in s kakšnimi konkretnimi ukrepi zagotoviti vsaj do neke mere optimalne pogoje na tem pomembnem področju, vsaj za izvajalce tovrstne storitve; kako v tem trenutku obdržati konkurenčnost slovenskega gospodarstva v posameznih regijah in dobro kondicijo pomembnih gospodarskih panog? Upam, da bo Vlada imela odgovore na vsa ta vprašanja, v nasprotnem primeru se bo morala država soočiti tudi z nazadovanjem srednjega sloja prebivalstva, ki se je v preteklosti krepil. To bo za družbo še posebej problematično.

Na koncu še enkrat poudarjam, da v narodni skupnosti podpiramo predlagane vladne ukrepe. Sočasno pa opozarjamo, da se naj širijo na vsa potencialna področja, kjer bodo vplivi krize občutni. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Stališča poslanske skupine Socialnih demokratov bo predstavil gospod Bojan Kontič.

BOJAN KONTIČ: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Spoštovani gospodje ministri. Kolegice in kolegi!

Ni minilo veliko časa od takrat, morda mesec dni, ko smo v tej dvorani in po različnih medijih slišali, da finančne krize ni, pa do trenutka, ko so predlagatelji zahteve za sklic današnje seje ugotovili, da vlada ukrepa prepočasi pri blažitvi negativnih vplivov svetovne finančne in gospodarske krize na slovensko gospodarstvo. Če pri tem odmislimo dejstvo, da se je že z naslovom točke, ki je takšen, kot je, prejudiciral sam sklep te seje, za katerega smo prepričani, da ne ustreza dejanskemu stanju, gre predvsem za kredibilnost predlagateljev te izredne seje.

Za razliko od vlade, ki jih je predsedoval gospod Janez Janša in je delovala v izjemno ugodnih gospodarskih razmerah

in zavračala opozorila o prihajajoči krizi, se je sedanja vlada že od prvega dne delovanja soočila s težavami in takoj obravnavala ukrepe, se dogovarjala s socialnimi partnerji in številnimi ekonomskimi strokovnjaki, njihove pripombe tudi upoštevala ter na osnovi vseh razprav in razgovorov predlagala številne ukrepe. Danes smo že obravnavali dva predloga sprememb zakonov in ju tudi soglasno sprejeli. Pred tem je sedanja vlada aktivno sodelovala s prejšnjo pri pripravi in sprejemu dveh predlogov sprememb zakonov, ki jih je Državni zbor že sprejel, vendar je to le del ukrepov, ki jih predlaga Vlada. To je tisti del, ki se nanaša na sprejem zakonodaje in na tem področju in začetku januarja lahko pričakujemo še nekatere zakone, ki jih je Vlada v grobem že predstavila in jih bomo kmalu dobili tudi v obravnavo. Tu gre predvsem za Zakon o delnem subvencioniranju polnega delovnega časa, verjetno pa še za kakšen zakon, ki bo urejal investicijske olajšave za mala podjetja, kjer številni ostali predlagani ukrepi ne dajejo takšnega učinka, kot ga je mogoče predvideti za velika podjetja. Nedvomno so razmere zelo zaskrbljujoče, kot nam kažejo zadnje napovedi Umarja in razmere se še samo zaostrujejo.

Predsednik Vlade je ob nastopu funkcije napovedal, da ne pričakuje običajnih 100 dni miru, vendar so predlagatelji današnje izredne seje, takšen je občutek, zgolj počakali na odhod vlade, ki so jo tvorili pretekla štiri leta in takoj ugotovili, da nova vlada prepočasi ukrepa. Pri tem je bivša vlada, kot sem že dejal, vložila štiri predloge sprememb, s katerimi je v veliki meri porabila možnosti za financiranje ukrepov vlade pri omejevanju posledic globalne finančne krize, če država želi ohraniti primanjkljaj v okviru maastrichtskih kriterijev. Dve sta bili obravnavani in sprejeti, seveda z dopolnitvami, spremembami, dva predloga pa sta obtičala v proceduri, ker smo po sklepu Kolegija predsednika Državnega zbora počakali na opredelitev Vlade do predlogov, ki jih je v proceduro vložila njena predhodnica. Enega izmed predlogov je Vlada umaknila, drugi pa se je danes obravnaval po nujnem postopku, to je predlog, ki zamuja in je skladen z našimi nameni še v času, ko smo bili v opoziciji. Žal je za same ukrepe relativno malo prostora in vsi ukrepi, kot smo seznanjeni, imajo javnofinančne posledice v višini preko 800 milijonov evrov, kar je že skoraj zgornja meja možnosti.

Posebej bi rad opozoril, da spremembe zakonov, ki smo jih danes sprejeli in tudi tistih, ki jih bomo obravnavali na začetku januarja, niso edini ukrepi, ki jih je pripravila Vlada. Vrsta ukrepov, s katerimi so se strinjali tudi socialni partnerji, je v pristojnosti same Vlade ali institucij, ki so posredno vezane na državo, torej Vlado. Te ukrepe je v uvodu in pa tudi v nadaljevanju, tako vsaj upam, predstavila Vlada na današnji seji ob obravnavi te točke dnevnega reda. Vsi tudi vemo, da paket ukrepov, ki jih je pripravila Vlada, ni zadnji, in čeprav upamo, da bodo ukrepi prijeli v zadostni meri bodo

verjetno potrebni še dodatni ukrepi, ki se bodo odzivali na zelo dinamične razmere, ki se dogajajo pri nas in predvsem svetu. Vsi lahko vidimo, da se na spreminjajoče razmere dnevno odzivajo tudi druge vlade v Evropski uniji in po svetu in to bomo počeli tudi v naši državi.

Ne glede na to pa v Poslanski skupini Socialnih demokratov ocenjujemo, da so predlagani ukrepi, ki so usmerjeni predvsem v povečanje likvidnosti bank in podjetji ter v ohranjanje zaposlenosti, pravi in jih podpiramo. Podpiramo tudi način njihovega sprejemanja, ko je po naši oceni bila zagotovljena zadostna hitrost njihovega sprejemanja ob upoštevanju racionalnega strokovnega premisleka o njihovi vsebini. Posebno smo veseli, da je Vlada pri njihovi pripravi upoštevala tudi pripombe in predloge stroke in socialnih partnerjev, saj smo prepričani, da se le s širšim družbenim dialogom lahko sprejema ukrepe, ki bodo resnično delovali in jih bodo sprejeli vsi, ki jih morajo tudi izvajati. Časi krize, v kateri smo gotovo, zahtevajo širše družbeno soglasje in v iskanju le-tega ima Vlada našo popolno podporo.

Naj zaključim; razprava o ukrepih za odpravo ali ublažitev gospodarske in finančne krize je gotovo zelo utemeljena in potrebna tudi v tem zboru. Še posebno, če bo tekla v okvirih, ki bodo zagotavljali potrebno kredibilnost tudi predlagateljem te seje. Upamo, da bo konstruktivna razprava in bo prinesla še nove ideje za morebitne dodatne ukrepe Vlade. Podporo nekaterim predlogom opozicije je predsednik Vlade že napovedal v današnji svoji predstavitvi ukrepov. Zdaj torej dejansko ni čas za nabiranje političnih točk. Čas je za ustrezno ukrepanje. Predlog sklepov bomo vsekakor v Poslanski skupini Socialnih demokratov podprli.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Stališča Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke bo predstavil gospod Janez Janša.

JANEZ JANŠA: Hvala za besedo. Gospod predsednik Državnega zbora, spoštovani gospodje ministri, kolegice in kolegi! Pred Slovenijo je izziv učinkovitega odgovora na nastopajočo gospodarsko krizo. Za to krizo nihče ne ve natančno, koliko časa bo trajala. Dejstvo je, da je porušeno zaupanje v svetovnem finančnem sistemu. To je ključni razlog za to, da ukrepi, ki so jih posamične države sprejele, "ne prijemljejo" oziroma ne delujejo tako, kot je bilo pričakovano in kot bi običajno to imelo učinke, in dejstvo je, da je to zaupanje v svetovni finančni sistem ne bo povrnjeno, dokler ne bo prišlo do praktičnih sprememb v svetovnem finančnem redu. Do teh sprememb kljub temu poskusu na sestanku skupine G20 ne bo prišlo, dokler ne bo najmočnejše svetovno gospodarstvo, to so Združene države, oblikovalo in dokler ne bo nastopila novooblikovana administracija in dokler se ne bo videlo, kakšne bodo te prioritete. Brez konkretnih sprememb v

organizaciji Mednarodnega denarnega sklada in Svetovne banke, brez sprememb pravil igre, brez ukinitve nekaterih izjem, ki so v veliki meri krive za te balone in za sive cone, ki so povzročile odliv stotin milijard iz realnega sektorja, pač ne bo na novo delujočega svetovnega finančnega sistema in tudi ne popolnega zaupanja.

Torej lahko na nek način laično predvidevamo, da sicer nihče ne ve, koliko časa bo ta kriza trajala, lahko pa zelo natančno ugotovimo, da bomo posledice čutili najmanj dve leti in da lahko govorimo o tem, da bo ponovno prišlo do oživljanja gospodarskega razvoja v razvitem delu svetovne ekonomije šele potem, ko bo saniran vzrok za nastanek svetovne finančne krize v svetovnem finančnem sistemu.

Torej, bilo bi na nek način zelo napačno računati na to, da bo leto 2009 težko, potem bo pa vse po starem. Ne bo vse po starem tudi potem, ko bodo ti vzroki odpravljani, ker zagotovo ne bo prišlo čez noč do tega oživljanja, ampak bo prišlo do oživljanja po fazah in z različnim tempom v različnih delih svetovnega gospodarstva, tudi glede in še posebej glede na ukrepe in na učinkovitost ukrepov, ki jih bodo posamične države sprejemale.

Mi sami neposredno, ne samo zato, ker ne spadamo med dvajset največjih svetovnih gospodarstev, ampak tudi zaradi tega, ker nismo v nobenem primeru razlog za te težave in to krizo, tudi ne moremo aktivneje posegati v reševanje samih vzrokov, lahko pa veliko naredimo za to, da blažimo posledice te krize, ki je v veliki meri uvožena. In tukaj je bilo že doslej storjenih nekaj korakov, ki so bili pozitivni, ki so na nek način preprečili, da bi sama finančna kriza imela neposredne posledice pri nas, ni se pa seveda možno izogniti drugi fazi te krize, se pravi krize v realnem sektorju, ki zdaj nastopa. V času zadnjih mesecev smo bili v Sloveniji v nekem vmesnem obdobju. Stara vlada je odhajala, nova vlada je nastopala. In kljub temu smo nekatere ukrepe uspeli uskladiti in jih sprejeti pravočasno, za nekatere pa žal vidim, ne samo da jih na nek način nismo uspeli sprejeti, v času, ko bi dejansko dali največje rezultate in največji učinek, ampak da če ne obstajajo strateške dileme, ali so potrebne oziroma ali, kot je prej dejal predsednik Vlade, imamo za to denar oziroma realne pogoje.

Ob nastopu te nove vlade je bila obljubljena smer, ki jo lahko na nek način izrazimo v treh točkah. Rečeno je bilo, da bo vzpostavljeno partnerstvo za razvoj, ki se bo ukvarjalo prioritarno z blažitvijo posledic gospodarske krize, da bodo sprejete skupne ocene, da bo določena smer, da bodo pogajanja s socialnimi partnerji in da bo potem sledil paket ukrepov. Zdaj smo najprej dočakali, približno mesec in pol čakanja za delitev do dveh zakonov, ki sta bila vložena v začetku novembra. Danes smo sicer dva zakona sprejeli, vendar predstavljata po teži približno 20% predlaganih ukrepov. Bila je vrsta sestankov, tega nihče ne zanika, s socialnimi

partnerji, dvomim, da je bil kakšen od pomembnih izpuščen. Vendar so bili to posamični sestanki, ki so bili nepovezani in vsak je tam predstavil svoja stališča, ki se glede na pestrost interesov socialnega partnerstva nujno razlikuje, ni prišlo do soočanja teh interesov tudi med sami partnerji, razen izjem sestanka Ekonomsko-socialnega sveta. In danes smo z obrnjenim dnevnim redom te seje najprej obravnavali dva posamična ukrepa, ki predstavljata nek najmanjši skupni imenovalec tega, kar je bilo možno uskladiti s socialnimi partnerji, in ki predstavljata zaenkrat zgolj 20% tega, kar je bilo že predlagano v začetku novembra, po teži učinka teh ukrepov na stanje v gospodarstvu. V tem gradivu, ki ga je predložila Vlada, so sicer napovedani še nekateri drugi ukrepi. Zakaj jih še ni, ni konkretnije obrazloženo, jasno pa je, da ne bodo učinkovali za leto 2008, ki se izteka in je bila današnja seja za njihov sprejetje zadnja priložnost. Škoda torej za to zamujeno priložnost, tudi škoda, da nismo uspeli takoj potem, ko je nastopila nova vlada prioritetno uskladiti te ocene, dogovoriti neko partnerstvo za razvoj po zgledu dobre prakse iz prejšnjega mandata in na tej podlagi potem tudi skupaj predlagati ta paket. Ampak glede na to, da izziv ostaja, je seveda to lahko še vedno priložnost, naša ponudba tukaj ostaja, predlog sporazuma bomo pripravili tudi z naše strani, če Vlada nima časa, jutri imamo tudi konstruktivno sejo strokovnega sveta Slovenske demokratske stranke, strokovnega organa, ki je pripravljen na temu področju sodelovati z Vlado in ji pomagati pri pripravi teh ukrepov.

Zdaj, kako vsebinsko vidimo prihodnje mesece in morda leta poleg tega, kar sem že sam dejal uvodoma in kar je prej predstavil moj poslanski kolega gospod Vizjak, morda še nekaj poudarkov... Tudi iz tega, kar so povedali predstavniki Vlade, je jasno, da z razliko od nekaterih drugih razprav prej svetovna finančna kriza Slovenijo neposredno ni prizadela v temu smislu, da bi tudi pri nas propadla kakšna finančna institucija. Vsaj dokler smo imeli te podatke, ni v nobeni bilanci kazalo, da bi se to lahko zgodilo, in upam, da tudi v teh mesecih ne bo kakšnih presenečenj, vendar pa je upočasnitev, zmanjšanje in ponekod prekinitev finančnih tokov v svetovnem finančnem sistemu seveda ogrozila tudi delovanje finančnega sistema v Sloveniji: ali tako resno, kot je prej dejal gospod minister Gaspari, ali ne lahko razpravljamo, vendar pa je dejstvo, da je ta ohromitev bila in je še vedno ponekod večja, kot bi bilo to treba, tudi zaradi rigidnosti naših domačih slovenskih finančnih institucij, ki seveda nekatere imajo denar, vendar ga ne posojajo kljub garancijam.

Ker je finančna kriza prizadela nekatera najmočnejša svetovna gospodarstva, je to seveda imelo posledico v tako imenovanem realnem sektorju in te posledice so v zadnjih mesecih znatne, še posebej v državah, kamor Slovenija največ izvažata. Skrajšujejo se delovni tedni, zmanjšujejo ter ukinjajo se proizvodni programi, pada povpraševanje in to ima seveda

posledice po celotnih verigah. Posledice te svetovne finančne krize, ki Slovenijo najprej neposredno ni prizadela, bodo v realnem sektorju obsežne. Slovenija je kot zelo povezan del evropskega gospodarstva, evropske ekonomije po eni strani zaradi članstva v Evropski monetarni uniji močnejša in je to ena od njenih prednosti, po drugi strani pa je zaradi odvisnosti od izvoza na te evropske trge, ki se krčijo, izpostavljena enakim posledicam, kot ostali deli razvitega sveta. Ima pa, kot je bilo deloma že poudarjeno, v tej situaciji Slovenija nekatere prednosti. Prva prednost je v nizki zadolženosti. Smo nekje na 24% bruto domačega proizvoda. Do 60%, kar je meja pakta stabilnosti in rasti, je še dovolj manevrskega prostora in to je manevrski prostor, ki ga velja uporabiti v časih, kot so ti, ki zdaj nastopajo.

Prej je dejal predsednik Vlade, da bo s temi ukrepi na nek način izničen proračunski presežek, ki je bil načrtovan za proračun za letošnje leto in to je normalna razumna poteza, kjer proračunskega presežka ni smiselno imeti takrat, kadar je treba zagotavljati dodaten manevrski prostor oziroma dodatna sredstva gospodarstvu. Ravno zaradi rezerve je bil tudi ustvarjen. Slovenija ima prednost tudi v sorazmerno razvitem in dinamičnem sektorju malega in srednjega podjetništva, ki zaposluje tudi največ delavcev. Jaz sem vesel, da je eden od zakonov, ki je bil prej sprejet, namenjen temu, da tako tudi ostane. Žal pa mi je, da kakšnih 20% tega sektorja, da je kakšnih 20% tega sektorja po nepotrebem izločeno iz teh olajšav, ker to nima nikakršne stvarne ali kakšne druge podlage.

Slovenija ima neko prednost tudi zaradi izkušenj, ki obstajajo v slovenskem gospodarstvu, ki je moralo na začetku devetdesetih let tako rekoč preko noči iskati nove trge po propadu skupnega jugoslovanskega trga, in ta izkušnja, ki je večina drugih evropskih gospodarstev nima, je pozitivna v tem času in lahko pomaga k hitrejšim praktičnim reakcijam v realnem sektorju. Za razliko od nekaterih drugih držav v naši soseščini pa tudi znotraj Evropske unije, ki niso v evro območju, je članstvo v Evropski monetarni uniji za Slovenijo prednost, ji daje določeno stabilnost in ne glede na to kar smo prej slišali glede težav s finančno likvidnostjo, mislim, da bi to moralo zagotavljati tudi boljši položaj pri dosegu finančnih sredstev v tujini. Ne glede na - najprej še glede na to, kar je bilo rečeno o teh ukrepih, ki se še pripravljajo oziroma kot so zapisani v tem vladnem gradivu. Prva dva ukrepa: ukinitev davka na izplačane plače in znižanje stopenj davka na dohodek pravnih oseb je Državni zbor sprejel že leta 2006. Torej, prva dva ukrepa ne moreta soditi v paket ukrepov te vlade, ker sta bila sprejeta leta 2006 in se od 1. januarja 2007 že uveljavljata. Davka na izplačane plače ne bo več s koncem tega leta - ga ni! Torej ne vem, zakaj sta ravno ta ukrepa navedena na prvem mestu. Ta drugi ali prvi - ne vem, kako je to po vrsti napisano - , se pravi znižanje davka na

dohodek pravnih oseb, bi seveda bil smiseln, če bi bil podprt, vendar je bil zakon, ki je bil predlagan v začetku novembra, v stališču nove Vlade zavržen. In tukaj ni predlagano nič, razen tega, kar že itak velja in kar je bilo dovolj za situacijo v kateri smo bili v letu 2006 in 2007, za to oceno, ki je sedaj, pa to enostavno ni dovolj. Če bomo tukaj na nek način malenkosten in ne bomo uporabili tega manevrskega prostora, ki ga imamo zaradi tega, ker imamo izravnani proračun v letošnjem letu in zaradi te možnosti zadolžitve do 60%, potem se mi zdi, da te moči in te prednosti, ki jo Slovenija ima, v kasnejšem času ne bo možno izkoristiti z enako učinkovitostjo. V preteklem mandatu sem osebno obiskal preko 200 slovenskih podjetij in glasovi, ki zdaj prihajajo, govorijo o tem, da so določene priložnosti, ki se lahko izkoristijo zdaj, čez pol leta jih ne bo več. So podjetja, ki so, recimo, delala, in teh dobrih podjetij je na desetine, v proizvodnji sestavnih avtomobilskih delov oziroma v proizvodnih avtomobilskih delov, ta je prizadeta. Z minimalnimi vlaganji lahko pravzaprav na istih linijah ta podjetja delajo nekaj drugega, za druge sektorje, recimo, za energetiko, kjer je še ponekod v svetu večje povpraševanje, vendar za to rabijo določena sredstva in ta sredstva rabijo zdaj; čez pol leta bo vseeno, ker bodo te priložnosti šle po vodi oziroma bodo manjše. Torej, še posebej, ko gre za poslovanje, kar je bilo prej poudarjeno, je po mojem mnenju treba slediti preizkušenemu načelu, da je znižanje davkov najučinkovitejši in najbolj trajen ukrep aktivne politike zaposlovanja. Podjetja so tista, ki lahko ocenijo, kje je prostor, kje so delovna mesta, kje so programi, ki ustvarjajo nova delovna mesta, in tega se na zavodih za zaposlovanje ali na ministrstvih ne da narediti namesto njih. Kvečjemu produciramo birokracijo, ki bo ocenjevala programe. Nekaj novih delovnih mest bo v članstvu teh komisij, v podjetjih pa bolj malo, denar bo pa porabljen. Torej, tu dejansko apeliram na Vlado, da še enkrat razmisli o tem, ali ne bi vseeno, in to že v začetku naslednjega leta, ko je možno nekatere ukrepe uveljaviti tudi še za leto 2008, preden se oddajo bilance, znižali dodatno za 2 odstotni točki, kot je bilo predlagano, davka na dohodek pravnih oseb v naslednjih dveh letih, postopno seveda, in ali ne bi uvedli dodatnih investicijskih olajšav. Saj tu bodo olajšave veljale za tistega, ki bo investiral, to ne bo davkoplačevalski denar, ki se bo prelival iz proračuna. In investirala bodo tista podjetja, ki vidijo perspektivo v teh investicijah, in to bo zagotavljalo nova delovna mesta. Imeti iluzijo, da je možno vsa obstoječa delovna mesta ohraniti, da je možno ohraniti 260.000 delovnih mest, kot piše v tem gradivu, s proračunskimi ukrepi, je pretirano, absolutno pretirano. Možno je s temi ukrepi pomagati nekaterim podjetjem, zato jim seveda ne nasprotujemo, ni pa možno s to paradigmo ustvarjati novih delovnih mest, to

lahko delajo samo tista podjetja, ki vidijo določeno perspektivo.

Za zaključek naj povem, da vidimo v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke pred sabo dve možnosti in dve različni poti ukrepanja. Prva pot je kampanjska, to je iskanje sprotnih rešitev iz meseca v mesec. Treba bo vsak mesec ukrepe dopolnjevati, ker bodo pač prišle stvari, ki jih ni možno predvideti. Vendar je pa kljub temu vsaj približno jasno, kaj je možno storiti prej in kaj ima prej tudi lahko pozitivne učinke. Torej, neka kampanjska pot iskanja sprotnih rešitev iz meseca v mesec predstavlja pot, kjer obstaja nevarnost, da bo ta manevrski prostor in te prednosti, ki jih Slovenija ima, porabljene brez zadostnih dolgoročnih učinkov. Lahko pridemo v spiralo, ko bo zmanjšanje zaposlenosti in manjša ustvarjena vrednost seveda siromašila javno blagajno oziroma nacionalno blagajno na prihodkovni strani. Če bo manjša gospodarska rast, bo seveda tudi manj prihodkov. Hkrati pa bo povečana brezposelnost terjala povečanje socialnih izdatkov in te številke, ki so bile navedene, so realno opozorilo. To bo pripeljalo na podlagi zakonodaje, ki zagotavlja te garantirane pravice do trajnega povečanja socialnih transferov in seveda javne porabe, presežki in ta manevrski prostor, ki je, bodo skopneli. Hitro lahko dosežemo zgornjo mejo zadolženosti in potem ostane samo še dviganje davčnih in prispevnih stopenj, ker pravice v takšni situaciji ne bo nihče jemal. Brezposelnost lahko še nadalje narašča in to je zelo hitra spirala navzdol. V tem primeru bo govorjenja o dveh letih, ko lahko gredo trendi navzgor, za Slovenijo irelevanto in posledice so lahko siromašenje državljanov, padec standarda in seveda zniževanja konkurenčne sposobnosti gospodarstev. Možen je tudi strateški odgovor. Takšnega smo pričakovali, tudi začetek mandata te vlade je obetal, koraki v to smer. Danes smo naredili samo četrtno tistega, kar bi po mojem mnenju lahko. Prva točka tega strateškega odgovora je hitra in znatna razbremenitev gospodarstva za vsaj naslednji dve leti in to za 75% razpoložljivega manevrskega prostora, ki ga dajeta stanje, trenutno stanje slovenskih javnih financ in tudi možnost dovoljene zadolžitve.

Glede na dejstvo, glede na težko situacijo, ko gre za možnost, da država pridobi finančno sredstvo od zunaj, o kateri je govoril prej minister Gaspari, predlagam, da se razmisli o možnosti izdaje državnih razvojnih obveznic, da se preveri, koliko takšna možnost že obstaja v skladu z nacionalno zakonodajo in v skladu z evropskimi pravili. V hranilnih vlogah v naših bankah je za okrog 16 milijard evrov sredstev fizičnih oseb, z neko stimulatивно obrestno mero državnih razvojnih obveznic se lahko del teh sredstev, ki so doma, jih ni treba pridobivati iz tujine, porabi za razvoj; še posebej v navezavi na pospešitev nekaterih infrastrukturnih vlaganj za ohranjanje gospodarske aktivnosti in zaposlenosti. To bo potrebno, v to gredo tudi druge države, če je problem s

financiranjem od zunaj, razmislimo o državnih razvojnih obveznicah.

Po našem mnenju je del tega strateškega odgovora na izzive gospodarske krize tudi nadaljevanje lizbonskih reform. Tukaj ni velikih razlik. Treba je nadaljevati s tem, kar je bilo rečeno tudi prej v nastopih nekaterih predstavnikov Vlade. Se pravi z olajšavami za raziskave in razvoj in seveda tudi za investicijsko opremo. Brez tega ne bo novih delovnih mest. Tudi napoved ministra Lahovnika o preusmeritvi dela evropskih sredstev za razvojne namene je korak, ki ga pozdravljam. Tukaj je rezerva nekaj sto milijonov evrov, ki jih je mogoče porabiti prej, ki jih je mogoče porabiti za točno določene namene, ki so zdaj prioritetni, in v tej finančni perspektivi do leta 2011 ima Slovenija zelo ugoden finančni položaj oziroma potencialno možnost, od nas je odvisno kako, bomo ta sredstva uporabili.

Del tega strateškega odgovora so seveda tudi socialni ukrepi, ki jih zahteva vsaka kriza, vendar je te socialne ukrepe treba sprejemati selektivno, za najbolj prizadete kategorije sodržavljanov in to za čas, ko so takšne pomoči dejansko potrebne, ne pa v smislu splošnega širjenja določenih pravic, ki potem prerastejo svoj namen. Torej, kljub tem izzivom, ki so pred nami in ki jih terja sedanja situacija in zahteve nastopajoče gospodarske krize, se seveda razvoj ne bo ustavil, bo samo bolj selektiven in v celoti, v seštevkih bo lahko kdaj rast tudi negativna, kar seveda ne pomeni, da se bo vse ustavilo in da ne bo nobenih priložnosti. Čez, recimo, dve leti bo tukaj v prednosti tisti, ki bo danes znal gledati korak dlje. Za to niso dovolj samo kratkoročni, pa tudi ne samo socialni, potrebni so razvojni ukrepi in jaz ne bi tako zlahka pristal na to dilemo, ki jo je prej izpostavil predsednik Vlade, ko je dejal: pogum imamo, nimamo pa denarja.

Zdaj, ko govorimo o teh ukrepih, je seveda možno marsikaj narediti z denarjem, ki ga imamo. Je pa vprašanje, kako ga bomo uporabili. Gre vseeno, kot je napisala Vlada v teh ukrepih, za osemsto milijonov evrov, ta številka, ki je navedena, dokazuje, da nismo brez denarja in tukaj je dejansko dilema, kako to porabiti, ker to lahko uporabimo samo enkrat. Če ta sredstva uporabimo za strateški odgovor na točkah, o katerih sem prej govoril, potem bo Slovenija zagotovo prej prišla iz takšne situacije kot tisti, ki teh prednosti, ki jih mi imamo, nimajo. Tudi ta vmesni čas bo na nek način bolj obetajoč. In še enkrat: ponudba, ki je bila dana izza te govornice s strani predsednika Vlade, ko je predlagal novo vladno ekipo v smislu nekega strateškega razvojnega partnerstva, tudi v političnem smislu je bila takrat z naše strani podprta, je še vedno podprta. Vendar potrebujemo zdaj naslednji korak. To se mora materializirati. In na nek način potrebujemo materializacijo tega predloga in te ideje po formuli 2 plus 10. Se pravi, treba se je ukvarjati z ukrepi, ki jih je treba sprejeti za naslednji dve leti, vendar pri tem

ne pozabiti soglasno, z nekim, lahko bi rekli, nacionalnim konsenzom, sprejete strategije razvoja Slovenije in zastaviti ukrepe tudi za tistih 10 let potem z neko novelacijo te strategije. Tukaj vidimo pozitivno ambicijo tega predloga in pač čakamo na naslednji korak. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. V imenu Poslanske skupine Zares bo stališče predstavil gospod Vili Trofenik.

VILI TROFENIK: Hvala za besedo. Lep pozdrav tistim, ki ste se nam pridružili ob tej točki.

V Poslanski skupini Zares smo pričakovali, da bodo predlagatelji te točke, ki nosi naslov Prepočasno ukrepanje vlade v izogib in ublažitve negativnih posledic finančne in gospodarske krize in bi ji lahko rekli neke vrste mini interpelacija, da boste jo umaknili. Zakaj? Zaradi obravnave te točke ukrepi Vlade niso prišli nič hitreje, ne bodo nič boljši, pa tudi nič slabši. Res je, da je časovna komponenta ukrepov zelo pomembna. Res pa je tudi, da ste nekateri med podpisniki imeli še nekaj mesecev nazaj težave z zaznavanjem ali spoznanjem dejstva, da kriza prihaja tudi v Slovenijo, da sicer prihaja s časovnim zamikom, ampak, da je tu. Zato je toliko bolj čudno, da je ta poudarek na prepočasnem, čeprav je obrazložitev tega poudarka pa te mini interpelacije nasploh sila skromna, pa tudi v tem smislu nismo slišali nič novega, tako v uvodni besedi predlagateljev. Drži, da je treba kriterije ocenjevati, ki jih je predlagala Vlada - nekateri so bili sprejeti, nekatere smo sprejeli danes, da je možno to meriti ali ocenjevati z različnimi merili, v vsakem primeru pa s časovnim kriterijem, vsebinskim in javnofinančnimi posledicami. O javnofinančnih posledicah predvidenih ukrepov je bilo danes zelo malo govora. Z ozirom na to, da so nekateri še nedolgo tega imeli težave s priznanjem, da je kriza tu, med nami, v Sloveniji, pa čeprav s časovnim zamikom, in vse posledice njene, je treba spomniti, da z vidika javnofinančnega okvira ali javnofinančnih posledic je predhodna vlada še letos spomladi, kljub temu, da so bili prvi opozorilni znaki, sprejela vrsto ukrepov s predvolilnim učinkom, ki je nadgradila predvidene odhodke v proračunu za leto 2009 že po rebalansu za dobrih 650 milijonov. Vsaj preletimo jih: izredno povečanje otroškega dodatka 30 do 35 milijonov, brezplačni vrtci za vse, tudi za bogate, tisti, ki tega niso potrebni 30 do 40 milijonov, enkratni draginjski dodatek pokojninam, - 32 in pol milijonov, brezplačna prehrana za dijake - 40 milijonov, prehod na nov plačni sistem v javnem sektorju - 215 milijonov ali povečanje z 0,3 na 1,7 BDP. Pa to ni vse. K temu je treba dodati še obveznosti, ki izhajajo iz tako imenovane Virantove plačne reforme, ki zahtevajo do leta 2010 podobno dobrih 617 milijonov, 114 milijonov v javni upravi, 70 milijonov v vzgoji in izobraževanju, 303 milijone v zdravstvu, 48 milijonov v socialnem varstvu, 57 milijonov v

kulturi, 10 milijonov v raziskovalni dejavnosti in 15 milijonov v drugih dejavnostih. Poleg tega bodo zaradi multiplikacijskega učinka te zneski narasli in bo treba samo za zdravstvo po ocenah 330 milijonov dodatnih sredstev zaradi reforme plač in ne 303, kot je bilo zagotavljano, in ni prišlo do slabih 16% povečanih plač zdravnikov, čeprav to ni glavni razlog, ampak za 34 in da bo potrebno za to vse skupaj 179 milijonov po viru Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije in da bo že drugo leto ena izmed štirih javnih blagajn v izgubi za 100 milijonov. Če je prej predsednik Vlade ovrednotil predlagane ukrepe Vlade na približno 800 milijonov, seveda se postavlja vprašanje, ali je to malo, dosti, ali bi lahko bilo več. Glede na našete obveznosti, ki so nad veljavnim proračunom za leto 2009, je seveda to verjetno zgornja meja ali blizu tega. Res, da so v tej časovni komponenti, ki je pomembna, ena izmed okoliščin ali pa objektivna težava volitve, ki so na nek način zameglile to časovno komponento ali pa, če hočete, odgovornost. Seveda nikakor pa ni možno pristati na nekatere današnje izjave in izvajanja, da smo predlagali 7. novembra. Postavlja se vprašanje, zakaj nismo predlagali ali niste predlagali že dva meseca prej in podobne stvari. Tako da seveda zaradi te točke, na žalost, razen da smo imeli priliko podrobneje slišati obrazložitve ukrepov s strani predstavnikov Vlade, ne bo kaj dosti koristi. In bi bilo bolje, če bi točko umaknili ali jo naslovili drugače, da bi razpravljali bolj podrobno, od kod ukrepi, čeprav vidim, da bo razprava šla v to smer, zelo malo pa je o časovni komponenti.

V poslanski skupini bomo podprli dva sklepa, ki sta bila izglasovana na matičnem odboru, čeprav ne pričakujemo konkretno od teh sklepov nekih posebnih koristi, upam pa tudi, da ne bo škode. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Stališče Poslanske skupine DeSUS bo predstavil gospod Franc Žnidaršič.

MAG. FRANC ŽNIDARŠIČ: Spoštovani podpredsednik, spoštovani ministri, kolegice in kolegi! Nobenega dvoma ni, da smo imeli v preteklem obdobju štiri leta ugodne gospodarske rasti, zdaj pa to. Podobno kot zapis na spomeniku nekega umrlega, kjer je pisalo: "Vse življenje sem bil zdrav, zdaj sem pa tu." Prepričan sem, da ne bomo podobno končali te zgodbe, krize, in da bo stvar vendarle delovala v smislu takih rešitev, ki bodo prispevale k temu, da bi se izvlekli. 21. novembra letos je bila imenovana nova vlada. Predsednik nove vlade je izjavil, da ne potrebuje sto dni miru, in ga zato ne bo imel, in upam, da uživa v tem. Mi smo pač v določenem smislu in do določene mere zaskrbljeni in želimo, da bi stvari krenile tako, kot morajo. Samo 20 dni po imenovanju nove vlade je prišla zahteva po izredni seji z, da ne rečem, vnaprejšnjo obtožbo, da so ukrepi nove vlade prepočasni, da ne sprejema

odločitev in tako dalje. To, kar smo slišali v obrazložitvi. Najbrž, spoštovani vlagatelji zahteve, ne mislite, da se lahko o več sto milijonov evrov vrednih ukrepih odloča na hitrico, tako kot bi vlekel belega zajca iz klobuka kakšen čarovnik. Zadeva ni taka. O takih stvareh je potreben velik razmislek, kajti odgovornost je prevelika, da bi lahko stvar jemali na hitro in počez. Amerika je na hitrico vložila 700 milijard ameriških dolarjev in nič od tega. To samo tako mimogrede za primer.

Mi mislimo, da je imela nova vlada pravico do tehtnega razmisleka o tem, kaj je potrebno storiti, in tudi lahko rečem, pozitiven odnos do predlogov odhajajoče vlade, ki je pripravila dva zakona, smo jih skupaj sprejeli pa tudi lahko rečem, neodklonilni odnos do naslednjih dveh zakonov, od katerih smo danes enega sprejeli, ampak moram tukaj popraviti bivšega predsednika vlade, ki je dejal, če bi bil ta zakon sprejet prej, bi imel večje učinke. Nobenih večjih učinkov ne bi imel zakon o dohodnini, tudi če bi bil sprejet en mesec ali pa dva prej. Tako da takšni argumenti ne "upalijo" povsod, zlasti ne pri odraslih ljudeh, ki razmišljamo.

Pri tem seveda je zanimivo, da kakšnega velikega hitenja in živčnosti glede zamud ni bilo v tisti vladi, kjer smo bili tudi mi zraven, ampak nekateri smo vendarle opozarjali, da stvari ne gredo tako, kot smo se dogovorili, in nekatere v vseh štirih letih nismo uresničili. Pa teh ni bilo tako malo. Med drugim tudi kakšnih finančnih zadev nismo rešili tako kot bi bilo treb o čemer pričajo poročila Računskega sodišča. Če dam samo primer absolutno nepregledne porabe sredstev na področju zdravstva, kjer je šlo za več deset milijard slovenskih tolarjev nezakonito porabljenega denarja, pa se ni nobenemu nič zgodilo, nihče ni bil nič zaprt, nobenemu niso zaplenili neupravičenih, bi rekel spornih zaključkov in tako dalje.

Mi mislimo da vendarle nova vlada deluje tako, kot se spodobi, da je prejšnji teden sprejela ukrepe, ki so dobri in jih mi podpiramo. Podprli bomo tudi oba sklepa odbora, ki sta bila sprejeta na Odboru za finance danes in ki govorita o tem, da smo se danes seznanili s to problematiko, kajti ni res, da bi Vlada prepočasi sprejemala svoje odločitve, za to pravzaprav ni nobenih dokazov. Še več, nikjer ne piše in prepričani smo, da tudi ni nujno, da bi čisto vse ukrepe, ki so teoretično možni, sprejeli hkrati, ker bi se zadeva lahko sprevrgla v svoje nasprotje in ni nujno, da bi zato bolje delovali, ker bi bilo vsega preveč, da ne rečem, da tudi Državni zbor ne bi bil v stanju denimo še pet, šest ali sedem zakonov sprejeti pred prazniki. Zato povsem prirodno, da bodo nekatere ukrepe na Vladi še kako premislili in nam pripravili zakone, ki jih bomo sprejemali zgodaj prihodnje leto, zlasti če bo to potrebno.

Tudi tiste ukrepe bo naša poslanska skupina podpirala, s pripombo, da bomo pa morda zadržani, če med njimi ne bo prav

nobenega, ki bi ublažil stisko najrevnejših v tej državi kajti nekaj stvari s tega področja smo se dogovorili in pri tem smo pripravljani biti tolerantni samo toliko časa, kolikor je potrebno, da se vse drugo naredi, tisto drugo, kar je bistveno bolj nujno in mora pomagati gospodarstvu.

Je pa še ena zadeva, na katero bi radi opozorili. Bojim se, da se utegne kakšna pomoč gospodarstvu tudi izkoristiti. Če obrnemo. Danes, ko sem se peljal v Ljubljano, ne je v poročilih ob sedmih razveselil direktor nekega podjetja, generalni direktor uprave podjetja, ki je dejal, citiram po spominu, približno tako: "Mi smo se že več mesecev pripravljali na krizo in vemo, kaj bomo delali oziroma bomo delali pač nekaj drugega, če tisto ne bo več šlo, kar smo delali doslej." In kaj želim s tem povedati? Da je to gospodarstvenik, ki je z veliko mero odgovornosti mesece nazaj, ko se je slutilo, kam stvari gredo, razmišljal o tem, kaj storiti, da podjetje ne propade. In so iskali nove rešitve, nove programe in danes je povedal, da imajo zamisli in rešitve za to, da se izvlečejo iz krize, ki jih bo brez dvoma prizadela, ker delajo na področju avtomobilske industrije.

Želim povedati, da je takih v naših državi premalo. Da mnogi menedžerji poberejo visoke plače, si razdelijo dobičke, jih pretopijo v jahte in drage avte in še v kaj. Ko pa je treba reševati težave ob zmanjšanem povpraševanju in upadu proizvodnje, pa grozijo z odpuščanjem in terjajo pomoč države, ne da bi prodali jahto, pa jo vrnili kot del preteklega dobička v firmo, kjer naj bi delavci, ki so ustvarili tisti dobiček v preteklosti, danes zaradi krize ostali brez zaposlitve. Mi mislimo, da je treba spomniti zlasti uspešne v preteklosti, da smejo, morajo in da bi bilo ne samo moralno etično, ampak tudi človeško, razumsko potrebno del dobičkov vrniti v reševanje krize. Ne samo stotine milijonov evrov denarja iz javnih financ države, ki naj bi se zadolžila in tako dalje in tako dalje.

Mi menimo, da je prav, da smo se srečali danes, da si to povemo, da prebudimo razmišljanja morda v poslovnem svetu in opozorimo na kakšen detajl, o katerem je bilo premalo povedanega. V razpravi bo vse to bogato dopolnjeno. Mi smo zadovoljni, da je do ukrepov Vlade prišlo, podprli jih bomo in podprli bomo tudi, kot rečeno, oba sklepa na to točko dnevnega reda. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Stališča Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke bo predstavil gospod Zmago Jelinčič Plemeniti.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: Hvala lepa za besedo in lep pozdrav! Vsaka Vlada reagira prepočasi in ukrepa prepočasi. Tako tudi ta, tako tudi prejšnja, tako tudi vse bodoče in vse prejšnje. Vedno je nekaj prepozno. Vedno je nekaj ob nepravem

času. Zagotovo lahko rečemo tudi za prejšnjo vlado, da ni reagirala in je prepočasi urejala kakšne zadeve. Konec koncev ta velika gospodarska uspešnost, o kateri smo govorili, je bila v veliki meri pravzaprav posledica uspešnega zadolževanja in pa velikega uvažanja. Zunanji primanjkljaj kaže, da smo tik pred krizo uporabljali na letni ravni že za dobre 3 milijone evrov več, kot smo znali svojega produkta ustvariti sami. Tudi to je tisto, kar ni ob pravem času bilo reagirano. Pa vendar mislim, da je prav, da smo se danes srečali, da smo si odprli nekatere razmisleke in o treba močno delati na teh področjih. Premalo je, da danes govorimo. Če ne bomo skupaj ostro zategnili, bi rekel, kakšen bo rekel pas, kakšen bo rekel zanko, morda tudi kakšno zanko okoli vratu, ne bo iz vsega skupaj nič.

Konec koncev dogaja se to, da so si pohlepni lastniki družb svoj denar že spravili na varno. Ostali bodo brezposelni in kaj bomo z njimi? Na breme državnega proračuna bodo padli in mi bomo vsi skupaj lepo podpirali brezposelne. In če pogledamo, kaj se je zgodilo do zdaj, ko jamrajo vsi po vrsti. Jamrajo bankirji in pravijo, da bo nujno potrebno, da bomo vsi prispevali del truda in žrtve za rešitev nastale situacije, ker se bo kriza pač dotaknila vseh. In če pogledamo, kaj pa je pri vsem skupaj, pa vidimo, da so si v časi visoke gospodarske rasti dobičke delili samo menedžerji in lastniki. Le redkokateri delavec je imel kakšen profit od tega. Ne vem, kako bomo to rešili, če ne z močnim rigoroznim rezom tam, kjer bo to potrebno.

V dokumentih, ki smo jih dobili danes od Vlade, pravzaprav je, treba je povedati, kar nekaj pomanjkljivosti. Ni jasnih kriterijev za subvencioniranje plačnih prispevkov, kar pomeni, da lahko dobijo podporo tudi podjetja, ki so imela težave že pred gospodarsko krizo. Kaj če se prijavijo na te subvencije za tisto razliko v delovnem času vse pravne osebe v Sloveniji, pod pretvezo, da imajo gospodarsko krizo in potem dobijo denar od države za pokrivanje plač, čeprav to sploh ni potrebno? V bistvu dobijo od države denar zastonj. Podjetjem, ki imajo resen zastoj in delavci, delajo, recimo, na polovici prejšnjega delovnika, subvencioniranje ene ure ali dveh ur v tem primeru ne pomaga. Tukaj mora vlada dodelati stvari, vzpostaviti neke kontrolne mehanizme, kajti v Sloveniji so naši podjetniki zelo nagnjeni k temu, da se poskušajo okoristiti na najbolj enostaven in najlažji način. To pomeni na račun države in na račun vseh davkoplačevalcev. Vlada v poročilu sicer očitno prepozna pozitivne lastnosti zniževanja davkov, pa vendar o tem znižanju davkov pravzaprav ni nobenih besedi. Znižanje akontacije ne pomeni kaj dosti, ker bo potrebno vseeno plačati davke, rešuje pa seveda kratkoročno likvidnost podjetij. Ukrep znižanja davkov je superioren nad ukrepom subvencioniranja, ker najprej ohrani in poveča sredstva za investiranje v podjetju, kar je seveda zelo pomembno, ker se je znižala kreditna sposobnost bančnega

sistema, in drugič, ker lahko pridobi dodatna sredstva za plače. Argument Vlade je, da davkov ne bodo zniževali zaradi javne porabe. Vendar ta argument zagotovo ni ustrezen, ker bi morali zmanjševati javno porabo. Dejstvo je, da ima Republika Slovenija pravzaprav največjo javno porabo v Evropi. In od tega pač ne moremo bežati.

Predlog sam tudi ne vsebuje kaj dosti o reševanju težav v bančnem sektorju. Ključno je v bistvu omogočiti kreditno aktivnost in preprečiti težave zaradi padanja vrednosti zastavljenih delnic v bankah.

Že v letošnjem letu pod novo vlado smo sprejemali en zakon, kjer pa naš amandma ni bil sprejet. Tudi tukaj je napaka. Tudi tukaj se bodo nekateri poskušali izogniti, in se tudi uspešno bodo izognili, kontroli države in si delali dodatne dobičke.

Tudi poglavje o SID banki je premajhno, prekratko, premalo dodelano in ni nobenega pravega dokaza, da bo zadeva sploh delovala.

Predlog tudi ničesar ne vsebuje o korekciji kolektivnih plač v javni upravi, ki trenutno zelo zelo prehitevajo produktivnost. Pa še kaj bo potrebno narediti. Dokler ne bomo vzpostavili odgovornosti tajkunov in pa vodstvenih kadrov, ne bo nič. Zakaj ne uvedemo takšne odgovornosti, da tisti gospodje, ki se gredo velike menedžerje in ne odgovarjajo za nič, ne odgovarjajo za napake s svojim premoženjem. Jaz mislim, da takrat ne bi imela Slovenija niti enega direktorja več. V tistem primeru bi vsi pobegnili nekam, si oprali roke in rekli, "veste, to pa ne gre, to ni fer, to je protiustavno, to je kratenje človekovih pravic". In verjetno bi jim naše zveličavno Ustavno sodišče dalo še prav. Tako daleč smo prišli v tej državi. Dokler se ne bo uredilo vprašanje sociale, ki ni urejeno, toliko časa bo Slovenija globoko dihala. In zakaj ne vzamemo primera v Nemčiji, kjer je ta sociala zelo dobro razdelana in se ve, da tisti pregovor, ki ga Slovenci poznamo in se mu reče: "Kdor ne dela, naj ne je", v Nemčiji velja. V Sloveniji ne velja. V Sloveniji pravimo: "Kdor ne dela naj vsaj je, pa ne ga zajebavat." To je novi slovenski pregovor. In dokler ne bomo teh socialnih zadev rešili, dokler ne bomo tega pregledali, tudi ne bo ničesar. Sivi trg. Sivi trg je v Sloveniji grozljivo razpasen. Nihče ga ne kontrolira. Kontrolne službe, inšpekcijske službe, ne delujejo. Nekaj zaradi tega, ker ne znajo, nekaj zaradi tega, ker so podkupljeni, nekaj zaradi tega, ker jih je strah, nekaj zaradi tega, ker rečejo, kaj me pa briga, jaz bom dobil plačo, vse ostalo pa tudi če gre "cugrunt". Dokler ne bo država tu posegla in tiste, ki ne delajo na tem področju, poklicala na odgovornost, ne bo nič. Res je, da so to neljubi ukrepi, vendar so to neljubi ukrepi samo za nekatere, dostikrat tudi za politične kadre določenih političnih opcij, ki se ne smejo zameriti svojim ljudem, ker so jim pač pomagali pri volitvah. Pa vendar, mi smo dolžni vsem državljanom. In tu moramo

pokazati svojo premočrtnost in reči, "gospoda, zdaj je pa konec tega".

Prav gotovo je možnost tudi dobiti kakšna evropska sredstva. Zakaj pa ne? Iz kohezijskih skladov naj bi Vlada dobila leta 2009 okrog 280 milijonov evrov sredstev. To pomeni 280 milijonov evrov premalo. Zakaj ne bi Slovenija poiskala možnosti, da bi pritegnila evropska sredstva? Zakaj smo v Sloveniji tako ozkogledi, da ne vidimo možnosti, da bi kakšne zadeve porinili naprej? Zakaj o fotovoltaiki nočemo govoriti, namesto da bi sprejeli, recimo, zakon, kot ga imajo Španci, ki govori, da kjer je 400 kvadratnih metrov proste površine, mora investitor dati gor fotovoltaiko. Danes je to enostavna zadeva, danes to niso več ne vem kakšne strahotne plošče, teža in ne vem kaj vse. In na ta način pridobivamo zeleno električno energijo. Evropa to zelo dobro subvencionira. In mi se zavezujemo evropskim normam, da bomo v določenem času 20%, tako kot Evropa, električne energije pridobivali iz zelenih virov. Po drugi strani pa nočemo videti, kje je možnost, da od Evrope potegnemo kakšen denar. Tu gre za nesposobnost slovenskih kadrov, ki se utapljajo v birokraciji in v birokratizaciji. Če nečesa ne znajo urediti, odkrijejo še en dodaten obrazec, da zakamuflirajo to, da so oni nesposobni, in to nesposobnost prevalijo na državljane. Velika neumnost.

Pri nas bi še vedno denar dajal kar na pamet. Jaz bi rad videl, da bi vsako podjetje, ki bo dobilo denar, predložilo en načrt. Ta načrt ni treba, da je ne vem kako podroben, ampak naj ima eno svetlo vizijo. Naj se ve, da nekdo hoče nekaj narediti. V principu, če gledamo, katera podjetja v svetu so najbolj propulzivna, ravno tista, ki imajo nove ideje, sveže ideje. Ne zdaj odkrivati, "joj, jaz bi pa delal kahlice", ker jih že vsak Kitajec dela tam doma pravzaprav iz plastike. To je mimo. Najti je treba ideje. Če zberemo vse ideje slovenskih podjetij, jih bomo našli hudičevo, hudičevo malo. Zato pa je Slovenija šla v tisto smer, kjer je najlažje in najbolj enostavno pobrati denar iz žepov državljanov - v trgovino. Poceni kupi, drago prodaj, po možnosti denar odpelji ven.

In še nekaj, na koncu. Dokler ne bomo imeli ustrezne policije, ki bo lovila lopove, tudi tiste, ki so pokradli denar in šli lepo na Nizozemsko, nesli denar na Kajmanske otoke ali pa ne vem kam vse, kupovali posestva v Kanadi in tako naprej. Dokler ne bomo tega polovili, ne bo vse skupaj nič. Nobeden od teh gospodov praktično še ne sedi. Polni časopisi so jih. Fotografije v takšni poziciji, fotografije v oni poziciji. Vsi nekaj jamrajo, kako so delali, ampak zdaj kako so jih sesuli. Lepo vas prosim, 90% teh ljudi nikoli ni delalo, ampak so zelo uspešno kradli in goljufali. Zelo uspešno! In danes so spoštovani gospodje. To je tisto. Če nekdo ukrade kos kruha, je tat! Če nekdo ukrade milijarde, je poslovnež! To je spreobrnjena logika, ki pa v Sloveniji velja. In seveda imamo sodišča, ki ne znajo soditi, ki ne vedo, kaj je leva, kaj je desna, kaj je zakon, kaj je predpis. Ne vedo!

Enostavno! Zagotovo pa so si uredili svoj status. Zdaj so enaki poslancem in ministrom po vsem tistem, razen po mandatu. Mandat pa so obdržali! Dosmrtni! Delajo pa tako ali tako nič! Če pogledamo na slovenska sodišča danes, ali sploh kdo ve, da "štrajkajo". Nihče ne ve. Ker takrat, ko niso "štrajkali", je bilo tako, kot je danes. Zdaj pa samo recimo, ali takrat niso nič delali, pa danes ne "štrajkajo", ali pa danes "štrajkajo", pa takrat niso nič delali. Mislím. In dokler se ne bo kaj zgodilo, dokler ne bo kakšnemu počil ventil, pa poklical nekaj gospodov in jih postavil, ne vem kam, da ne bom rekel, pa boste spet kakšni skakali, če bom rekel pred zid, pa bi bilo zdravo, bi bilo zelo zdravo, ne bo nič. Imamo sposobne ljudi. Carinska uprava ima izredno dobro ekipo, ki je pravzaprav odkrila vsa ta mamila za katera se hvalijo policaji, pa so odkrili velike svinjarije. Tiste ljudi se pokliče in se jim reče, "gospodje, tukaj imate pooblastila, sprejmemo Zakon o finančni policiji zdaj pa na delo. Pa začnite kar po ljubljanskih ulicah, pa ustavite tistega mulca, ki je star štiriindvajset let, pa se pelje s porschejem, ne vem kakšnim GTX, pa ne vem, kaj še vse. Ali pa ko se pelje z najnovejšim mercedesem, pa ga vpraša: "Ti, fantič, kakšna je pa tvoja izobrazba?" Pa bo on rekel: "Pa jaz sem naredio osnovno šolo." "Koliko pa zaslužiš?" "Pa nisem v službi." "Od kod pa avto?" "Ja, stara mama je prodala ne vem kaj, pa "foter" je šparal, pa vse skupaj." Dokler se bo to dogajalo v Sloveniji, ne bo vse skupaj nič. In tukaj je tista največja naloga slovenske nove vlade, da naredi red. Tukaj. Pri takšnih zadevah, kjer je potrebno kakšnega stisniti, pa ga lepo vprašati: "Od kod pa tebi šestindvajset metrov dolga jahta, lepo te prosim? Koga si "nategnil?" Državo? Sodelavce? Firmo? Državljané? In takrat mu je potrebno to pobrati. V Ameriki, Nemčiji, v Angliji, v Franciji se to pobere in gospod gre sedet. Pa ne za štiriindvajset ur, tako kot naši policaji z največjim veseljem zapirajo tiste, ki ga malo preveč spišejo, ampak za štiriindvajset let. In ko pride ven, nima ničesar več. In to je tisto, kar bi morali narediti. Potem bi bilo pa drugače.

V samem principu upam, da se bo Vlada iz tega, kar sem povedal, kaj naučila. To je stališče Slovenske nacionalne stranke in to zastopamo in bomo pomagali Vladi pri teh zadevah, z velikim veseljem. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Najenostavnejše je nič komentirati, se zahvaliti za razpravo in sporočiti, da bo stališča Slovenske ljudske stranke predstavil mag. Radovan Žerjav.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa, gospod podpredsednik, spoštovana ministra, kolegice in kolegi.

Finančna in gospodarska kriza po vsemu svetu dobiva vedno večje razsežnosti. Kriza se kaže tudi v vse večjem upadanju

izvoznega povpraševanja. Tako lahko slišimo o težavah avtomobilske industrije, težavah na nepremičninskem trgu, številna podjetja napovedujejo velika odpuščanja delavcev, napovedujejo se stečaji podjetij in podobno. Ob vseh teh napovedih je razumljivo, da med prebivalstvom narašča strah pred nepredvidljivo prihodnostjo. Še bolj razumljivo pa bi bilo, da bi Vlada Republike Slovenije nemudoma tudi ukrepala. Ker teh ukrepov kar ni in ni bilo, ukvarjali pa ste se z vsem drugim, predvsem pa s kadrovskimi vprašanji, vsak dan smo poslušali pravzaprav o predlogih takšnih in drugačnih ukrepov in ker se je znalo zgoditi, da bo med drugim zamujena priložnost, da se slovensko gospodarstvo davčno razbremeni že za leto 2008, smo predlagali sklic te izredne seje. In šele potem smo dobili na mizo tako imenovani paket vladnih ukrepov za blažitev posledic finančne krize.

V Poslanski skupini Slovenski ljudski stranki in v gospodarskem odboru stranke smo predlagane ukrepe skrbno in z zanimanjem preučili. A po resnici povedano, smo razočarani, saj smo od vladnih strokovnjakov pričakovali mnogo več. Predvsem pa več poguma, korajže, ambicioznosti in konkretne ukrepe.

Kot vemo, je vsaka kriza obenem lahko tudi priložnost. Denimo priložnost za krepitev svoje konkurenčne sposobnosti. Slovenija že ima izkušnjo, kako se izvleči iz krize, iz preteklosti. Po naši oceni, denimo, subvencioniranje stroškov dela za skrajšani delovni čas ni pravi signal za gospodarstvo. To pač ni v skladu s potrebo po povečanju povpraševanja oziroma porabe in nujnosti po iskanju novih poslovnih priložnosti. Mi smo sicer proti temu, da bi to poskušali uvesti, a treba je predvideti, kdo bo nosil tudi te stroške. Če bo se skrajšal delovni čas, se bo to poznalo vsekakor tudi na plačah. Sprašujemo pa se, kaj pa denimo s tistimi podjetji, ki bodo v tem času zaposlovala. Torej s tistimi podjetji, ki bodo povečevala števila zaposlenih. Kako bomo pa nagradili tista? V Poslanski skupini SLS se strinjamo, da so potrebne olajšave za investicije. Če se investicije, ki so v teku, in teh je po teh konjunktornih časih veliko, ustavijo, bo velik del gospodarstva imel velike probleme, kar pa bo imelo spet za posledico manjše povpraševanje. Nujno je treba poskrbeti, da se bo investiranje nadaljevalo tako v podjetjih kot tudi v državi. V tem obdobju je treba spodbuditi skupne investicije države in lokalnih skupnosti. Spodbujati je treba javne izdatke, izdatke, ki so hitro uresničljivo in regionalno razpršeni.

Ob branju vseh teh ukrepov pa se mi poraja vprašanje, kaj pa kmetijstvo. Nekaj malega je omenjeno v predlogu zakona o spremembah zakona o dohodnini, ko se govori o investicijah, investicijskih olajšavah. To pa je tudi vse. Vedeti je treba, kot sem že v prejšnji točki dnevnega reda poudaril, da se je v zadnjem letu položaj kmetijstva grozljivo poslabšal, da ob vseh podražitvah ni kmetijske panoge, ki bi te stroške zmogla

pokrivati. Nekako imamo spet občutek, da nikogar ne briga mali človek, preprost podeželski človek, torej kmet. Dokazano je, da se bo prihodek v kmetijstvu v naslednjem letu enormno zmanjšal, da so se povečali stroški, da padajo kupne cene na svetovnih trgih. In tudi to je treba nekako reševati. Še enkrat bom poudaril. Ali je kriza samo za en del ljudi, za velika podjetja in banke ali je kriza za vse? Takšna diskriminacija nam ni všeč. Mislim, da je razmišljanje, da je potrebno pomagati samo velikim in dobrim podjetjem, napačno. Pomagati je potrebno vsem, ki pomoč potrebujejo. O pomoči dobrim podjetjem so javno razpravljali mnogi predstavniki Vlade, ministri in celo predsednik Vlade. Tudi minister za družino, delo in socialne zadeve leve vlade je takšno razmišljanje podprl, pa čeprav lahko takšno neukvarjanje s slabimi podjetji, pa bom izpostavil mojo Muro, pomeni zelo hitro tudi od 15% do 20% brezposelnost. To je zame narobe svet. Pa še nekaj. Vlada ni nič povedala o najpomembnejšem: kako bo varčevala sama, kako misli zmanjšati stroške za delovanje države. To nam vzbuja dvom o iskrenosti Vlade, da želi in zna pripraviti ustrezne ukrepe pomoči gospodarstvu.

Naj na koncu izrazim še nekaj predlogov. Odlog plačil prispevkov in davkov je po našem mnenju treba uvesti selektivno, ne pa kar za vse družbe. V teh časih se nam zdi pametno tudi dvigniti splošno dohodninsko olajšavo, kar bi pomenilo višje neto in spodbujanje potrošnje, največ pa bi pomagalo tistim, ki imajo najmanj. In nazadnje, treba bi bilo čim prej pripraviti spremembe celovite zakonodaje, ki bi tako vsebovala določbe ali pa poglavja za krizne čase. Takšni zakoni so sigurno Zakon o delovnih razmerjih, Zakon o javnih naročilih, nekateri pa so že bili danes omenjeni. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Stališča Poslanskega kluba Liberalne demokracije Slovenije bo predstavil mag. Borut Sajovic.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa, gospod predsedujoči. Spoštovane kolegice in kolegi! Točka je zagotovo resna, kajti samo prisotnost predsednika Vlade in številnih ministrov dokazuje, da so se te problematike lotili tako, kot je treba. V preteklem mandatu smo razpravljali kar o nekaj točkah, ki so bile za Slovenijo zagotovo pomembne, vendar tako resnih pristopov predsednika Vlade in pa ministrov nismo videli veliko.

Ena od trenutnih situacij, o kateri lahko govorimo in se z njo strinjamo tudi v Poslanskem klubu Liberalne demokracije, je negotovost. Nihče ne ve, kaj nas čaka, zato je ocena, da so na eni strani ukrepi zadostni ali preskromni, enostavna pavšalna in pa kar tako na čez. Če bi vse tiste možnosti in pa finančna sredstva, ki jih imamo, porabili takoj na začetku, potem seveda ostane, da bomo šli del poti naprej goli in bosí, zato ocenjujemo kot ugodno ta pristop Vlade, da se zadeve

loteva sistematično, preišljeno, počasi, previdno, drobni korake v pravo smer, zraven pa je vedno še nekaj v rezervi. In kot smo danes slišali je to, kar ste videli, daleč od tega, da bi bilo vse. Vlada razmišlja in pa pripravlja ter snuje rešitve tudi za naprej. V tem času je močno prisotna tudi psihoza, predvsem na strani opozicije, in sicer psihoza izgube časa in pa nujnega ukrepanja. Ampak ta vlada je začela ukrepati prej kot v 30-ih dneh, ob tem da se v omarah pojavljajo okostnjaki in da se še bodo, in da je treba pogledati tudi nazaj, da smo bili v obdobju izredne gospodarske rasti in da takrat, ko bi lahko nekaj prihranili za te hude čase, nimamo neke rezerve, nimamo dobre popotnice. Kaj smo počeli prej? Marsikaj dobrega, marsikaj pa tudi slabega. Med drugim smo prodali tudi nekaj uspešnih slovenskih podjetij, ki zdaj poslujejo malo drugače. En primer je lahko Železarna Jesenice ali pa, recimo, še bolj lep primer pa Iskraemeco, ker se zdaj v puščavskem pesku že gradi nova tovarna, ker je očitno cilj proizvodnjo z Gorenjske, iz Kranja, preseliti nekam v bolj tople kraje. Jaz sem vesel, da tam tega, kar mi delamo, ne bodo znali delati. So pa ukrepi močno odvisni od tega, koliko denarja za to imamo, in pa od naše odločitve, kaj hočemo doseči. Ali bomo naučili ljudi loviti ribe ali je naš cilj, tako kot danes zahtevajo tisti najbolj nervozni, da jim za začetek pokupimo vso količino rib, potem pa, kar bo, pa bo. Mislim, da je treba zadevo pripraviti precej širše. Veliko govorimo o tem skrajšanem delovnem času,. Treba je pripraviti tudi rešitve in pa razmislek, kaj bodo tisti ljudje počeli tisti čas, ko bo prosto. Ali bo to posedanje po gostilnah ali bomo izkoristili potencialne in možnosti, ki jih imamo tudi na podeželju. Z drugimi besedami hočem povedati, da je treba pripraviti tudi paket socialnih ukrepov. V Poslanskem klubu Liberalne demokracije to socialno zgodbo izrazito podpiramo, vendar je tudi na tem področju treba narediti red. Mislimo, da je na eni strani sredstev za socialne pomoči za trenutno stanje dovolj, vendar so nepravilno razdeljena. Ta socialna pomoč je za nekatere take, da se z njo ne da preživeti in ne zadostuje za dostojno preživetje. Poglejte, kar četrtnina upokojenecv je na pragu revščine. Na drugi strani pa marsikdo dobiva več, ker zna privilegije in pa bonitete tega sistema dobro izkoristiti.

Rešitev te krize, ki je bila najprej zunanja in pa predvsem finančne narave in nanjo nimamo prav hudo velikega vpliva, o tem se vsi strinjamo, je treba poiskati na različnih področjih, najprej pa zagotovo na področju konsolidacije finančnega sektorja. Tam je možnih kar nekaj rešitev. Danes smo sprejeli dva zakona, ki sta povsem solidna, vendar njun začetek učinkovanja ne bo takoj. Bistveni problem slovenskega gospodarstva pa je po stališču Poslanskega kluba Liberalne demokracije Slovenije na eni strani slaba likvidnost, na drugi strani pa nesposobnost bank, da kreditirajo v zadostni meri domače, slovensko gospodarstvo. Zato je eden od naših

razmislekov, da bi Banka Slovenije, če je to možno, preusmerila svoje naložbe iz tujih vrednostnih papirjev v domače. Zakladnica bi morala izdati papirje, Vlada pa najbrž te papirje, naložbe, obveznice priznati kot olajšavo. To bi bil zagotovo eden od možnih ukrepov, kateremu se je potrebno posvetiti in ga proučiti, ki bi lahko imel večji vpliv na povečanje likvidnosti v Sloveniji. Banka Slovenije bi morala torej te svoje naložbe preusmeriti v slovenske banke in slovenski bančno-finančni sektor. Ocenjujemo, da obseg teh naložb lahko doseže kar nekaj milijard evrov, če pa vemo, da je celotna aktivna bilanca Banke Slovenije ocenjena na 5 milijard evrov, potem je lahko to velika možnost in pa priložnost. Kapital Banke Slovenije po podatkih iz letnih poročil dosega skoraj milijardo evrov, nekaj naložb, ki so potrebne za izvajanje denarne politike Evropske centralne banke, preostalo polovico pa predstavljajo naložbe, ki bi jih Banka Slovenije skupaj s svojim kapitalom, če obstaja za to možnost, lahko preusmerila v slovenski bančni finančni sektor. Koordinacija tega prenosa naložb Banke Slovenije pa bi morala potekati v skladu z izdajanjem poročev Vlade in predvsem finančnega ministrstva.

Dodatno je treba razmisliti tudi o možnosti, da bi zakladnica Ministrstva za finance svoje naložbe preusmerila v slovenski bančno-finančni sektor, Vlada ima še vedno možnost, da izda obveznice, s katerimi bi prišli do novih finančnih virov. To bi morala narediti hkrati s ponudbo davčnih in investicijskih olajšav za nakup ravno teh papirjev, kar bi po našem mnenju povečalo zanimanje in interes domačih slovenskih kupcev obvezniških vrednostnih papirjev. Glede na neuspelo zadnjo izdajo obveznic Republike Slovenije pa je to edini način, da bi v nakup obveznic potegnili domače vlagatelje in njihove prihranke, kajti na vlagatelje iz tujine v teh časih najbrž težko resno računamo. Dejstvo pa je, in to ocenjujemo pozitivno in dobro, da je obseg prihrankov slovenskih državljanek in državljanov še vedno nad povprečjem evrskega območja. In če bi poiskali kompromisno možnost, da bi z dovolj veliko davčno olajšavo in spodbudo pripravili ustrezen stimulans, potem bi najbrž prodaja takšnih obveznic bila zanimiva. Če pa združimo naložbe Banke Slovenije, zakladnice Ministrstva za finance in izdajo obveznic bi mogoče realno lahko prišli do vsote tam nekje do 3 milijard evrov, kar pa predstavlja 10%, desetino slovenskega bruto domačega proizvoda. S tem bi bistveno presegli in predvsem nadgradili učinke že sprejetih zakonov. Zdi se nam posebej pomembno dejstvo, da bi ta denar prišel v slovenski bančno-finančni sektor prej, torej že v nekaj mesecih, in bi tako pomagal premostiti te prve odločilne krizne trenutke slovenskega gospodarstva. To je mogoče kratkoročna prednost pred obema zakonoma, katerih ugodni učinki, pozitivno mislim, da se bodo začeli kazati v drugi polovici leta 2009.

Zatorej smo tudi v Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije predlagana zakona podprli. Ob tem pa seveda razmišljamo, kakšne rešitve poiskati za krajše časovno obdobje. Poleg omenjenega predloga pa se nam zdi v poslanskem klubu pomembno poudariti, da se maksimalen napor da aktivnostim črpanja obstoječih EU skladov. Tu bi vsekakor Vlada morala zagnati pospešene aktivnosti, da bi se to začelo hitreje odvijati. To je tudi ena ključnih točk, zapisanih v koalicijskem sporazumu, ki smo jih v koalicijski sporazum postavili na pobudo naše stranke. Seveda je pa o črpanju evropskih sredstev z lahkoto govoriti, predvsem pa smo si pri tem Slovenci sami postavili številne ovire, recimo, zakon o javnem naročanju. Če ima država sama pri zgodbi Markovca in Rebrnic to težavo, da od 10- do 20-krat ponavljamo razpise, potem je vsakomur jasno, da je v tej zgodbi nekaj hudo narobe. In če bomo hoteli biti zelo uspešni, potem bomo morali te zadeve popraviti. Ne zato, ker bi se to dogajalo samo državi, ki ima zagotovo na razpolago najboljše, eminentne pravne strokovnjake, ker se to dogaja tudi številnim slovenskim občinam, da razpise za uporabo sredstev ponavljajo večkrat, pri tem pa ni pomembna samo dragocena izguba časa, še bolj je pomembno, koliko vsa ta pravna svetovanja, posredniška podjetja in plačila na revizijskem sodišču enostavno stanejo.

Čaka nas torej obilica dela. Tisti prvi koraki, ki jih je pa ta vlada v tem kratkem času že naredila, pa so po mnenju Poslanskega kluba Liberalne demokracije Slovenije pravi. Če se bomo vsi skupaj manj ukvarjali z nabiranjem aktualnih dnevnopolitičnih točk in stopili skupaj, tako kot smo pokazali enotnost ob plebiscitu ali ob zgodbi z vstopom Hrvaške v Evropsko unijo, potem mislim, da se nam za premostitev teh zaostrenih gospodarskih razmer ni bati. Seveda, recesija, tako strah vzbujajoča beseda, ima pa zagotovo eno pozitivno lastnost. Teh recesij je bilo v obdobju razvoja človeštva že veliko, vse pa so imele eno dobro točko, da so se tudi končale. In sem prepričan, da bo tako ob pomoči dobrih ukrepov tudi v bodoče. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Končali smo s predstavitvami stališč poslanskih skupin. Sledi razprava poslank in poslancev o predlagani točki dnevnega reda, vključno s predlogom sklepov. Prvi ima besedo gospod France Cukjati.

FRANCE CUKJATI: Hvala za besedo, predsedujoči. Naslov razprave, o kateri govorimo, je prepočasno ukrepanje Vlade. Torej ni vprašanje, Vlada ukrepa, vendar prepočasi. In tudi ne razpravljamo o ukrepih za ublažitev posledic gospodarske krize. Te posledice šele prihajajo, saj so napovedane z drastičnim porastom števila brezposelnih, z nižjo gospodarsko rastjo in podobno. Gre za preventivne ukrepe. Ti ne morejo počakati. Tisti ukrepi, ki bi veljali za letošnje leto in

veljajo. In tu je problem. Vi pravite, da smo danes sprejeli dva zakona. Vendar zakaj sta bila ta dva zakona pomanjkljiva, okrnjena, v nekaterih določbah invalidna? Prav zaradi pomanjkanja časa. In sicer en mesec nova vlada dobro ve in je dolžna vedeti, kakšne so napovedi UMAR-ja. Vsak mesec so slabše, napovejujejo, kakšne težave se nam bližajo naslednje leto in zato je potrebno ukrepati. 26. novembra smo dobili zelo dober dopis podjetniško-obrtne zbornice, kjer so navedeni predlogi, zelo pronicljivi, konsistentni predlogi za hitro ukrepanje. In vsa ta problematika je bila v zraku. In sicer vsi, ki so želeli so bili pripravljeni to problematiko slišati, so se jo zavedali. Pa vendarle se je 30 dni Vlada ukvarjala v glavnem samo z Ruplom, Šinkovcem, zamenjavo nadzornih svetov v Kadu, Sodu, zamenjavo uprav, da ne govorim o drugih podjetjih in kadrovskih prevetritvah. O teh problemih, o katerih smo danes govorili, se je pa šele zadnje tri dni ukvarjala prejšnjega tedna. In sicer v tistem času, v enem popoldnevu je pa nemogoče uskladiti delodajalce in delojemalce in doseči nek socialni sporazum. Nemogoče. Zaradi tega so ti predlogi, ki smo jih danes sprejemali, okrnjeni. Vlada je sama to priznala. Ni bilo usklajeno. Seveda ne. V enem popoldnevu je to nemogoče. To so posledice prepočasnega ukrepanja. In, če pomislimo star slovenski pregovor: Po jutru se dan pozna, potem se jaz bojim, da bodo prednostne naloge in vprašanja, s katerimi se bo ta vlada hitro in učinkovito ukvarjala, nič drugega kot sprememba medijske zakonodaje, "izbrisani", kadrovske čistke. Ja, gospodje, smejte se, ampak 30 dni samo to poslušamo. Vsi drugi problemi, ki so pa eksistencialni problemi Slovenije, bodo pa morda pod pritiskom opozicije in pa grožnjo z izredno sejo zadnji trenutek reševani. To ni dobro. Jaz upam, da ta splošni vtis, ki ga nimam samo jaz v tem mesecu, ampak mnogi, mnogi Slovenci, upam, da ni pravi, in da me boste naslednje leto prijetno presenetili. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima mag. Franc Žnidaršič. Ne. Besedo ima gospod Jakob Presečnik.

JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovana gospoda ministra, kolegice in kolegi! Saj ne gre za, trdno sem seveda prepričan, da ne gre za ukrepe, ki bi jih pričakovali mi, kolegice poslanke in kolegi poslanci, ali celo ukrepe, ki bi jih pričakovala opozicija. Ampak gre za ukrepe, potrebne, prepotrebne ukrepe, ki jih pričakuje naše gospodarstvo, ki jih pričakujejo naši državljani. In sicer za ukrepe-ne selektivno, samo za nekatere, ampak ukrepe pod enakimi pogoji za vse, ki bi odvisno od časa, ko katerega od poslovnih subjektov prizadenejo težave, pač ukrepe tudi potrebovali.

Pozdravljam vse ukrepe, tiste, ki smo jih že obravnavali in sprejeli, tudi ustrezne zakonodaje, predvsem pa

prihajajoče, napovedane ukrepe. Gre predvsem za to, da se tem zadevam mudi. Po moji oceni je seveda prej, ko bo sprejeta ustrezna zakonodaja, ki bo konec koncev tudi varovala pred neljubimi dogodki na področju zaposlovanja, na področju proizvodnje, na področju sociale, manj bo potrebno drastičnih ukrepov, ki pomenijo tudi obremenitev proračuna, ki pomenijo brezposelnosti in potem reševanje te brezposelnosti in reševanje socialnih problemov v Sloveniji.

Mi smo zadnjič razpravljali o tem, da je potrebno v zakonodajo, in takšne zakonodaje očitno res nimamo, vgraditi tudi neko obdobje za, kot smo rekli, za slabe, za hude čase. Podobno kot je bil naš sistem zaščite in reševanja usmerjen v neke predvidene dogodke, ki nas lahko doletijo in je treba ta sistem novelirati zaradi klimatskih sprememb in tako dalje, tako je treba seveda, žal, ali pa ne žal, novelirati tudi praktično vso zakonodajo in jo prilagoditi tudi takšnim časom. Pa naj bo za zniževanje davkov, kar običajno ni dobro zaradi proračuna, s katerim se napaja življenje neke države, predvsem je pomembno seveda zniževanje izdatkov na vseh področjih. Firme, delovne organizacije, gospodarske družbe seveda to počnejo, tiste, ki dobro planirajo stroške in ki se zadevajo seveda stroškov, pa naj bo za investicijske olajšave, ki morajo biti seveda tudi časovno omejene. V našem primeru bo seveda še posebno treba spodbujati javne izdatke oziroma spodbude, kot so lokalne spodbude, investicije v infrastrukturo in tako dalje.

Mi smo, ko smo razpravljali o teh potrebnih ukrepih, omenjali tudi zakonodajo, kot sem že prej rekel, kjer je potrebno vgraditi ukrepe za slabe čase, kot so Zakon o delovnih razmerjih, Zakon o javnih naročilih. Naš predstavnik, kolega Žerjav, je že omenjal vse te nekatere zakone, za katere pričakujemo, da jih bo treba v kratkem in silno kmalu novelirati, kot so Zakon o financiranju občin, Zakon o javnih financah, z večjo možnostjo konec koncev tudi zadolževanja občin in večjih investicij na področju občin in s tem seveda z večjim omogočanjem ponovnega zagona takšnega in drugačnega gospodarstva.

Tu gre za probleme finančne oziroma plačilne discipline. Predvsem malo gospodarstvo pričakuje mnogo od države. In pa to, kar je bilo danes že kar s strani nekaterih predstavnikov poslanskih skupin, tudi s strani naše, omenjeno, področje kmetijstva oziroma lahko bi rekli tudi ne vključevanje kmetijstva v vsa ta dogovarjanja, v vsa ta usklajevanja. V ta socialni dialog niso vključeni predstavniki kmetijstva. Res je, da ima kmetijstvo sorazmerno mali delež, vendar mali delež ima tudi zaradi že dolgo zamrznjenih ali drugače ustavljenih cen in se ta delež v kmetijstvu tudi zaradi tega zmanjšuje. Če bo šlo tako naprej, se bodo uresničile besede enega od razpravljavcev, ko smo se pripravljali na današnjo točko, da se bodo mineralna gnojila v kmetijstvu kar kmalu uporabljala samo še kot začimba. In tega obdobja se seveda moramo bati.

Zato pričakujemo vse te ukrepe čim prej, da bo potrebno reševanj v bodoče čim manj. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Silven Majhenič.

SILVEN MAJHENIČ: Hvala, gospod podpredsednik. Spoštovani zbor! Da se svetovna finančna kriza odraža tudi pri nas je očitno. In da so naše banke ravnale podobno kot evropske banke, tudi, kar je brez prevelikega pametovanja pripeljalo do krize na hipotekarnem trgu, zniževati so se začele cene nepremičnin, posledično pa seveda tudi finančni instrumenti, ki so vezani na nepremičnine. Zaradi ugotovljenih slabih naložb je moralo priti med bankami do konflikta interesov različnih bank, ki so druga drugi začele odpovedovati medsebojne kredite, ki pa so za likvidnost bank še kako potrebni. Tudi slovenski. Državna poročstva so sigurno garant varčevalcem in kreditnim institucijam, kar pa še ne pomeni, da smo sedaj rešili vse probleme, ki pa nas še čakajo. Jasno je, da bo prišlo do zmanjšanja ali celo ustavitve špekulativnih gradenj, da bodo tiste firme, ki so se do sedaj "šlepale" na račun države, morale začeti razmišljati tudi o prestrukturiranju, odpirati delovna mesta z dodano vrednostjo ali pa firmo zapreti.

Ne bi se ravno strinjal s tistimi, ki govorijo, da je potrebno podpirati le dobro stoječa podjetja, saj vemo, da je takih v Sloveniji malo. Več pa je tistih, ki zaposlujejo večino zaposlenega prebivalstva, pa jih je ta kriza oplazila ter bi s pomočjo države normalno zaživela. Tu predvsem pogrešam konkretne predloge za izboljšane s strani Gospodarske zbornice in pa seveda sindikatov. Nekorektno je govoriti samo z vidika interesa enega ali drugega. Sedaj je potrebno razmišljati v interesu delavcev, da se delovna mesta obdržijo pa tudi odpirajo nova. Ukrepi morajo biti taki, da so učinkoviti tudi na kratek rok. Poglejte, revščina se ne sme reševati samo s socialnimi transferi, ampak se mora reševati z odpiranjem novih delovnih mest. Mladim je potrebno zagotoviti delo in stanovanja v kraju, kjer živijo. Pogrešam razvoj malega gospodarstva v manjših občinah, ki so na nek način stagnirale odkar so se ustanovile, pa s strani države tega nihče ni opazil. Mislím, da se je po tej plati potrebno zamisliti in opozoriti tistega župana, ki kraljuje in ne naredi nič v smeri razvoja malega gospodarstva. Nekako pozabljamo tudi na kmete, ki imajo svoje kmetije na vodovarstvenih območjih. Bili so vse skozi zelo uspešni, zaposlovali družinske člane, z novo zakonodajo pa jim grozi propad kmetij in izguba delovnih mest; prepustiti občinam v milost in nemilost te kmetije je skrajno neodgovorno. Pomagati jim je treba takoj in učinkovito, saj govorjenje in obljube do sedaj niso prinesle nikakršnih rezultatov. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Anton Anderlič.

ANTON ANDERLIČ: Spoštovani! Mislil sem, da sem kaj zamudil tisti mesec, ko me ni bilo tukaj, ampak vidim, da je sedaj še čas uvajanja delovnega predsedstva, predvsem ko dobimo na mizo razpored, potem pa je čisto nekaj drugega. Govorim predvsem o predstavitvi poslanskih skupin, ne toliko o vrstnem redu pri poslancih. Tisto prej je bila eklatantna kršitev poslovnika ampak nisem se hotel javiti. .../Oglašanje iz klopi./ Da, da, tako pač je, za vse mora biti enako, ni tukaj kaj....

Ampak ko govorimo o tej točki dnevnega reda, potem je mogoče gledati iz različnih zornih kotov, zakaj je bila potrebna uvrstitev te točke na nujno sejo Državnega zbora in kakšni so pravzaprav cilji in pričakovanja tako predlagateljev kot tudi javnosti in pa vseh tistih, ki sodelujemo pri teh zadevah. Dejstvo je, da so mnogi ukrepi za mnoge prepozni in ne bodo nikoli delovali, ker so jih že prizadele razne težave in se ne bodo izvlekli tudi z ukrepi, ki jih bo ta parlament sprejel, ali pa vlada, ali tudi banke in druge inštitucije, ki lahko kje pomagajo. Seveda je pa po drugi strani vendarle spet treba opozoriti, da pa je mnogo ukrepov, ki jih je treba peljati na način "hiti počasi" in ne ukrepe sprejemati čez noč, ki bi lahko postavile v dodatne težave marsikakšen subjekt ali pa cele panoge. Jaz seveda verjamem v ukrepe, tiste, ki delujejo, horizontalne, in delujejo na vse. V trenutku, ko gre za favoriziranje enih ali drugih subjektov, je seveda vprašanje, ali so pravični, ali so pravi in ali bodo učinkovali. Prepričan sem, da ukrepi morajo delovati tako pri tistih, ki so uspešni in jih še ni zadela gospodarska kriza in jih tudi mogoče ne bo, ampak jim je treba ravno v temu času, ko kriza grozi z vseh strani dati spodbudo, da bodo potegnili hitreje kot pa tisti, ki so kronično v težavah.

Danes je bilo tukaj govora da ne moremo dajati panogam, podjetjem, ki so že dobila pred kratkim pomoči, ampak da bi kako drugače to naredili in bi se mogoče pa le uvrstili na sezname za državno pomoč. Jaz verjamem, da je mogoče skozi tisto, kar je Vlada že predlagala in kar načrtuje, dati ustrezne okvire preko možnosti, ki jih imamo znotraj države in v pogojih Evropske unije. Sam verjamem in danes je bilo govora tukaj, da banke nekatere imajo denar, pa ga ne dajo, ne spremljajo gospodarstva in tako naprej. Dejstvo je - vsaj tako kot je razumeti - da nekaj teh vzrokov je doma, veliko jih je pa tudi zunaj in da na medbančnem, meddržavnem trgu najbrž mi z boniteto 2a nismo tisti, ki bi bili v skupini 3a in bi bili prvi na vrsti. Tega ne upoštevati in misliti, da lahko nekatere stvari naredimo kar čez noč, se mi zdi neupravičeno pričakovanje. Verjamem, da nihče ni pričakoval, da bo v roku pol leta prišlo do tega, da bodo neki diagrami, ki so se kazali v tej dvorani pa na raznih televizijah in tako naprej,

da se bodo tako dramatično spremenili - pa so se! So se, pogoji so se spremenili in seveda je treba delovati danes tukaj in za jutri.

Tako se je ta seja pač zgodila s to točko, ki se je ne da vrniti nazaj in popraviti tistega, kar bi lahko prej, ampak verjamem, da v treh tednih tako hitro odreagirati - kot je bilo vsaj s tema dvema zakonoma in z razpravami, ki so bile tudi v ustreznih odborih v Državnem zboru glede nekaterih ukrepov, ki se niso zgodili in ni nujno, da se zgodijo preko zakonov - , je dober znak, seveda pa verjamem, da bo tako javnost kot tudi opozicija pravičen in zelo strog sodnik, ko se bodo ti ukrepi pokazali in se bo videlo, kot se reče danes tukaj, ali so "prijeli" in kaj je tisto, kar pa mogoče res ob opozorilih, ki so bila, se ni zgodilo in bo treba kasneje. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

V zvezi z vrstnim redom predstavitve stališč poslanskih skupin naj pojasnim, da mi je bilo predstavljeno, da je do spremembe med gradivom, ki smo ga dobili poslanke in poslanci na klop, in tem, ki je napisan predsedujočemu, prišlo zato, ker so bile spremenjene točke dnevnega reda na seji in se potem s tem ustrezno spremeni tudi zaporedje, kako prihaja do predstavitve. Samo za pojasnilo. Vem, na klopeh smo dobili poslanke in poslanci drugačen vrstni red, smo pa spremenili tudi vrstni red točk na današnji seji in temu ustrezne so tudi spremembe. Zdaj ima besedo gospod Matjaž Han.

MATJAŽ HAN: Hvala lepa. Spoštovani predsednik Vlade, spoštovani ministri, spoštovani predsedujoči, kolegice, kolegi!

Jaz akceptiram današnjo razpravo, čeprav vem, tudi, če bi zdaj počasi zaključili, ne bi kaj dobrega storili, ampak bi pomagali Vladi, da bi lahko čim prej nadaljevala s svojim delom v drugih sobanah. Pa vendarle, pričakujem razprave, takšne, ki so se začele, da bodo šle predvsem v smeri političnih obsojevanj ali pa nabiranja političnih pik. In moram reči, da spoštovani gospod France Cukjati, ki je bil predhodnik pred menoj, je začel z nekakšnim takšnim tonom, da vlada v tem mesecu dni, odkar je na oblasti, ni naredila nič drugega, kot da se je ukvarjala z Ruplom in pa gospodom Šinkovcem. Vendarle temu ni tako. Jaz sem spremljal televizijo in časopise, kjer sem videl, kako se je predsednik Vlade, ministri, kako so se sestajali s socialnimi partnerji, usklajevali stališča in niso kadrovali, kot ste vi predhodno rekli. Tukaj imam podatek, da je bil zamenjan en direktor, ki mu je potekel mandat, to je bilo na Novi Ljubljanski banki, gospod Veselinovič, drugih zamenjav pa jaz ta moment ne vidim. Naredile so se zamenjave tam, kjer so pač mandati potekali, ampak pustimo to.

Dejstvo je, da je globalna finančna kriza stopila skozi vrata tudi v Slovenijo. Četudi so nas nekateri poslanci opozicije še nedavno tega skušali prepričevati, da krize ni, da Slovenija ni v recesiji, pa vendarle naše gospodarstvo ima in čuti negativne učinke. Zadnji podatki UMAR-ja pa niso več niti tako spodbudni, kot so bili še pred tednom dni. Vlada pa se je v luči čimprejšnjega spopadanja s trenutnimi in prihajajočimi ekonomski tveganji odpovedala tudi stotim dnevom miru, ki sicer niso nujni, vendar pa mislim, da je ministrski zbor spoznal realno sliko na svojih področjih dela. Zato je kritika opozicije, da je Vlada prepočasi delovala, za moje pojme neumestna. Na koncu koncev pa tudi predlagani ukrepi, ki jih je Vlada dala v proceduro, o tem govorijo. Strinjam pa se, da je to stvar treba jemati resno in s polno odgovornostjo. Kdaj je prepočasi in kateri je tisti ukrep, ki bo najhitreje "prijel", je verjetno težko napovedovati, ne samo tej vladi, tudi katerikoli ekonomskim svetovalcem. Seveda je treba najprej pripraviti analize, istočasno je treba posneti stanje in na podlagi vsega tega predstaviti tudi ukrepe. In ko je Vlada, verjetno, posnela stanje, je z lahkoto ugotovila, da so bili v prejšnjem letu sprejeti nekateri zakoni, ki bodo imeli finančni učinek v letošnjem letu, tako da imajo verjetno manevrskega prostora za spodbujanje gospodarske rasti manj, kot so na začetku pričakovali. Pri tem pa vemo, da se tudi gospodarsko stanje iz tedna v teden spreminja, vendar žal v negativno smer. Zato so ukrepi, ki jih je Vlada predstavila tudi socialnim partnerjem, in za moje pojme najboljši ukrep, ki ima nek socialni vidik, je to, da je namenjen za preprečevanje odpuščanja v podjetjih, saj bo Vlada podjetjem, ki se bodo z zaposlenimi dogovorila za skrajšanje delovnega časa, s pavšalnim zneskom za 6 mesecev financirala prispevke in del plač. Mislim, da je ta ukrep dober, seveda pa se bo tudi delodajalec zavezal, da ne bo odpuščal.

Drugi ukrep, ki ga je Vlada danes sprejela in smo ga potrdili tudi v Državnem zboru, je Zakon o davčnem postopku. Ne nazadnje gre za 50 milijonov evrov, ki bodo pomagali likvidnostno gospodarskim družbam, ki so v težavah. Tudi Zakon o dohodnini gre v to smer. In tretjič, Vlada bo z dokapitalizacijo SID banke in Slovenskega podjetniškega sklada lažje kreditirala podjetja. Če bodo ti ukrepi "prijeli", potem bomo verjetno naslednji val ukrepov lažje preživeli. Seveda se bo morala Vlada ukvarjati tudi z domačimi bankami, predvsem v tej smeri, da bodo te banke sprostile denar, ker vemo, da denarja v obtoku ni in s tem ima naše gospodarstvo tudi likvidnostne težave. Konservativnost v tem času verjetno ne bo najbolj prava. Seveda, brez skupne akcije, brez socialnega dialoga, ki pa ga je Vlada že uspešno opravila, brez dobrega menedžerstva in brez sodelovanja med opozicijo in pozicijo ne bo šlo. In verjamem, da bo Slovenija v naslednjem letu kljub vsem težavam prišla čim manj ranjena. Vladi želim srečno pot! Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Rado Likar.

RADO LIKAR: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Spoštovane poslanke in spoštovani poslanci! Ne morem se strinjati z ugotovitvijo nekaterih, da je ta točka danes mini interpelacija nove vlade. Namen sklica te izredne seje s strani opozicije je bil predvsem v tem, da bi se aktualna vlada opredelila do vloženi davčnih zakonov, ki jih je v parlamentarno proceduro vložila že vlada gospoda Janeza Janše in še do nekaterih drugih predlaganih ukrepov. Pomembno pri tem je, da se leto izteka in naša želja je, da bi ti ukrepi veljali še za leto 2008, kajti sicer bi izgubili svoj pozitivni učinek in ne bi dosegli svojega namena - to je ublažitev negativnih posledic svetovne gospodarske krize. Danes je bilo to delno uresničeno s sprejetjem novele Zakona o dohodnini, kot pa rečeno, velja le za določen del, se pravi za s.p.-je, za gospodarske družbe pa ne. Po dopolnjenih napovedih UMAR-ja je za letošnje leto predvidena gospodarska rast še vedno pozitivna in podjetja so zato ustvarila kar nekaj dobička. Namesto da bi ga vplačevala v državni proračun, bi ga verjetno raje usmerjala v nove investicije in morebitna prestrukturiranja, kar bi lahko dosegli med drugim tudi s spremembo Zakona o davku na dohodek pravnih oseb. Se pravi, z zniževanjem davčnih stopenj. Star slovenski pregovor pravi, da je smiselno varčevati takrat, ko še kaj imaš, potem je itak brez veze. In v tem vidim bistvo: s sprejetimi ukrepi bi pomagali podjetjem, predvsem malim in srednjim, da bi z olajšavami in nižjimi davčnimi stopnjami ohranili dobro kondicijo tudi v času krize. Kot je bilo že večkrat rečeno, bi spremembe imele poleg finančnih učinkov, tudi jasno sporočilo gospodarskim subjektom, kakšne dajatve in kakšne pogoje gospodarjenja bodo imeli v naslednjih letih, kar pa je podlaga za njihove poslovne odločitve. Pozdravljam tudi ukrepe Vlade za blažitev posledic finančne krize. Med drugim pa, ko sem gledal sedaj vladna gradiva, je v predlogu zakona o subvencioniranju skrajšanega delovnega časa v oceni posledic predvideno 21,6 milijonov evrov, kar se mi pa zdi, glede na pomembnost tega ukrepa, nizka cifra. Toliko. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Franco Juri.

FRANCO JURII: Hvala, gospod predsednik. Gospod predsednik Vlade, ministri, kolegi poslanci! Nekoliko zabavno je bilo dobiti to vabilo na današnjo sejo Državnega zbora in precej zanimiva je dikcija tega vabila. Se mi zdi, da je nek presedan pravzaprav. Danes razpravljamo o predlogu sklepov v zvezi s prepočasnim ukrepanjem Vlade in tako dalje in tako dalje. V samem besedilu je že cel program te seje. Gre za ugotavljanje

neučinkovitosti Vlade le 30 dni po imenovanju te vlade; torej ne po 100 dneh, po 30 dneh se že pojavlja to, kar je predhodnik je imenoval mala interpelacija vlade.

No, zanimivo! Po eni strani so ukrepi prepočasni, po drugi pa smo slišali od gospoda Cukjatija, da se je Vlada ukvarjala predvsem s kadrovskimi vprašanji, z nerelevantnimi vprašanji in tako dalje. Ampak gospodje kolegi, kadrovske vprašanje je žal, tudi zaradi kadrovanja prejšnje vlade, eden ključnih problemov pristopanja in pristopa te vlade do glavnih gospodarskih tematik. Zakaj?

Poglejte, jaz prihajam iz gospodarsko zelo zanimive regije. To je Primorska. Obalno-kraška regija je po vseh kazalcih in v razvoju druga slovenska regija, takoj za osrednjeslovensko. Cela Primorska je bila in je še vedno regija z zanimivimi obeti v zvezi z gospodarskimi kazalci. Ampak danes tudi v tej regiji vlada zaskrbljenost, in to velika. Te dni slišimo, da v Luki Koper, v velikanu našega pomorskega transporta, številke nakazujejo morda resno krizo. V Intereuropi, drugem velikanu našega infrastrukturnega dela gospodarstva, slišimo, da so stvari zaskrbljujoče. Hit v Gorici propada. Torej, stebri primorskega gospodarstva v naslednjih letih, mogoče že v tem mandatu, se bodo ugrezali v lastno krizo. In zakaj? No, pogledajmo, kaj se je dogajalo v prejšnjem mandatu. Jaz ne bi bil tako radodaren, gospod predsednik Vlade, do prejšnje vlade. Prejšnja vlada je dosegla, je uspela doseči inflacijo, ki je bila rekordna v Evropski uniji, ne le zaradi objektivnih problemov, ampak tudi, ker nismo znali v tistih štirih letih določenih stvari preprečiti. Še danes se spominjam leta 2005, ko so linčali gospoda Gasparija, ker je pred imenovanjem za guvernerja ob simulacijah dokazoval, da bi lahko prišli do situacije, ko bo inflacija takšna, kot je bila. Pa je bil narodni izdajalec takrat. To se je dogajalo v prejšnji vladi. In v prejšnji vladi se je dogajalo predvsem nesramno kadrovanje na politični osnovi. Luka Koper, Intereuropa, Hit so zgodbe, ki so vsem zelo dobro znane. In danes imamo rezultate. Kadrovanje, ki je izrazito politično, saj so predsedniki uprav člani stranke SDS, saj so glavni nadzorniki pretežno člani SDS ali lokalnih podjetij ali zaveznic, dejansko danes dokazujejo, da s tistimi podjetji niso znali upravljati. Torej, gospod Cukjati, jaz se sprašujem, ali ni tudi vprašanje o tem, ali bomo nadaljevali s takim nekompetentnim, nestrokovnim kadrovanjem, tudi del infrastrukture, reform, ki jih pričakujemo, oziroma intervencij, ki jih pričakujemo. Poglejte, v Luki Koper se te dni dogajajo zelo resne stvari; v naslednjih dneh se bo o tem govorilo. Predvčerajšnjim so poskušali prodati delnice Intereurope, no, potem so umaknili ta predlog. Ampak želja je bila, da bi prodali delež Intereurope, ga privatizirali, omogočili Intereuropi, da se hitreje privatizira, da jo odkupijo tuja podjetja, verjetno, ali da jo prevzame s sovražnim prevzemom kako drugo podjetje. Medtem ko v sami Luki

Koper nimajo več likvidnosti in zaradi tega so želeli prodati delnice. Niso likvidni, so se zadolžili za plače. Pa 100 milijonov so zapravili za investicije v zadnjem letu, ki so še kako vprašljive. So vprašljive, morda celo z vidika protikorupcijske komisije. Mi smo s pobudo, nekateri poslanci z Obale, zahtevali učinkovito revizijo. Nikogar ne bom obtoževal, ampak želimo revizijo, želimo transparentnost poslovanja. In ko bo ta revizija opravljena, bo morda jasno, zakaj prihajamo prepozno. Res, jaz se strinjam, morda ta vlada deluje prepočasi. Bi morala prej poskrbeti za to, da vzpostavi neko normalno stanje za normalno poslovanje. V Izoli se je zgodil drugi fenomen. Fenomen Mehana. Nekoč vrhunsko podjetje, danes je v likvidaciji. Januarja bo ostalo 150 delavcev na cesti. Zakaj? Ker niso znali delati? Ne! Ker je nekdo poslal proizvodnjo na Kitajsko. In zakaj je poslal proizvodnjo na Kitajsko? Ker se je kvaliteta slabšala in potem so izgubili naročila, ker je imel te možnosti, ker vsa naša zakonodaja omogoča raznoraznim špekulantom, da to počnejo. In ker morda nekdo je želel spremeniti namembnost tistih zemljišč, kjer se nahaja tisto podjetje in tako naprej. Jutri bomo imeli delavce Droge na cesti. Vidite, kolegi poslanci! To so grehi, ki prihajajo od daleč. Prihajajo ne le iz obdobja vaše vlade, ampak tudi iz prejšnjih časov, nedvomno. Torej, tukaj krivda ni unilateralna.

In za konec še v premislek to. Smo v fazi recesije, prihajamo v eno zelo zapleteno stanje. Veliko je bilo govora o zunanjih političnih temah zadnje čase in veliko polemik okoli tega. Ampak jaz mislim, da v trenutku, ko mi potrebujemo možnosti za investicije, nova tržišča, nove priložnosti v okolju, kjer se lahko uveljavimo kot gospodarski subjekt, je ena odgovorna pametna politika tista, ki te možnosti odpira. Tako pričakujem in sem tudi siguren, da bo naša vlada to upoštevala, danes je prišla z dvema potrebnima zakonoma. Vem, da je Vlada pokvarila občutek opoziciji, ki si je očitno želela izkoristiti ta dan za dokazovanje, da je bilo vse lepo in prav in da zdaj Vlada dela prepočasi. Ne! Vlada je nekaj dokazala, nekaj zelo konkretnega. Tisti dvoboj glede vrstnega reda je bil zelo zgovoren. Želeli ste se prej o tem pogovarjati in šele potem o ukrepih Vlade. No, ta poskus je spodletel. Dejstvo je, da je Vlada dokazala nekaj konkretnega in da bo treba delati naprej tudi v smislu vzpostavljanja nekega normalnega stanja za sanacijo tistih podjetij, ki lahko propadejo in z njimi lahko propadejo cele regije, kot je Primorska.

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Gospod Cukjati replika.

FRANCE CUKJATI: Hvala.

No, gospod prejšnji kolega Juri me ni dobro razumel. Jaz nisem problematiziral kadrovske zamenjave, kadrovske čistke. Te se bodo nadaljevale, kot vemo, tudi v naslednjem letu. Tega vam nihče ne more preprečiti. Jaz sem samo govoril, lahko bi te kadrovske zamenjave počakale vsaj še kakšen mesec, pa bi se Vlada ukvarjala s temi elementarnimi slovenskimi problemi in ne da smo šele danes, pet minut pred 12, zadnji možni dan, da se zakon sprejema, smo ga danes imeli v parlamentu. Jutri bi bilo že prepozno, ukrepi ne bi veljali za leto 2008. In zaradi pomanjkanja časa tudi ni bil dosežen socialni sporazum, kajti, v petih minutah, v enem popoldnevu socialnega sporazuma o pomembnih vprašanjih ni mogoče doseči. To sem problematiziral; to, kar je naslov teme "Prepočasno delovanje"; Vlada je delovala, vendar po našem mnenju prepočasi. Če vi menite, da je takšno ravnanje normalno v kriznih situacijah, potem je to vaš problem.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod Matjaž Zanoškar.

Prosim.

MATJAŽ ZANOŠKAR: Hvala, spoštovani gospod podpredsednik. Spoštovani predsednik Vlade. Ministri, kolegice in kolegi.

Mene osebno ne moti uvrstitev današnje točke na dnevni red, ker je pripomogla k temu, da smo dobili še nekoliko več informacij o tem, kako Vlada zastavlja korake v izogib vsem negativnim vplivom krize, ki je pred nami. Potrjuje me tudi v tem, da smo v tem prostoru pravzaprav vsi enotni, vsi z nekim velikim čutom odgovornosti gledamo na to, da bomo prihodnje leto in v prihodnjem obdobju zastavili takšne poteze in takšne vsebine, ki bodo pomagale rešiti krizo, ki je pred nami. Sicer pa je s krizo tako, kar pade z neba, je treba vzeti. Vzeli jo bomo in upam, da s čim manjšimi bolečinami in pretresi skozi njo tudi izšli. Tudi če je tako negativna stvar, ima nekaj dobrega, nikoli ni tako slabo, da ne bi moglo biti še slabše. Vendar pa, ko govorimo o krizi in času, ki je pred nami, potem se mi zdi, da je zelo umno zastavila Vlada te ukrepe, ki smo jih danes že sprejemali. Prepričan sem, da jih bomo na naslednjih sejah dobili še sveženj v sprejem in da se bo tako vrstilo skozi vse leto. Pomembno je tudi to na drugi strani, da Vlada po moje dobro gleda tudi na ukrepe vseh držav Evropske unije, kajti tudi tisti ukrepi, ki jih sprejema kanclerka Merklova in se nanašajo na avtomobilsko industrijo, so posredno vezani tudi na našo avtomobilsko industrijo, ki se odvija v Sloveniji. Tako je verjetno zelo umno malo počakati pri nekaterih stvareh, pa potem zaokrožiti vsebino, da je lahko kompletna in taka, ki bo dala rezultate.

Zdi se mi pomembno to, da bo Vlada gledala, da če je kriza breme, ki ga mora prenesti slovenska država, da bo to breme kolikor se da enakopravno razdeljeno na vse segmente naše države. Torej, tu ne gre izpustiti nikogar. Če bomo

zategovali pas, potem ga bomo vsi. Vendar je treba z nekim občutkom in neko subtilnostjo zategovati pasove pri tistih najbolj ranljivih skupinah populacije, ki imajo že sedaj zategnjen pas do konca, pa so tu verjetno tisti, ki so na robu sociale, pa ne nazadnje, tu so tudi upokojenci, ker govorim kot poslanec DeSUS-a. Tako da s to pazljivostjo in ne nazadnje tudi s pazljivostjo, ki je bila danes že omenjena, gre za regije, ki so nekoliko manj razvite. In najbrž bodo na tiste regije poteze in ukrepi Vlade vplivali verjetno drugače kot na razvite regije. Tudi verjetno pri tem bi bilo treba imeti določen občutek in pri preigravanju ukrepov prirediti, podrediti oziroma jih spremljati, da ne bi tem nerazvitim, manj razvitim regijam, med katere vsekakor spada tudi Koroška, povzročali še dodatnih težav. Pri enakomernem razporejanju ne morem mimo tega, da so tu finančne institucije, tu so banke, ki se včasih ali zelo pogosto precej mačehovsko obnašajo do vsega tega, predvsem pa do gospodarstva in do lansiranja denarja za njegov razvoj.

Pravzaprav vsi sklopi, finančni sklop, ekonomski sklop, sklop, ki se nanaša na delovna mesta, socialne transferje, se mi zdijo pomembni. Silno pomembno pa se mi zdi tudi vlaganje v investicije in tehnološki razvoj. Pa tudi, če je kriza taka ali drugačna, se mi zdi, da je to vendarle pot, po kateri je treba iskati izhod iz te krize. Tu pa mogoče malo kritika tudi nekaterim ministrstvom... Poglejte, noben čas ni pravi za krizo, pa če je že morala priti, potem je prišla pravzaprav v kar ugodnem času: vlada je mlada, vlada je ambiciozna, krizo sprejema kot izziv, ne nazadnje pa je tu še finančna perspektiva Evropske unije in so še neka sredstva in skozi celotno pridigo to se mi zdi, da bo prehod skozi krizo lažji, kot pa, če bi nas kriza prizadela prej ali pa pozneje.

No, ta kritika za nekatera ministrstva naj bo pa v tej smeri, z vidika lokalnih skupnosti, ki se tudi veliko prijavljamo na razpise, pridobivamo evropski denar za razvoj, za vlaganje v tehnološke parke, mrežne inkubatorje in vso to tehnologijo oziroma tehnološki razvoj. Imamo pogostokrat velike težave pri razpisih, pri zelo birokratskem obnašanju nekaterih služb na ministrstvih, imamo težave, ker na koncu koncev bi morali te službe vedno gledati v takšnem smislu, da če je nek denar namenjen za razvoj in za neko spodbudo slovenskega gospodarstva in pa slovenskega razvoja, potem bi morali gledati na to, kako bodo nekateri projekti, ki jih mi prijavljamo, "speljali čim hitreje skozi" in čim hitreje odobrili sredstva, da se bo stvar na terenu vozila. Ne pa gledali, kje so pa tiste zanke, kje so tiste birokratske prepreke, na katerih lahko zvišejo naše prijave in jih negativno zavračajo in tako naprej... Malo večji posluš, malo večja pomoč in malo večje sodelovanje bi moralo biti. Pa verjetno niso to samo lokalne skupnosti, verjetno je še kdo iz gospodarstva.

Tako nimam nič proti tej točki, ki je bila danes. Veliko smo slišali, tudi konkretnih stvari s strani Vlade. Verjetno bo tudi javnost dobila svoje mnenje pozitivno, Vlada je pripravljena, se je pripravila in ji želim veliko uspeha tudi v prihodnje. Hvala.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod Miran Györek.

MIRAN GYÖREK: Hvala za besedo, spoštovani podpredsednik, spoštovani zbor.

V Slovenski nacionalni stranki podpiramo kakršne koli ukrepe, ki bodo prispevali, zagotovili varnost in zaščito slovenskega gospodarstva in s tem posredno Slovenk in Slovencev. Sam osebno bi se pa dotaknil nečesa drugega, kjer imam pomisleke, določene zadržke oziroma me je strah, da ne bo vse tako gladko teklo. To je predvsem glede kriterijev samih, potem izvajanja ukrepov dinamike in pa tudi transparentnosti izvajanja ukrepov.

Saj veste, Slovenci smo nekje dokaj dovzetni za politični klientalizem, še zmeraj se radi delimo na črne, rdeče, leve, desne in tako dalje in pri izvajanju teh ukrepov, da ne bi slučajno prihajalo tudi do tega, ta direktor uprave je naš, ta je njihov, v temu nadzornemu svetu tega podjetja so naši, tam so njihovi. Pri tem podjetju imamo "določene dolgove iz predvolilnih časov" in tako dalje. To so zadeve, ki jih Vlada mora imeti pred očmi, in upam, da bo poskrbela za transparentnost, za notranji nadzor in da bo javnost tudi seznanjena z odločitvami.

Kar se tiče samih kriterijev. Je že lepo, da Vlada zahteva, se pravi, gospodarski subjekti, ki ne bodo odpuščali iz poslovnih razlogov, ki ne bodo delili si nagrad, honorarjev, nadzorniki in tako dalje - takšni, recimo, bodo lahko dobili kaj iz te malhe subvencij, kreditov in tako dalje. Jaz bi to razširil še za nazaj. Se pravi, podjetja in nadzorniki, ki so si že delili, ker si jih je mnogo že razdelilo neupravičeno nagrad, honorarjev in odpustilo še pa še delavcev, da taki niso niti upravičeni do tega.

In pa med samimi kriteriji ne morem, da ne bi omenil tudi socialni moment in pa še kakšne druge kriterije, ki jih določena podjetja, gospodarski subjekti vsekakor imajo in bi jih bilo treba upoštevati. Pri tem mislim predvsem, recimo, v moji regiji na gospodarski subjekt Muro. Skorajda ni regije, kjer, recimo, en gospodarski subjekt toliko prispeva k razvoju ene regije oziroma toliko zagotavlja socialno stabilnost in mir v določeni regiji, koliko je to pri nas. Kolikor sploh še lahko govorimo o kakšni socialni stabilnosti in miru. Da ne bi pozabili, recimo, da pri tem podjetju v ne tako daljni preteklosti se je polnila državna malha z devizami, ki so takrat bile izrednega pomena za slovensko gospodarstvo. To so vse trenutki, ki jih sedaj tudi treba upoštevati pri

upoštevanju kriterijev za dodeljevanje pomoči. Poleg tega se to podjetje nahaja pred vrati organizacijskega prestrukturiranja in je kot tako še posebej ranljivo in potrebuje pomoč in tako naprej, da ne bom preveč na dolgo o eni firmi.

Vse premalo je bilo govora tudi o kmetijskih subjektih. Zavedajmo se, da je dobro, uspešno kmetijsko podjetje, lahko rečemo, obrat voditi danes še zahtevnejše kot pa kakšen s.p. Se pravi, ne govorimo skoraj ničesar o tem, kako bi spodbujali oziroma zaščitili kmetijske obrate, da ne bodo še naprej prodajali. V moji regiji propadajo nezadržno in zato prosim lepo, da tudi Vlada upošteva to, da bi, recimo, ukrepi zajeli tudi kmetijske obrate, in to sicer tiste, pri katerih je za pričakovati perspektivo, kajti njihovi pogoji so izredno težki. Če tako pogledamo, recimo, voditi kmetijski obrat je zahtevnejše, kot pa kakšen s.p., ki dela tam, kot smo že danes slikovito rekli, plastične kahlice ali kaj podobnega. Poleg tega imajo kmetijski obrati ogromno omejitev, nezadržno rastejo cene osnovnih sredstev, škropil, mineralnih gnojil in tako dalje. Na drugi strani imajo zvezane roke pri prodaji, pri cenah. Kontingenti iz uvoza hrane so popolnoma brez kontrole; se pravi, še pa še omejitve imajo pri svojem poslovanju. Mislim, da to ne moremo nikakor izpustiti izpred oči. Zaupamo Vladi, da bo tudi kmetijske obrate upoštevala pri dodeljevanju subvencij in pa kakršne koli druge pomoči. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod Franc Bogovič. Prosim.

FRANC BOGOVIČ: Lep dober večer, spoštovani gospod podpredsednik, spoštovani ministri, kolegice, kolegi.

Mislim, da je prav, da danes govorimo o finančno gospodarski krizi, o njej govori ves svet, in mislim, da je bil tudi osnovni namen predlagateljev, da složno opozicija in pozicija ugotovimo, kaj je najbolje, se o tem dogovorimo in - tako kot smo že v težkih časih v Sloveniji - tudi iz te krize izidemo močnejši, kot smo v preteklosti. Zato nam naj ne bo škoda časa in naj tudi ne iščemo preveč politike v tej zadevi.

Finančna kriza je kriza svetovnih dimenzij, ki, kot smo ugotovili, je bila povzročena in so glavni razlogi zunaj naše države, zagotovo pa nas ne obide, lahko pa smo enotni, da je nastala zaradi na nek način premajhne regulacije države na eni strani, po drugi strani številnih, predvsem finančnih produktih, ki so zamajali svetovno ekonomijo. Mogoče so tudi nekatere države s prevelikim trošenjem del razloga za tako velike težave, kot jih imamo. In iz tega mislim, da vsi skupaj lahko potegnemo nek nauk, ki najprej govori o tem, kar smo danes že slišali tudi s strani ministra Gasparija, da danes delujejo normalno predvsem državne banke, paradržavne finančne institucije. Mislim, da si imamo v Sloveniji tudi temu zahvaliti, da imamo te institucije finančne v veliki meri tudi

v državni lasti, da nismo mi v kakšni globlji krizi, kot danes dejansko smo.

Podobno je bilo danes ugotovljeno, da je tudi gospodarska substanca tista osnova, ki v najtežjih trenutkih, na katero lahko računaš. Tam so bile že omenjene prodaje Sij-a, Iskraemeco, v preteklosti je bil prodan Lek, tretjina Ljubljanske banke, bili so poizkusi, kako bi savske elektrarne gradili drugi, Avstrijci. Poskus prodaje Litostroja... Upam, da smo v tej krizi zdaj ugotovili, da je še kako pomembno, da je ta gospodarska in finančna substanca osnova države tudi v veliki meri v naši lasti, kajti v težkih trenutkih, tako kakor danes imamo podatke, nekatere tuje banke, ki imajo sedeže pri nas, ne delajo drugega, kot zbirajo denar in ga zelo malo porablja v Sloveniji, ga pa z visokimi obrestmi "pipnejo" iz žepov Slovencev in se ta denar za blažitev te krize uporablja nekje drugje.

Podpiram to, kar je tudi Vlada naredila, da je šla v to reševanje krize tudi s širokim socialnim dialogom. Ta kriza bo prizadela marsikoga. Tistega, ki ima vrednostne papirje, ali pa tistega, ki bo izgubil delo pa še marsikoga drugega. Zato mislim, da je to nujno, da poteka na takšen način, da se izognemo tudi kakšnih nepotrebnim težavam znotraj naše države - vidimo, da jih imajo že v kakšnih nemirih že nekje po svetu. Mislim, da je to zelo resen signal, ki prihaja od drugod, in je tudi prostor za tiste, ki si mogoče takšnih nemirov želijo. Zato to podpiram.

Podpiram to, kar je bilo danes rečeno, da se kmetijstvo vključi v ta socialni dialog in mislim, da nam je vsaj v zadnjih letih že tudi jasno, da je oskrba s hrano nacionalni interes. V tem delu tudi podpiram te ukrepe, ki naj ima na eni strani, ne vem, finančne učinke, hitra izplačila subvencij s strani agencije, po drugi strani pa tudi proaktivno v kakšnih sodobnih ukrepih, kot so gradnje namakalnih sistemov, investicije v kmetijstvo, gospodarstvo, tudi v gozdarstvu je potrebna biomasa in podobne zadeve. Tudi v prestrukturirani živilski industriji je mogoče del tega proaktivnega razvojnega dela tega programa.

Ko smo v Slovenski ljudski stranki razmišljali in želim dati tudi svoj prispevek v tem delu, in pozdravljamo te socialne ukrepe, ki so zagotovo nujni, smo mnenja, da je treba tu še dokaj hitro - dopuščamo tudi čas za ta razmislek doreči te pogumnejše ukrepe, te razvojne ukrepe, ki jih bomo zagotovo rabili. Kajti poleg financiranja gospodarstva je glavni problem to zmanjšano povpraševanje tako doma, predvsem pa v izvozu.

Sami želimo še enkrat opozoriti na to olajšavo za investicije. Dajemo sugestijo, če bi mogoče celo razmislili o kakšni regresivni lestvici, kar pomeni, da bi bila v prvem letu čim prej največja olajšava, da res takojšnje investiranje zaženemo pa razvojni cikel pa mogoče v dveh, treh letih znižamo to stopnjo, da bi na nek način tudi z investicijskimi

olajšavami tudi v večjih gospodarskih družbah, ki - hočemo ali nočemo - so poleg manjšega dinamičnega dela pa tudi steber slovenskega gospodarstva.

Zelo pomembno se nam zdi izpostaviti tudi to, da je ta kriza prisotna po celotni državi in zato bi bilo zelo v redu, da tudi z regionalno razpršenimi investicijami, ki so hitro izvedljive, tudi to porabo v državi ustvarimo. Tu mislimo, da so občine zelo primerno okolje. Mi nimamo druge ravni lokalne samouprave - pokrajin, zato je najbrž preko občinskih investicij možno marsikaj urediti. Slovenija je marsikaj dolžna še postoriti na področju okoljske politike, na področju izgradnje kanalizacijskih sistemov, urejanje vodotokov, hudournikov. Tu mislimo, da lahko občine odigrajo pomembne vloge in hkrati pa tudi koristijo ta prepotrebna evropska sredstva, ki lahko ustvarijo tudi to porabo v našem prostoru.

Podobno mislimo, da je treba po skrbnem premisleku te dolgoročne investicije in porabo tega denarja usmeriti tudi v ukrepe energetske učinkovite rabe energije, ki jih na eni strani bomo hitreje lahko izpolnili - kriterije ostre, ki smo jih sprejeli -, po drugi strani pa tudi ublažili pritisk na porabo električne energije in predvsem na naše okolje.

Eno izmed pomembnih področjih ocenjujemo, da je tudi stanovanjska politika. To, kar je bilo nekaj zadnjih let neka maksima v našem prostoru, da bo gradnja za trg rešila vse stanovanjske probleme, ne drži in zato mislim, da je tu treba s koordinirano politiko tako na področju državnega stanovanjskega sklada kakor tudi občin pospešiti ali odkupe stanovanj ali pa stanovanjsko gradnjo in na ta način zagotavljati po eni strani razvojni zagon, delo našim ljudem, po drugi strani pa tudi reševanje socialnih stanovanj.

Pri reševanju težke situacije želim Vladi in vsem nam veliko modrosti, poguma, dobrih odločitev. Prepričan sem, da bo v Državnem zboru še potrebna kakšna seja in da si takrat le vzamemo čas za to pomembno nalogo.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Prosim, izvolite, želite? /Oglašanje v ozadju./ Izvolite, gospod Vizjak.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Hvala lepa. Veliko je bilo povedanega, tudi o razmeroma omejenem okviru finančnih sredstev, ki so na voljo tako sedaj kot v prihajajočem obdobju za ta spopad s posledicami - tistimi, ki so že vidne, in tistimi, ki še niso vidne, torej te gospodarske krize. Mislim, da večina teh ocen temelji na dveh predpostavkah, za kateri pa ni nujno, da držita v celoti.

Prva predpostavka je nemoteno nadaljevanje s sistemom reforme plač v javnem sektorju. Po nekaj letnih, če ne celo nekaj desetletnih pogajanjih s sindikati javnega sektorja je prišlo do dogovora in tudi do postopnega uveljavljanja te reforme. Soočeni smo bili z razmeroma presenetljivim

paradoksom. Namreč, nihče, kot so poslanci sedanje koalicije in prejšnje opozicije govorili, ni zadovoljen s to reformo, po drugi strani nas bo pa stala nekaj sto milijonov evrov, 500, 600 milijonov evrov in podobne ocene slišimo. Še niti sam ne vem čisto točno, koliko, kajti ocene Ministrstva za finance so se spreminjale glede na potrebe, ali so jih iskali vladni ali pa opozicijski krogi. In mislim, da bi veljalo razmisliti: v takih časih, ki so se spremenili, se pravi, pogajanja so potekala in se zaključila v času, ko nihče ni predvideval tako globoke razsežnosti in posledic te krize. Namreč, pogajanja so se končala in tudi zaključila pred več kot pol leta in takrat ni nihče predvideval, da bi lahko bilo to ne nazadnje tudi slabo ali celo težko za prihajajoče leto 2009. In sprašujem oziroma predlagam tudi možnost, da se odpre diskusija s sindikati javnega sektorja o drugačni dinamiki izvajanja reforme plač v javnem sektorju. Da se skozi poglobljanje in vsakodnevne informacije, kako se zastruje ta kriza, zlasti v realnem sektorju, na nek način usede tudi za mizo tudi s tistimi, ki jo očitno naj ne bi bili deležni v skoraj nobenem obsegu. Zakaj torej ne sesti ponovno za mizo in odpreti to vprašanje? In tu je moje vprašanje Vladi. Ali je to storila v obdobju, ko je prevzela tudi to odgovornost?

Jaz sem prepričan, da je bila reforma plačnega sistema v javnem sektorju potrebna in uspešno zaključena. Da je bila dinamika izvajanja sprememb plač v javnem sektorju določena na podlagi nekih predpostavk, ki so veljale takrat, ko se je to določilo. To je pred letom dni, dvema letoma in podobno, te so se pa sedaj v drugi polovici tega leta zadeve drastično spremenile. In verjemite mi, skoraj ne vidim razloga, da bi imeli z nekim predlogom sprememb težave z opozicijo, če bi bile le-te usklajene s socialnimi partnerji. Jaz ne govorim o anuliranju doseženih dogovorov, ne govorim o bistvenih spremembah doseženih dogovorov, govorim o nekoliko spremenjeni dinamiki uveljavitve doseženih dogovorov. Torej, morebiti v nekem zamiku polletnem, letnem, jaz ne vem, to je stvar pogajanj, čemur bi pridodali oziroma vključili tudi te potrebne dodatke, ki sledijo iz zadnjih odločb Ustavnega sodišča in podobno. Mislim, da bi bilo to vredno poskusiti. In vesel bom vašega odgovora, ali je bilo na to temo že kaj storjenega.

To je prva napačna predpostavka, da bo ta paket toliko stal. Nekaj sem jih ogovoril tudi že prej pri zakonu o dohodnini, ko je nekdo rekel, da bo to pomenilo 50 milijonov evrov v gospodarstvu. To je likvidnostna razbremenitev, ne pa razbremenitev kot taka, kajti razbremenitev se bo poznala zgolj zaradi razlike v obresti. Druga predpostavka, kjer pa mislim prav tako, da je napačna in ki je vodila po moji oceni tudi to vlado, da se ni pozitivno opredelila do predlagane spremembe zakona o davku od dohodkov pravnih oseb pa je ta, da se je računalo finančne posledice na nekem davčnem letu 2006, za katerega so znani podatki in se je to ekstrapoliralo na

leto 2008. Jaz sem prepričan, da je obseg teh davkov in davčne posledice teh predlaganih zaradi bistveno spremenjenih zadev v prihajajočem obdobju bistveno manj. In da je torej ta ocena tako visokih finančnih posledic pri uvedbi davkov od dohodkov oziroma davčnih olajšav pri davku od dohodkov pravnih oseb tudi pretirano in da je tudi dohodninska ocena pretirana, da bo to 50 milijonov evrov. Mislim, da bo tega bistveno manj - bomo videli. Navajen pa sem že. In to je bila kritika vsem finančnim ministrom do zdaj. Kritika ali pa, kako bi rekel - nekateri konservativni - načrtovalci, pohvala je to, da so bile zmeraj napovedi finančne bistveno bolj konservativne, kot so se pa potem dejansko izkazale v realnem svetu. Ko smo razno razne davčne zakone sprejemali, je bilo bistveno več črnega naslikanega, kaj to pomeni, kot se je pa dejansko to odrazilo v praksi. In zato, spoštovani premier, mislim, da so številke, s katerimi vas strašijo, morebiti tudi malo pretrdo napovedane in temeljijo na nekih številkah, ki niso povsem merodajne za prihodnje leto.

Pa še nekaj bi povedal. Mislim, da so ukrepi, ki davčno razbremenjujejo gospodarstvo, poleg tega, da so v kriznih časih najprimernejši, tudi ukrepi, ki dolgoročno prinesejo spet vrnitev denarja v blagajno. Namreč, če verjamemo - in jaz osebno verjamem, verjamem pa, da marsikdo tu tega ne vidi tako -, da neka davčna olajšava le pripomore k neki investicijski in razvojni aktivnosti, ki prinese posledično tudi kakšno desetinko ali dve k gospodarski rasti, potem vemo, da od tega pride tudi kakšen davek nazaj tako iz naslova vseh davkov praktično tako dohodninskih od zaposlenih, kot prispevkov, kot ne nazadnje DDV-ja, ker se s tem razvojem kaj kupi, pa je treba kaj plačati, in ne nazadnje tudi od davka od dohodka pravnih oseb. Torej, srednjeročno takšne razbremenitve pripeljejo neke stvari nazaj. In vsi finančniki doslej res, žal, gledajo zelo statično na to, skozi eno proračunsko leto: ja, če uvedemo davčne olajšave, bomo imeli v letu 2009 takšen izpad - konec, pika. In se ne glede, kaj bo to prineslo čez dve leti, tri leta, štiri leta, ali bo to kaj vrnilo nazaj in koliko bo vrnilo nazaj. In ko razmišljamo in ko analiziramo te ukrepe, bi veljalo imeti v mislih tudi to. Zakaj to govorim? Zaradi tega, ker če bodo posledice, pa si tega nihče ne želi, po 1. januarju te gospodarske krize močne tudi na socialnem področju - upam, da boste razumeli, če bomo kdaj rekli, da smo mi kaj predlagali, pa da ni bilo sprejeto.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod predsednik Vlade.

BORUT PAHOR: Najprej glede drugega opozorila. Vlada bo pripravila rebalans proračuna in če hočemo imeti vzdržne javne finance, moramo poskrbeti, da bo proračun predlagan tako, da bodo na odhodkovni strani izračuni pokrili pričakovanja na prihodkovni strani. Da bi to dosegli, se bomo poslužili

obljubljenih fiskalnih pravil, ki smo jih predstavili ob inavguraciji nove vlade. Torej, Vlada bo pri pripravi rebalansa proračuna imela jasne programske prioritete, ki bodo šle v smer sanacije gospodarske in finančne krize in takrat bo Državni zbor lahko ocenil, ali smo tudi s socialnimi partnerji, s katerimi vodimo poglobljen dialog, našli dovolj razumevanja za to, da bomo lahko tudi z znižanjem davčnih bremen imeli uravnotežen proračun in programsko naravnani proračun v okviru stremeljenj, o katerih danes vsi govorimo.

Glede prvega, kar ste omenjali, mag. Vizjak, pa naslednje. Na zadnji seji Vlade smo začeli pogovor o vzdržnosti plačne reforme v javnem sektorju. Že na naslednji seji Vlade bomo sprejeli odločitev, po kateri bodo funkcionarji in direktorji v javnem sektorju deležni, recimo, nižjih dohodkov, kot jih predvideva ta reforma. To bomo lahko sprejeli s sklepom. Druga stvar, večja, pomembnejša pa zadeva dialog s socialnimi partnerji. Z ministrico Krebsovo sva dogovorjena, da bova ta teden pripravila načrt pogajanj s sindikati v javnem sektorju, da bi v razumno kratkem času prišli do dogovora o, recimo temu, upočasneni dinamiki implementacije nove plačnega sistema, ki bo finančno vzdržno. Mi imamo namreč situacijo v kateri bi v prihodnjem letu rast plač v javnem sektorju skoraj za enkrat prehitela rast plač v realnem sektorju. Zdrav razum pove, da je to nemogoče in da bi to lahko naletelo, razen razumevanja sindikatov v javnem sektorju, na verjetno kritiko vseh drugih sindikatov, zlasti tistih v realnem sektorju. Torej, mi se zavedamo, da je potrebno dinamiko implementacije upočasniti. Za to potrebujemo soglasje socialnih partnerjev. Da bi dosegli naklonjenost sindikatov v javnem sektorju, bo potrebno nekaj pogovorov in veliko potrpežljivosti. Domišljam pa si, tudi na osnovi mojega prvega razgovora z njimi, da tako kot vsi drugi sindikati razumejo situacijo, v kateri Slovenija je, in da bo prišlo do nekega dogovora, ki bo razumen in bo, kljub temu da so bili šest let zapostavljeni pri indeksaciji njihovih plač in so omogočili, na nek način, prispevali k temu, da je Slovenija izpolnila pogoje za vstop v evro območje, da so potem pod ministrom Virantom dosegli dogovor, ki sedaj predvideva takšno rast, kot jo, ki pa je nevzdržna spričo razmer, ki smo jim priča, da bodo pokazali skupaj z Vlado dovolj razumevanja za sklenitev nekega novega dogovora o počasnejši implementaciji plačnega sistema, ki bo omogočal javnofinančno vzdržnost.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Gospod mag. Vizjak.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Hvala lepa.

Prav ta vaš odgovor, za katerega se zahvaljujem, me je spodbudil k eni drugi misli oziroma predlogu. Jaz si sicer težko predstavljam, da boste posegli v plače v javnem sektorju in na vodstvenih položajih brez posega v dogovorjene, s

socialnimi partnerji usklajene rešitve. Ampak, kakorkoli. Vendar pa bi se navezal na tiste ukrepe, ki so v vaši pristojnosti, pa se mi zdi, da ste šli na rob. Zgornji rob. In to je pri plačah ministrov. Kolikor vem, ste razporedili vse ministre v najvišji plačni razred. Za te ministre, ki danes tu sedijo, so plače, po moji oceni, prenizke, kajti soočajo se z, kako bi rekel, ne nazadnje unikatnimi in tudi zelo zahtevnimi dilemami in problemi. Vendar verjetno bi pa kateri le sodil po teži problemov in tudi obsegov reševanja le-teh v kakšno drugo skupino. V prejšnjem mandatu smo to imeli. Vas sprašujem: Ali ne bi veljalo tudi tukaj malo pogledati in začeti s tem pristopom, ki smo ga slišali?

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospod predsednik Vlade. Izvolite.

BORUT PAHOR: Ministrski zbor je plačan enako, kot je bil prejšnji, v enakem plačnem razredu, 64. Za svoje kolege lahko rečem, da delajo po svojih najboljših močeh in zelo predano. Vendar pa, če bo potreben tak demonstracijski stvaren, skorajda zanemarljiv za javne finance, bomo posegli tudi po tem in znižali razred plačnega razreda ministrskega zbora. Morate pa vedeti eno stvar - pa ne zdaj zato, da vas bi razjezil, da bomo prej ali slej prišli tudi do nekaterih stvari, ki zadevajo poslance in poslanke v Državnem zboru. Jaz bom predlagal med drugim tudi prepолоvitev dobe, ki jo dobi poslanec po izteku mandata. Tudi tukaj ne bo šlo za stvaren učinek, ki bi bistveno razbremenil javne finance. Šlo bo za demonstracijski učinek, da torej politična in gospodarska elita delite usodo s tistimi, ki jih stiska najbolj prizadeva. Ministrski zbor bo naredil svoje, pričakujem, ko bo prišlo do predloga za demonstracijski učinek, ki bo zadeval status poslancev, da boste enako naklonjeni in podprli tak predlog.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod Ljubo Germič.

LJUBO GERMIČ: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani predsednik Vlade, ministri, kolegice in kolegi!

Ko sem prebral naslov sklica današnje seje in potem tudi utemeljitev in razloge za današnjo sejo, se vsekakor nisem mogel izogniti občutku, da je namen ali pa takrat predlagatelj za to sejo bil ta, da bi pač pokazal, da če bi bila na oblasti še vedno vlada gospoda Janše, bi bilo, seveda, ukrepanje bistveno hitrejše. Kajti iz besedila in razlogov jasno sledi, da se je v času vlade Janeza Janše ukrepalo tako, da sta se cedila med in mleko. Mi, ki smo ves čas spremljali to delo tudi v Državnem zboru v prejšnjem mandatu, vemo, da temu ni tako, zato tudi sam naslov ne preseneča. Kajti že sam naslov govori o tem, da je sodba že izrečena. To pa pomeni, da vlada gospoda Pahorja ukrepa prepočasi. Danes je bilo tukaj s

strani ministrov, s strani strateškega gospodarskega sveta jasno razloženo, kateri so ukrepi, ki jih predlaga Vlada Republike Slovenije. In jaz sem tisti, ki sem spremljal napovedi o tem, da se zelo napihuje finančni balon, ne samo v slovenskih razmerah, ampak v svetovnih razmerah, in da bo enkrat ta balon počil. To se je zgodilo. Žal, takrat marsikdo tega ni slišal in ga je doletelo nepripravljenega. Obstaja občutek, da sedaj poskušamo zelo hitro polniti balon na drugi strani. Kako je treba zelo hitro, včasih tudi nepremišljeno urejati stvari, zato da bomo lahko sprejeli tudi ukrepe, ki ne bodo dali prave rešitve. Sam sem zadovoljen s predstavljenimi ukrepi, ki so jih predstavili tako predsednik Vlade kot ministri. In moram reči, da se v teh kratkih tednih Vlada jasno zaveda omejitev, ki so postavljene pred njo. Na te omejitve smo v preteklem obdobju tudi prejšnjo vlado zelo jasno opozarjali. Zelo jasno smo opozarjali, da je treba določene ukrepe izvajati zelo premišljeno in z bistveno daljšim rokom veljavnosti, brez težjih posledic, ko bomo soočeni z uveljavitvijo teh ukrepov. Danes so jih kolegi tu že nekaj našteali. Niso našteali vseh, ampak tako, kot danes tu govorimo, da je težko predvideti vse finančne posledice, vse posledice, ki jih bomo imeli na realnem sektorju, tako smo svarili tudi, da danes ni mogoče sprejeti, v tem trenutku, vseh ukrepov, za katere bi nekdo ocenil, da jih je treba. Dokončno drži, da je Obrtno-podjetniška zbornica, Gospodarska zbornica predstavila širšo paleto ukrepov, ki bi si jih želeli. Ampak na drugi strani imamo tudi omejitve in ukrepe, ki jih predlagajo sindikati. In tu je neka nova dimenzija, ki jo prinaša ta vlada, torej posvet tistih, ki ukrepajo in predlagajo ukrepe, in posvet s tistimi, ki bodo morali posledice in ukrepe tudi izvajati, torej socialni dialog. In ta dimenzija socialnega dialoga vsekakor zahteva čas, kajti sprejete ukrepe imamo lahko zelo hitro v nepredvidenih posledicah. In če se samo spomnimo, kako podcenjujoč odnos do socialnega dialoga, do tistih, ki so opozarjali, da neke rešitve, ki jih je prejšnja vlada predlagala, niso prave, se lahko spomnimo vrste izjav tako predsednika Vlade kot ministrov v teh dogovorih in pogovorih. Svarila, ki jih danes tu slišimo, so zelo jasna: omejitve, ki so povzročene na financiranju zadolževanja, niso majhne. In sam sem vedno z odobravanjem spremljal konservativnost politik prejšnjih vlad, tako do zadolževanja kot do prodaje državnega premoženja. In danes, ko je bivši predsednik Vlade govoril, da imamo še zelo velik razpon, do 60%, do kriterija Pakta stabilnosti, gre pravzaprav zahvala takim politikom, kajti če ne, danes ne bi imeli tega manevrskega prostora. Sam sem za to, da se bomo zadolževali zelo modro, pretehtano in da bodo ukrepi, ki jih bomo sprejemali, imeli tudi realne povratne učinke. Zato tudi Vladi polagam na srce, da nad vsemi ukrepi, ki jih bomo v Državnem zboru potrdili in ki jih bo Vlada izvajala, izvaja zelo skrben sistem nadzora in da bo imela jasno izdelane

kriterije, na kakšen način izvajati meritve učinkov sprejetih ukrepov.

Prihajam iz regije, ki ima visoko stopnjo brezposelnosti in tukaj ogromno pričakujemo od učinkovite aktivne politike zaposlovanja, torej enega izmed zelo pomembnih ukrepov, ki bodo pomagali pri blažitvi socialne stiske ljudi, ki so ali zaposleni za določen čas v panogah, ki jim grozi odpuščanje, ali pa so že danes brez dela. Zato se pridružujem tudi vsem tistim, ki so danes govorili, da morajo biti ukrepi tudi selektivni glede na regije, ki se bodo ukvarjali recimo s specifičnimi problemi glede na historiat dogodkov.

Jaz lahko ob tem zaključku rečem samo to, dobro je, da je danes do te seje prišlo, da je Vlada imela priložnost jasno odgovoriti, kaj počne, pripravila je ukrepe za blažitev posledic finančne krize, ki so bili danes tukaj predstavljeni, in so zapisani tudi v dokumentu. Jaz si samo želim, da boste v nadaljevanju učinkoviti pri predlaganju naslednjih ukrepov, za katere sem prepričan, da jih bo tudi potrebno sprejeti in da bodo imeli ustrezen učinek. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Gospod Anton Colarič, prosim.

ANTON COLARIČ: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Gospod predsednik Vlade, gospodje ministri, kolegice, kolegi!

Ko se je pred nekaj trenutki mag. Vizjak vrnil v vrstni red razpravljavcev, sem mislil, da..

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Vas lahko opozorim, prosim? Ni se vrnil, ampak sem mu dal besedo, ker ima po Poslovniku pravico kadarkoli prositi besedo tako predstavnik predlagateljev kot tudi predstavnik Vlade. Hvala.

ANTON COLARIČ: Se opravičujem. Ampak ne glede na to sem mislil, da bo razpravljal o tem, da ukrepi Vlade niso bili nepravočasni, ampak pravočasni in da bo v imenu predlagateljev predlagal, da govorimo o tem. Osebno pa moram povedati, da sem bil neprijetno presenečen, ko sem dobil sklic te seje oziroma točke o nepravočasnem ukrepanju Vlade Republike Slovenije. Namreč, o nepravočasnosti poslušamo že od volitev, nismo se pravi čas konstituirali, nepravočasno ali pa prepočasi se je oblikovala Vlada, prepočasi se je pripravljala koalicijska pogodba, prepočasni so ukrepi in tako naprej. Ta mantra se ponavlja in jaz mislim, da se bo ponavljala do naslednjih volitev. Ne verjamem namreč v dobronamernost predlagateljev in podpiram Vlado in sklepe, ki smo jih danes sprejeli na Odboru za finance, tako da zaupam Vladi, da bo tudi naslednje ukrepe pripravila na podlagi poglobljene analize in ne tako kot so se do zdaj ad hoc, kot so se sprejemali v prejšnji vladi, ampak na podlagi finančne vzdržnosti. Bodoči ukrepi se naj bi

sprejemali na podlagi finančne vzdržnosti in upam, da se bomo z njimi srečali v najkrajšem času. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Gospod Marjan Bezjak, prosim.

MARJAN BEZJAK: Hvala za besedo. Lepo pozdravljen gospod podpredsednik Državnega zbora, gospod predsednik Vlade, ministri, poslanke in poslanci.

Zelo sem vesel, da je danes, ko smo dali predlog za sklic izredne seje Državnega zbora, prišlo kar nekaj ukrepov na mizo. Nikakor pa nisem navdušen nad vrstnim redom, kajti razpravljamo na koncu, sklepe smo pa sprejemali na začetku. Mislím, da je to ravno tako, kot če bi kmet šel kravo krmiti od zadaj in bi mu morala mleko dajati, namesto od spredaj, ker vemo, da je to potem pravi način.

Druga stvar, ki bi jo rad poudaril in je zelo pomembna - olajšave na investicije. Ja, olajšave na investicije smo danes prejeli, ampak ne morem razumeti, nekako imamo med nami tudi tri visoke goste iz Obrtne zbornice, kako bodo zagovarjali, da s.p.-ji dobijo olajšave, d.o.o.-ji ne dobijo olajšav. In iste d.o.o.-je in s.p.-je imajo v Obrtni zbornici Slovenije. To bo jutri največji problem, morda se bomo odločili, da bomo jutri imeli dopolnilno sejo.

Druga stvar, ki je zelo pomembna in v veliko čast, se mi zdi, da je bilo namenjenih petintrideset milijonov evrov dodatnih investicij v Slovenski podjetniški sklad. To je zelo dobro ampak veste, mi moramo v letošnjem letu razširiti dejansko spisek teh članov, ki so že na slovenskem podjetniškem skladu, da bodo prišli do sredstev, kajti če bomo ta sredstva dajali spet na ponovni razpis, bo šest, sedem mesecev mimo in takrat bo lahko, ko govorimo o tej gospodarski recesiji, gospodarska recesija že pri nas.

Potem vprašanje, med ukrepi ni bilo niti besede o kmetijstvu. Mislím, da tudi kmetijstvo potrebuje ukrepe.

Potem tudi ta ukrep recimo o plačilnih rokih. Če bo država imela plačilni rok sedem ali pa trideset dni, verjemite, da bo tudi s tem nastala boljša plačilna disciplina v Sloveniji kot je sedaj, ko imajo nekatera podjetja celo po sto petdeset dni ali pa kako...

Kar pa me zaskrbi, tudi ta del, na koncu nismo nič govorili o predlogu zniževanja plač menedžerjev, kjer je država petdeset odstotni ali pa večinski lastnik kakor tudi nadzornih svetov v teh podjetjih. Mi imamo dvotirne nadzorne svete, mislím uprave dvotirne pa še nadzorni svet. Jaz ne vidim razloga. Tudi v teh stvareh bi pričakoval neke ukrepe.

Tako, da na koncu bi zaključil, da ne bom predolg, da mislím, da boste čim preje sklicali spet sejo, da bomo lahko dali predloge in da bomo pametne predloge spet sprejeli za to gospodarsko recesijo, ki jo govorimo. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Gospod predsednik Vlade, prosim.

BORUT PAHOR: Bolj ko se bližamo koncu, bolj ugotavljamo, da približno enako mislimo glede na možnosti, ki jih imamo. Tudi kar se tiče odpravnin, nagrad in sejin bo prišlo do sklepa Vlade, ki ne bo razveselil tistih, ki so prejemniki teh finančnih sredstev. V luči pač neke solidarnosti pri premagovanju težav s katerimi smo soočeni.

Dovolite mi, da izkoristim to za en poudarek, ki se mi zdi zelo pomemben. Sedaj pri odločanju o pravilih imenovanj in razreševanj članov v skupščine, nadzorne svete in v uprave podjetij v večinski državni lasti, prihaja do lomljenja neke stare prakse in nastajanje nove. Verjetno ste seznanjeni z nekaterimi ukrepi, ki jih v tej luči predlaga Vlada, in bodo dobili dokončno obliko že v sredo. Kar se tiče nadzornih svetov in uprav podjetij, so dobili vsi ti zelo jasno navodilo, da bodo v prihodnjem letu in tudi sicer v času mandata te vlade veliko bolj avtonomni in ne moj kabinet, ne kabineti drugih ministrov ne morejo mimo njihovih pristojnosti posegati v odločitve predsednikov skupščin nadzornih svetov in predsednikov uprav ter članov uprav. Toda ta njihova veliko večja avtonomija povleče za sabo tudi veliko večjo odgovornost teh ljudi. Oni odgovarjajo s svojim osebnim premoženjem. Pa vas vprašam vse tukaj, kdo je v zadnjih šestnajstih letih s svojim osebnim premoženjem odgovarjal za slabe poslovne poteze podjetij? Nihče do slej. Zdaj pa bo.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod Franci Kek.

FRANCI KEK: Hvala za besedo. Spoštovani! Današnja seja je tudi posledica globalne krize. Je pa Vlada poleg tega predvsem soočena z ne prav zdravo zapuščino. Kolač je bil namreč rezan s prevelikim rezilom. Če omenim zgolj učinek predvolilnih ukrepov, katerih posledica je povečana vrzel v državnem proračunu na šesto petdeset milijonov evrov in če omenim nadzorne svete, ki jih je omenil gospod Pahor, v državnih podjetjih, ki ste jih vi postavljali, samo v petih državnih podjetjih so si nadzorniki za leto 2007 izplačali, torej v enem letu, izplačali milijon in dvesto tisoč evrov sejin.

To so dejstva in sedaj po nekaj tednih kažete na novo vlado. Še pred časom so bila vaša stališča povsem drugačna. Na primer, gospod Vizjak, zgodilo se ne bo najhujše; gospod Grims, krize ni, gre le za izgovor Vlade in sedaj že po nekaj tednih sta postala glavna krizologa. Vlada pač deluje v zelo omejeni situaciji in temu primerni so tudi ukrepi.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Gospod mag. Vizjak, izvolite.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Hvala lepa.

Najprej odgovor, verjetno si bo kakšen "frišen" poslanec moral malo Poslovnik prebrati preden bo tukaj javno govoril neumnosti, ampak to ni pravzaprav cilj tega mojega izvajanja, gospod Colarič.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospod mag. Vizjak ali je to replika ali govorite kot predlagatelj?

MAG. ANDREJ VIZJAK: Ne, to je razprava. Kot predlagatelj. Pogledajte, res je, ne želimo si, verjetno nihče v tej dvorani, da bi se zgodilo najhujše ali pa da bi se zgodilo hudo, ampak to je odvisno od pravočasnega in ustreznega ukrepanja. Lahko prepustimo vozu, da gre svojo pot in verjetno ne bomo zadovoljni, kakor nismo sedaj, zato je bil tudi to povod za sklic te seje.

Mi si želimo, da se ublažijo posledice krize, ki je pred durmi in ne le, da je pred durmi, je že med vrati. Mi želimo tudi, da se sprejmejo ukrepi, da bodo bolečine v prihodnosti manjše in res je, lahko me boste citirali, da se ne bo zgodilo najhujše, če boste ukrepali ustrezno, mi smo tu na voljo, mi želimo, mi dajemo roko. Ne nazadnje je bilo večkrat tudi s strani predsednika Vlade ponujeno partnerstvo za razvoj v teh časih in mi ga sprejemamo, vendar konkretnih aktivnosti, razen enega sklica parlamentarnih strank, ni bilo.

Torej želimo biti tudi partnerji, kajti vemo, da smo na isti barki, ampak prosim ne govorite, da se tudi, če ne boste nič ukrepali, ne bo nič zgodilo. To pa ni res, če boste pravočasno in ustrezno ukrepali, bodo lahko posledice dejansko manjše in to si vsi skupaj želimo. Razhajamo se okoli tega, kaj so primerni ukrepi in kakšna je dinamika le-teh, zato je prav, da nas malo pri tem poslušate in da upoštevate tisto, kar mislite, da je v redu. Saj boste tako ali tako potem verjetno tudi prevzeli odgovornost za situacijo.

Dotaknil bi se še ene zadeve. Gospod predsednik Vlade je povedal, da bodo poslej nadzorniki za odločitve odgovarjali s svojim premoženjem. To je zapisano že zdaj in je bilo tudi prej v Zakonu o gospodarskih družbah. Če ste, spoštovani predsednik Vlade, izvedel ali veste za kakršnokoli malomarnost ali celo kakšno dejanje, ki je katerega nadzornika privedlo do te osebne odgovornosti, pa niste sprožil postopkov, ste približno tudi sami odgovorni za to. To se ne bo zgodilo poslej. To se dogaja že zdaj in se je tudi v preteklosti. Vendar je res, da smo pač tukaj dve veji oblasti, da ene tretje ni tukaj danes, sodne, ki je verjetno merodajna za tisto, da določi, kdo je osebno odgovoren in kdo ni odgovoren. Vsakdo izmed nas je pa dolžen to naznaniti, to sporočiti, dokazati. In vas sprašujem, če se to do zdaj ni zgodilo, v kakšni meri se bo poslej to zgodilo? Kjer je element osebne odgovornosti in se posledično tudi poseže po osebнем premoženju. To bi bilo zelo dobro narediti.

Vendar mi dovolite, to moramo tako malo vleči ven, eno vaše razmišljanje na vprašanje oziroma na predlog, ki je bil dan danes tu za gospodinjstvo v imenu poslanske skupine, to so državne razvojne obveznice. Jaz mislim, da je dejansko denarja za razvojne naložbe s primernim jamstvom, s primernim zavarovanjem, v tej državi kar nekaj tudi v žepih posameznikov, da ne govorim v določenih skladih, ki morajo investirati dolgoročno v stabilne naložbe. Tega je nekaj in danes bi veljalo razmisliti o tej opciji in ponuditi po nekih razmeroma ugodnih pogojih, tudi tako rešitev. Hkrati je to denar, ki bi ga lahko namenili za razvoj. To je lahko denar, ki bi ga dali bankam, da bi seveda servisirale gospodarstvo, ki bi ga dale raznim skladom, ki v imenu države podpirajo razvojne naložbe, še posebej razvojne naložbe v luči Lizbonske strategije in podnebno-energetskega paketa, in ki bi torej služile prebroditi to, česar danes vidimo, da ni. Se pravi enega zdravega razvojnega kapitala pod sprejemljivimi pogoji. Tudi, če bi za to država morala delno "priškrtnit" kakšen procent k obrestni meri. Do tega, nisem slišal odgovora, se opravičujem, vendar bi vas le prosil.

Pa še nekaj, posegli ste v nek ukrep, ki je gospodarstvu in gospodinjstvu že vzel, preden smo sploh kaj dali. To so trošarine. Dvignile so se, s tem se je preprečila pocenitev pogonskih goriv in kurilnega olja. Ocenili ste, da ima ta ukrep nek učinek, 200 milijonov evrov na letnem nivoju. Torej, s tem ukrepom, ko je država nekaj zase vzela, je bilo, po moje, z dinamiko vse v redu, če ne celo prehitro. Z ukrepi, ko pa je treba kaj dati ljudem in gospodarstvu, smo pa danes tu in se prepiramo o tem ali so pravočasni in zadostni, ali ne. Torej, veljalo bi dinamiko ukrepov, ki dajejo in vzamejo na nek način uskladiti, časovno gledano, in seveda tudi v nastopih. Jaz nisem slišal nobenega danes tu, da bi govoril o tem, kaj bo Vlada predlagala vzeti ljudem in koliko. Zanima me, kakšna bo trošarinska politika naslednje leto. Koliko več prihodkov kot je danes načrtovano predvidevate iz naslova trošarin? To se pravi, kateri dvigi trošarin nas še čakajo. Recimo, večino trošarin imamo na najnižji meji. Tudi trošarine, na primer, za električno energijo - 1 evro na mega vatno uro, lahko je odveč en dol, tako kot so bile te trošarine na pogonska goriva. Zanima me, kakšna bo trošarinska politika, kateri artikli se bodo zaradi tega podražili in se bodo cene spremenile. Ker to je dejansko en vir. In ali je pravzaprav ta dvig trošarine proticiklični ukrep?

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospod predsednik Vlade, izvolite.

BORUT PAHOR: Na vprašanji trošarin in obveznic bo dogovoril minister Gaspari. Na prvo bi pa želel dati pojasnilo, in sicer vsi približno vemo, kako je potekala politika razreševanja, imenovanja v skupščine, nadzorne svete

in upravne svete podjetij v večinski državni lasti. Ne najboljše. Ne da bi tukaj krivil katerokoli vlado posebej, preprosto se je to razlagalo kot legitimen plen politike in se je tako tudi obnašalo dokler nismo prišli do skrajnih meja. Ko smo ugotovili, da imamo pravzaprav opravka z odgovornostjo države, da poskrbi za najboljše menedžerske ekipe, zlasti v času gospodarske krize, ko morajo opravljati z zahtevnimi poslovnimi odločitvami. Da bi prišli do najboljših ekip, je treba zagotoviti drugačen postopek, kajti naši niso vedno tudi najboljši. Treba je priti do najboljših, ne glede na to ali so vaši, ali so naši in zaradi tega gremo v pomembne spremembe v postopku, ki bodo na koncu, mag. Vizjak, pripeljali do bistveno večje avtonomije nadzornikov in upraviteljev z državnim premoženjem. Ta večja avtonomija bo za seboj povlekla, kot ste prav sami ugotovili, tudi že uzakonjeno premoženjsko oziroma odškodninsko odgovornost. V zadnjih 15 letih se nikoli ni zgodilo, da bi kdo odgovarjal za slabe poslovne posledice. Jaz ne verjamem, da dejansko nihče od nadzornikov ali predsednikov uprav tudi ni bil soodgovoren za to, vendar nikoli ni prišlo do posega po instrumentih pravne države. In tu Vlada nima pravice, da posega v to, za to so poklicane druge institucije. V mojem inavguralnem govoru ste slišali, da si Vlada prizadeva, da bi bile te institucije, ki so dolžne bdeti nad delom teh organov, politično nedotaknjene, in so tudi ostale take. Mi bomo zagotovili vse, materialne in druge pogoje, da bodo institucije pravne države, ki so dolžne bdeti nad delom tistih, ki jih država imenuje na položaje, delale v imenu in za koristi Republike Slovenije, dobro opravljale svoje delo, ali pa bodo sankcionirane. Ali sem jaz deležen kakšnih utemeljenih sumov za kogarkoli - ne. Če bi bil, bi bil dolžan, kot ste sami ugotovili, ta sum tudi prijaviti. Govorice, ki jih slišim okrog, so zame premalo. Kot politika me tu večina kolegov dobro pozna 20 let in ve, da govornice zame nikoli niso bile dovolj za to, da bi koga obtožil. Tega tudi nikoli ne nameravam storiti. So pa za to poklicane institucije, ki morajo ukrepati. Tisto, kar je pa bistveno sporočilo vladne politike v naslednjih štirih letih, je bistveno večja avtonomija nadzornikov in upraviteljev z državnim premoženjem, bistveno večja odgovornost za njihovo ravnanje, tudi odškodninska, ki pa je ne bodo ugotavljali politika, Vlada ali Državni zbor, ampak za to poklicane institucije pravne države, ki jim bomo zavarovali, kolikor je v naši pristojnosti, njihovo neodvisnost. Zdaj pa minister Gaspari.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Zdaj pa gospod minister Gaspari.

MAG. MITJA GASPARI: Na tri vprašanja bi odgovoril oziroma na tri teze, ki so se pojavile. Prva je glede investicijskih olajšav, druga glede državnih obveznic in tretja glede

trošarin. Glede investicijskih olajšav, jaz mislim, da pozabljamo eno osnovno pravilo, ki velja na tem področju, to je, če pride do strukturnega premika na prihodkovni strani, se mora zgoditi primeren strukturni premik oziroma odhodki. Torej, mi bi takoj podprli ukrep dokončnega znižanja davčne obremenitve, recimo, na davku od dobička oziroma tudi ustrezni investicijski olajšavi, če bi bil ta predlog spremljan z ukrepom, recimo, na področju pokojninske ali drugih reform. Tega vzporednega predloga ni bilo, kar bi pomenilo, da bo prišlo strukturnega znižanja prihodkov. To ni ciklično znižanje, to je strukturno znižanje. Znižanje za vekomaj. Ni ciklično, ki se obrača glede na to, v kakšnem ciklu je gospodarstvo. Tega ne spremlja nikakršen ukrep, vsaj ne v vašem predlogu na področju odhodkov. Če se bomo lahko dogovorili tudi z opozicijo o teh ukrepih, ki jih v zadnjih štirih letih na tem področju ni bilo, potem mislim, da je verjetnost sprejetja takega ukrepa glede olajšav bistveno bolj verjetna, predvsem pa vzdržna. To je bistvo. Mislim, da smo odgovorni vsi skupaj, predvsem Vlada, da sprejema ukrepe, ki bodo omogočali vzdržnost na fiskalnem področju. To med drugim od nas zahteva mimogrede tudi Evropska unija in pa faktor rasti in stabilnosti.

Še ena stvar. Če se spomnite, vi ste pred enim letom in pol sprejeli, po mojem mnenju, dobre ukrepe na področju davčne reforme. Takrat ste rekli, da boste zniževali splošno stopnjo z odpravljanjem selektivnih olajšav in to je na nek način splošno sprejeto pravilo, ki vodi k dobremu rezultatu. Po letu se vračamo nazaj, najprej k olajšavi za investicije, kjer se vračamo ali bi se radi vrnili k 40% olajšavi. Zakaj smo jo pred tem odpravljali, da bi jo zdaj vračali? Če je logika, da splošna, nižja stopnja obdavčitve pomeni najboljšo olajšavo, ko govorimo o olajšavah. Samo toliko bi rekel, glede na to in tukaj ni problema, smo zdaj v slabšem položaju, kriznem ali ne. To ni vprašanje krize ali ne krize, to je na nek način vprašanje načelne odločitve, kakšen davčni sistem bi radi imeli, zato to govorim.

Državne obveznice. Tukaj sem jaz na začetku nekaj rekel, pa ni naletelo na velik odmev. Mi nimamo problemov s tem, ali želimo imeti primanjkljaja ena in pol, dva ali celo tri odstotke. To je naša suverena odločitev. Problem je, da se suvereno ne odločamo o tem, ali ga bomo sfinancirali. To je glavni problem majhne odprte države ekonomije kot je Slovenija. Mi na mednarodnem trgu ta trenutek nismo mogli priti do sredstev. Jaz ne vem, če se tega dovolj dobro vsi zavedamo. Nam se lahko zgodi, ko zapadejo obveznosti državnega proračuna in tisti, ki ste bili v Vladi veste, kdaj približno zapadejo. Prve zapadejo aprila glavnice in nekaj obresti. Če takrat ni ustreznega vira financiranja, bo država pobrala svoje prihranke iz bank. In če jih bo pobrala iz bank, ne bo za kreditiranje podjetij. To je osnovni problem ta trenutek. In, če pogledate prvi kvartal naslednjega leta, boste

ugotovili, da je 300 milijard povpraševanja v Evropi po dodatnih posojilnih skladih in to tistih, ki imajo trojni A, ker se morajo vsi refinancirati. Vsi imajo neke obveznosti, ki zapadejo. Mimogrede, našim bankam zapade v letu in pol 12 milijard obveznosti, ki jih v normalnih razmerah nihče ni videl kot problem, ker se je to normalno na trgu refinanciralo in seveda so te operacije tekle normalno. Zdaj, pa niso normalne razmere. To je glavni problem. In zato ne moremo svobodno govoriti, kateri stimulatívni ukrepi bi bil najboljši in koliko bi jih lahko enega na drugega zgradili, da bi čim bolj pomagali, ker enostavno ni finančne možnosti na vidiku, ki bi to zlahka omogočila. Zato je zadolževanje doma, države, državne blagajne oziroma zakladnice kontraproduktivno. Iz levega žepa dajemo v desni žep. Iz bank jemljemo z državnimi obveznicami za financiranje proračuna, s tem zmanjšujemo gospodarstvu. Edina pametna, racionalna rešitev za državo v tem trenutku je, da poskuša najti sredstva v tujini. Edina. Potem bomo lahko zagotovili te ukrepe, o katerih se danes pogovarjamo, in morda še kakšnega.

Trošarine so anticiklični ukrep. To kar počnejo zadnjih pet, šest let vse vlade, ki so se s tem ukvarjale. V času rasti cen naftnih derivatov znižujejo trošarine, da bi bil zmanjšan vpliv na maloprodajne cene, in obratno, kadar se cene znižujejo. In mi v tem trenutku delamo samo to, kar je logično v takšnem trenutku ob zniževanju cen. Ta trenutek zadržujemo maloprodajno ceno, je celo ne povišujemo, zadržujemo jo na vrednosti, ki je bistveno nižja, kot je bila normalna šest mesecev nazaj, ko je bila nekaj čez evro. Danes je 85 centov. Ta rezerva 25 centov, vam povem, bo morda zlata vredna v naslednjih mesecih. Morda. Morda pa ne bo dovolj. Zatorej, bodimo skrbni s tem virom financiranja, ki nam je lahko v situaciji, ko so drugi viri še bolj tanki, zelo pomemben vir. In jaz se z vami strinjam, niso samo trošarine na naftne derivate, so še nekatere druge trošarine, ampak neproporcionalno bolj so pomembne te, ko gre za dejanski vir financiranja, kot pa druge, kot so alkohol, cigareti in podobno.

Škoda da tukaj ni ministra za finance, ker bi on lažje povedal, kako se bo lotil rebalansa proračuna za leto 2009, za katerega veste, da s tem končam, da so predpostavke tako drugačne, da sploh ne gre več za isti proračun v principu, ampak gre za popolnoma drugačne osnovne predpostavke, kjer je družbeni proizvod ena tretjina predvidenega v letu 2007 za 2009, ko je inflacija približno tretjina inflacije leta 2009 in ko bodo morale biti vse nominalne rasti v tem proračunu tudi približno za tretjino tiste, ki je ta trenutek še v originalnem proračunu predvidena. Ker pa so določeni izdatki fiksni, veste katere mislim, narediti to, verjetno, ni zelo enostavno, ampak bo treba kar veliko spretnosti in socialnega dialoga.

Na koncu pa samo še en kratek komentar glede upravljanja o katerem je že govoril predsednik. Jaz se bojim, da bo misija OECD-ja, ki prihaja v Slovenijo v januarju, ugotovila na področju tako imenovanega "corporate governance" oziroma korporacijskega upravljanja, zelo slabe značilnosti slovenskega javnega sektorja na tem področju, glede na dobra priporočila in prakse, ki jih sicer OECD razvija in priporoča državam članicam. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Gospod mag. Vizjak. Prosim.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Hvala lepa. Najprej glede obveznic, razvojnih obveznic. Kaj nam pomaga, če imajo banke denar, ki pa danes ni tam, kjer bi moral biti, to se pravi v gospodarstvu, pri servisiranju razvojnih projektov. Zato predlagamo, da se vsaj del le-tega nameni tudi za bolj razvojne namene.

Jaz se z vami strinjam, da to v celoti ni substitut in da bi lahko celo privedlo do več težav, kot rešitev. Vendar, če se denarja ne dobi na mednarodnem trgu, potem velja poseči tudi po teh inštrumentih. Kajti Vlada ima drugačen motiv, drugačen motiv pri servisiranju razvojnih projektov, kot ga imajo banke. Banke pri tem želijo zaslužiti, in čim več zaslužiti, tem bolje, in seveda posledično so tudi pogoji, ki jih ponujajo, nekoliko drugačni, kot bi bili, če bi to storila namesto njih država, ki lahko dela tudi z nič ali minus, če želi s temi ukrepi nekaj preobrniti oziroma narediti neke vrste razvojni preskok. Zato govorim, da bi bilo upravljanje in servisiranje gospodarstva skozi posredovanja države lahko učinkovitejše, hitrejša in verjetno ne bi bili deležni takega krča pri servisiranju gospodarskih subjektov, kot smo ga deležni danes. To je ena stvar.

Druga stvar. Poglejte nekaj paradoksov: tu govorimo, da bomo imenovali, da boste imenovali v nadzorne svete državnih inštitucij eksperte, ki bodo samostojni, neodvisni na navodila in tako naprej. .../Oglašanje iz klopi./... Ja. To je tudi pri SID banki, ki ji dajemo jasna navodila. "Servisirajte malo gospodarstvo, delajte to, delajte ono." Takoj paradoksalno nasprotno. Pa še nekaj. Sprašujem vas ali boste na Vladi sprejemali navodila za glasovanje na skupščinah pomembnih gospodarskih subjektov? Lastnik, spoštovani, mora tudi sodločati in ne nazadnje ocenjevati odgovornost nadzornikov. Mora se, ker skrbi za svojo naložbo, vpletati v te zadeve. To je elementarna naloga lastnika. Seveda ne sme zahajati v pristojnosti drugih organov, mora pa skrbeti za to naložbo in posledično tudi v okviru pristojnosti, ki jih ima kot lastnik, kot skupščina ali kot solastnik, posredovati, tako posredno kot neposredno preko paradržavnih skladov.

Res je, spoštovani minister Gaspari, Vlada je posegla pred dvema letoma po zelo selektivnem pristopu pri olajšavah,

ni jih povsem anulirala, temveč jih je uvedla, recimo, davčne olajšave za raziskave in razvoj. Šla je pa takrat po poti zniževanja splošne davčne stopnje oziroma generalnega zniževanja davčnih bremen. To smo tudi sedaj predlagali. Tudi sedaj v tem predlogu zakona o davku od dohodka pravnih oseb je predlagana za 2 odstotni točki nižja splošna davčna stopnja in ukrep, ki mislimo, da je prilagojen razmeram prihajajoče oziroma obstoječe krize, to je ponoven ukrep davčnih olajšav za investicije v opremo, zaradi tega, ker so se drastično spremenile razmere pri investiranju v opremo v gospodarstvu. Pred dvema letoma je bilo tega kolikor hočete, številni eksperti so nas opozarjali, da je ta pretirana investicijska aktivnost gospodarstva celo vzrok za inflacijo, da je to pregrevanje gospodarstva in podobno. Tokrat, spoštovani, res nima smisla še dodatno stimulirati te investicije. Še kako pa je potrebno, po naši oceni, to v primeru, kadar je napovedana negativna rast oziroma upad investicij v opremo in stroje gospodarstva, kot je po zadnjih napovedih Umarja, minus 2% glede na leto 2008. Torej, to pa je, po moje, nek nov moment, ki terja tudi ustrezno reakcijo, in mi smo jo predlagali, torej je tudi tu, kako bi rekel, neka logika. Morebiti je res, morebiti ste finančniki bolj vajeni gledati to statično, ne vem, "Davčni sistem je takšen, konec, pika in zdaj se ga ne bomo dotikali nekaj časa." Morebiti je to za neke stabilne ekonomije najboljša rešitev. Vendar mi smo tranzicijska ekonomija, žal, še zmeraj. Prilagajamo se, prestrukturiramo se že 15 let oziroma 20 let, pa se še bomo nekaj časa. Nekaterih gospodarskih subjektov v Sloveniji, recimo, sploh nekaterih državnih podjetij neka taka resna prisila po prestrukturiranju še ni zadela. Zato menim, da je prav, da se tudi davčni sistem prilagaja glede na okolje, glede na neke turbulentne čase, ki prihajajo, in zaradi tega smo seveda to tudi predlagali.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Gospod predsednik Vlade.

BORUT PAHOR: Ta dialog zdaj nekoliko spominja na britanski parlament, kar mogoče niti ni slaba referenca spričo njegove tradicije. Mag. Vizjak nastopa zdaj kot "shadow minister", ki postavlja Vladi vprašanja, in mi smo dolžni odgovarjati in to niti ni slaba iztočnica za delo v tem parlamentu.

Rad bi pojasnil naslednjo stvar, mag. Vizjak. Jaz sem kot predsednik Vlade predsednik skupščine Soda. Jaz se svojih obveznosti popolnoma zavedam. Uprava Soda bo dolžna ravnati tako, da bo gospodarila kot vesten gospodar. Če bo ravnala drugače, sem jaz prvi, ki bom dolžan dati pojasnila tudi temu visokemu zboru, zakaj tako ni ravnala. Vsakdo bo posegel v avtonomijo, ki bo sicer velika, samo in zgolj v okviru njegovih ali pa njenih pristojnosti, tudi jaz osebno. Avtonomija upravnega odbora bo velika toda tudi njegova

odgovornost, vsaj to bom jaz terjal kot predsednik skupščine Soda recimo.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod Gvido Kres.

GVIDO KRES: Spoštovani gospod podpredsednik, spoštovane kolegice in kolegi, spoštovani gospod predsednik Vlade, spoštovani ministri.

Danes se sicer tukaj pogovarjamo in kakor sem do zdaj videl, nismo ravno kaj povedali. V bistvu se pogovarjamo o tem, kar že tako ali tako vsi vemo, je pa prav, da se pogovarjamo in da poskusimo priti tudi do čim boljših rešitev.

Za krizo, ki smo ji priča v Sloveniji, nismo krivi. Smo pa odgovorni, da naredimo pogoje, da bomo na čim lažji način oziroma čim manj boleče prebrodili to krizo. Danes je bilo v razpravi že rečeno, če se bomo odločali za pomoč, bodimo previdni, kako se bo ta pomoč razdelila in da se naj bi v tem primeru pomagalo tistim, ki bodo tako ali tako to krizo najmanj čutili. Zdaj jaz bi tukaj v temu primeru rekel, da se s tem ravno ne strinjam, ker bodo vendarle za vso to krizo največ plačali preprosti ljudje, mali ljudje in tukaj se ne moremo iti tega "tajkuni sem, tajkuni tja", kajti podjetja morajo delati, nekje je potrebno to krizo tudi prebroditi.

Rad bi opozoril tudi na to, lahko, če pogledamo osemnajst let nazaj, tukaj po teh prostorih se je sprehajal en gospod Saks, ki je prodajal šok terapije in takrat smo bili v Sloveniji modri. Gospod Peterle, gospod Drnovšek, vsi naši, bi rekel konservativni ekonomisti, niso temu nasedli in so šli na mehko politiko in izkazalo se je da je bilo to dobro. In zaradi tega bi tudi danes opozoril, glede na to, da nekateri govorijo "pomagali bomo samo dobrim podjetjem", meni se zdi to malo preveč učbeniško, ne nasedajmo temu, kajti bodimo previdni in peljimo to politiko na ta način, da se pomaga vsem oziroma tistemu sloju, ki bo v tem primeru tudi, še enkrat ponavljam, plačal največjo ceno. Za socialno državo je treba poskrbeti in nanjo je treba paziti.

Danes smo se tudi pogovarjali o neenakopravnem položaju s.p.-jev proti drugim podjetjem. Rad bi opozoril še na en neenakopraven položaj. Kot mi je znano, podjetja, ki izkazujejo letno preko 208.000 evrov letnega prometa, plačujejo DDV po realiziranih računih. Jaz bi to zadevo bistveno zmanjšal in v ta sistem spustil čim širši krog gospodarskih subjektov, da bi tukaj dosegli to enakopravnost. V javnosti sem tudi slišal, da je treba varčevati. Nekateri podjetniki pravijo: "Ja, bomo zmanjšali stroške potovanj v tujino". Napačno. Zdaj, ko je kriza, zdaj je treba iti na teren, zdaj je treba iskati rešitve in zdaj je treba delati. Tik pred dopustom v mesecu juniju sem poklical svojega kolega, vljudnostno, ukvarja se s proizvodnjo oziroma dodelavo avtodelov: "Živijo, kako si?". In pravi: "Poslušaj, sem v

Nemčiji", "U", sem rekel, "Fino". On je pa meni rekel: "Ne, ne, ni fino, če sem jaz v Nemčiji in če sem na terenu ni fino, najbolj je fino, ko sem jaz doma, pa doma lahko delam, ko sem pa na terenu, se pa približuje kriza". No, takrat sem že čutil, da se nekaj dogaja in pogledajte v zelo kratkem času smo na tem. In danes, ko jaz tukaj sedim, moj kolega, mi se pripravljamo na novoletno božične praznike, potuje po Evropi, naredil bo cca 5000 kilometrov v tem krogu in bo obiskal vse svoje poslovne partnerje s ciljem, da bo njegov upad proizvodnje čim manjši in da mu ne bo treba drastično zmanjšati delovne sile oziroma zaposlenih. Prihajam iz Litije, Šmartno pri Litiji. Pogledajte, treba je težiti k temu, da se razbremeni plačilo prispevkov, da se to zmanjša. Če povem, samo v Litiji in Šmartnem je cca 600 podjetnikov. Ti ljudje zaposlujejo dva do tri sodelavce, s tem kreirajo od 1.500 do 1.800 delovnih mest, kar je daleč največje podjetje v Litiji. In temu podjetju je treba pomagati zdaj v teh časih, da ne odpustijo delavcev, kajti vsak pameten podjetnik gleda na svoje sodelavce kot kapital ne kot strošek. In ko moraš delavca odpustiti, ga zelo težko spet nazaj aktiviraš v tisti obliki, kot je že sedaj. In bodite prepričani, da so podjetniki nekaj časa tudi pripravljani vlagati, pa tudi če zmanjšajo izgubo, če v kasnejšem času vidijo, da bodo zadevo lahko spet izpeljali in da zadržijo kader. Tako, da v tem primeru podpiram takšen način razmišljanja.

Naj se pa dotaknem še nekaj stvari, ker vendar je kriza čas, da se nekatere stvari, ki niso dobre, tudi uredi, in bi na primer na nekaj problemov opozoril v našem malem gospodarstvu.

Na primer, bolniški izostanki. To je lahko zelo, zelo težka zadeva za samozaposlene, za kmete, za tiste, ki imajo zaposlene, ker se lahko v tistem času firma potopi na tak način, kot se to danes subvencionira.

Plačilna disciplina. O tem smo že govorili. Lahko rečem, da pri podjetnikih, ki jih poznam, niti ni toliko problem 60-ali pa 90-dnevni rok plačila, temveč to, da bo na dogovorjen dan tudi plačano. Tu bi bilo treba priti do rešitve.

O DDV sem že povedal.

Fleksibilna delovna zakonodaja. Predlagam, da se ukine začasno zaposlovanje, vse zaposlitve naj bodo za redno. Medtem ko naj bo v krizi to tudi bolj fleksibilno za eventualno odpuščanje, pa seveda z zelo preprostim prestopom v sistem socialne pomoči, da se ti ljudje ne počutijo ogrožene. In mislim, da bi oba pridobila. Ko dobi mlad človek redno zaposlitev, lahko dobi kredit, lahko razmišlja in načrtuje svojo pot, medtem ko mu pri začasnem delovnem razmerju ta pot ni odprta. To bi pa ravno tako tudi dobro učinkovalo, če hočemo, v tem primeru vsaj na stanovanjsko gradnjo, kajti mlade družine potrebujejo stanovanja, potrebujejo kredite in če bi mogoče lahko celo prišli do sistema tridesetletnega kreditiranja, bi s tem tudi lahko nekaj prispevali k ublažitvi

krize in gospodarske rasti. Toliko bi jaz imel za povedati. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospa mag. Majda Potrata.

MAG. MAJDA POTRATA: Hvala za besedo gospod podpredsednik. Spoštovana gospoda ministra! Zahteva za sklic izredne seje Državnega zbora Republike Slovenije je poslovniško korektna zadeva. Moti pri tem edino to, da je še 21. novembra predsednik največje opozicijske stranke zatrjeval, da se je Slovenija izognila krizi, da predsednik Vlade pretirava, ko še govori o ukrepih, ki jih bo treba sprejeti za premagovanje slabih gospodarskih napovedi in se potem slikovito izrazil, da ni pametno sprejemati ukrepov za boj proti bolezni, ki je še ni. Če še nimate angine, ne jemljite antibiotikov. In ko človek bere natančno to zahtevo, vidi, da je pravzaprav v eni tretjini govora o svetovnih razmerah, jedrni del zahteve je napisan tako, da utrjuje velike dosežke Janševe vlade, končuje pa se s karakterizacijo postopkov ali ravnanj vlade Boruta Pahorja, za katero je uporabljen izraz nerazumljivo.

Saj bi lahko človek to pač razumel tako, da na isto stvar lahko gledamo iz različnih zornih kotov. Tako, kot denimo tisto, ko je zdaj odsotni poslanski kolega Vizjak najprej govoril, da se v Palomo ne sme vtikati, po volitvah je pa vendarle drugače o Palomi govoril. In še kakšno stvar bi se dalo najti. Dalo bi se recimo tudi govoriti o kakšnem takem ukrepu, kot je sprememba študentske politike, ki za eno tretjino zmanjša število upravičencev za študentske stipendije. Mogoče je pa to tisto, o čemer govorijo sestavljalci zahteve za sklic, da naj Vlada varčuje. Mogoče bi se tu lahko kaj privrčevala po njihovem. Ampak kot rečeno, mogoče je na iste stvari gledati iz različnega zornega kota. Moti pri tej zadevi to, da je samohvala Janševe vlade vendarle tudi po nekaterih preverljivih podatkih drugače ocenjena. Govorim o tistem, da je Vlada trdila, da ima presežek, Računsko sodišče je ugotovilo nekaj čisto drugega. Kje je resnica, bo verjetno tudi odvisno od tega, na katerem koncu dvorane kdo od nas sedi. Ampak dejstvo je, da je zahteva opremljena z nekaj medijskimi prispevki in prispevkov ekonomsko ogledalo, za katerega pa vemo, da tisto, kar je v njem pisalo v jesenskih ugotovitvah, že ni več držalo v decembru, ko je Umar nekatere napovedi popravil. In s tega vidika podpiram ukrepe Vlade, zaradi tega, ker se zavedam da so ukrepi, ki jih sprejema, vsaj v treh točkah nujno potrebni in specifični. Razmere v gospodarstvu terjajo pravočasno ukrepanje, začasno ukrepanje in ciljno ukrepanje. Gre torej za tiste stvari, ki v tem prvem svežnju zagotovo niso strukturne narave ali strateške naravnosti, kot je kdo tu v tej dvorani že govoril, ampak gre za ukrepe, ki naj bi, tako, kot se zadnje čase rado govori, hitro prijeli. In prav zaradi tega, ker je del teh

ukrepov usmerjen v zagotavljanje ali vsaj v odpravljanje negativnih posledic, ki jih bo prinesla brezposelnost, ker je precej sredstev namenjenih aktivni politiki zaposlovanja, pa tudi raziskavam in razvoju, se mi zdi, da so v tem delu dobro naravnani.

Hvala.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Iztok Podkrižnik. Prosim.

IZTOK PODKRIŽNIK: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Spoštovana ministra. Kolegice in kolegi.

Prebroditev in globina finančne in gospodarske krize je in bo odvisna od ukrepov, ki se bodo v prihodnosti pokazali kot dobri ali slabi, predvsem pa, ali so bili pravočasni in pravi. Mislim, da je nujno treba ukrepati in se po potrebi prilagoditi potrebam časa. Kot prvo je treba prioriteto sprostiti kreditne linije, še posebej za nemoteno poslovanje podjetij, ki imajo naročila za obratna sredstva, zagotoviti medbančno kreditiranje, najemanje dolgoročnih finančnih virov, ker slovenske banke nimajo najugodnejše strukture na strani primarnih bančnih virov, saj je glavnina vseh virov kratkoročnih.

Kot je že omenil minister Gaspari, Slovenija ima boniteto dvojni A in zato menim, da ne bi smel biti problem za pridobitev virov v prihodnje. Pomembno je izobraževanje, ki naj bo v prihodnje usklajeno s potrebami trga, cilji in strategijo, ki jo imamo zapisano. Mislim, da je za slovensko gospodarstvo to ključnega pomena, da v prihodnje ohranimo pozitivno gospodarsko rast. Tako bomo lahko investirali naprej v šolski in znanstveni sistem, ki ga moramo postaviti na višjo raven, kajti samo ljudje z znanjem bodo v prihodnje to, kar nam bo pomagalo v katerikoli krizi to prebroditi in to znanje se nam bo samo kopičilo in tega nam ne bo mogel nihče vzeti. Torej se v prihodnje izobraževati za poklice, ki imajo prihodnost. Podjetja bodo reševala krizo, seveda, če bodo ukrepi pravi in se bodo prijeli, to velja predvsem za finančni sektor, ki bo prisiljen poslovati na drugačnih osnovah in z drugačno regulacijo. Le-to bo zagotovilo, da ne bo prihajalo do večjih odpuščanj in zmanjšanj števila zaposlenih, ampak bomo krizo izkoristili kot priložnost in s tem ohranili gospodarstvo, kolikor se ga le da, in ga še okrepili. Verjetno pa bo v kakšni industriji prišlo tudi do sprememb. Tu mislim predvsem na avtomobilsko industrijo, energetiko v prihodnje. Je pa to čas, ko se moramo lotiti zniževanja stroškov v gospodarstvu kakor tudi v negospodarstvu ter racionalizirati notranje procese, kar se nam bo v prihodnje obrestovalo.

Slovensko gospodarstvo bo lahko uspešno le, če bo konkurenčno, pri čemer pa mora pogoje za konkurenčnost zagotoviti tudi sama država. Da ne bo davčnih olajšav za investicije večjih podjetij v opremo. Mislim, da to ni dobro

za razvoj, s tem bomo na dolgi rok upočasnili razvoj, ki je ključnega pomena za višjo dodano vrednost in so negativni signal večjemu delu gospodarstva kot tudi nerazvojno naravnani. Mislim pa, da večina podjetij ne rabi državnih pomoči, rabijo le normalni bančni servis. Podjetja, ki poslujejo že več let z izgubo bi morala že zdavnaj ugasniti in ti ljudje tako dobiti nove priložnosti za programe, ki imajo prihodnost in so perspektivni vendar za to je potrebno drugačno, boljše pa predvsem pozitivno naravnano okolje do podjetništva najsibo to v malih, srednjih ali v velikih podjetjih.

Ostajam optimističen, realno, kljub krizi, da bomo skupaj uspeli v letu 2009 normalno poslovati na vseh področjih in s korajžnimi potezami dosegati zastavljene cilje še naprej. To je lahko naš skupni uspeh.

Zdaj pa, ko je ravno gospod predsednik Pahor prisoten bi rad povedal, da sem že več kot dvajset let lastnik podjetja, tako kot je prej omenil in da nimamo v parlamentu lastnikov podjetij in tudi odgovoren sem do vseh teh zaposlenih. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospa Cvetka Zalokar Oražem, prosim.

CVETKA ZALOKAR ORAŽEM: Hvala lepa za besedo. Predsednik Vlade je danes ob uvodu v točko, s katero se ukvarjamo že kar nekaj ur, izrekel besede, da okrepi, ki jih predlaga Vlada, niso vprašanje poguma, ampak vprašanje denarja, vprašanje finančnih možnosti. Ali, če bi povedali z drugimi besedami, politika ni nikoli vprašanje optimalnega, ampak možnega. Pri tem je treba vendarle kritično ugotoviti, da pravzaprav ves dan, vsaj od nekaterih zelo aktivnih poslancev opozicije, poslušamo kritiko, da obseg ukrepov ni zadosten, ni dovolj velik, ni pravilen in bi, skratka, bil lahko bistveno boljši. Pri tem mi nekako duša po vsem tem obdobju, ki smo ga preživeli skupaj v preteklem mandatu, ne da miru, da ne bi vendarle povedali resnice, ki mora biti danes izrečena. Slovenija je v času prejšnje vlade, ko smo živeli v obdobju konjunktura, ali če povemo drugače, v obdobju debelih krav, Slovenija v tem obdobju, žal, ni privarčevala in ni prihranila dovolj sredstev za leta suhih krav, ki so pred nami. Jasno je in nima smisla, da bi si premetavali te očitke, da prejšnja vlada morda ni slutila, ni vedela, kako huda kriza se bliža, saj drugače najbrž ne bi tik pred koncem mandata uzakonila številnih predvolilno obarvanih ukrepov, s katerimi smo za leto 2009 naredili ali ste naredili vrzel v državnem proračunu v višini okoli 650 milijonov evrov. Seveda so opozorila bila, kajti ti ukrepi so bili, to, kar danes govorite, neselektivni. Bili so neselektivni in prejeli so jih vsi. Brezplačni vrtci se dotikajo vseh otrok in če naštevamo še naprej, bili so popolnoma neselektivni. In seveda, bila so številna znana in

dokumentirana opozorila, ki smo jih dajali v takratnem obdobju, tako v parlamentu kot v ekonomski znanosti, tisti nepriljubljeni konservativni ekonomisti so vseskozi opozarjali, da je treba v letih debelih krav prihraniti sredstva za težja obdobja. In ne nazadnje danes sedi med nami človek, za katerega mislim, da je prvi opozoril na to, da se nekaj v Sloveniji dogaja in da nastajajo težave. To je gospod Gaspari. In ker je prvi opozoril na te probleme, ni bil izvoljen na eno od pomembnih funkcij. Prav je, da danes tudi to opozorimo in to imamo tudi v mislih, ko poslušamo tudi precej modrih vizij že ves dan.

Nikakor, tudi danes smo že govorili o tem, ne bo moč mimo tako imenovane Virantove plačne reforme v javnem sektorju. Tudi ta je bila uveljavljena tik pred koncem mandata. In tisto, kar je žalostno, je to, da so prišle številke na plano v vsem krutem dejstvu in vsej višini pravzaprav šele zdaj. Kakšna je bila ta reforma, ko so nam vseskozi govorili manjše številke, potem so se pa iz tedna v teden povečevale, postajale večje in večje in niso bile takšne, kakor je bilo dogovorjeno. Presegale so vse dogovore in danes mislim, da mnoge v tej državi zaradi tega močno boli glava. In seveda, bilo je danes tudi eno protislovje izraženo, po moji oceni zelo veliko. Potencial, ki ga ima ta vlada na voljo, je velik približno 800 milijonov evrov. Potencial, ki ga lahko nameni za reševanje v tej krizni situaciji kot država. In jaz mislim, da je prav, da so ukrepi premišljeni, da so počasni, da se še kako razmisli, kako, kam in na kakšen način se ta sredstva plasira. Motilo me je, ko je bilo danes rečeno, da niso dovolj hitri, po drugi strani pa se mi zdi, da je prav, da so počasni. V Sloveniji se je že večkrat pokazalo, da nekoliko konzervativnosti, da nam nekoliko, bom rekla, premisleka in počasnosti ni škodovalo. Doslej še nikoli. In mislim, da nas zgodovina to lahko tudi nauči.

In, ker je danes toliko besed o pomoči malim in srednje velikim podjetjem - bom povedala en podatek, ki se meni osebno zdi grozljiv. Resnica pa je takšna. V letu 2007, ko je bila na oblasti prejšnja vlada, je bilo za ta podjetja razpisanih v okviru Ministrstva za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo enormno veliko sredstev. Ali veste koliko? 1 milijon evrov. To so bila sredstva, ki jih je prejšnja koalicija namenila za spodbude in za znanost, raziskovalno delo, v celem letu. Na ta razpis se je, zanimivo, prijavilo kar 180 podjetij. Razpoložljiva sredstva pa so potem lahko razdelili 13-im podjetjem. To je resnica, kaj je bilo mogoče narejeno, tudi v tistih letih, ko je bilo sredstev bistveno več.

Zdaj pa dovolite še nekoliko morda filozofskega diskurza. Albert Einstein je rekel, da problemov, ki jih imamo, ne moremo rešiti na isti stopnji razmišljanja, na kateri smo bili, ko smo jih ustvarili. In problemi, ki so nastajali, so nastajali med finančniki, nastajali so v bankah, nastajali so v ekonomiji. Danes lahko ugotavljamo, da, žal, v svetu v teh

krogih nimajo pravih, nimajo enotnih, nimajo celovitih odgovorov in države iščejo, blodijo vsaka s svojimi ukrepi in mislim, da lahko to dnevno spremljamo. Zato se mi zdi, da je pred vsemi nami, pred svetom, globalnim svetom, en zelo velik izziv. Preizkušnja v smislu drugačnega razmišljanja in jaz upam, da bomo takšno novo paradigmo počasi znali ustvariti tudi v Sloveniji in to paradigmo, ki ne bo temeljila le na ekonomskem pohlepu, na rakovo rastočem in nekontroliranem dobičku, ki, ko se razmišlja zgolj o tem, je usmerjeno vse v dobiček, v bruto družbeni proizvod, v gospodarsko rast in vse naprej. Potrebno bo iskati nove in alternativne poti, ki ne bodo pozabile na naravo, na odnos do okolja, na omejene naravne vire, na trajnostni razvoj in kjer bo tudi bistveno več prostora za človeka, solidarnost in tudi humanost in ki bo seveda iskala odgovore tudi v izkušnjah iz preteklosti, o čemer sem že govorila in v modrosti naših prednikov. Tudi v njihovi preprostosti. Potrebno je vključiti tudi druge znanosti, druge vede in druga vedenja in zato sem vesela, da je del napovedanih ukrepov, ki bodo šli zlasti v smeri povečanja sredstev za znanost, tehnologijo, raziskave. Prepričana sem, da tudi za kmetijstvo in ne samo tisto intenzivno, pač pa zlasti temelječo na ekologiji in zavesti o samooskrbi. Upam pa, da tudi del sredstev v humanistiko. Kajti mislim, da tudi tam lahko najdemo kakšne odgovore za krizo, v kateri, mislim, da se je globalno znašel svet. In kot sem že rekla, rešitev ni samo v gospodarski rasti, dobičkih, BDP-ju. Veste, da smo celo leto poslušali to "famo" v tem parlamentu, ko se je neprestano govorilo samo o tem, zdaj pa vidimo, kako se je pravzaprav stvar v trenutku razblinila in kako smo v trenutku v zelo veliki krizi. .../Oglašanje iz klopi./... Prosim? Ne, nimam, žal. Ampak jaz moram reči, da ne vidim, da je pač gospodarska rast tisto merilo, ki lahko edino kaže na kakovost življenja, na stanje okolja in na človekov razvoj. Tisti, ki tako razmišljate, pač razmišljate v stari paradigmi. Potrebno bo razmišljati drugače in če dovolite, vam bom citirala gospoda Roberta Kennedyja, kako je razmišljal o bruto družbenem proizvodu, ki je bil taka "fama" tu v tem parlamentu: "Bruto družbeni proizvod ne zajema zdravja naših otrok, kakovosti njihovega izobraževanja in veselja do njihove igre. Ne vključuje lepote naše poezije ali trdnosti naših zakonskih zvez, inteligence naših javnih debat in moralnosti naših javnih uslužbencev. Ne meri niti naše duhovitosti, niti ljubezni do domovine. Meri vse na kratko, razen stvari, zaradi katerih je vredno živeti." Jaz upam, da bo tudi v temu parlamentu prevladala drugačna zavesta, drugačna paradigma, vidim pa da nekatera takšna drugačna razmišljanja močno iritirajo. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod Franc Jurša.

FRANC JURŠA: Hvala lepa gospod podpredsednik. Gospod predsednik Vlade, gospodje ministri, kolegice in kolegi.

Razmišljal sem, da ne bi nič povedal, ampak vseeno sem se odločil, bom zelo kratek. Namreč, to kar danes počnemo, pa ne verjetno samo danes tudi v preteklosti, ni dobro. Smo pred zelo pomembnimi nalogami in jaz mislim, da bi tukaj in zdaj morali nekako skupaj razmišljati, kako bomo ta voz v naši državi popeljali naprej. Namreč recesija in ukrepi so tu, mi pa obtožujemo eden drugega, kaj je kdo napravil v preteklosti in kaj bo napravil v sedanjosti. To ni dobro, jaz mislim, da bi morali na nek način tu biti enotni in poskusiti potegniti zadevo naprej.

Nekaj bi rad omenil v zvezi z ukrepi za znižanje stroškov dela. Ukrep je zapisan in mislim, da je lahko tudi zelo učinkovit. moram pa reči, da pa javnost in nekateri podjetniki razmišljajo tudi drugače. Mogoče bo ta ukrep v mnogih primerih tudi negativno izkoriščen, predvsem zaradi tega, ker bodo podjetniki kot takšni želeli tudi ta ukrep izkoristiti in dobiti iz sredstev državnega proračuna tista nadomestila, ki bi jih dejansko, na nek način, lahko pokrivali tudi s svojim uspešnim delom. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod Janez Ribič. Ga ni. Besedo ima gospa dr. Andreja Črnak Meglič, prosim.

DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ: Dober večer. Lepo pozdravljeni vsi skupaj!

Današnja točka dnevnega reda k sreči bolj kot o samem naslovu govori o temi, ki je pred nami in ki predstavlja pravzaprav izziv. To se pravi pogovor o krizi in o tem, kako naj se rešuje. Moram reči, da me je veselilo, ker je Vlada zelo celostno predstavila ukrepe, kako si sama zamišlja izhod iz krize. In moram reči, da predstavlja najmanj tri, po mojem mnenju, izredno spodbudne novitete, ki bi si jih veljalo zapomniti in pravzaprav na njih graditi tudi poslej.

Najprej način sprejemanja ukrepov. Ukrepi se sprejemajo v dialogu in v sled tega predstavljajo nujno nek kompromis. Jasno pa je, da vsako dogovarjanje terja določen čas in prav je, da si ga za to tudi vzamemo.

Drugič. Predstavlja ravnovesje med interesi različnih partnerjev, tako med delodajalci, ki so bili vsaj v začetni fazi izredno propulzivni, pa tudi med delojemalci, ki so bili vse prevečkrat pojmovani samo kot nek "nusprodukt" tega, na čemur naj bi gradili naš bodoči razvoj. Več ali manj so bili nekako potisnjeni v ozadje, oziroma dostikrat popolnoma izigrani v socialnem dialogu. To je nova kvaliteta, na kateri velja graditi tudi poslej.

Tretjič. Gre za celosten paket ukrepov, ki gradi na preventivnih, kurativnih ukrepih in na tistem, kar je pomembno, na vlaganju v razvoj. Toda, če dovolite, to so

izredno pomembni ukrepi, ker pravzaprav lahko odprejo neko novo razvojno perspektivo, pa tudi nek razvojni zasuk. Vendar se mi zdi, da se pri teh ukrepih vse prevečkrat razmišlja samo o gospodarstvu, premalo pa tudi o potencialu, ki ga prinaša socialno podjetništvo. Namreč, Slovenija sodi me tiste države, ki tega potenciala preprosto še ni spoznala. Gre za možnost odpiranja več sto ali tudi tisoč novih delovnih mest na storitvenih področjih, brez katerih si razvoja sodobne družbe več ne moremo predstavljati. Zato bi veljalo tedaj, ko boste razmišljali o stimulacijah tega razvoja, razmišljati tudi, kako usmeriti večja sredstva v razvoj tega socialnega podjetništva in spoznati, kaj vse lahko pravzaprav povrne družbi in prinese za kvaliteto življenja, pa tudi za novo zaposlovanje.

Vsekakor bom podprla sklepe, ki jih je pripravil odbor, ker se mi zdijo dobri in zavedam se, da se bomo v tem dinamičnem času in novih izzivih, ki stojijo pred nami, še večkrat pogovarjali o krizi in o tem kako jo reševati. Prepričana sem, da bo Vlada prihajala še z novimi ukrepi, ki so bolj aktivne narave. Danes ne bi govorila o aktivni politiki zaposlovanja, katere potencial je bil v preteklem obdobju odločno premalo izkoriščen. Če se boste spomnili, Umar je opozoril, da je bilo v letu 2007 prepolovljeno vlaganje v aktivno politiko zaposlovanja in da je bil grozljivo zamujen čas, ki bi bil lahko usmerjen v strukturno preobrazbo na področju brezposelnosti. Pa vendar o temu danes ne bom govorila. Skratka, pričakujem, da bo ta dinamični dialog potekal med nami in pa tudi v sodelovanju s socialnimi partnerji in da bo to na nek način pritegnilo k sodelovanju vse razvojne potencialne te družbe. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod mag. Grims.

MAG. BRANKO GRIMS: Vsem lep pozdrav! Mnogo je razlogov glede na razprave, ki so danes tukaj s strani koalicije, da bi vse državljanke in državljane res moralo zelo skrbeti. kajti, ena od njihovih poslank je samokritično rekla: "Z istim načinom razmišljanja je nemogoče reševati probleme." Še več. Sam dodajam, da je veliko teh razprav bilo zgolj dokaz, da sta sprenevedanje in zasmehovanje sogovornikov, žal, odraz pač neznanja in pomanjkanja argumentov, ki so očitno še vedno prisotni v sedaj vladajoči koaliciji, tako kot so bili prej v opoziciji. Naj to pokažem s primerom, na katerega ste se sami celo sejo sklicevali. Na nek način je bila uvod v to razpravo tista, na vašo zahtevo sklicana spomladanska seja o inflaciji v Sloveniji. Kaj ste vi takrat v resnici govorili, samo nekaj citatov: "S poceni sporočili, da so cene goriv, hrane glavni vzroki za inflacijo, preprosto ni mogoče pojasnjevati inflacije. Slovensko gospodarstvo je širše prežeto z inflacijskimi neskladji." Tu vas je demantirala zgodovina,

ampak o tem na koncu. Dodali ste, da gre za strukturni primanjkljaj, in se posebej spotaknili ob financiranje izgradnje gospodarske infrastrukture s tujimi posojili oziroma z garancijami, ki jih je dajala država. In terjali ste radikalne protiinflacijske ukrepe. Bil je tudi glas proti. Nekdo je dejal: "Prihaja obdobje vsaj stagnacije, morda celo večjih težav svetovnega gospodarstva, in takrat posamezen ukrep učinkuje drugače." In naprej je ta opozoril: "Edina nevarnost, ki dejansko preti, je stagflacija, se pravi, da bi res dejansko silovito padla inflacija: "Ampak hkrati bi še bolj hitro padla gospodarska rast, morda se celo obrnila v negativno." To, gospe in gospodje, sem pa jaz povedal in se zavzel za to, da se pač ohrani gospodarska rast. In opozoril, da je ravnanje Vlade, takratne vlade Janeza Janše, izrazito proticiklično. To so danes potrdili tudi gospodje ministri, ko so povedali, da je najbolj proticikličen ukrep, ki je možen, pri trošarinah, da se maksimalno zmanjšajo, ko se nafta draži. Točno to je storila vlada Janeza Janše in jih je zbila na minimum, ki je dopusten po evropskih normah, in da se pač eventualno dvignejo takrat, ko se nafta poceni, kar je storila vlada gospoda Pahorja; mimogrede, na ta način potegnili iz žepa davkoplačevalcev 270 milijonov evrov, po lastnih ocenah, ampak je zato ne obsojam. Če bo to uporabljeno za nov gospodarski zagon, bo to lahko tudi pozitiven ukrep. Ampak še več, gospe in gospodje, da bi vam osvežil spomin. Vi ste trdili, da bo inflacija še dolgo obstala. To je bilo osrednje sporočilo, s katerim ste zastraševali slovensko javnost. Veste, nekdo drug je pa rekel tole, vam citiram, kaj sem takrat dejal: "Tvegam eno napoved: v zelo kratkem času, v nekaj mesecih bomo pričeli tudi začetku upadanja te inflacije." Kar sem utemeljil s spremembami v svetu, s tem, da je bila ta inflacija delno vezana tudi na - poleg seveda na podražitve hrane, ki so povezane s podražitvami energentov pa s tajkunskim navijanjem maloprodajnih cen, ker so dvignili maržo - tudi s tistimi zelo dobro postavljenimi sidri ob prevzemanju evra.

In gospe in gospodje, ta zapuščina te vlade je bila najboljša izmed tistih, ki jih je prevzela katerakoli vlada v Sloveniji ni krize, še delno je ni, lahko pa se pojavi, če se ne ukrepa dovolj odločno in dovolj hitro in ne pripenjajte si tujega perja. Med prvimi ukrepi ste navedli, da boste ukinili davek na izplačane plače, to smo že mi ukinili leta 2006. Trije od štirih zakonov, ki so bili sprejeti, pa še enega ste potem malo pokvarili, so bili na predlog še naše vlade, samo eden je v resnici vaš. In lepo vas prosim, naj gre denar v razvoj.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod Miran Potrč.

MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Jaz sem želel veliko bolj prijazno govoriti, preden sem poslušal gospoda Grimsa, ampak bom kljub temu prijazen. Jaz mislim, da je današnja razprava le pokazala, da je skupna želja Državnega zbora, posebej pa Vlade, da pripravi ukrepe, ki bodo domišljeni, ki bodo materialno in finančno pokriti, ki bodo sprejemati po postopku, ki bo zagotavljal razumevanje teh ukrepov in s tem tudi večjo sposobnost in pripravljenost, da se uresničujejo. Pokazal je tudi, da je bilo morda na začetku tega novega mandata utemeljeno govoriti o tem, da nova vlada ne ve in zamuja. Danes, dragi gospodje, se je potrdilo, da je ravnala pravočasno, da je ravnala premišljeno, da ima celovit koncept ne samo ukrepov, izmed katerih smo danes dva že sprejeli, ampak tudi koncept ukrepov, ki jih bo postopoma predlagala v naslednjih mesecih. Jaz bi želel, da bi navidezna pripravljenost, ki se je pri večini vaših razpravljavcev, svetle izjeme ali temne izjeme so vedno dopustne, pokazala, da bi bila tudi res uresničena, ko se bomo skupaj v Državnem zboru pogovarjali o nadaljnjem ukrepanju, ker le na ta način bomo zagotovili, da bodo sprejete dobre rešitve, da ne bomo drug drugemu nagajali in da bo Vlada lahko uresničila obljubo, ki jo je predsednik Vlade dal - pripravljenost za sodelovanje. Sodelovanje je namreč možno, če za to obstoja iskrena pripravljenost, ne pa želja po nagajanju. Jaz mislim, da je večinsko današnja seja pokazala, da želimo oblikovati najboljše rešitve in da je pokazala tudi to, da je bilo ob tej želji veliko idej, vendar nobena od teh tako nova, da je ne bi že imela v svojem pretresu tudi Vlada, da ne bi ocenjevala različne modalitete plusov in minusov, ki jih vsak od ukrepov prinese in imela na kakšni točki tudi drugačno oceno. Odgovornost te vlade obstoja in možnost in pravica drugačne ocene tudi. In, če je ocenila, da je najboljši ukrep spodbujanje oziroma določeno nadomestilo podjetjem zato, da bi ohranili delovna mesta, boljši kot pa davčne oprostitev, potem bo to odgovornost za tako odločitev treba sprejeti in pomagati, da jo skupaj uresničimo.

Torej, kakorkoli, sem se bal, da bo tudi ta seja v večji meri, ne izjemoma, usmerjena v medsebojno obtoževanje in dokazovanje, kdo je boljši, moram reči, da je dala za mene kljub vsemu dovolj pozitiven rezultat in da lahko od te točke dalje gradimo skupne rešitve. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima gospod Anton Urh. (Ga ni.) Besedo ima gospa Renata Brunskole. Prosim.

RENATA BRUNSKOLE: Dober večer želim vsem skupaj. Spoštovani gospod predsednik Državnega zbora, gospod predsednik Vlade, gospodje ministri in vsi tukaj prisotni kolegice in kolegi!

Res je bilo veliko povedanega in vendar čas, ki ga sedaj živimo in čas, ki prihaja, sta res nezavidljiva. Verjamem pa, da bomo lahko v Sloveniji s predlaganimi ukrepi Vlade Republike Slovenije še pravočasno obrnili smernice v pravo smer, še posebej so pomembne pravočasne davčne spodbude, tako na področju gospodarstva, obrti in podjetništva, pa tudi kot je bilo danes poudarjeno, spodbujanja kmetijstva in dopolnilnih dejavnosti na kmetijah. Pomembno je takojšnje ukrepanje, tudi v tej smeri, da bomo v Sloveniji izgrajevali cestno in ostalo prometno in komunalno infrastrukturo, saj bomo na ta način omogočili oziroma tudi zaustavili zmanjševanje števila delovnih mest. Spodbuditi bo potrebno tudi tiste, ki za ohranitev delovnih mest ne bodo skrajševali tedenskega delovnega časa na 36 ur tedensko, bi pa kljub vsemu potrebovali dodatna finančna sredstva za razvoj in obstoj njihove dejavnosti s koriščenjem evropskih sredstev za evropske projekte in namene. Takšne potrebe so tudi na območju od koder prihajam, tako Dolenjske, Bele Krajine, kot tudi Posavja in razvojni ukrepi so potrebni. Zatorej pozdravljam ukrepe te vlade, predsednika in ministrov, ki so pristojni za to, seveda pa se pridružujem tudi mnenju kolega poslanca, gospoda Toneta Anderliča, ki je prej povedal, da je smiselno razmisliti tudi o tem, da če hitimo, da kdaj hitimo tudi počasi. Vendar, ker prihajajo prazniki, želim vsem tudi vesele in lepe praznike. Hvala.

PRESEDENIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima gospod Mirko Brulc. Prosim.

MIRKO BRULC: Lepo pozdravljeni.

Jaz bi res vprašal, zakaj ste začeli kravo krmiti od zadaj?! To ni bila naša ideja in mislim, da nocoj to ni bilo potrebno. Vlada je dobra, strokovna, kompetentna, zelo delovna in tudi garaška. Minister Gaspari je danes nekajkrat, prav po osnovnošolsko razložil situacijo tako, da jo je lahko vsak razumel. Zato ne sprejemam nekaterih očitkov, da so potrebne hitre odločitve in tako dalje. Potrebne so trezne odločitve, potrebno je postopno reševanje problemov, potrebno je preprečiti možnost, da bi se kdorkoli s temi ukrepi okoristil in se izogniti napakam, kot so bile v preteklosti. Ne nazadnje je to drugi steber na elektroenergetskem področju. Vemo, zakaj je bil ustanovljen. Prejšnji minister bo natančno vedel, kam teče denar iz enega od stebrov. Dalje, da ne bi prihajalo do pranja denarja, kot je bilo to v Kliničnem centru, kjer je svetovalec zaslužil bajne zneske in tako dalje. So pa pred nami naloge s katerimi lahko ublažimo to situacijo, ki je prisotna. Danes je bilo že omenjeno: problem javnih naročil, hitra cesta Razdrto-Podnanos, enajstič je bila vložena pritožba in zavlačevanje te investicije. Danes, ko imamo tudi evropska sredstva in tako dalje, je potrebno seveda to zakonodajo, vezano na javna naročila, spremeniti. Spremeniti

je potrebno postopke, prostorsko zakonodajo za to, da sprožimo te investicije in da ne zavlačujemo zadeve, ki so vezane na monopol, ki ga ima Sklad kmetijskih zemljišč in še bi lahko našteval. Mi imamo ideje kako naprej, imamo programe, imamo napovedana evropska sredstva, recimo, na Goriškem. Ogromna sredstva, vsebinsko zelo pomembna investicija ne za neko ozko področje v Sloveniji, ampak za celotno državo. Mislím, da je pred nami veliko dela in jaz sem prepričan, da bomo zmogli z energijo in managementom, ki ima znanje in vizijo prebroditi to krizo, ki je pred nami.

Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Breda Pečan. Se odpoveduje.

Gospod Bogdan Čepič.

BOGDAN ČEPIČ: Hvala lepa za besedo, spoštovani predsednik. Spoštovani predsednik Vlade. Ministri.

Na Odboru za finance je bilo predlagano, da se ta točka umakne. Namreč, predlagatelj, ki je želel razpravljati, zakaj ni ukrepov, je ugotovil, da so ukrepi, so bili dani na odbor in je seveda bilo potemtakem sama razprava o tem osnovnem predlogu, da so ukrepi prepozni, nepotrebna. Res pa je, da sedaj ni tekla razprava o ukrepih, nisem slišal, da bi bili ukrepi slabi, mogoče ne dovolj polni ali pa jih ni dovolj, vendar so ukrepi. In predlagatelj je želel tudi spremeniti vrstni red sprejemanja, zaradi tega, da bi to, kar je naloga Državnega zbora, spremembe dveh zakonov, zavlekli v noč in jih tudi verjetno ne bi sprejeli ter na ta način pravzaprav onemogočili, da bi nekatere stvari potekale še v letošnjem letu oziroma v naslednjem letu. Sama razprava je pa pravzaprav - in za nas, ki smo na novo v tem parlamentu, zelo dobrodošlo - kritika prejšnji vladi, ki je mnogo stvari napravila slabo, ki je mnoge stvari napravila napačno, in smo na ta način dobili pregled tega. Prepričan sem, da pa ta razprava ni le o ukrepih, je tudi o dogajanjih, ki so se že pojavljala. Mi smo imeli dvakrat na Odboru za finance ukrepe Vlade, kjer je Vlada želela razpravljati o ukrepih, pa nekateri niso želeli. Danes smo lahko o tem tudi razpravljali. Želel bi, da...

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima gospod Tomaž Tom Mencinger. (Ga ni.) Gospod Matevž Frangež, prosim.

MATEVŽ FRANGEŽ: Mislím, da več ko govorimo o krizi, globlja je, in bolj ko govorimo o recesiji, bliže je. Zato bom dal pozitiven zgled in se odpovedal nadaljnji razpravi. Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Gospod Kampuš.

ANTON KAMPUŠ: Tudi jaz bom naredil enako. Samo apel iz Pomurja. Gospodarstvo je v solidni kondiciji, imam pa apel, da bi država morala takoj narediti red v bankah. Spoštovani gospod minister, pozivam vas, da poskušate preveriti to, kar delajo bančniki v Pomurju. Izkoriščajo situacijo, povečujejo obrestne mere prav pri tistih, ki so dejansko najbolj potrebni kreditov, načeloma jih izsiljujejo. Dobil sem celo podatke, da poskušajo priti na 20% obresti za nekatere kratkoročne kredite. Prosim, da se to preveri. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Se opravičujem gospod Pukšič. Besedo ima gospod Franc Pukšič, nepovezan poslanec. Prosim.

FRANC PUKŠIČ: Hvala lepa. Dobro, da sem vsaj besedo dobil, če že mesec dni delovnih teles v Državnem zboru ne morem dobiti, kar se mi zdi nekorektno, ker je to moja poslanska dolžnost in pravica. Tudi to, da razpravljam pri tej točki je moja poslanska dolžnost in pravice.

Spoštovane kolegice in kolegi, gospod predsednik Vlade, gospodje ministri! Verjetno je tisti zaplet na začetku, katero točko prej obravnavati, katero kasneje, bil povzročena pravzaprav zaradi tega, ker smo ob razpravi mogoče nekateri preveč pričakovali, da bi lahko še kakšne dodatne ukrepe vendarle uresničili in jih sprejeli po vsej verjetnosti na zadnji seji Državnega zbora v tem letu, kar je seveda tudi gospodarsko gledano za podjetnike in gospodarstva zadnja možnost.

Pravzaprav skrb nekaterih, predvsem iz štajerskega dela in seveda opozicije, je tudi zaradi tega, ker imamo izredno slabe izkušnje s tako imenovano tranzicijo tam iz devetdesetih let in seveda še dalje naprej. Jaz sem sicer vesel nekaterih napovedi predsednika Vlade, ko pravi, da bo odgovornost uprav in vsega ostalega v javnih podjetjih bistveno večja kot je to bilo do sedaj. Zato, glede na to, da so vsaj v tistih podjetjih, ki so v večinski lasti države in ker so plače tistih, ki smo v Vladi, sodstvu, parlamentu in tako dalje, javne, gospod predsednik Vlade, če potem resnično želite narediti prvi korak v tej smeri transparentnosti in nečimrnega plačevanja raznih nagrad in tako dalje, potem objavite osebne dohodke oziroma naj se objavijo osebni dohodki direktorjev tako v Telekomu, Mobitelu, .../Nerazumljivo./... in tako dalje in seveda tudi vse njihove pogodbe. Ne vem, zakaj so to neke tajne pogodbe in tako dalje. Ni nobene potrebe. Govorim seveda o podjetjih, katerih večinski lastnik je država.

Vsekakor se pa da še vendarle nekaj narediti tudi verjetno, po mojem, brez sprejemanja ali spreminjanja zakonodaje. Jaz sem danes sicer na nekaj že opozoril, ampak minister za finance, davčna uprava bi lahko, če bi, po mojem, želeli, hoteli zelo v kratkem času uredila tako, da bi tudi preknjižila tisto, kar ima neko podjetje v dobro in kar ima v

minusu tako, da bi se to skompenziralo, ne pa da mora podjetje nabavljati sveži kapital zato, da pokrije neke obveznosti, ki so nastale v tem mesecu. Poračun recimo iz preveč plačanega DDV-ja pa dobiš šele po dveh mesecih. To se bi dalo verjetno zelo hitro narediti. Ali pa recimo, gospod minister, kolikor so me obvestili pravijo, da poplačilo DDV-ja po plačani realizaciji, žal, v veliki meri ne prihaja v poštev, tega podjetja ne koristijo iz dveh razlogov. Eden je ta, da je pretirana administracija drugi pa, da menda niti ni pravilnika, ki bi to urejal. Seveda večji problem je tudi ta, ker to boniteto lahko koristijo samo tista podjetja, ki imajo čez leto večjo realizacijo kot je dvesto osem tisoč evrov in s to spremembo tu; verjamem, da je potrebna sprememba zakonodaje; bi seveda pomagali tako samostojnim podjetnikom in malim podjetnikom, srednjem podjetjem, na ta način zdaj pa samo velikim. No in eden od večjih problemov, ki je še vedno prisoten, so tako imenovani poštni nabiralniki, pa sedaj ne mislim tistih velikih ampak tistih poštnih nabiralnikov, kjer se kasneje ugotovi, namreč tu je ogromno nepobranih dajatev, davkov, kjer so bili ustanovitelji neki mladi, ki so tako ali tako obupali v življenju in se kasneje izkaže, da so to razni narkomani in tako dalje, vse to pa odide, bom rekel, seveda, celo čez meje. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima dr. Luka Juri. Prosim.

DR. LUKA JURI: Hvala lepa. Jaz bom tudi kratek zato, ker vidim, če bi bili opozicija in pozicija zakonski par, ne bi šlo daleč. Kajti, več ko se pogovarjamo, manj se imamo radi.

Gospoda Vizjaka bi pa vprašal, kakšno kavo pije. Zato, ker mislim, da bi tudi jaz nekaj te potreboval.

Bi pa namesto razprave dal samo en kratek predlog Vladi, da odpre in podpre razpravo, ki je že v strokovnih krogih zelo dinamična, v tem, da se nadalje spremeni mandat Evropske centralne banke v to, da poleg zagotavljanja stabilnosti močneje zagotavlja tudi oziroma podpira gospodarsko rast. Vidimo, kaj je znala narediti ameriška Federal Reserve s tem, da je znižala obrestno mero na 0,25 do 0% za kratkoročne obrestne mere. Seveda si v Evropi ne moremo v tem trenutku kaj takšnega domisliti, vendar bi bilo verjetno pozitivno, da bi tudi Evropska centralna banka bolj strmela, ne samo k zagotavljanju stabilnosti in umirjene inflacije, ampak tudi večjemu spodbujanju gospodarske rasti. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Kot veste, je Poslanska skupina SDS že porabila svoj čas, zato vas prosim, da ne naslavlajte vprašanj na njih, ker vam ne morejo odgovarjati.

Besedo ima gospod Dušan Kumer. Prosim.

Besedo ima gospod Dejan Levanič.

DEJAN LEVANIČ: Hvala za besedo. Zelo kratko. Vem, da smo s časom zelo pozni, ampak je treba malce potrpeti. Današnja seja Državnega zbora je pomembna predvsem iz vidika izmenjave mnenj med nami, kako se lahko najbolj učinkovito odzovemo na finančno krizo. Vsi očitki, da se Vlada odziva prepočasi, niso ravno na mestu, ker nam mora biti jasno, da je Vlada na svojem položaju le mesec dni. In v tem mesecu ji je uspelo izpeljati na temo finančne krize tudi obsežen socialni dialog, kar pomeni, da je Vlada v tako majhnem časovnem razmaku opravila posvete tudi s socialnimi partnerji, ki imajo veliko besede pri ukrepih nadalje. Še posebej v tem času je tak način dela potrebno pozdraviti. Vsem nam namreč mora biti v interesu, da pridemo do nekih končnih rešitev, ki bodo Slovenijo peljale ven iz krize. Kaj je cilj? Cilj vseh nas mora biti ohranitev delovnih mest. Za ta cilj namenja vlada okoli 700 milijonov evrov. In v tem dokumentu je zbranih veliko konkretnih ukrepov, ki bodo to v prihodnje tudi omogočali. Eden izmed teh je zagotoviti nadomestilo delodajalcem, ki se odločijo za zmanjšanje delovnega časa. Vse to, dragi kolegi in kolegice, z jasnim pogojem - podjetja, ki bodo subvencijo dobila, bodo morala zagotoviti pogoj, da ne bodo odpuščala zaposlenih, prav tako pa ne pride v poštev izplačevanje nagrad. Če pogledamo malo dalje. V dokumentu najdemo kup ukrepov s področij aktivne politike zaposlovanja, reaktivizacij, skladov dela, izobraževanju zaposlenih in nezaposlenih, razpisov za odpravljanje dolgotrajne brezposelnosti, zagotavljanje zaposlitev za določen čas in za krajši delovni čas, predvsem pri pogojih. Veliko torej, vse v smeri ohranjanja delovnih mest.

Spoštovani kolegi! Strukturno brezposelnost, ki je danes velik problem, lahko rešujemo le ob ugodnih gospodarskih pogojih. Te ugodne gospodarske pogoje smo imeli. Nismo pa jih, žal, izkoristili. 2,2%, kolikor znaša strukturna brezposelnost, enaka je danes, kot je bila v obdobju gospodarske rasti. Ampak kljub zamujenim priložnostim ob relativno dobrih pogojih, je treba priložnosti iskati tudi v krizi.

Čisto mimogrede, naslov današnje točke dnevnega reda, ki ste jo predlagali kolegi iz Slovenske demokratske stranke, je prepočasno ukrepanje Vlade v času finančne krize. Naj vas spomnim, da je predsednik Slovenske demokratske stranke, gospod Janez Janša, še pred mesecem dni govoril, da Slovenija ni v recesiji. In citiram: "Za razliko od številnih drugih evropskih držav ji zadnji kazalci tega ne napovedujejo. Slovenija se je izognila finančni krizi. Ni pametno sprejemati ukrepov za boj proti bolezni, ki je še ni; če nimate angine, ne jemljite antibiotikov." Danes pa nekako obtožujete Vlado, da dela prepočasi. Na tej točki mi je seveda žal, da ravnate dvolično, ko na eni strani govorite, da ni razloga za paniko, na drugi strani pa ocenjujete odziv Vlade na krizo kot

prepočasen. In to očitata Vladi, ki, kot sem že dejal, vlada mesec dni. V tem slabem mesecu ji je uspelo izpeljati socialni dialog, sprejeti štiri pomembne zakone na to temo in pripraviti obsežen dokument konkretnih ukrepov. Tudi gospoda Grimsa smo danes slišali jasno povedati, da po njegovem mnenju krize ni. Ampak, zakaj ste potem sklicali izredno sejo in problematizirali odziv Vlade na krizo, če pa je po vašem mnenju sploh ni? Očitno za marsikoga ni problem, da se soočamo z upadom naročil za 30%, izgubo več kot 300 delovnih mest v Careri Ormož, ki se napoveduje v novem letu, 54 delovnih mest v Beti Moda in tako naprej, da ne naštevam ravno vseh. Zato je treba Vlado podpreti, da deluje tudi preventivno. Pripravi tudi drugi niz ukrepov in nadalje, če bo situacija tako zahtevala. Se pa strinjam, da bo mnogo lažje, če bo volja politike iskrena, da skupaj rešimo nastalo situacijo. Do sedaj dobronamernosti s strani opozicije, žal, ni bilo zaznati. In glede na to, da so pred nami težki časi, predlagam, da preidemo končno že od besed k dejanjem. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima mag. Andrej Vizjak kot predlagatelj.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Ja, prepočasno ukrepanje Vlade. Spoštovani gospodje v parlamentu, realno in neobremenjeno povejte, kateri ukrep Vlade ta trenutek deluje, je že uveljavljen. Kateri? Samo eden: dvig trošarin. Samo ta. Samo ta, ki obremenjuje gospodarstvo in gospodinjstva na letni ravni za preko 200 milijonov evrov. Samo ta danes deluje. In to mi očitamo. Deluje tisti, ki je kontra temu, kar mi želimo, da se razbremeni gospodarstvo. Ta pa obremenjuje gospodarstvo. Samo ta ukrep danes deluje. Sprejetih je vrsta drugih, ampak nobeden še ne deluje. Vemo, tudi finančne uredbe, ki so posledica zakona, so pravzaprav v pripravi, da bodo delovale. Še ne delujejo. Noben drug ukrep ne deluje, samo ta, s katerim je Vlada dodatno obremenila gospodarstvo in gospodinjstva. In vi se čudite temu naslovu sklica za izredno sejo.

Ko govorimo o recesiji. Tehnično recesije v Sloveniji ni in tudi ni napovedana. Recesija tehnično pomeni, nisem ekonomist, pa so me podučili, negativno gospodarsko rast. Kadar je minus spredaj. To je tehnično gledano. Tega ni, niti ni napovedano. Lahko, da se bo zgodila. Moramo to preprečiti. Tudi ekonomisti to govorijo. Ne samo mi. Zakaj ne citirate ekonomistov, ki vam odmevno govorijo, da Slovenija sicer še ni v recesiji ali ni ali ne bo, vendar tehnično, to je pač nek pojem. Upočasnjena gospodarska rast še ni recesija, čeprav jo nekateri tudi tako razlagajo.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima gospod Andrej Magajna. Prosim.

ANDREJ MAGAJNA: Lep pozdrav vsem skupaj. Spoštovani! Nekaj besed bi vseeno namenil ukrepom Vlade glede subvencioniranja polnega delovnega časa. Zame je to en boljših ukrepov, čeprav ne bo zajel vseh podjetij oziroma vseh ne bo rešil. Ima pa tri ključne elemente. Pomoč gospodarskim subjektom, drugi, ki je bistven, ohranjanje delovnih mest in tudi dohodka delavcev in kot tretje, odpiranje diskusij razmisleka o družbenopolitičnem sistemu. Prešel bi na teme, ki jih je pravzaprav že navedla poslanka Cvetka Zalokar Oražem in ne bom ponavljal njenih besed.

Sistem, ki temelji na neomajnem dobičku, na nenehni rasti in ne vem kakšnih kategorijah, ne more prinesti ravnotežja v družbi, ne more odpravljati anomalij sam po sebi. Ta ukrep ima torej neko posebno kvaliteto. Vključuje klavzulo oziroma pogoj, da gospodarski subjekti lahko koristijo ta sredstva za subvencioniranje plač le v primeru, če se odpovedo delitvi dobičkov in nagrad. Menimo, da je to tudi doprinos k večji družbeni pravičnosti, o kateri pa v liberalnem gospodarstvu zelo neradi govorimo. Čeprav vsi vemo iz kje, od kod ta kriza prihaja. Iz države, ki je povzdigovala liberalizem kot fetiš.

Da pa se ne bi spuščal v ideološke razprave, bom zaključil z istim, kot je pred dvema dnevoma Marcel Štefančič v satirični oddaji: "Fridmanova nevidna roka svobodnega trga je pokazala prst, dvignjen sredinec. Konec je iluzije o samoregulativnosti svobodnega trga in kapitalizma kot takega."

Vesel sem torej tudi razmišljanj v tej smeri, ki jih je tudi premier izpostavil danes. Odgovornost. Odgovornost vseh. Posebno teh, ki so dovedli do krize in morajo tudi z lastnim premoženjem odgovarjati. Ne pa tako, kot danes to poteka v ZDA, ko se bankirji in direktorji skladov na pogajanja z Vlado pripeljejo s privatnimi avioni. Odgovornost, odgovornost tudi za poslovne odločitve.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima gospod Marjan Križman, prosim.

MARIJAN KRIŽMAN: Hvala lepa gospod predsednik. Spoštovani, gospod predsednik Vlade in kolegice poslanke in poslanci.

Jaz bom resnično zelo kratek, zakaj bi govoril o prejšnji vladi, če je ni več. Danes je tu pred nami sveženj ukrepov, ki ga je pripravila nova vlada in to zelo hitro, že naslednji dan po volitvah, je začela delati in danes je pred nami vse tisto kar smo pričakovali, da se bo tudi dogodilo. Seveda bom z veseljem podprl vse te ukrepe, ki so pravočasni, ki so dobri in ki tudi temeljijo na nekih pokazateljih, saj je tako dobra ministrska ekipa kot jo imamo zdaj, garancija za to, da bodo storjeni tudi koraki naprej. In ker ne želim ustvarjati umetniškega vtisa za televizijo, sem bom odpovedal naslednjim razpravam.

In seveda, še enkrat povem, da bom z veseljem glasoval za te ukrepe in jasno pričakujemo tudi naslednje korake. Vendar vsaka stvar rabi svoj čas. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. S tem smo izčrpali listo razpravljalcev. Prehajamo na razpravo o vloženu amandmaju k dopolnjenemu predlogu sklepov.

V razpravo dajem prvi sklep ter amandma Poslanske skupine SDS. Odpiram predlog za razpravo. Besedo ima gospod Andrej Vizjak, kot predlagatelj seveda.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Ne, jaz sem se prijavil kot poslanec.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Ne, samo kot predlagatelj imate lahko besedo, poslanska skupina je čas izčrpala. .../Medsebojno pogovarjanje./...

MAG. ANDREJ VIZJAK: Sem poskusil. /Smeh v dvorani./

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Dobro. Ste predlagatelj. Ne, ne nima smisla.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Mea culpa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Lahko poskusite še kdaj drugič.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Z veseljem.

Poglejte, prvotno smo predlagatelji predlagali tri sklepe. Prvi se je nanašal na željo po odzivu na naša dva predloga, drugi sklep je imel še neke dodatne predloge, tretji sklep se je pa bolj ali manj nanašal na poročanje. In seveda je Vlada v vmesnem času, od tega, ko je bila vložena zahteva za sklic izredne seje do, seveda, današnje obravnave te točke na Odboru za finance, predložila parlamentu tudi stališče o obeh vloženi zakonih. Tako o Zakonu o dohodnini kot o Zakonu o davku od dohodkov pravnih oseb. Zato je prvi sklep neaktualen in zato ga je tudi odbor že eliminiral in zato je predlagal drugi sklep. Pravzaprav je predlagal spremembo našega sklepa tako, da je cel sklep spremenil v tisto smer, ki se "šika" za koalicijske poslance, da je vse v najlepšem redu in da ni nobene potrebe po ničemer več. Tako približno jaz to razumem.

Vendar, mi danes vsi ugotavljamo in pravzaprav je bilo tudi napovedano s strani Vlade, da pripravlja še dodatne nove ukrepe in da bodo ti prišli. Zato predlagamo amandma, ki pravi, da se je Državni zbor seznanil z ukrepi Vlade za blažitev posledic svetovne finančne in gospodarske krize in ocenjuje da gredo ukrepi v pravo smer, da pa niso, vendar za izogib in celovito blažitev negativnih posledic te krize, da so premalo. Saj ocenjujemo, da so premalo. Mi smo Vlado tudi

pozvali, da nemudoma opravi dodatne ukrepe in smo jih nekaj navedli, kot so skrajšanje plačilnih rokov države, kar je bilo ne nazadnje tudi pozdravljeno s strani premierja, tudi skrajšanje rokov za vračilo preplačanega DDV-ja. Mislím, da tudi tu ne bi smelo biti težav, kakor tudi ne za dvig meje upoštevanja normiranih odhodkov, kar je ne nazadnje zapisano v koalicijski pogodbi. To so predlogi, ki, jaz mislim, da so celo neka usklajena rešitev med Vlado in opozicijo. In smo pozvali Vlado, da pripravi ukrepe, tudi za znižanje davčnih stopenj in uvedbo investicijskih olajšav, ki bi razbremenile slovensko gospodarstvo za leto 2008. To je sklep, ki poenostavljeno pomeni, da pozdravljamo nekatere ukrepe, ki gredo v pravo smer. Predlagamo nove, jih celo naštevamo in pričakujemo čimprejšnjo predložitev. Jaz verjamem, če sta presoja tega amandmaja in iskrena želja, ne bi smelo biti zadržkov tudi za presojo, tudi po mimiki premierja je to opaziti.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati?

Predsednik Vlade, prosim.

BORUT PAHOR: Vodje poslanskih skupin bodo presodili, ali je tak amandma zanje sprejemljiv ali ne. Tisto, kar bi mene na prvi pogled vznemirilo pri sklepih je, da se govori o nekaterih konkretnih ukrepih. Kot sem povedal: Imamo toliko poguma, kolikor imamo denarja. Če želimo biti dobri gospodarji, moramo dvakrat premisliti vsak ukrep. Seveda moramo misliti hitro.

Če bi se dalo to ubesediti tako, da bi bila ta preudarnost zajeta in da ni nujno, da Vlada poseže po vsakem od teh napovedanih ukrepov, bi bilo zame osebno to sprejemljivo. Poslanke in poslanci bodo presodili po svoji vesti.

Preden končam vladni del nastopa bi se rad opredelil glede ene stvari, ki ji danes nismo namenili neposredno pozornost, posredno pa veliko. To je poleg vloge nadzornikov, zlasti vloge managerjev, ki so v pretežno državni lasti. Najprej glede neke pripombe, ki jo je dal na koncu gospod Pukšič. Gre za javnost individualnih pogodb. Zakon je tak kot je. Jaz osebno nimam nič proti temu, da bi proučili razloge za spremembo zakona. Ne nazadnje so to ljudje, ki upravljajo z državnim premoženjem in sebi ne znam razložiti, zakaj bi bila pogodba zaupne narave. Mi danes v imenu ljudi odločamo, o njihovi usodi in moramo dati naše podatke, kar je prav, na oglede javnosti. Ne vem, zakaj pogodbe ljudi, ki upravljajo z državnim premoženjem, zakaj pogodbe, ki jih sklenejo med seboj in državo, ne bi bile dostopne javnosti. Ampak to je moje osebno mnenje in pristojni ministri se bodo gotovo s tem predlogom še srečevali.

Zdaj pa nekaj o vlogi menedžerjev. Poglejte, v zadnjih letih je bil ustvarjen do neke mere in za del menedžerjev upravičen vtis, da se bolj kot s poslovno politiko podjetje ukvarjajo z lastninsko konsolidacijo. Ta stigma se je kar precej prijela in danes je večina nastopajočih omenjala odgovornost menedžerjev, zlasti v tej negativni luči. Na drugi strani smo tudi danes dajali signale tej strukturi, pomembni strukturi ljudi, da jim bomo omejili sejnine, da jim bomo omejili nagrade, da bomo posegali v njihove plače, celo govorili smo o možnosti, da bi postale javne. Na tretji strani pa vemo, da smo v veliki meri usodno odvisni od njihove sposobnosti...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Gospod predsednik, jaz bi vas prosil, da se bolj osredotočite na vprašanje amandmaja.

BORUT PAHOR: Se opravičujem, potem pa nimam k temu kaj dodati.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Želi še kdo razpravljati? Ugotavljam, da nihče ne želi več razpravljati oziroma tudi ne more razpravljati, zato zaključujem razpravo in prehajamo na odločanje o amandmaju Poslanske skupine SDS k prvemu sklepu. Poslanke in poslance prosim, da preverijo delovanje svojih glasovalnih naprav, in sicer mora na desni strani vložene kartice goreti oranžna lučka.

Obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine. V svojem imenu. Odpiram listo za obrazložitev glasu. Besedo ima gospod Branko Grims.

MAG. BRANKO GRIMS: Amandma bom seveda podprl. K temu me prepričuje to, da vas je večina razpravljala tako kot pred 10 meseci, čeprav vas je čas popolnoma postavil na laž. Inflacija je postala deflacije in je to že štiri mesece. Ob enakem vlaganju v gospodarsko infrastrukturo, kar pomeni....

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Gospod Grims, opozarjam vas, da ne polemizirate z nasprotnimi mnenji, ampak obrazlagate svoje mnenje. Prosim, vas....

MAG. BRANKO GRIMS: ... Saj utemeljujem pa ne črpajte mi mojega časa, prosim. In edino kar dejansko grozi je stakflacija, to se pravi nazadovanje. Na to, kar smo pravilno opozarjali takrat in kar je danes tudi zdaj prepoznano s strani Vlade. In v teh razmerah, gospe in gospodje, mislim, da je nadaljevanje v smeri, ki je tudi v tem amandmaju, edina pravilna, naj bo torej vodilo, da naj se vlaga v hitrejši gospodarski razvoj in naj se ne troši denarja za nerazumne stvari, kot je recimo v Beogradu obljubljeno izplačilo odškodnin tako imenovanim izbrisanim, kjer gre lahko potencialno celo za milijardne zneske v evrih, bistveno večje

kot ves denar o katerem smo danes govorili, da ga bomo s temi ukrepi prihranili slovenskemu gospodarstvu. In celo, če bi sodišča nič ne priznala od tega, si predstavljajte, kaj bi to pomenilo že za sicer zatlačena sodišča, kjer bo potrebno storiti še marsikaj. Kajti eden od temeljev zdravega gospodarskega razvoja je vendarle tudi delujoča pravna država. To se pravi finančna disciplina in v končni fazi možnost, da vsi v državi to tudi zaščitijo s sodnim varstvom, tako kot jim pravico daje Ustava.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Ne vidim več interesa. Torej glasujemo. Navzočih je 71 poslank in poslancev, za je glasovalo 28, proti 43.

(Za je glasovalo 28.) (Proti 43.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na odločanje o predlogu sklepov v celoti. Obrazložitev glasu v imenu poslanskih skupin. Odpiram razpravo oziroma listo za obrazložitev glasu. Besedo ima gospod Andrej Vizjak v imenu Poslanske skupine SDS.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Hvala lepa. Odločamo o sklepu, ki pravi, da se je parlament seznanil z ukrepi Vlade za blažitev posledic finančne krize in ocenjuje, da gre za konsistenten sveženj ukrepov, s katerim bo RS omejevala naraščajoče število brezposelnih oseb, zagotavljala ustreznost likvidnih podjetij, torej ohranjala konkurenčnost na mednarodnih trgih. Takega sklepa jaz nikoli ne bi mogel podpreti, ker je izredno, kako bi rekel, neambiciozen, konservativen. To se pravi, gasili bomo požare in nobenega razvoja nikjer. Kajti, nekaj bomo samo ohranjali pa še ščitili oziroma omajevali naraščanje števila brezposelnih. Nikjer tiste besede, da bomo krizo uporabili kot izziv, kot priložnost, da bomo propulzivnim podjetjem pomagali izkoristiti njihove razvojne potencialne, še dodatne in tako naprej. Kako tak sklep kot Vlada lahko pozdravite, kaj šele predlagate in ste z njim zadovoljni? Jaz nikakor nisem zadovoljen.

Še enkrat, spoštovani premier, kateri ukrep Vlade ta trenutek deluje? Samo eden. Samo eden ta trenutek že deluje in to so trošarine. To je tisti ukrep, s katerim ste dodatno obremenili gospodarstvo in gospodinjstva.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Predsednik Vlade ne more odgovarjati pri obrazložitvi glasu, zato prosim, da samo obrazložite glas poslanske skupine.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Če vi ne razumete, vsi drugi razumejo, da nikakor ne moremo podpreti tega amandmaja oziroma tega sklepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: To razumemo.

MAG. ANDREJ VIZJAK: No, to sem petkrat tudi povedal in mi skačete tu v besedo in me motite pri obrazložitvi glasu v imenu poslanske skupine. In še enkrat, to je edini ukrep, ki ta trenutek deluje in to pravite, da je konsistenten sveženj ukrepov. Zame, za Poslansko skupino SDS to seveda ni konsistenten sveženj ukrepov. Tu je sicer nekaj ukrepov napovedanih, ki jih ocenjujemo, da so ukrepi v pravo smer, vendar še zdaleč niso zadostni, so premalo in ne samo to, da mi ocenjujemo to, pavšalno predlagamo tudi konkretne ukrepe, ki bi lahko nadgradili to. Smo jih v amandmaju citirali pa jih niste želeli, ker je vest poslancev očitno drugačna. In morebitni bi jasno stališče premierja pomagala pri tem, da bi bila vest poslancev drugačna.

Torej, tega v Poslanski skupini seveda ne moremo podpreti.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Je želja po obrazložitvi glasu? V lastnem imenu? Odpiram prijavo za obrazložitev glasu v lastnem imenu. Besedo ima gospod Branko Grims.

MAG. BRANKO GRIMS: Hvala za besedo. Pridružil se bom mnenju gospoda Vizjaka z eno pomembno opombo, kajti v tem trenutku se absolutno strinjam s tem kar je rekel, bo pa z novim letom še v veljavi nekaj dodatnega, in sicer bo v celoti dokončana ukinitvev davka na izplačane plače. Torej tisto kar je protiinflacijskega in hkrati razvojnega sprejela že pred dvema letoma koalicija na predlog Vlade pod vodstvom Janeza Janše. In lepo prosim, kadar predstavljate vaše ukrepe, dajte to iz tega seznama, kitenja s tujim perjem je bilo že pri nekaterih drugih vprašanjih, mislim, da več kot preveč. Lepo je, da priznamo eden drugemu, kaj kdo stori. Tudi mi vas bomo podprli in vas z veseljem priznali pri vsemu, kar boste vi pozitivnega predlagali. Le več poguma in več hitrosti pri tem bi si najbrž vsi državljanke in državljani res zaslužili. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima gospod Anton Anderlič. Prosim.

ANTON ANDERLIČ: Tudi jaz ne bom podprl predlogov sklepov zato, ker želim podpreti predlagatelje seje, da so se lotili seje tako rekoč na silo, ad hoc, mislili so, da bo to kaj rešilo ali prispevalo k temu, da bi mogoče kakšne stvari, ki so bile narejene z nekaterimi ukrepi, predvsem predvolilnimi in v milijonih evrih je bilo danes govora, ki so na čakanju, da jih bo potrebno izplačati iz naslova bonitet, ki so bile podeljene v zadnjem obdobju predvsem v pomladanskem času. In resnično nič ne potrebuje Vlada teh sklepov, in ne bodo koristili v nobeno smer. Vlada ve kaj mora delati. Konec koncev je tudi slišala danes razprave in pametna vlada bo iz

teh razprav potegnila kaj, če je kaj za potegniti, če pa ne smo pa tako ali tako ostali pri tistih šestih urah diskusij in zabave v tem parlamentu. Tako, da jaz se strinjam s tem, da če niste zadovoljni vi s temi sklepi, zakaj bi jih jaz podpiral, ker te seje oziroma te točke nisem želel imeti na dnevnem redu, niti nisem mislil, da je smiselna. Smiselno je tisto, kar je bilo v 1. in 2. točki, torej ukrepi, predlogi in jaz verjamem, da bo nauk iz te točke vsaj ta, da takrat, ko bo Vlada ali posamezni minister prišel v Državni zbor s predlogi ukrepov, ki jih misli Vlada sprejeti ali jih ponuditi v sprejem parlamentu, da boste takrat prišli s konkretnimi predlogi. Državni zbor ni za to, da sprejme neke sklepe, ki bodo sami sebi namen, ampak da sprejema ukrepe, in takrat, ko bo nova prilika, pričakujem, da se bo to zgodilo in takrat bom tudi konkretno rešitev podprl, če bo dobra.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Glasujemo. Navzočih je 71 poslank in poslancev, za je glasovalo 43, proti 27.

(Za je glasovalo 43.) (Proti 27.)

Ugotavljam, da so sklepi sprejeti. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **2. TOČKO DNEVNEGA REDA - MANDATNO-VOLILNE ZADEVE**. Zbor bo pod to točko obravnaval Predlog sklepa o razrešitvi in izvolitvi člana komisije po Zakonu o preprečevanju korupcije. Predlog je v obravnavo zboru predložila Poslanska skupina Zares. Prehajamo na odločanje o **Predlogu sklepa o razrešitvi in izvolitvi člana komisije po Zakonu o preprečevanju korupcije**.

Glasujemo. Navzočih je 69 poslank in poslancev, za je glasovalo 67, proti nihče.

(Za je glasovalo 67.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zbor predlagani sklep sprejel. S tem zaključujem tudi to točko dnevnega reda.

Zaključujem tudi 4. izredno sejo Državnega zbora. Poslanke in poslance naprošam, da iz dvorane odnesete vsa gradiva, zaradi priprave dvorane na jutrišnjo slavnostno sejo. Lepo vas pozdravljam in tistim, ki vas jutri ne bomo videli, želim tudi vesele božične praznike in srečno novo leto. Sicer pa v čim večjem številu na slavnostno sejo. Hvala lepa.

(Seja je bila končana 22. decembra 2008 ob 22.50.)

VSEBINA

Določitev dnevnega reda.....	2
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	2
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	2
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	2
JOŽE TANKO.....	4
A1. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DAVČNEM POSTOPKU (ZDavP-2A), NUJNI POSTOPEK, EPA 122-V.....	5
DR. FRANC KRIŽANIČ.....	5
MAG. RADOVAN ŽERJAV.....	6
MATJAŽ HAN.....	7
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	8
VILI TROFENIK.....	9
MATJAŽ ZANOŠKAR.....	10
MAG. RADOVAN ŽERJAV.....	11
MAG. BORUT SAJOVIC.....	12
B1. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DOHODNINI (ZDoh-2C), NUJNI POSTOPEK, EPA 47-V.....	13
DR. FRANC KRIŽANIČ.....	13
DR. FRANC KRIŽANIČ.....	15
MAG. RADOVAN ŽERJAV.....	15
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	16
VILI TROFENIK.....	18
ANTON URH.....	18
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI.....	20
MAG. RADOVAN ŽERJAV.....	20
MAG. BORUT SAJOVIC.....	22
MATJAŽ HAN.....	23
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	25
DEJAN LEVANIČ.....	26
FRANC PUKŠIČ.....	27
DR. LUKA JURI.....	28
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	28
MATEVŽ FRANGEŽ.....	30
Glasovanje k A1. točki dnevnega reda.....	32
Glasovanje k B1. točki dnevnega reda.....	32
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	32
MAG. BRANKO GRIMS.....	33
MAG. BRANKO GRIMS.....	33
JOŽE TANKO.....	34
JOŽE TANKO.....	34
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	35
RUDOLF PETAN.....	36
MAG. BRANKO GRIMS.....	36
MAG. BRANKO GRIMS.....	36
IVAN GRILL.....	37
MAG. BORUT SAJOVIC.....	37
JOŽE TANKO.....	38

JOŽE TANKO.....	38
MAG. BRANKO GRIMS.....	38
MAG. BRANKO GRIMS.....	39
1. točka dnevnega reda: PREDLOG SKLEPOV V ZVEZI S PREPOČASNIM UKREPANJEM VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE V IZOGIB IN UBLAŽITEV NEGATIVNIH VPLIVOV SVETOVNE FINANČNE IN GOSPODARSKE KRIZE NA SLOVENSKO GOSPODARSTVO, EPA 118-V.....	39
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	39
MAG. RADOVAN ŽERJAV.....	46
BORUT PAHOR.....	47
MAG. MITJA GASPARI.....	49
DR. MATEJ LAHOVNIK.....	53
DR. IVAN SVETLIK.....	54
GREGOR GOLOBIČ.....	55
DR. LÁSZLÓ GÖNCZ.....	56
BOJAN KONTIČ.....	57
JANEZ JANŠA.....	59
VILI TROFENIK.....	66
MAG. FRANC ŽNIDARŠIČ.....	67
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI.....	69
MAG. RADOVAN ŽERJAV.....	73
MAG. BORUT SAJOVIC.....	75
FRANCE CUKJATI.....	78
JAKOB PRESEČNIK.....	79
SILVEN MAJHENIČ.....	81
ANTON ANDERLIČ.....	82
MATJAŽ HAN.....	83
RADO LIKAR.....	85
FRANCO JURI.....	85
FRANCE CUKJATI.....	87
MATJAŽ ZANOŠKAR.....	88
MIRAN GYÖREK.....	90
FRANC BOGOVIČ.....	91
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	93
BORUT PAHOR.....	95
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	96
BORUT PAHOR.....	97
LJUBO GERMIČ.....	97
ANTON COLARIČ.....	99
ANTON COLARIČ.....	99
MARJAN BEZJAK.....	100
BORUT PAHOR.....	101
FRANCI KEK.....	101
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	102
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	102
BORUT PAHOR.....	103
MAG. MITJA GASPARI.....	104
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	107
BORUT PAHOR.....	108
GVIDO KRES.....	109
MAG. MAJDA POTRATA.....	111

IZTOK PODKRIŽNIK.....	112
CVETKA ZALOKAR ORAŽEM.....	113
FRANC JURŠA.....	116
DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ.....	116
MAG. BRANKO GRIMS.....	117
MIRAN POTRČ.....	119
RENATA BRUNSKOLE.....	119
MIRKO BRULC.....	120
BOGDAN ČEPIČ.....	121
MATEVŽ FRANGEŽ.....	121
ANTON KAMPUŠ.....	122
FRANC PUKŠIČ.....	122
DR. LUKA JURI.....	123
DEJAN LEVANIČ.....	124
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	125
ANDREJ MAGAJNA.....	126
MARIJAN KRIŽMAN.....	126
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	127
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	127
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	127
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	127
BORUT PAHOR.....	128
BORUT PAHOR.....	129
MAG. BRANKO GRIMS.....	129
MAG. BRANKO GRIMS.....	129
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	130
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	130
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	131
MAG. BRANKO GRIMS.....	131
ANTON ANDERLIČ.....	131
2. točka dnevnega reda: MANDATNO-VOLILNE ZADEVE.....	132
Predlog sklepa o razrešitvi in imenovanju člana Komisije po Zakonu o preprečevanju korupcije, EPA 127-V.....	132

SEZNAM GOVORNIKOV

A

ANDERLIČ, ANTON..... 82, 131

B

BEZJAK, MARJAN..... 100

BOGOVIČ, FRANC..... 91

BRULC, MIRKO..... 120

BRUNSKOLE, RENATA..... 119

C

COLARIČ, ANTON..... 99

CUKJATI, FRANCE..... 78, 87

Č

ČEPIČ, BOGDAN..... 121

ČRNAK MEGLIČ, DR. ANDREJA..... 116

F

FRANGEŽ, MATEVŽ..... 30, 121

G

GASPARI, MAG. MITJA..... 49, 104

GERMIČ, LJUBO..... 97

GOLOBIČ, GREGOR..... 55

GÖNCZ, DR. LÁSZLÓ..... 56

GRILL, IVAN..... 37

GRIMS, MAG. BRANKO..... 33, 36, 38, 39, 117, 129, 131

GYÖREK, MIRAN..... 90

H

HAN, MATJAŽ..... 7, 23, 83

J

JANŠA, JANEZ..... 59

JELINČIČ PLEMENITI, ZMAGO..... 20, 69

JURI, DR. LUKA..... 28, 123

JURI, FRANCO..... 85

JURŠA, FRANC..... 116

K

KAMPUŠ, ANTON..... 122

KEK, FRANCI..... 101

KONTIČ, BOJAN..... 57

KRES GVIDO..... 109

KRIŽANIČ, DR. FRANC..... 5, 13, 15

KRIŽMAN, MARIJAN..... 126

L

LAHOVNIK, DR. MATEJ..... 53

LEVANIČ, DEJAN..... 26, 124
LIKAR, RADO..... 85

M

MAGAJNA, ANDREJ..... 126
MAJHENIČ, SILVEN..... 81

P

PAHOR, BORUT..... 47, 95, 97, 101, 103, 108, 128, 129
PETAN, RUDOLF..... 36
PODKRIŽNIK, IZTOK..... 112
POTRATA, MAG. MAJDA..... 111
POTRČ, MIRAN..... 119
PRESEČNIK, JAKOB..... 79
PUKŠIČ, FRANC..... 27, 122

S

SAJOVIC, MAG. BORUT..... 12, 22, 37, 75
SVETLIK, DR. IVAN..... 54

T

TANKO, JOŽE..... 4, 34, 38
TROFENIK, VILI..... 9, 18, 66

U

URH, ANTON..... 18

V

VIZJAK, MAG. ANDREJ. 2, 8, 16, 25, 28, 32, 35, 39, 93, 96, 102,
107, 125, 127, 130, 131

Z

ZALOKAR ORAŽEM, CVETKA..... 113
ZANOŠKAR, MATJAŽ..... 10, 88

Ž

ŽERJAV, MAG. RADOVAN..... 6, 11, 15, 20, 46, 73
ŽNIDARŠIČ, MAG. FRANC..... 67